

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ. నెం.

1. ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు. . . 887
2. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్దాన సమాధానములు. . . 917
3. సభాకార్యక్రమము. . . 923
4. యాలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము. . . 951
-- మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఆర్కపల్లి తండాకు చెందిన
శ్రీ వర్ధావత్ భగవాన్ అవహరణకు గూర్చి.
5. ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా
ప్రాముఖ్యముగల విషయములు: . . 960
(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ ఎకాడమీ పాలకమండలి
మరియు కార్యనిర్వహణమండలి పునర్నిర్మాణ
మును గూర్చి.
(2) రాష్ట్రంలో వైద్య ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.
6. 1991-92 సం. నకు గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థన: . . 970
అభ్యర్థన నెం. XXVI - వ్యవసాయం
(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయము కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(ఐదవ సమావేశము : ఇరవై ఐదవ రోజు)

గురువారము, 26 సెప్టెంబరు, 1991

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

తుఫానుకు గురైన ప్రాంతాలలోని విద్యార్థులకు రుసుము రాయితీలు

231-

*2915-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ (సుజాతనగర్), సి. విఠల్రెడ్డి (నర్సపూర్), కె. బిక్కుం (బూర్గంపహాడ్), జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట), డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):- సెకండరీ విద్యాశాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపదరా:

(అ) తుఫానుకు గురైన ప్రాంతాలలోని పాఠశాలల మరియు కళాశాలల విద్యార్థులకు రుసుము మున్నగునవి చెల్లించుటలో రాయితీని ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నదా;

(ఆ) ఈ విషయంలో ఉత్తర్వులను జారీచేసినారా; లేనచో, అందుకు కారణాలేమి?

ప్రాధమిక, మాధ్యమిక విద్యాశాఖామంత్రి (శ్రీ పి.వి. రంగారావు):- (అ) లేదండి. అటువంటి నిర్ణయమేదీ తీసుకోలేదు.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ సి. విఠల్రెడ్డి:- తీవ్రంగా తుఫాను వచ్చినప్పుడు ఇతరులకు కూడా కనెక్షన్స్ ఇస్తారు. పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో చదివే విద్యార్థులకు ఎందుకు కనెక్షన్స్ ఇవ్వడంలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనెక్షన్స్ ఇతరులకు ఇచ్చే విధంగా విద్యార్థులకు ఇవ్వడానికి కూడా నిర్ణయం తీసుకుంటారా?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- తుఫాను సమయంలో తుఫాను బాధితులకు సహాయం కేంద్ర ప్రభుత్వం అందిస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే సహాయం ఈ విద్యార్థులకు ఫీజుల సందర్భంలో అవకాశం, ఇప్పించేందుకు సంబంధంలేదు. ఒకవేళ ఎప్పుడయినా కేంద్ర ప్రభుత్వం అస సహాయం పరిధిలోకి విద్యార్థుల ఫీజులను కూడా తీసుకుంటే అప్పుడు ఆలోచించవచ్చు.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

[887]

J. No. 225- 1

శ్రీ డి. యాదగిరిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్కోసారి రాష్ట్రంలో తుఫాను వచ్చి సమూలంగా పంటలు వోతున్న మాట వాస్తవంకాదా? పంటలూ, ఇళ్లు దోర్బాయిని వారి కుటుంబాలలోని విద్యార్థులకు స్కూలు ఫీజు మాఫీచేయడానికి విద్యార్థులకు ఆ అవకాశం కల్పించాలని అడుగు తున్నాము. గత కాలంలో అసలు ఇలాంటి అవకాశాలు ఎప్పుడూ లేదా, ఇకముందు మాడ ఇలాంటి ఇలాంటి తుఫానులు వచ్చే సందర్భంలో సమూలంగా, అసలు నష్టపోయిన కుటుంబాలలోని వారి విద్యార్థులకు అలాంటి అవకాశాలు కల్పించండి. ఆ అవకాశాలు కల్పించడంవల్ల విద్యమాను కున్న పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయా, లేదా?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే తుఫాను బాధితుల సహాయంలో తుఫాను బాధితుల కుటుంబాలకు ఇళ్లు కూలిపోయినప్పుడు కానీ పంటలకు నష్టం జరిగినప్పుడు కానీ, ఎవరయినా మృతులయినప్పుడు వారి కుటుంబాలకు కూడా సహాయం అందవేసి ఆచారం, సంప్రదాయమునకు సంబంధించిన గౌడ్లెన్ను కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చాగు కుటుంబాలకు సహాయం అందితే అందులో పిల్లలకూ, పెద్దలకూ, విద్యార్థులకు కానీ ఆ సహాయం అందుతుంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అటువంటి కుటుంబాల వారి పిల్లలకు అందజేస్తారా?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని గౌడ్లెన్ను ప్రకారం తుఫాను బాధితులకు సహాయం అందజేస్తున్నది. ఇళ్లు కూలిపోయినప్పుడు కానీ, లేక అన్ని నష్టం జరిగినప్పుడు, పశునష్టం, పంటనష్టం జరిగినప్పుడు తుఫాను బాధితులకు సహాయం అందజేయడం జరుగుతున్నది. ఇప్పటివరకూ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా ఎటువంటి రాయితీలు ఇవ్వడానికి గౌడ్లెన్ను లేవు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- మేము ప్రశ్న అడిగింది అటువంటి విద్యార్థులకు ఈ ఫీజు మాఫీ చేస్తారా, లేదా? చేయకపోతే దానికి గల కారణాలు ఏమిటి? పూర్తిగా అసలు నష్టం అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చేది వాళ్లకు పెంద విధానం కనుక విద్యార్థులకు తప్పకుండా ఫీజులు వసూలు చేస్తున్నారు. కనుక విద్యార్థులకు ఫీజు మాఫీ చేయడానికి వారిని కనీకరించడానికే ప్రయత్నం చేస్తారా?

మిషన్ డెహ్యూట్ స్పీకర్:- చెప్పారు.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- నేను గత 40 సంవత్సరాల నుంచే ఉన్న సంగతి చెబుతున్నాను. ఒకవేళ విద్యార్థులకు ఫీజు మాఫీచేస్తే ఏ సంవత్సరంలో చేయాలి, ఎప్పుడు చేయాలి? కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క గౌడ్లెన్ను పాటించవలసి ఉంటుంది తప్ప మన గౌడ్లెన్ను ఏమేలేవు.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- డాబ్బో ఉన్నప్పుడు మన ప్రభుత్వమే మాఫీచేసింది నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గురించి అడుగుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇటువంటి విద్యార్థులమైన కనీకరించి తుఫాను బాధిత విద్యార్థులకు ఫీజు మాఫీచేస్తారా, లేదా?

మిషన్ డెహ్యూట్ స్పీకర్:- రిలేఫ్ గౌడ్లెన్ను సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ప్రావీడ్ చేసింది. ఇన్ అడిషన్ టు దట్ స్టేట్ గవర్నమెంటు విద్యార్థులకు ఫీజులు మాఫీచేస్తుందా అని అడుగుతున్నారు.

Dr. P.V. Ranga Rao:- Sir, as and when the things are developed, we will consider. మీరు చెప్పారా అంటే ఎలా అన్వేషించాలి? విద్యార్థుల సమస్యలపట్ల - ఎస్ సి., ఎస్.టి., బి.సి., విద్యార్థులకు పూర్తి మాఫ్ చేయడం జరిగింది వాళ్ళ దగ్గర ఫీజులు వసూలు చేయడంలేదు. మిగతా విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం యొక్క రాయితీలు స్కాలర్‌షిప్స్ దొరుకు తున్నాయి. ప్రత్యేకంగా తుఫాను వచ్చినప్పుడు తగిన చర్యలు అవసరం అయితే తీసుకుంటాము. ప్రత్యేకంగా ఎలాంటి రాయితీలు విద్యార్థులకు గానీ, పనిపిల్లలకు గానీ, పట్టుబోయే పిల్లలకు గానీ ప్రకటించలేదు.

శ్రీ టి. నీతారామ్ (ఆముదాలవలస):- మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ తుఫాను వచ్చి నప్పుడు ప్రత్యేకమయిన పరిస్థితుల్లో సహాయం చేస్తుందన్నారు. ఎన్నోసార్లు సభ్యులు అడిగినా అది చెబుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంట్స్ కమీషన్ వేరు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, తెలుగు దేశం ఫార్మ్ వాయిముల్ ఉన్నప్పుడు వరదలూ, తుఫానులూ వచ్చినప్పుడు అన్ని వర్గాలవారు బాగా ఆర్థికంగా దెబ్బతీయబారని ఆలోచనలో పెట్టుకుని అనాడు విద్యార్థులకు ఇలాంటి సదుపాయాలు, ఫీజు మాఫ్ చేయించి వేసింది. వెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా బాపిరాజుగారు ఇంకా కొంతమంది పర్యటనలో మేము ఇస్తామని ప్రకటనలు ఇచ్చారు. వాళ్ళు విద్యార్థులకు హామీ ఇచ్చారు. ఏలూరులో ఇచ్చినటువంటి మాటను నిలబెట్టుకోండి. గతంలో కూడా విసిగెంటు ఉంది. మీరు ప్రకటనలు ఇచ్చారు. కాబట్టి విద్యార్థులకు అలాంటి రాయితీలు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నది? రీసెంట్ గా శ్రీకాకుళం, విజయనగరంలో వంశధారా, నాగవళి 8.40 వరదలవలన వృద్ధి సంభవించాయి. ఆ ప్రతిపాదన ఈ సీట్లకు కూడా విస్తరించే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- ఎవరు ప్రకటన ఇచ్చారు, ఎప్పుడు ప్రకటన ఇచ్చారు, ఆ ప్రకటన తరువాత ఒక టి.ఓ. కానీ, ఒక క్యాబినెట్ నిర్ణయం కానీ ఉన్నదా, అది ఏదీ లేదు.

శ్రీ టి. నీతారామ్:- మంత్రులు ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకోవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదంటే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క మాట ఒకటి, చేసిన తీరు ఒకటా?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, మాట ఇచ్చారో, లేదో మాకయితే అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ టి. నీతారామ్:- వారి మంత్రివర్గంలోనే ఉన్నారు. అలాంటి ప్రకటనలు ఇచ్చారో, లేదో అడగండి.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- మా దగ్గర ఎలాంటి ప్రకటనలేదు.

శ్రీ టి. నీతారామ్:- ఏ మంత్రిగారు ఇచ్చినా వారి క్యాబినెట్ జాయంట్ రిస్పాన్సిబిలిటీ ఉంటుంది. గౌరవ మంత్రిగారు ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోవడం అది ప్రభుత్వం పనితీరు క్రింద భావించవలసి ఉంటుంది.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- ప్రకటన అంటూ ఇన్నే ఏ మంత్రి ప్రకటన ఇచ్చినా దానికి ఫాలో ఆఫ్ యాక్షన్ క్రింద టి.ఓ. ఇష్టా కావడమో, క్యాబినెట్ నిర్ణయము తీసుకోవడమో ఉండాలి. అసలు ప్రకటన ఇచ్చిన పత్రికలే మేము చూడలేదు.

శ్రీ బి. నీతారా:- అయితే ప్రకటనల వరకే ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కేకల్):- మంత్రిగారు డిపార్ట్మెంట్ వారినీ అడుగుతే చెబుతారు. ఇదివరకు డి.ఓ. ఇచ్చారు. మాఫీ ఇచ్చారు. అధ్యయనం చేయకుండా సభలోకి వచ్చి సమాధానాలు చెబితే ఎలా? క్యాబినెట్ డిసిషన్ కావాలనేది తెలుసు. అసలు మంత్రిగారు ఒక పనిచేయవలసి ఉన్నది మొదట ఎక్స్ప్లైట్ చేసి సభకు రావలయుననేది నేర్చుకోవాలి. ఇదివరకు ఏదీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చింది ఆ విధంగా ఇప్పుడు ఇస్తారా అంటే ఇస్తాము. ఇవ్వము అనేది చెబితే సరిపోతుంది గదా? అలాగాకుండా అసలు ఇదివరకే లేదు అనేది ఏమిటి? ఇచ్చిన డి.ఓ. ఉన్నది. మాఫీ ఇచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. అది ఏమీ లేదని చెప్పే జవాబు సరైనది కాదు. గత సంవత్సరం తేవ్వంగా పంపిణీయింది. ఇచ్చు వోయాయి. అన్నే నష్టపోయిన వారికి ఫీజుకట్టే శక్తి ఎక్కడ ఉంటుంది. ఈ కొద్ది మొత్తాలలో మాఫీ యివ్వడానికి ప్రభుత్వానికి ఎందుకు అభ్యంతరం ఉండాలి?

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, రాఘవరెడ్డిగారు అనుభజ్జులు. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాలలో నీష్ఠాకులు. అలాంటి వారు ప్రకటనల ఆధారంగా మమ్ములను నిర్ణయాలు తీసుకోమని అనడం అంత భావ్యంకాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- డి.ఓ. ఉన్నది. సమాధానం ఉన్నది

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- ఖాదీ దగ్గర డి.ఓ. ఉంటే దయచేసి ఆ కాఫీ పంపించమనండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మా దగ్గర డి.ఓ. ఉండడం ఏమిటి? ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంటుంది.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అసలు ఇలాంటి ప్రకటనలు పత్రికలు యివ్వలేదు. విద్యార్థుల విషయం చాలా సున్నితమైనదని ఇలాంటి ప్రకటన ఇచ్చి ఉంటే దానిని అపరజిత్ పెట్టాలని మేము మా అధికారులను అడిగితే వారు చాలా సినిమీయర్గా అధ్యయనంచేసి, చిత్తుకుద్దిలో అన్వరించారు. ఒకవేళ ప్రకటన నిజం అయితే ప్రభుత్వానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందని నేను అడుగుతే రూ. 25, 30 కోట్ల వరకు ఖర్చు అవుతుందని అంచనావేసి చెప్పడం జరిగింది. అధ్యయనం చేయలేదని చెప్పడం చాలా సులభం. విద్యార్థులకు రాయితీలు యివ్వడం అనే ప్రకటన ప్రభుత్వం తరఫున ఉన్నట్లుయితే డి.ఓ. కాఫీ లేకపోయినా ఆ ప్రకటనే ముఖ్యమంత్రి యొక్క గౌరవ ఆదేశంగా మేము పాటించే అవకాశం ఉంటుంది. కానీ ఇప్పటిదాకా మా రికార్డులలో ముఖ్యమంత్రి ప్రకటన కానీ, డి.ఓ. కావేకానీ, మంతుల ఫోలో అఫ్ యాక్షన్ కానేలేదు. అసలు ఏ పత్రిక విద్యార్థుల గురించి ప్రకటన చేయలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా కుఫాన్సు బాధితుల కోసం ఇచ్చే రాయితీలలో విద్యార్థుల పంపిణీలేదు. అయినా ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. వాళ్లందరికీ ఫీగా ఎడ్యుకేషన్ యివ్వడం అనేది మా ప్రభుత్వ ధ్యేయం. అది ఎలాగు ఫీగా ఇస్తున్నాము. మరి ఇంతకంటే ప్రత్యేక రాయితీలు అంటూ ఏమీలేవు. ప్రకటనలు మా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ బి. నీతారా:- అలాంటి ప్రకటన మేము వారికి పంపిస్తాము. దానిని బేస్ చేసుకొని బాధ్యత వహించి కన్సిడర్ చేసే అలోచన ఏమయినా ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా? లేదంటారా ఇకనుంచి ఇలాంటి బాధ్యతారహితమయిన ప్రకటనలు చేయమని అయినా నిర్ణయం తీసుకుంటారా? లేదా మేము ప్రకటనల వరకే కట్టుబడి పనిచేయమని అంటే సరే.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, 1986వ సంవత్సరంలో వాళ్లు ఏమయినా ఇచ్చారేమో మాకు తెలియదు కానీ, ఒకవేళ వాళ్లు ప్రకటన ఇచ్చి ఉంటే వాళ్లు ఏమీ రాయితీలు

ఇచ్చాలో మాకయితే అర్థంకాలేదు. తుఫాను వచ్చినప్పుడు కూడా మా తరఫున కానీ, మంత్రి తరఫున కానీ, ముఖ్యమంత్రి తరఫున కానీ ప్రకటనలు ఇచ్చిన సందర్భాలు లేవు. మేము చాలా సిస్నియర్గా మా ఆఫీసర్లను అడిగాము. క్యాబినెట్ డెసిషన్ ఏమేలేదు. ఎలాంటి జి.ఓ. ఇష్యూ చేయలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నంనాయుడు (రాహురు):- ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ఏర్పడినప్పుడు కరువు పరిస్థితులలో కూడా ఇలాంటి రాయితీలు యివ్వడం పూర్వంలో జరిగి ఉన్నది. అలాంటప్పుడు దీనికి కూడా ఎందుకు ఎక్స్టెండ్ చేయకూడదు?

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రకటనల సంగతి ఎలా ఉన్నా, ఇప్పుడు మీరు కన్సిడర్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అలాంటి సీరియస్ పరిస్థితులు ఉంటే తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్పల్లి):- తుఫానుకు గురి అయిన ప్రాంతాలలో మొత్తం ఫేజు మాఫ్ చేసిన సందర్భాలు గతంలో ఉన్నాయి. ఎన్.టి. రామారావుగారు చేశారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా కన్సిడర్ చేసింది. కానీ ఇప్పుడు మంత్రిగారి సమాధానం ఎలా ఉందంటే ఇలాంటి ప్రకటనలు మేము కానీ, అధికారులు కానీ ఎవరు ఇచ్చినా వారి తలలు వెయ్యబడ్డాయి అవునట్లుగా వెలుత తున్నారు. అంతేగాకుండా జి.ఓ.లు మమ్ములను ఇవ్వమంటున్నారు. జి.ఓ.లు మేము ఇచ్చేది కాదు. మా మంత్రిలు శాసనసభలో సమాధానం ఇవ్వబోయే ముందు రాత్రింబవళ్లు నైట్ ఔట్ చేస్తున్నారని మంత్రి పాలడుగు వెంకటాపుగారు నీన్ననే చెప్పారు. మంత్రిగారు అధికారులతో తెలుసుకోకుండా ఆ జి.ఓ.లను మమ్ములను తీసుకురమ్మనే పద్ధతి ఏమిటండీ? ఆ జి.ఓ.లు ఎక్కడి నుండి తీసుకురావలయునో వారు చెబితే అధికారుల వెంటడిపడి ఆ జి.ఓ.లు తీసుకువచ్చి వారి చేతిలో పెడతాము.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కొన్ని సందర్భాలు ఉన్నాయి రెండి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- సందర్భాలు ఉన్నాయి. తమరికి కూడా తెలుసు. ఎన్.టి. రామారావుగారు ఇచ్చారు. దీనికి ఏమయినా ఆలోచనచేస్తారా అంటే ఆలోచించేది లేదు. ఆ మాటలేదు, దీనికి ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతాయని తెలుసా సార్. మంత్రిగారు ఆలోచన చేయకపోతే? పరిశీలిస్తామని చెప్పమనండి. అధికారులను విలిపించి ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేయండి.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సీరియస్ కండిషన్స్ ఉంటే ఏదయినా గవర్నమెంట్ పరిశీలించ దానికి ఉంటుంది.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- సీరియస్గా ఉంటే చాలా రకాలుగా ఆలోచించే అవకాశం ఉన్నది. ఒక్క ఫేజు మాత్రమే కాదు. చాలా రకాలుగా సహాయం అందించవచ్చు.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇక ఇంతటితో వదిలెయ్యండి.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):- నేను మంత్రివర్గులను జి.ఓ.లు క్యాబినెట్ నిర్ణయాలు, గతంలో ఇచ్చిన సాంప్రదాయాలు అడగలేదు. ఈ తుఫానుతో సర్వస్వం కోల్పోయి,

కట్టుబట్టలతో బయటపడ్డ వారికి సహాయం చేశారేమో. ఆ విధంగానే పుస్తకాలతో సహా పొగొట్టుకున్న విద్యార్థులకు ముష్టి అడిగాము. దానిక టి.ఓ.లు రూన్స్, పాత సంప్రదాయాలు ఎందుకు? ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు. ఫేబులు మాఫీ చేస్తామనే మాట ఒకటి చెబితే అయి పోతుంది. ఇంత వరకు ఎందుకు.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముష్టి అనేది వద్దు గెండ్. సహాయం అనండి.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- సహాయం అంటే వారు కనీకరించడంలేదు. ముష్టి అని అడుగు తున్నాము.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, తుఫాను బాధితులను, కరువు బాధితులను అదుకునే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. ఇందులో ముష్టివేయడం ఏమీలేదు. ప్రత్యేకంగా ఒక కుటుంబానికి రూ. 10 వేలు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇచ్చినప్పుడు ఉదాహరణకు పెడుతున్నాను. అందులో పిల్లలు, పెద్దలు, విద్యార్థులు, విద్యార్థులు కాని వారు, గృహిణులు, గర్భిణి స్త్రీలు, పట్టణంలో బీడ్డులు చాలా మంది ఉంటారు. ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులలో....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము అడిగిన ప్రశ్న, తుఫాను వచ్చిన సందర్భంలో బాధితులకు 8.50 పిల్లలు ఉంటే వాళ్ళ ఫేబులు మాఫీచేస్తారా? చేస్తే చేస్తున్నాను అనండి. లేకపోతే లేదు. దానికి ఉ వదిలేలు యిస్తున్నాము. పిల్లలు ఉంటే, ఇవన్నీ వర్చులెండి. మేము ఏకీకృత చేసుకుంటాము. We are very sorry for asking this Government.

శ్రీ చిక్కల రామచంద్రరావు (తాళ్లరేవు):- 1990లో ఈ తుఫాను వచ్చిన సమయంలో రాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, కాకినాడకు వచ్చి, తుఫాను సందర్భంగా నష్టపడ్డ వాళ్ళకు అనేక రాయితీలు యిచ్చారు. 20 కె.జీ.ల బియ్యం, పంటలు నష్ట పోయిన వారికి రాయితీలు ప్రకటించారు. అప్పుడు విద్యార్థులకు కూడా ఫేబులను మాఫీ చేస్తామని ఆయన చెప్పారు. అనేకమంది పెద్దలు, తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు చెందిన శాసనసభ్యుల ముందు చెప్పడం జరిగింది. కాదంటే చెప్పమనండి పెన్‌షన్‌వాళ్ళను కాదంటే చెప్పమనండి కలెక్టరుగారిని. ఇప్పుడు వచ్చింది ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం ఎప్పుడో సంవత్సరంన్నర క్రింత వెసిన ప్రశ్న. పాత ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించింది ఏముందో టి.ఓ. యిస్తామన్నారు. ఆ టి.ఓ.ను వెంటనే విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. గతంలో రామారావుగారు కూడా యిచ్చారు. తమరు కూడా అదేరకంగా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మిస్టరుగారు ఏమన్నా చెబుతారా? 90లో తుఫాను వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యిచ్చారని, కాకినాడలో.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దన్‌రెడ్డి):- అధ్యక్షా, ఎప్పుడయినా, మంచులు గానీ, ముఖ్యమంచులు గానీ, ప్రభుత్వ సంప్రదాయం ఏమిటంటే.... 'I have announced this kind of concession. Please take action.' అలాంటి నోట్లు ఏమీ రెవని మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అయినా వారు చెప్పలేదు. మీరు చెప్పింది కరక్టుకారని మేము అనడంలేదు. ఇది పెద్ద భారమయిన పని సుమారు 10 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం చెల్లించవలసి వస్తుంది. ఎంతవరకు దీనికి సహాయం చేయడానికి వేలుతుందో తప్పకుండా బాధ్యత కలిగిన ఈ శాసనసభ ముందు తెలియజేస్తాను.

APPOINTMENT OF AGENTS FOR COLLECTION OF PORU KARRA (TIMBER)

232-

*3357-Q-Sarvasri K. Bojji (Bhadrachalam), D. Rajagopal (Achanta) N. Raghava Reddy and B. Venkateswara Rao (Madhira):- Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether agents have been appointed through the auction for collection of timber (Potu Karra) from Godavari and Sebari Rivers during the flood season i.e., June, July and August months.

(b) If so, the value of the timber collected during 1988-89 and 1989-90 and the amount realised by the Government through auction; and

(c) whether there is any proposal to take up the said work departmentally instead of through auction?

Minister for Forests (Sri M. Chandrasekhar):-

(a) No Sir. Agents were appointed by the concerned Divisional Forest Officers for salvaging and collection of draft wood (Potu-karra) from the said rivers on contrast basis.

(b) During the year 1988-89, 231.665 M3 (cubic-Meters) of timber was collected and an amount of Rs. 12,79,450 was realised as Revenue. During 1989-90 timber to a tune of 618.114 M3 (Cubic-Meters) was salvaged and an amount of Rs. 31,87,538 was realised.

(c) The drift wood has been collected departmentally from 1990-91 flood season to plug any irregularities or leakages.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పిన ఆన్సర్ లో డివిజన్ లో అటవీ అధికారులు ఏ ప్రాథమిక మేద కంట్రాక్టర్లను నియమించారు? ఈ వోటుకర్ర సేకరణకు రెండవది ఈ వోటుకర్ర సేకరణ విషయంలో వచ్చే ఆదాయాన్ని ఏ శాఖకు వీనియోగిస్తున్నారు. అటవీశాఖకు వీనియోగించడం జరుగుతున్నదా? లేక నదుల నుండి వచ్చే కలపకాట్టి నదులకొరకు వీనియోగిస్తున్నారా? 90-91కి శాఖాపరంగా చేశామన్నారు. శాఖాపరంగా చేయడంవలన ఎంత లాభం వచ్చింది? కాంట్రాక్ట్ బేసిన్ మేద చేయడంవలన ఎంత నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, భద్రాచలం నార్స్ డివిజన్ లో, భద్రాచలం, దొమ్మగూడెం, పెర్ల, వెంకటాపురం ఈ నాలుగు పాయింట్స్ ఉన్నాయి. దీంతో కంట్రాక్ట్ బేసిన్ మేద ఆక్వన్ ఏజెంట్స్ ద్వారా కాదు. డివిజన్ లో ఫారెస్ట్ ఆఫీసర్ ఏజెంట్స్ ను ఆపాయింట్ చేస్తారు. ఈ టేక్ ఉప్ కొరకు 1970 ఎ.పి.టిక్ మేద రూల్స్ ప్రకారం కాంట్రాక్టర్ ఎవరయితే ఉన్నారో, వారు సౌండ్ పార్మేయ లేదా వారి క్వాలిటీస్ ఏవిధంగా ఉంది, దరఖాస్తు పెట్టుకున్న వారికి ఆర్. అండ్ బి. డిపార్ట్ మెంట్ నుండి వట్టప్రకారంగా సరిగా ఉందా లేదా అని రూల్స్ ప్రకారం యివ్వబడుతుంది. 89-90లో ఎవరికయితే యిద్వారో వారి పేర్లు చదవమంటే చదువుతాను. లేకపోతే 88-89లో బిందర్ కలెక్టర్ 231.665 క్యూబిక్ మీటర్స్. దీని విలువ 12,79,451 రూపాయలు.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ డబ్బును ఏ శాఖకు వీనియోగిస్తున్నారు. అటవీశాఖకా, లేకపోతే నదుల నుండి వచ్చింది కాబట్టి నదులు అభివృద్ధిచేసే దానికి వాడుతారా? ఈ రెవెన్యూను మీరు

ఏ శాఖకు పనియోగిస్తున్నారు. శాఖాపరంగా టింబర్ వలన ఎంత లాభం వచ్చింది? కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ మీద ఎంత నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- దీని ద్వారా మాకు లాభం ఏదైతే వచ్చిందో, ఇది వేరియస్ డిపార్ట్ మెంట్స్ రెవెన్యూగా వస్తుంది. ఏజెంట్స్ బేసిస్ మీద కాంట్రాక్ట్ అంటున్నారు. ఇంతవరకు కంట్రాక్టర్లు కలెక్ట్ చేసిన దానివలన అందులో 50 శాతం ఏజెంట్స్ కు యివ్వబడుతుంది. 50 శాతం డిపార్ట్ మెంట్ తీసుకుంటుంది. 90-91లో ఈ ప్రాక్టీస్ వలన దీంతో కష్టపడ్డ వానికి 50 శాతం లాభం. 50 శాతం డిపార్ట్ మెంట్ కు వచ్చే లాభం. వోటుకర్ర ప్లంట్ లో కొట్టుకున్న దాని మీద లాభం నష్టం కాదు. అవరేషన్ సిస్టమ్ ను తప్పనిసరిగా డిపార్ట్ మెంట్ నుండి మార్చబడినాము. ఈ పద్ధతి 90-91 నుండి ఎడాప్ట్ చేశాము. ఇందులో లాభం ఉంది. ఖర్చు తక్కువగా వుంది. 90-91లో మాకు వచ్చిన లాభం 1,777.84 లక్షలు కాగా డిపార్ట్ మెంట్ ఖర్చుపెట్టింది 2.27 లక్షలు మాత్రమే.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కాంట్రాక్ట్ కు యిస్కామని చెబుతున్నారు. 9.00 కాంట్రాక్ట్ కన్నా వేలం వేస్తే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పరిగే అవకాశం ఉంది. వేలంలో వోటింగ్ లోకి 6. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం ఎక్కువగా రావడానికి అవకాశం ఉంది. 3 సెంటర్స్ ను మాత్రమే పెర్మిషన్ జరిగింది. 4 సెంటర్స్ వున్నాయి. ఇవి గాకుండా తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరిలో కూడ కలప వోతుంది. ఎందుకంటే కొంత మంది ఆ కలపను దొంగతనంగా కొట్టి దానిలో పడవేసి అక్కడ తీసుకోవడం అనేది ఒక సాంప్రదాయంగా వుంది. అటువంటి దానిని అరికట్టడం, దానితోపాటు ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయాన్ని రాబట్టడం, ఈ రెండు ప్రధాన అంశాల దృష్ట్యా, ఈ సాల్ గు కేంద్రాలలోనే గాకుండా ఎక్కడెక్కడ అయితే కలప వచ్చే కేంద్రాలు వున్నవో, వాటి అన్నింటినీ కూడ వేలం వేసి ఆదాయం పెంపదానికి ప్రభుత్వం ప్లయత్నం చేస్తుందా? రెండవది, 12 లక్షలు మాకు వస్తే రెండు లక్షలు ఖర్చు పెట్టామంటే దానిని రాబట్టడం కొరకు ఖర్చు అంటున్నారా లేకపోతే నదులు అభివృద్ధి చేయడానికి ఖర్చు అంటున్నారా? ఆయన అడిగింది, నదులను అభివృద్ధి చేయడానికి మీరు ఏమైనా ఖర్చు పెడుతారా అని.

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- గౌరవ సభ్యులు రాజగోపాలగారు అడిగిన దానికి లాభమా నష్టమా అంటే డిపార్ట్ మెంటు బేస్, ఏ విధంగా, కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ మీద ఏ విధంగా అని అంటే - నేను చెప్పాను. ప్లంట్ నేజీలో ఎక్కడైతే ఈ పాయింట్స్ వున్నవో, వాటి ద్వారా వచ్చిన రెవెన్యూ కలెక్టర్స్ గురించి చెబుతున్నాను. అక్కడి ప్రాంతాలకు సంబంధించిన డెవలప్ మెంట్ కార్యక్రమాలకు సెవరల్ వోల్టేజీ వున్నవి. సెంటర్స్ స్టాన్సర్డ్ స్కేము వున్నవి. వాటి ద్వారా డెవలప్ మెంట్ వస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేను అడిగినది - ఆ నదుల కరకట్టల కొరకు - ఆ వచ్చే కలపను అపడానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు ఏమైనా నదులలో చేయడానికి ఖర్చు పెడుతారా అనేది.

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- తప్పకుండా వస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వేలం వేసే విషయం చెప్ప లేదు.

శ్రీ ఎమ్. చంద్రశేఖర్: మీరు చెప్పిన సలహాలు పాటించడానికి మేము తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- లాభం, నష్టం అంటున్నారు. ఈ కలప విషయం - ఇది పృథుత్వానిదే. వరదలతో కొట్టుకుపోనోస్తే నష్టం జరిగే మాట వాస్తవమే. వరదల విషయం వచ్చినప్పుడు గోదావరి, శబరి అని మీరు నార్, భద్రావలం డివిజన్ గురించి చెప్పారు. భద్రావలం సౌథ్ కూడ వుండి, కూనవరం, పి.ఆర్. పురం, చింతూరు - రెంట్ అఫీసులున్నవే. ఇక్కడ నుండి ఎక్కువ కలప కొట్టుకుపోతుంది. దాని రెక్కలు ఏమే చెప్ప లేదు, వాటి గురించి ఏమైనా పుంజే చెప్పండి.

శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్:- ఇది భద్రావలం సౌథ్. పి. ఆర్. పురం, చింతూరు అనే పోట్ల 89-90లోనే ప్రారంభించాము - ఈ నాలుగు పాయింట్లునుండి - భద్రావలం నార్, నుండి, యిటు ఎక్కడి నుండి వచ్చినా సౌథ్ డివిజన్ దగ్గర శబరి రివర్ ఏదైతే వచ్చి అక్కడ కనక్ట్ అవుతోందో, అక్కడి నుండి వచ్చినా, పైనుండి వచ్చినా కూడా ఆ పోటుకర్క, ఈ స్కేడికే వస్తుంది గాబట్టి యిక్కడ తప్పిపోయినా క్రింద మా పాయింట్లు వున్నవీ. అక్కడ పట్టుతుంటారు. 89-90లో కాంట్రాక్టు పద్ధతిన విజంటు ఈ పాయింట్లు మీదకు వచ్చారు. వచ్చి ఈ పాయింట్లు మీద మేము ఆపరేట్ చేస్తాము. మీరు చెప్పిన కండిషన్లు ప్రకారం అని అన్నారు. అప్పుడు వారికి యిచ్చాము - ఒక ఏడాది కొరకు, సౌథ్ రెండు పాయింట్లు ఏవైతే క్రియేట్ చేశామో అక్కడ - ఆదినారాయణ, శివాయత్ అనే యిద్దరికి పట్టు ప్రకారం యిచ్చాము. అప్పుడు వారు ఏమీ చేశారంటే, యి అగ్రిమెంట్ ప్రకారం సక్రమంగా వారు నడుపలేక యిర్రెగ్యులారిటీస్ కమిటీ చేస్తూ దొంగకబ్బె కూడ అడవిలో పెట్టు కొట్టుకొని దీనిలో కలుపుకొని వారు వేస్తూ వుంటే ఈ యిర్రెగ్యులారిటీస్ ను పాయింట్ అవుట్ చేసి, అగ్రిమెంటుకు వ్యతిరేకంగా పోతున్నారని వారిపై మాన్సిస్ట్రీ, వారు కోర్టుకు పోయారు. ఆదినారాయణ అనే అతను కొత్తగూడెం సబ్ కోర్టుకు వెళ్ళాడు, శివాయత్ అనే వాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో అపీలుకు పోయినాడు. ఆ పేరియడ్ లో కలక్ట్ చేసిన డబ్బు రు. 10,07,433/- ఆ అగ్రిమెంటు ప్రకారం 50 వర్షంట్ యివ్వాలి గనుక కోర్టుకు వారు పోయినారు గనుక 4 లక్షల 10 వేల 325 రూపాయలను మేము క్యాబ్ డిపాజిట్ క్రింద పెట్టాము. కోర్టు డిసిజను అయ్యేంత వరకు - అప్పటి నుండి ఆ అగ్రిమెంటు క్యాన్సల్ చేసి - యిప్పుడు అన్ని పోట్ల డిపార్టుమెంటు ఆపరేషన్లు పెట్టుకున్నాము.

పాలకేతలేకరణ కర్మాగారాలు

233-

*5430- శ్రీ పి. శివరామకృష్ణారావు:- పశుసంవర్ధక, పాడిపరిశ్రమభివృద్ధి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో అనేక ప్రదేశాలలో హార్నిగా యంత్రాలు అమర్చబడి, సంవత్సరాలు గడచినా ఇంతవరకు ప్రారంభించబట్టి పాలకేతలేకరణ కర్మాగారాలున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, పనిని ప్రారంభించవలసిన అట్టి కర్మాగారాలెన్ని; అవి ఏవి ప్రదేశాలలో కలవు;

(ఇ) అందుకయిన ఖర్చు ఎంత; ఈ కేంద్రాలను ప్రారంభించక పోవడానికిగల కారణాలేవి?

పశు సంవర్ధన, పాడి పరిశ్రమాలపై కౌశలమంత్రి (శ్రీ ఎస్ వెంకటరెడ్డి) -

(అ) అవునంటే.

(ఆ) కడప జిల్లా పోరుమామిళ్లలో ఒకటి ఉంది.

(ఇ) రు. 38 లక్షలతో ఆ పాంటును పెట్టడం జరిగింది. ఆర్థిక సహాయం చేసిన జాతీయ పాడి పరిశ్రమాలపై మండలీని సంప్రదించిన తరువాత నిబ్బంది విధానాన్ని ఖరారు చేయవలసి వుంది అందువేత ఆలస్యం అయింది.

డాక్టరు వి. శివరామకృష్ణారావు:-, అధ్యక్షా, ప్రశ్న స్పష్టంగా వుంది ఇంకా రాష్ట్రం మొత్తం మీద యిటువంటి పద్దెళ్ళాలు వున్నవా? అటువంటివి కట్టి ఎందుకు ప్రారంభింపలేదు, దానికి గల కారణాలు ఏమిటి అంటే ఒక నా జిల్లాలో, నా నియోజకవర్గములో వుండేది మత్తామ మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంకా మిగతా ఏమైనా వున్నవా? మౌళికమైనటువంటి ప్రశ్న ఏమంటే, 1990వ సంవత్సరములో 38 లక్షల రూపాయలతో ఈ యూనిట్ను కట్టారు హార్మి చేశారు. ఆ విషయం మంత్రిగారు చెప్పారు. 90-91, 91-92, ఈ రెండు సంవత్సరాలు హార్మి అయిపోతున్నా కూడ యినాటికి కూడ ప్రారంభింప లేదు, ఎన్.డి.డి.పి. పరిశ్రమను తీసుకోవానికి అక్కడ వున్నటువంటి ఫెడరేషను వారుగాని అక్కడ వున్నటువంటి యూనియన్ వారు గానీ ఈ యూనిట్ను ప్రారంభింపడానికి ఏ రకమైనటువంటి చర్య తీసుకున్నారు? ప్రభుత్వం మొన్న జూలైలో - రెండు నెలల క్రితం - స్కాఫింగ్ పెటర్న్ ఎట్లా పుండాలనేది ఫిక్స్ చేయడం జరిగి యూనియన్కు కూడ తెలిపారు. రెండు నెలల కాలం జరిగిపోయినా కూడ యినాటి వరకు ఈ యూనియన్ వారు సహకరించడం లేదు. ఈ రెండు సంవత్సరాల కాలములో ప్రజలు గానీ ప్రజా ప్రతినిధులము అయిన మేము గానీ మంత్రిగారికి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎన్నో విజ్ఞాపన పత్రాలు యివ్వకొవడం జరిగింది. వాటి మీద మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? వోల్టేజీలూ యూనియన్ వారు సహకరించకపోతే ఆ యూనియన్ మీద మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? ఇట్లా 40, 50 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి యూనిట్ను పెట్టి దానిని ప్రారంభించకపోవడం వల్ల దాని మీద ఓవర్ హెడ్ వార్జీలు పెరిగి అది సిక్ యండన్స్ గా తయారు అయిపోతుంది. కాబట్టి ఈ యూనిట్ను ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారో ఖచ్చితంగా చెప్పాలి. ఆ యూనియన్ మేతో సహకరించకపోతే మీరు తీసుకునే చర్య ఏమిటి?

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆరేగి ప్రాజెక్టు తయారు అయి వుంది ఒక్కటే అది పోరుమామిళ్లలో - ఇంకా ఎక్కడా తయారు అయినవి లేవు. ఎన్.డి.డి.పి. వారు ఆర్థిక సహాయం చేశారు గాబట్టి మన నిబ్బందిని ఎపాయింటు చేసుకున్నప్పుడు వారితో, సంప్రదించి వారి వీల్చింగ్ నే తీసుకొని వరుడంలో లేట్ అయింది. 24 జూన్ నాడు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాము. నవంబరులో దీనిని ప్రారంభిస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (కోవూరు):- అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లాలోని చిట్టెడు కొరకు ఎదు సంవత్సరాలు నేను పోరాడి సేవనర్ డేయర్ డెవలప్ మెంటు బోర్డు నుంచి చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వములో నేను మంత్రిగా వున్నప్పుడు పరిశ్రమను తెచ్చుకున్నాను. రెవెన్యూ మంత్రిగా నేను వుండేటప్పుడు 86-87లో ఓ.బి. కూడ యిన్చార్జ్ చేశారు. అప్పుడు నెల్లూరు డేయర్ యూనిట్కు ఎలక్ట్రిక్ బాడ్ వుండి రికమండు చేసింది. ఇప్పుడు ఒకాయన నామినేట్ చేయబడిన అతను వంట అయిన దగ్గర నుండి దానిని మార్పించుమని, ఎన్.డి.డి.పి. దగ్గర నుండి నేను తెచ్చుకున్న

పరిశ్రమను కదసి, అక్కడినుండి ముఖ్యమంత్రిగారి పూరికి మార్పించుమని - ఒక యం ఎల్. తో - వాయింబాడు. అది వేలు కాకపోతే మరొక చోటకు తరలించుమని సెల్లార్లు యూనిట్ చేత మళ్లీ వాయింబాడు. నేను మంత్రిగారికి ఒక డి.ఓ. తెలిరు వాళ్ళాను - ఇదే గనుక మార్చిస్తే మీ వాకిట్ల ముంగిట నేను వచ్చి సత్యాగ్రహం చేస్తాను. అక్కడినే ప్రాణాలు వదులుతాను అని - కానీ వా స్పెషలిటీతో వస్తాను. ఆయన వాకిట్లముంగిట కూర్చునే పరిస్థితిలోకూడ నేను లేను. ఆ విద్వేదులలో గొండు వాటరు డైరెక్టరేట్ వారు వచ్చి 87లోనే సర్టిఫికేటు ఇచ్చారు. సెల్లార్లు డిల్లీ పరిషత్తు వొబ్బెక్స్ వాటరు సప్లయ్ స్కేము సాంక్ష్మను చేసింది. స్కేమ్ను ఎవరూన్నో రీకన్స్ట్రక్షను ప్రాజెక్టు క్రింద వొబ్బెక్స్ వాటరు సప్లయ్ స్కీం సాంక్ష్మను అయింది. ఇప్పుడు ఫెడరేషను అధ్యక్షులుగా నియమించి ఆయనవేత మళ్లీ రికన్స్ట్రక్షనుకు వాయిస్తే నా బతుకు ఎందుకు సర్ - అక్కడ నేను ఏమీ జవాబు చెప్పారీ.

(ఇంటరవ్యూ)

అధ్యక్షా, వాళ్లు ఉండేది కొంతరు ఆర్గ్యుమెంటుకు కాదు నేను చెబుతున్నాను. మంత్రిగారు 9.10 జవాబుచెప్పారీ. ఏమ్.ఎల్.ఏలు కాదు జవాబు చెప్పవలసింది, నేను ఇనుపగుండెతో పుట్టాను కనుక ఉ. బ్రతికి ఉన్నాను ప్రజలతో వారణి పనిచేస్తున్నాను. చిత్తపింసలు పెడుతున్నారు. నేను శాంక్ష్మను చేయించిన బీర్డిలన్నీ కూడా ఎత్తుకొనిపోయారు. ఇప్పుడు చెప్పమనండి. మళ్లీ ఎస్.డి.డి. వాళ్లు స్వంతంగా వచ్చి చూసి సెలక్టు చేసింది అవునా కాదా? ఎందుకు మార్చిస్తున్నారు? నన్ను ఎందుకు ఇట్లాగ పింపిస్తున్నారు. నన్ను పింపించిన వారు ఎవరూ బాగు పడలేదు అధ్యక్షా, అది కూడా నేను చెబుతున్నాను.

(ఇంటరవ్యూ)

అధ్యక్షా, వీక్లెనరు ఆర్గ్యుమెంటు చేయడానికి మంత్రి చెప్పాలి కానీ వేరు ఎవరు చెప్పడానికి మంచి మార్పులం ఉంటే కాదు. న్యాయం కావాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు ఆన్సరు కాలంటే అక్కడ వదిలివేయండి.

శ్రీ సి. వి. శేషారెడ్డి (నర్సేపల్లి):- అధ్యక్షా,....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ఆయనకు మోతూరులో పెట్టించాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నాకు వేసిన కృత్యనీకు దీనికి సంబంధంలేదు. సెవరలుగా ఏమైనా కృత్యనీ వేస్తే నేను సమాధానం ఇస్తాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అధ్యక్షా, అక్కడ ఎక్స్ప్రెమెంటుకు ఇన్డెంటు పెట్టారు. రెండు సార్లు సిబిలు వర్క్సుకు తెండర్లు పిలిచారు. ఇప్పుడు ఎందుకు నీలిపారు?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అది ప్రత్యేకమైన ఇష్యూ.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అది కూడా మీల్కు చెల్లింగు సెంటరు ఇష్యూ. He is not having the information now.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నర్సేపల్లి):- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న ఇదివరకు నిర్మాణం అయి వినీయోగంలోకి తీలనటువంటి వాటి గురించి ఉంది. మీ దగ్గర ఎక్కడెక్కడ కొత్త ప్రదేశాలలో

పాలశీతల కేంద్రాలు నిర్మించాలనే ప్రతిపాదనలు పెండింగులో ఉన్నాయి; అందులో మా వరుంగల్ డిల్గా నర్సంపేటలో ఒకటి కూడా లేదు. కనుక నర్సంపేట హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఒక పాలశీతల కేంద్రం పెట్టమని నేను రిఫరెంసు చేసి ఉంటిని. మీరు అదేమైనా కన్సిడర్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరెడ్డి:- మేము ఎన్ని పాల కేంద్రాలు అయినా ఓపెన్ చేయడానికి రెడీగా ఉన్నాము. కానీ ఇంతక్రితమే కొన్ని పాలకేంద్రాలు ఓపెన్ చేయడం మళ్ళీ మూసవేయడం జరిగింది. ఎందుకు మూసివేసారంటే మనకు 3 శాతం పాలు సప్లయ్ కాని పరిస్థితులలో మూసివేసారు. ఇవన్నీ ఆలోచించి మనకు లాభసాటిగా - మనకు లాస్ లేని పరిస్థితులలో ఎక్కడ పెట్టమని అన్నా పెట్టడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. దానిలో అబ్జెక్షన్లు ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అధ్యక్షా, చిత్తూరులో చాలా ఎక్కువగా పాలు వ్యాక్యూం అవుతున్నాయి. చిత్తూరు డిల్గాలో రెండున్నర లక్షల లీటర్ల పాలు సప్లయ్ అందుకని 3 సంవత్సరాల క్రితం ఎన్.డి.డి.డి. అధ్యక్షుల 16 వోల్ట్ లు పాటు, రెండవ డెయిరీ ప్రారంభించాలని డిస్సిషను తీసుకొనడం జరిగింది. అది ఇంకావరకు కార్యక్రమం గానీలేదు. దీనికి కారణాలేమిటి? అక్కడ ముఖ్యంగా లాండు డివీషన్లో వచ్చి చేయలేకపోతున్నారు. 75 కె.లైనా మీరు శుద్ధ తీసుకొని వెంటనే ఆ వ్యాజక్టును న్యూరు చేస్తారా? ఎప్పుడు గ్రేడులపై పాలు ఒకటి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు డెయిరీ అంతా ప్రయివేటు స్టాండులో పెట్టడానికి ఏమైనా ప్రతిపాదన ఉందా? అయితే ఏవిధంగా పెన్నున్నారు? కోపరేట్ సెక్టారులో ఉన్నవన్నీ డెయిరీని ఏవిధంగా స్టేమీలైజ్ చేస్తారు? ఎందుకంటే కొన్ని బేరింగుల సెంటర్లలో మా నష్టాలు వస్తున్నాయి. పాలు లేక ప్రోసెస్ కూడా చేయలేకపోతున్నారు. ఇవి కూడా ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వే పరిస్థితి ఏమైనా ఉందా? దానిని గురించి మంత్రిగారు చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- శ్రీ కురీయన్ గారు వచ్చినాలో కలియడం జరిగింది. ఏ చంద్రబాబు నాయుడుగారు చెప్పే రెండవ దశ కేంద్రాన్ని గురించి రెడీగుంట దగ్గర స్టేట్ డిస్ట్రీబ్యూట్ ఉంది అది కూడా వారు సెటిల్ చేసుకున్నారు. దానికి నేటివసతికూడా కల్పించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. అందువల్ల ఆ యూనిట్ త్వరలో వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రయివేటీకేషన్ ఆఫ్ డెయిరీ ఎన్.డి.డి.డి. వారు అపోజుచేస్తున్నారు. మీరు ప్రయివేటీకేషన్ చేస్తే మాకు అత్యుచితం లేదు కానీ ఎక్కడెక్కడా ఎన్.డి.డి.డి. ఎనీవర్ అయి ఉందో - అది లేని దగ్గర మీరు ప్రయివేటీకేషన్ చేయండి, లేకపోతే షేక్కులు వస్తాయని అంటున్నారు. ఇది నేషనల్ లెవెల్లో ప్రయింమినిష్యురుగారి దృష్టికి తీసుకొని పోతున్నట్లు వారు చెప్పారు. ఈ పాటికి ప్రయింమినిష్యురుగారిని కలిసి ఉంటారని కూడా వారు చెప్పారు. అందువల్ల నేషనల్ పాలన్ క్రింద తీసుకొని చేసినప్పుడు ఎన్.డి.డి.డి.కి నష్టం రాకుండా చూసి దానికి ప్రయత్నం చేసి ఎనీకరెజ్ చేయడం అవసరమనుకుంటే తప్పకుండా చేస్తాము.

శ్రీ డి. అమృతకుమార్ (కొండపి):- అధ్యక్షా, ప్రకాశం డిల్గాలో మిల్కుపోదరు ఫ్యాక్టరీ ఎప్పుడో శాంక్ష్కను అయింది. అది ఇప్పుడు ఏ స్టేజీ వరకు వచ్చింది. దానికి వాటరు ప్రాజెక్టు ఉంది. దానికి వాటరు ఎప్పుటిలోగా ఇప్పించగలుగుతారు?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరెడ్డి:- దీనికి సెవరేటుగా ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆయన అక్కడక్కడ ఉడిగారు. దానిని కొంచెము ఎక్స్ పెడిట్ చేయడానికి ఆలోచించండి.

శ్రీ డి. అమృతకుమార్:- ఆ ప్రశ్న దానికి సంబంధించిందే.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోన్సీర్):- అధ్యక్షా మంత్రిగారి సమాధానంలో కొన్ని పూర్తివేసికూడా వాటిని ప్రారంభించలేదని చెప్పారు. కొత్తగా ప్రారంభించినవి అని కూడా చెప్పబోయారు. కానీ కొన్ని సంవత్సరాలు కొన్ని చిల్లింగు సెంటర్లు నడిపిన తరువాత కోట్ల అయినవీ. అటువంటివి ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయి? అవి ముఖ్యంగా వెనకబడిన ప్రాంతాలలో ఉన్నాయి. మిల్కు ప్రొడ్యూసర్లకు ఎంకరేజిమెంటు ఇవ్వడానికి బ్యాంకులద్వారా రుణాలు ఇప్పించి ఆ మిల్కు చిల్లింగు సెంటర్లు వయబుల్గా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటుందా? మొత్తం కోట్ల చేసిన చిల్లింగు సెంటర్లు ఎన్ని? అవి ఎప్పుడు మొదలు పెట్టబోతున్నారు?

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- 1987-88లో మొత్తం ప్రారంభించిన కేంద్రాలు 24. అవి కురుపం, తేతంపేట, టెక్కలి, పాడేరు, చింతపల్లి, రంపబోడవరం, కన్నాపురం, తుని, ఎల్లందు, తిరువూరు, పత్తికొండ, సత్తుపల్లి, ఏటూరునాగారం, రాజంపేట, తొర్రూరు, అవ్వంపేట, నంద్యాల, తాండూరు, నారాయణపేట, జగిత్యాల, నిర్మల్, అదిలాబాద్, లక్ష్మిపేట, మోపిదేవి, తక్కువ పాల సేకరణ కారణంగా తిరిగి మూసివేయబడిన కేంద్రాలు - అరకు, చింతపల్లి, పాడేరు, ఎల్లందు, ఏటూరునాగారం, అదిలాబాద్, మోపిదేవి. వేటిని మనం ఏ పరిస్థితులలోను ఓపెన్ చేయలేము. ఓపెన్ చేస్తే ఇప్పటికే బొక్కసం ఖాళీ అయింది, ఉన్నది కూడా ఖాళీ చేయవలసివస్తుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అది కాదు. ప్రభుత్వం ఎన్నో లక్షలు, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేసి ఈ మిల్కు చిల్లింగు సెంటర్లు కట్టించడం జరిగింది. వేటిని వయబుల్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. సుమారు 20, 25 చిల్లింగు సెంటర్లు మూసివేస్తే ఏమి లాభం, ఏమి ఫలితం? కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసారు. ఇప్పుడు ఈ డబ్బు దుర్వినియోగం చేసినట్లు అవునా, లేదా? మొదట అక్కడ చిల్లింగు సెంటర్లు ఓపెన్ చేసే ముందు ఇవన్నీ ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందా, లేదా? చేసిన తరువాత వాటిని వయబుల్ చేయవలసిన అవసరం లేదా? రైతులకు రుణాలు కానీ సబ్సిడీలు కానీ ఇచ్చి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటుంది?

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- శ్రీ మాధవరెడ్డిగారు చెప్పింది నూటికి నూరు పాళ్లు అంగీకరిస్తున్నాను. 1987-88లో ఓపెన్ చేసారు. వారి డైములోనే మళ్ళీ కోట్ల చేసారు, మేము కొత్తగా చేసింది కాదు. శ్రీ మాధవరెడ్డిగారి డైములో చేసారు. శ్రీ మాధవరెడ్డిగారి డైములో చేసారనికాదు. అది ఏమాత్రం ప్రజలకు అందుబాటులో చేయగలుగుతామని ఆలోచించాలి. అందులో మనం నష్టపోకూడదు. ప్రజలగురించి కొంచెము నష్టపడినా బాధలేదు కానీ సర్వం మనకు నష్టం వచ్చేప్పుడు మెయిన్ బియ్యం చేయడం కష్టం. కష్టమనే ఉద్దేశంతో వారి డైములో 8 సెంటర్లను తగ్గించారు. ఏ పరిస్థితులలోను అక్కడ చేయలేము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మా డైములో మూసివేస్తామని అంటున్నారు. మీ ప్రభుత్వం వచ్చింది. ప్రజలు మీమీద ఎంతో ఆశ పెట్టుకున్నారు. మీరు ఏమి పనిచేస్తున్నారని ప్రజలు అడుగుతారు. వాటిని ఓపెన్ చేయడానికి మీరు ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి:- మీరు ఎందుకు మూసివేసారు? నష్టం వస్తున్నదని మూసివేసారు. మేము ప్రయత్నం చేసాము. - మిల్కు దొరుకుతుంది, లాభంవస్తుందని. లాభం కాదు కానీ నష్టం జరుగుతుంది. ఒకలాగే అయితే మనం చేయవచ్చు. మన లెజిస్లేటర్లుకూడా రైతులను ఎంకరేజివేసి

అక్కడ పాలు సప్లయి చేసే ఏర్పాట్లు చేస్తే తప్పకుండా మనం చేయడానికి అబ్బక్కను లేదు నిజంగా మీరు మంచి ఉద్దేశంతో సెంటర్లు పెట్టారు. పాలు బాగా సప్లయి అవుతాయని పెట్టారు. అవాంతరాలవల్ల అక్కడ పాలు సప్లయి కాలేదు, కోట్ల వేసారు. అంతతప్ప మేము చేసింది ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏమీ ప్రయత్నాలుచేసారో చెప్పండి ఏ ప్రయత్నాలు చేస్తే ఫెయిల్యూర్ అయినాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీ మాధవరెడ్డిగారు - మీ ప్రభుత్వంలోనే ఓపెన్ చేయడం కోట్ల వేయడం జరిగితే ఇంతసేపు లాగడం ఎందుకు?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- వాటిని ప్రారంభించడానికి మీరు ఏమీ ప్రయత్నం చేసారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చనిపోయిన శవంమీద ఏ ప్రయత్నం చేస్తే ఏమీ లాభం

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అవన్నీ అట్లాగ పాడైపోయాయా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ బైములో చనిపోయిన శవంమీద ఏ ప్రయత్నం చేస్తే ఏమీ లాభం ఇక.

9-20 డాక్టర్ వి. శివరామకృష్ణారావు:- మంత్రిగారి సమాధానములో యింకొక యూనిట్ ఓపెన్ చేయాలని చెబుతున్నారు. యూనిట్ స్థార్డు కాకుండా అది కూడా నష్టాల్లోకి వస్తుందని తెలిసినా నవంబరులో స్థార్డు చేయాలని ప్రభుత్వానికి ఉద్దేశ్యము ఉందా? యూనియన్ వారు అంగీకరించక పోతే నవంబరులో స్థార్డు అయ్యే అవకాశం లేదు. యూనియన్ నుంచి ప్రతిపాదనలు వచ్చినా రాక పోయినా ఖచ్చితంగా నవంబరులో ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరెడ్డి:- అందరితో సంప్రదించి నవంబరులో ప్రారంభించడానికి డిస్కండ్ చేసుకున్నాము. అది ఒక యూనిట్ గురించి అడిగారు సభ్యులు. సభ్యులు అక్కడ పాల సప్లయి విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మెంబర్స్ జమ్మి ఆటో ఇండస్ట్రీస్ వారు ఆర్.బి.సి.కి స్క్రింగ్ బెడ్డిను సరఫరాచేయుట

234-

*3351- సర్వశ్రీ బి. బారేరెడ్డి (కార్యాన్), ఆర్. రవేంద్రనాథరెడ్డి (అలంపూర్), సిపావ్. వేద్యాసాగరరావు, వి. జయపాల్ (పర్కాల్):- రవాణాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది వషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హర్యానా రాష్ట్రంలోనే మెంబర్స్ జమ్మి ఆటో ఇండస్ట్రీస్ మరియు విజయనగరంలోని విజయ ఆటో ఇండస్ట్రీస్ వారు 1989లో ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.బి.సి.కి సరఫరా చేసిన స్క్రింగ్ బెడ్డును పరీక్షచేసి, అవి తక్కువ నాణ్యతగలవిగా నిరూపణ చేయబడిన విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) కరీంనగర్ జిల్లా, వరంగల్లు జిల్లాల సాంకేతిక అధికారవర్గం వారు సదరు సామగ్రి కొనుగోలును ఆపవలసిందిగా సలహా ఇచ్చినప్పటికినీ దాదాపు ఒక కోటి రూపాయల విలువగల నాసిరకపు సామగ్రిని కొనుగోలు చేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

(ఇ) అయినచో, సదరు కొనుగోలుకు కారణాలేమి; సంబంధితులపై తీసుకున్న చర్యయేమి?

రవాణా శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. సాంబశివరావు):-

(అ) (ఆ) లేదండి సంస్థలోని కర్రేనగరు, వరంగల్లు యూనిట్లనుండి ఫేల్డు రిపోర్టులు అందిన మేదటి సరఫరాలను ప్రారంభంలో కొంతకాలం నిలిపివేయడమయింది ఉత్పత్తి నాణ్యత గురించి అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డురవాణా సంస్థ మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ శాఖ సంతుష్టిని వ్యక్త పరచిన మేదటి సరఫరాను పునరుద్ధరించడం జరిగింది.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ బి. బోల్‌రెడ్డి:- నాసిరకము స్క్రింగ్ బేడ్స్ సప్లయ చేస్తున్నారని డ్లైవర్లు రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. సుమారుగా డెప్టువేను కానీ - గుంటలలో పడితేనే అవి బ్రేక్ అవుతున్నాయని డ్లైవర్లు కంప్లయింటు వేయడం జరిగింది. హర్యానా రాష్ట్రములోని మెస్సర్స్ జమ్మ అటో ఇండస్ట్రీస్ మరియు విజయనగరంలోని జయ ఆటో ఇండస్ట్రీస్ వారు 1989లో ఎ.పి.ఆర్.టి.సి.కి సరఫరా చేసిన స్క్రింగ్ బేడ్లను పరీక్షచేసి, అవి తక్కువ నాణ్యత గలవిగా నిరూపణ చేయబడిన విషయం వాస్తవమేనా అని ప్రశ్న చేస్తే - మంత్రిగారు లేదండి అని వారు సమాధానంలో పెప్పారు. వారు సప్లయ చేయలేదా? ఎవరు సప్లయ చేశారు. బేఫ్ మెకానికల్ ఇంజనీర్లు యివి నాసిరకము అని రిపోర్టు యిచ్చినప్పుడు మీరు ఎందుకు అక్కడనుంచి తెప్పించారు. ఆ వివరాలు తెలియవేయండి.

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- కర్రేనగరు డిపో నుంచి 1989 ఫిబ్రవరిలో జమ్మ ఇండస్ట్రీస్ నాసిరకం సప్లయ చేసిందని రిపోర్టు వచ్చింది. వరంగల్ డిపో నుంచి విజయా ఆటో ఇండస్ట్రీస్, జమ్మ ఇండస్ట్రీస్ సప్లయ చేసినది నాసిరకము అని డివిజన్ మేనేజరు కంప్లయింటు వేయడం జరిగింది. సప్లయ అవువేయడం జరిగింది. కంపెనీ యజమానులు, ఆర్.టి.సి. సిబ్బంది స్వయంగా షీనిఫికెన్స్ 65 స్క్రింగ్స్ బాగా లేదని తెల్పి వాటిని రిపేర్స్ చేయడం జరిగింది. మిగతావి బాగా ఉన్నాయని మరల అర్డర్లు రిపేర్స్ చేయడం జరిగింది. థిల్డ్ లో ఆటో మొబైల్ ఎసోసియేషను ఉంది వారు ఆర్.టి.సి.కి రేటు కాంట్రాక్టు మీద సప్లయ చేయడం జరుగుతూ ఉంటుంది. దేశములో అన్ని ఆర్.టి.సి.లు ఈ వస్తువులను కొనుక్కోవడం జరుగుతూ ఉంటుంది వారు 40 ఇండస్ట్రీస్ ను నోట్ ఫై చేసినారు. 15 ఇండస్ట్రీస్ ను తీసుకున్నారు అందులో జమ్మ ఇండస్ట్రీస్ ఉంది. దీనికి సెలక్షను కమిటీ అని ఒకటి ఉంటుంది. ప్రొవిజను కమిటీ అని ఉంటుంది Executive Director, Production, Chief Manager, Materials Chief Engineer, Mechanical, Chief Manager, Audit, one nominee from the Industries Department. వీరు అందరూ కలిసి సెలక్షు చేసినవి యివి. ఏవిధమైన నష్టము జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు:- స్క్రింగ్ బేడ్స్ ఏ పార్టు కోసము ఉపయోగించారు. ఎన్ని కోట్ల రూపాయల విలువగల సరుకు కార్పొరేషను పర్యేక్ష చేసినది? కర్రేనగరు, వరంగల్ డిల్లీకు చెందినటువంటి టెక్నికల్ అథారిటీస్ బి ఇ మెకానికల్ ఇంజనీర్లు - వారు యిచ్చిన రిపోర్టు స్క్రింగ్ నాసిరకమేకాకుండా ట్యాన్కువోర్కు చేయడములోనే అవి బ్రేక్ అవుతున్నాయని రిపోర్టు యిచ్చినతరువాత యింకొక అధికారి ఎవరండి బాగున్నాయని యిచ్చింది? మంత్రిగారు ఆ రిపోర్టు, ఈ రిపోర్టు పదివి వినపిస్తారా? దీనివలన ఎంత నష్టము వచ్చినది?

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- కరీంనగరు విషయంలో ఇంజనీరు నాసిరకము అని రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ బ్యాచెన్ విషయంలో సెంట్రల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ పూనాకు పంపించి సర్టిఫికేట్స్ తెప్పించడం జరిగింది. విజయ ఆబ్ ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి 24 బ్యాచ్ లలో 9 బ్యాచ్ లు బాగున్నాయని చెప్పినారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- రీజయన్ మేజ్ వారు నాసిరకం అని రిపోర్టు పంపడం జరిగింది. ట్యాన్సుపోర్టు విషయంలో They have clearly stated. Otherwise you take some action against the technical authority. వారు యిచ్చిన రిపోర్టు, వేరు యిచ్చిన రిపోర్టు వరువతారా?

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- కమిటీ సభ్యులు పేర్లు చదివారు. అక్కడనుంచి రిపోర్టు వచ్చినవి. హైదరాబాదు ఇంజనీరింగు సైదు...

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Let the Hon'ble Speaker know the report and the contents of the report, as to how serious it was. There is definitely fishy and under hand dealing. అవి నాసిరకం అని డెఫ్ నిట్ గా తెలిసినదే. ఆ విధముగా తెలిసినప్పుడు అధికారులు లంచాలు తీసుకుంటే ఏవిధముగా వర్మేజ్ చేసినారు. I request the Minister again and again to read the report of Karimnagar and Warangal Technical Authorities.

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- కరీంనగరునుంచి వారు బాగాలేదని రిపోర్టు చేసినారు. హైదరాబాదులో ఆఫీసర్లు వెక్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నాకు చెప్పడు లేదు. మంత్రిగారిదగ్గర రిపోర్టు లేదా? నేను యిదే విషయం మూడుసార్లు రివీజ్ చేసినాకూడా వారు అదే చెబుతున్నారు.

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు అని అడిగారు....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- రెండు రిపోర్టులు చదివి వినిపించమని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లోకల్ అథారిటీ....

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- He is not an ordinary person. He is a technical expert. The Corporation has to depend upon his report.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు ఆ రెండు రిపోర్టులలోని సంగతులను చదివి వినిపించ మంటున్నారు. ట్యాన్సుపోర్టులోనే అవి బేక్ అవుతున్నాయని, దానివలన కోట్ల రూపాయలు నష్టము వస్తోందని చెబుతున్నారు. అట్లాగయితే ఎట్లాగ?

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- రీజనల్ - ఇ.డి.యఫ్. సర్టిఫై చేశారు. రిపోర్టు పెట్టడానికీ నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారు సభను ధిక్కరించినట్లువుతుంది. పదే పదే చెప్పినా వారు రిపోర్టు చదవకపోవడం ఏమిటి?

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- ఆ రిపోర్టు బేబుల్ మీద పెడతాను. చదవమంటే చాలా పెద్దదిగా ఉంది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు చదివీ వినిపించండి. ప్రజలకు తెలుస్తుంది. ప్రజలకు తెలియకుండా పోతే ఎట్లాగు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ రిపోర్టు ఎగ్జెన్సిగా ఉంది. రిపోర్టు సర్క్యులేట్ చేయండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- స్పీకింగ్స్ బాగా లేవని పత్రికలలో వచ్చింది. 9.30 కాజేసిన ఎవ్రాంటే ఎంత ఇన్వాల్యుయింది? కేవలం రెండు టిల్లాలలోనే కాకుండా, ప్రక్క ఉ. టిల్లాలలోకూడా వున్నట్లు పత్రికలలో వచ్చిందని విన్నాం. సమగ్రంగా దానికి బాధ్యులెవరు? విద్యాసాగరరావుగారు కోరినట్లుగా ఎప్పుడు రిపోర్టును బేబుల్ మీద పెడతారు? ఇన్వాల్యుయిన పర్సన్స్ ఎవరు? ఎప్పుడు పర్సెజ్ చేశారు? ఎంత ఎవ్రాంటుకు ఎవరు ఎవ్రావ్ చేశారు? మాకు తెలిసిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం ఇక్కడున్న హయ్యర్ ఆఫీసరు ఇన్వాల్యుయి, కంపెనీతో కుమ్మక్కయి, అన్ని బాగా వున్నాయని ఇక్కడనుండి తవ్విడి చేయడం జరిగింది. టెక్నికల్ రిపోర్టు మొత్తం బేబుల్ మీద పెట్టాలి. ఇక్కడనుండి సరిగ్గా వున్నాయని సర్టిఫయిచేసిన ఆఫీసరు ఎవరు? ఆర్.టి.సి. ఇప్పటికే నష్టాలపూటిలో వుండి ఆ నష్టాలకుతోడు ఇదొకటి.

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు:- ఇది సుమారు సంవత్సరానికి 11-14 కోట్ల వరకు స్పీకింగ్స్ కొనడం జరిగింది. గత సంవత్సరం 1989-90లో 40 లక్షలవరకు కొన్నాము. 1990-91లో 60 లక్షల వరకు స్పీకింగ్స్ కొన్నాము. వాటిని సంవత్సరంలో మూడు నాలుగుసార్లు పెక్ చేయడం జరుగుతూవుంటుంది. ఎప్పుడయితే కార్పొరేషన్ దృష్టికి స్పీకింగ్స్ బాగాలేవని కార్మికులు తెలియజేసారో, అప్పుడు వెంటనే హయ్యర్ ఆఫీసర్లను పంపి పెక్ చేయడం జరిగింది. 15 స్పీకింగ్స్ బాగాలేవని చెప్పడంతో వాటిని రేప్లస్ చేయడం జరిగింది. ఇది ప్రతి సంవత్సరం 4-5 దఫాలుగా పెక్ చేయడం జరుగుచున్నది. ఎక్కడా నాణ్యత లోపించినట్లు కనిపించలేదు. 15 సంవత్సరములనుండి జమునా, విజయా వాళ్ల దగ్గర ఈ స్పీకింగ్స్ కొంటూ ఉంటాము. దేశంలో అత్యుత్తమమైన టాటా వాళ్లకు, అశోకా వాలకు సప్లయి చేస్తున్న సంస్థ; ఇది. ఇందులో ఫిషింగ్ ఏమీ లేదు. 10 మంది సభ్యులు సెలెక్ట్ చేశారు వీటిని. మేము కాదు. కేంద్రములో ఎనోసియేటిడ్ ట్రాన్సిపోర్ట్ అథారిటీ సంఘము ఒకటుంది. వాళ్లు దాన్ని ఐడెంటిఫయిచేసి, రేట్ కాంట్రాక్ట్ కి ఇస్తారు. విద్యాసాగరరావుగారు కోరినట్లుగా రిపోర్టును బేబుల్ మీద పెడతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- రేడినల్ అథారిటీ బాగా లేదు. వస్తువుంటూనే అవి పోతున్నాయని చెప్పారు. ఎవరయితే పె్ ఆయన వుంటారో ఆ పె్ ఆయన వాస్తే, మేము కొన్నాము అని మీరు చెబుతున్నారు. అంటే పె్ ఆయన బాగావున్నాయని అంటే కొనడమేనా? వస్తువులు నాశితకంగావున్నాయని రుజువుయిన తరువాత, పె్ ఆఫీసరు మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకొన్నారు? కోట్ల రూపాయలు....

శ్రీ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు చాలా ఎక్కువగా వీవరించారు. విద్యాసాగర రావుగారు చెప్పినట్లుగా ఆ రిపోర్టులో బ్యాన్స్ పోర్ట్ లోనే వీరికి పోయాయని అన్నటువంటి మాట లేదు. It is clearly mentioned that soft metal has been used. The higher authorities from Headquarters have gone and inspected and confirmed 65 plates are of weak material which costs Rs. 15,000. బాగా లేవనితేరిన 65 వస్తువులలో 15 వస్తువులను రిఫ్లెక్స్ చేయడం జరిగింది. పర్ఫెక్ట్ లో మెటీరియల్ కొనడంలో లోపాలు జరుగుతూనే వుంటాయి. కాబట్టి, వాటిని రెక్లిఫయి చేసుకొంటూనే వుంటారు. ఒక ఆఫీసరును స్పెషండ్ చేయడం అనేది ఏమీ లేదు. వారన్నట్లుగా రిపోర్టు మీకు కూడా ఇస్తారు ఇందులోపెద్ద దోషం ఏమీ కనిపించలేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన జవాబు సత్యదూరం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో 2 రిపోర్టులున్నాయి. 6 రెండు రిపోర్టులలో బ్యాన్స్ పోర్ట్ లోనే బేక్ అయినట్లుగా స్పష్టంగా వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తప్పు జవాబు ఇస్తున్నారు. నేను చూచాను వాటిని. 5-6 బేక్ అయితే అవి నాశిరకం కాదు, పదార్థమే నాశిరకం అని 65లో 6 బేక్ అయ్యాయని అంటే మిగతావి బేక్ అవుతున్నాయని అనుకోవాలి కదా? స్క్రింగ్స్ కు వాడిన పదార్థమే నాశిరకమని చెప్పిన తరువాత, 5-6 బేక్ అయ్యాయని వాటిని తీసివేసి, మిగతావి బాగావున్నాయని అంటే ఎట్లా? I have seen it.

Mr. Speaker:- In respect of 65 only soft metal,....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అవి బేక్ అయ్యాయి. మిగతావి అన్నీ నాశిరకమని రిపోర్టులో వచ్చింది. కేవలం బేక్ అయినవి రిఫ్లెక్స్ చేసి, మిగతా వాటిని వుండడం మంచిదేనా ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆలోచన చేయమనండి. మేము ఎట్టిబూట్లీ వయడం కాదు. కోటి రూపాయల విలువగల నాశిరకంకు సంబంధించిన అంతమీది. ముఖ్యమంత్రిగారు సవరించుకోవాలి. ఎంక్వయిరీ చేసి, సంబంధించిన అధికారులపై చర్యలు గ్నె కొనసవరినని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సాంబశివరావు:- కోటి రూపాయలు నష్టమనడం అనేది సరియైనది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. బ్యాన్స్ పోర్ట్ లో బేక్ అయినట్లుగా దానిలో ఎక్కడలేదు. నాణ్యత లోపించిన స్క్రింగ్స్ ని రిఫ్లెక్స్ చేయడం జరిగింది. రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత దానిలో ఏమైనా వారు చెప్పిన అంశాలు వుంటే, విద్యాసాగరరావుగారు వారు తరువాత చెప్పవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను.

దొంగరావిపాళెం వద్ద గోదావరి వరదకట్ట కూలిపోవుట

235-

*5310- సర్వశ్రీ కె. శివప్రసాదరావు (నర్సరావుపేట), డి. శివరామరావు (అల్మోరా):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:-

(అ)పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, దొంగరావిపాళెం వద్ద సిద్ధాంతం వంతెన సమీపాన గోదావరినది యొక్క వరదకట్ట కూలిపోయి, తత్ఫలితంగా గండిపడనున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ గండిని పూడ్చుటకు ఇంతవరకూ తీసుకున్న చర్యలేమి? ముఖ్యమంత్రి తరఫున వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య).—

(అ) అవునంటే.

(ఆ) ప్రస్తుతం వున్న కాలవగట్టు వెడల్పులో సగం భాగాన్ని కలిపివేసి తాత్కాలిక వరదగట్టును మొదట ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రేచిలోని బ్యాంకు కాలువను మళ్లించి, కి.మీ. 35.950 నుంచి కి.మీ. 36.350 వరకు మళ్లంపు చేసిన భాగం వెంబడి కాలువ తగ్గవ్వకం పనిని పూర్తి చేయటం జరిగింది. కాలువ ప్రవాహాన్ని మళ్లించడమయింది. రేచిలోని బ్యాంకు కెనాలును సరిఅయిన రేచిలో పూర్తిగా మూసివేసి 13.61 (ఎం) అంతిమ స్థాయి వరకు తాత్కాలిక వరదగట్టు ఎత్తును ఇప్పుడు పెంపటం జరిగింది.

శ్రీ కె. రామచంద్రరాజు (ఉండి):— మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు సమాధాన మిస్తూ, ఔనని అన్నారు రెండవ ప్రశ్నకు కొంత వివరణ ఇచ్చారు. దొంగరావి పాలెం గట్టుకుంగి పోయినందుకు, మొత్తం ఎస్సిమేట్ ఎంత వేశారు? ఎంత రిలేజ్ చేశారు? పక్కనెంబుగా పని చేయడానికి ఎంత ఎస్సిమేట్ వేశారు? ఎస్సిమేట్స్ కమిట్ వచ్చి ఏ ఏ పనులు చేపట్టాలని రిపోర్టులో వ్రాశారు? దాన్ని పూర్తిగా పక్కనెంబుగా చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారా? దాన్ని శాంక్షన్ చేశారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:— సెంట్రల్ డిజెన్స్ ఆర్గనైజేషన్ వారు ఒక నివేదిక ఇచ్చారు. టెక్నికల్ ఇంజినీరింగ్ కమిటీ ఆఫ్ సి.ఇ.ఆర్.పి. వారు స్కేట్ ను 2-8-91న విజిట్ చేసి, వారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. వారు చేసిన సూచనలను చదివి వీసిపిస్తాను.—

(1) Strengthening the bank by providing spurs and pitching the river side bank.

(2) Spreading of Geo-fabric netlon and laying of sand bag apron over it.

(3) Sand filling in between pile boxes (1) and (2).

(4) Providing one more pile box in between piles boxes (1) and (2) already formed.

(5) Raising temporary flood bank.

(6) Diversion of bank canal on permanent basis from K.M. 35.95 to K.M. 36.35 duly allowing margin to form a new permanent flood bank.

(7) To repair the existing flood bank in the reach from K.M. 31.230 to K.M. 31.420.

వీటి మొత్తానికి కూడా రూ. 122 లక్షలు ఎస్సిమేట్ చేయడం జరిగింది. పని అంతా పూర్తి అవుతున్నది. ఇప్పటి వరకు రూ. 44 లక్షలు రిలేజ్ చేయడం జరిగింది. మిగత డబ్బు రూ. 78 లక్షలు వెంటనే రిలేజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతూ వున్నది. అంతే గాకుండా ఈ సందర్భంగా మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారు 24వ తారీఖున ఒక సమావేశాన్ని

ఏర్పాటు చేసినప్పుడు జరిగిన పనులను, డబ్బు విడుదల గురించి కూడా చర్చించడం జరిగింది. పనులన్నీకూడా సంపూర్ణానికి వస్తున్నాయి. 28-8-91న రిలేజ్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ స్వయంగా వీటిట్లేసి రావడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (వీంతలపూడి):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివరులు సమాధానం చెబుతూ టెక్నికల్ రిపోర్టులోని ఆరవ పాయింట్ డ్వివర్షన్ అఫ్ ఫన్డ్ బ్యాంక్ అని చదివారు. దాని ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు ఎంత నీధులు అవసరమని వారు నిర్ణయించడం జరిగింది. నాకు తెలిసిన మేరకు రు. 35 లక్షల ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు అవసరం. అంటే వారు రిలేజ్ చేసిన రు. 44 లక్షలలో కేవలం రు. 9 లక్షలే సేవీల్ వర్క్స్ కు మిగిలాయి. ఈ రు. 9 లక్షలలో ఫన్డ్ బ్యాంక్ డ్వివర్షన్, ఇంకా ఇతర రికమండేషన్స్ కు సాధ్యపడే పని కాదు. ఎన్నిసార్లు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తేసుకువారవడం జరిగింది. వారుకూడా ఎందుకు డబ్బు అడగలేదు, రిలేజ్ ఎందుకు పొందలేదని అనడం జరిగింది. కానీ అప్పుష్టం ఏమిటంటే గౌరవరికీ వరద రాలేదు. మార్చిలో కలెక్టర్ ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకురావడం జరిగింది. మార్చిలో ఫన్డ్ లైట్ వెలిగింది. మార్చినుంచి జూన్ వరకు అర్బుడ ఏమీ పని జరగలేదు. కేవలం అక్కడున్న మెయిన్ టెన్సన్ గ్యాంట్ లో రెండు గారేలు, గాలుగు బ్రాక్చర్స్ వెబ్బి రాళ్లు పడవేయడం జరిగింది కానీ వీళ్లు మూడు అడుగులు గలవడం మిరల మూడు అడుగులు కుంగడం ఇలా జరుగుతూ వచ్చింది. ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాకకూడా అక్కడ స్థానిక ఇంజీనరులు మూడు నెలలు దీనిని పట్టించుకోకపోగా చాలా సీర్లక్స్ వెళ్లితే నీధుల విషయంలోకూడా ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకురాకుండా అశుద్ధిచేయడం కారణంగా పనులు పూర్తికాలేదు. దయచేసి ఇప్పుడయినా విడుదల చేస్తామని అన్నారు. దయచేసి వెంటనే ఆ పనులు ఎవరు బేకప్ చేశారో వారి హ్యాండ్ బుక్ లో మొత్తం నీధులు విడుదలచేసి యుద్ధప్రాతిపదిక మీద పనులు పూర్తిచేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ రు. 35 లక్షలు అన్నది కరెక్ట్ కాదు. 50 డ్విల్లింగ్ హౌసెస్ మరియు కొన్ని స్ట్రక్చర్స్ కూడా వున్నాయి. అలాగే ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ డ్విల్లింగ్ హౌసెస్ స్ట్రక్చర్స్ మొత్తానికి కలిపి కాంపెన్డేషన్ రు. 35.63 లక్షలు అనే మాట వాస్తవం. ఏది ఏమయినప్పటికీ మరల డబ్బును రిలేజ్ చేయడానికి ఇది సానుకూల డిపార్ట్మెంటు వారి దగ్గరవున్నది. త్వరలోనే నీధులు విడుదల చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు (నర్సాపూర్):- సిద్ధాంతం వంతన యొక్క మూడు చాలువలు పెంచి వరద తాకిడిని తగ్గించడానికి అంతలోనుంచి ఈ చాలువలను డ్వివర్షిచేసి శాశ్వత పరిణామానికి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు? ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నా దగ్గరవున్న ప్రశ్న దొంగవారిపాలెం దగ్గర గౌరవరి సిగ్గే కావడానికి సంబంధించినది. మిగతా ఏవయినా వుంటే సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే జవాబు చెబుతాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):- అధ్యక్షా, నేను చెబుతామనుకున్నదికూడా సుబ్బారాయుడుగారు చెప్పినదే. మంత్రిగారేమో సమాధానం లేదంటున్నారు. అది వారపాటు కారణం ఏమిటంటే రిఫ్లెక్సన్ ఫోల్ వల్ల కాన్సెన్సెంట్ గా వెళ్లి ఒక పర్మిక్యులర్ పాయింట్ లో ఆ ఫన్డ్ బ్యాంక్ లో కలుస్తున్నది. ఆ ఫన్డ్ బ్యాంక్ లో స్పెషల్ సాయిల్ వున్నదని ఇప్పుడు

మనకు బైట పడింది. మొన్న వర్షవేస్తూ వంట కూడా క్రిందకు స్లిప్ అయిపోయింది. That indicates the nature of soil. It is treacherous in nature. 10 సంవత్సరాల నుంచీ ఈ వారసాటు జరుగుతున్నది. డిపార్ట్మెంట్ వారు దీనిని గుర్తించలేదు. సుబ్బారాయుడు చెప్పినది పర్మినెంట్ పాయింట్. ఇప్పుడు జరగ వలసినది లంకలోనుంచి ఎక్స్ పోజర్ లోడ్ ఛానల్స్ త్రవ్వే ఆ ఫోన్ ను డెవర్ల చేయకపోయినట్లు, అయితే it is a perennial danger to flood bank. కాబట్టి లంకలోనుంచి డిప్ ఛానల్స్ ను త్రవ్వే ఈ ఫోన్ ను - డెవర్ల చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి:- దొంగవారిపాలెం విషయం గౌరవసభ్యులందరికీ సంబంధం వున్నది. గౌరవనీయ విద్యాధరరావు చెప్పినట్లు దీని విషయంలో ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం చేయ లేదు. అదృష్టం కొద్దో ఫ్లడ్ రాలేదన్నారు. ఆపద తప్పిందంటే అది అందరి అదృష్టం. ఏది ఏమయినా దీనిమీద నేను ఇప్పటికే మూడు దఫాలుగా మీటింగ్ పెట్టాను. రామచంద్ర రాజుగారు, రంగనాయకులుగారు, నేను స్వయంగా వెళ్లి చూశాము. రంగనాయకులు పరిస్థితి అంతా వివరించి చెప్పారు. ఏమయినప్పటికీ దీనికి Technical monitoring Committee has suggested short term and long term measures. ఇప్పుడు తీసుకున్న చర్యలు అంతా డెవర్షన్ ఆఫ్ ది కెనాల్ కానీ, స్పెరింగ్ నింగ్ ఆఫ్ ది బండ్ కానీ ఇవన్నీ ఫార్మ్ టర్మ్ మెజర్స్. దీనికి రు. 122 లక్షలు ఖర్చు అవుతుందని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు రు. 35 లక్షలు అవుతుందని చెప్పారు. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ పోస్టేడ్ చేశాము. I made the Chief Secretary to help, irrespective of the financial position, because it is an urgent matter. So, finances is not a problem. Chief Secretary is looking after it. He is monitoring the works. We are giving utmost priority. లాంగ్ టర్మ్ మెజర్స్ ఏమీ చేస్తారని సుబ్బారాయుడుగారు అడిగారు. తరువాత లంకలో కెనాల్ ఎక్కడ త్రవ్వాలి, ఏ విధంగా చేయాలనేది మోడల్ స్టడీ చేయాలి. ఇప్పుడు ఈ ఫార్మ్ టర్మ్ మెజర్స్ తో ఫోన్ విషయం స్టడీ చేసిన తరువాత లాంగ్ టర్మ్ మెజర్స్ తో కెనాల్ త్రవ్వాలి, ఏ విధంగా దానిని డెవర్మ్ చేయాలనేది, ఎక్కడ ఈ లంక ఫారం అయినది, కెనాల్ కు అండర్ గ్ నెలబడడానికి ఏమీ చేయాలనేది స్టడీస్ తో వున్నాయి. ఇంతే కాదు. ఇలాంటి సాయితో ఎక్కడెక్కడ వున్నదో వాటన్నిటికీ పర్మినెంట్ మెజర్స్ తీసుకోడానికి స్టడీ చేసి ఇప్పటికి 8 దగ్గర ఇలాంటి ప్రమాదాలు ఏర్పడటానికే పరిస్థితి వున్నదని కూడా ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. వాటికి సుమారు రు. 9.10 కోట్ల ఖర్చు అవుతుంది. సరైన పర్యవేక్షణ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు (సిద్దిపేట):- ముఖ్యమంత్రిగారు వాస్తవాలు చెప్పారు. వారు మాతో మీటింగ్ పెట్టారు. మేము, వారు కూడా సీరియస్ గా ఫీల్ అయ్యాము. కానీ దొంగవారి పాలెం వద్ద గండి పెట్టిన తరువాత అధికారుల నిర్లక్ష్యంవలన కట్టినది క్రిందకు గోదావరిలోకి దిగిపోయింది. కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి క్రిందకు దిగిపోయిన సందర్భంగా మరల ఒక కెనాల్ త్రవ్వాలి. అధికారుల నిర్లక్ష్యంవలన ఎంత నష్టం జరిగింది?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కుంగ్ గటం అనేది అనెస్టెక్సిడ్ కాదు. వారు మెజర్స్ తీసుకున్నప్పుడు ఆ సాయితో అలా వున్నదనేది అంచనా వేసుకొని చేశారు. దానికి ప్రత్యేకంగా ఎంత నష్టం

అనేది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా వశిష్టా రివరీ బెహనీయర్ ఎలా వుంటుంది, ఏమిటి అనేది మోడల్ స్టడీ చేసి పర్యవేక్షణ మెజిస్ట్రేట్ తో కలసి పరిశీలించి జరుగుతుంది.

అనాథ శరణాలయాలు

236-

*696- సర్వశ్రీ జి.ఎస్.ఎస్. శివాజీ (సోంపేట), కె ఎర్రన్నాయుడు (పాటిశ్యండ్రాపురం), బద్దం బాబ్ రెడ్డి, పి. పెంపలయ్య:- సాంఘికసంక్షేమ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో కొత్త అనాథశరణాలయాలను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా,

(ఆ) అయినచో, ఎన్ని వాటిని ఎప్పుడు నిర్మిస్తారు?

సాంఘికసంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) బాలురకు ఒకటి, బాలికలకు మరొకటివంటున్న ప్రతిజిల్లాకు రెండు అనాథ శరణాలయాలు బోర్డున 1984-85 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం 46 కొత్త అనాథశరణాలయాలను మంజూరు చేసింది. నిధుల లభ్యతనుబట్టి, 1987-88 నుండి నిధులను సమకూర్చడం ద్వారా ఈ 46 అనాథాశ్రమాల భవనాల నిర్మాణాలను ప్రభుత్వం దశలవారీగా చేపట్టింది. భవనాల నిర్మాణాల దశలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

పూర్తి అయిన భవనాల సంఖ్య	-	4
వీనియోగించుకుంటున్న భవనాల సంఖ్య	-	2
పనులు కొనసాగుతున్న భవనాల సంఖ్య	-	7
భవనాలకోసం ఎంపిక చేసుకున్న స్థలాల సంఖ్య	-	14
స్థలాల ఎంపిక కోసం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి.	- -	19

ఈ క్రింది 46 అనాథాశ్రమాల భవనాల నిర్మాణం దశలవారీగా పూర్తిచేయడం జరుగుచున్నది.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, 1984-85వ సంవత్సరంలో జిల్లాకు రెండు అనాథశరణాలయాలు బాలురకు ఒకటి, బాలికలకు ఒకటి ఇలా 46 భవనాలకుగాను అందులో 13 భవనాలు పూర్తి చేశామని మిగతా భవనాల ఫేజ్ మ్యానరిలో పెడతామని చెప్పారు. ఆ ఫేజ్ మ్యానరీ 10 సంవత్సరాలు కావచ్చు 5 సంవత్సరాలు కావచ్చు. అందుచేత మిగతా భవనాలు ఎప్పటిలోగా ప్రభుత్వం పూర్తి చేస్తుందో స్పెసిఫిక్ గా తెలియజేయాలి. ఈరోజు తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన వాళ్లు ఈ రాష్ట్ర జనాభాలో చాలా మంది వున్నారు. వారిజనులు అయితే ఏమీ, మొకబడిన తరగతులు అయితే ఏమీ వారికి ఆలనా, పాలనా

మానే దిక్కు లేదు. ఈ రోజు ఇంత జనాభా ఈ రాష్ట్రంలో వుంటే వారు జిల్లాకు 200లు అంటే బాలురకు వంద, బాలికలకు వంద చొప్పున జిల్లాకు రెండు పెట్టారు. ఈ విధంగా వేయడం వలన అర్హతనున్న వాళ్ళకు నీట్లు దొరకక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి ఈ రోజు రాష్ట్రప్రభుత్వం పేదవారి సంక్షేమం గురించి అనాథలకు చేస్తున్నామని చెబుతూ వేరిని నిర్లక్ష్యం చేయడం మంచిదికాదు కాబట్టి కనీసం ఈ సంవత్సరం జిల్లాకు ఒకటి అయినాసరే అనాథ శరణాలయాలను పెడతారా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- ఈ భవనాల నిర్మాణం మూడు సంవత్సరాలలో మొత్తం 9.50 46 భవనాలు కంప్లీట్ చేస్తాము. ఇక వారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇంకా ఎక్కువ ఉంది. సంఖ్యలో అనాథ శరణాలయాలు జిల్లాకు ఒకటి అయినా పెట్టమన్నారు. ఆర్థిక వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకుని తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఆర్థికపరిస్థితిని బట్టి అంటున్నారు. దీనిని నెనసిబ్బీగా తీసుకోమంటున్నాము. ఇంకొక దగ్గర తగ్గించి కొన్ని వందల రూపాయల బడ్జెటులో జిల్లాకు ఒక అనాథశరణాలయం 100 మంది బోర్డర్స్ ఉండడానికి అనువుగా కట్టడానికి పెద్దకష్టమయిన పనికాదు. ఆర్థిక ఇబ్బందులని చెప్పి దాటవేయడం కాకుండా ఈ సంవత్సరం పెడతామని ధైర్యంగా చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిస్టరుగారూ ఎర్రన్నాయుడుగారు చెప్పిన దానిని నేను కూడా సపోర్టు చేస్తున్నాను. వాటిని ఇదివరకు కొంతమంది ప్రైవేటువారు రన్ చేసేవారు. గవర్నమెంటు కొంత గ్రాంట్ ఇచ్చేది. అవి ఇప్పుడు తీసివేసారు. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం కాబట్టి వాటిని ఇన్ క్రిజ్ చేయడానికి, పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- వాటిని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను.

మురుగుపారుదల డ్రైనును తుఫాను నీటి డ్రైన్లలో కలుపుట

237-

*1678- సర్వశ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్లు), బద్వం బాల్ రెడ్డి, వి. జయపాల్, సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- పురపాలకశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వౌడరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో కొందరు గృహయజమానులు మురుగుపారుదల కాల్వలను తుఫాను నీటి డ్రైన్లతో కలుపుటవల్ల, అది అనారోగ్య పరిస్థితులకు దారితీసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి అక్కమ కనెక్షన్లను ఆరికట్టుటకు ఎం.సి.పాచ్. వారు తీసుకున్న చర్యలేమి?

పురపాలక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. నరసింహారెడ్డి):-

(అ) అవునండీ.

మొత్తం 170 స్కేర్ కిలో మీటర్స్ లో కవర్ అయింది. ఎక్కడయితే డ్రైనేజీ సిస్టం లేదో అక్కడ సాధారణంగా జరిగేది స్పష్టం ఎక్స్ థింగ్ ఏరియాలకు వేర్ డ్రైనేజీ సిస్టం ఈజ్ నాట్ దేర్ - స్టార్ట్ వాటర్ డ్రైన్ లో ఈ కనెక్షన్ కలుపుతున్నారు. అంతేకాకుండా బయట ఎక్స్ పోజ్ చేసినా కానీ అది పూర్తి పార్ట్ పాజర్డ్ సగా ఉంటుంది అయినా కానీ ఎక్కడయితే స్టార్ట్ వాటర్ డ్రైనేజీ కనెక్షన్ లో కలుపుతున్నారో అక్కడ కూడా ఇబ్బందులు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. అటువంటి చోట్ల మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ డ్యూటీకి వస్తున్న దానిని కనెక్షన్ సెవరల్ చేసి, సెవరల్ లైన్లు ద్వారా కనెక్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దీనికి ఫుల్ హాప్ టేకనప్ ఏ ప్రోగ్రాం. మొదలు రు. 32 కోట్లతో ఒక ప్రోగ్రాం తీసుకోవడం జరిగింది. It is under progress. Most of the works are under completion. ఇప్పుడు టాటా కన్సల్టెంట్ ఏజెన్సీ వారితో రు. 66 కోట్ల ప్రాజెక్టు అగ్రిమెంటు ఎక్స్ క్యూజ్ అయింది. వాటి పనులు కూడా త్వరలోనే తీసుకోబడతాయి. ఇప్పుడు రే మోడల్ ఆఫ్ ఎక్స్ థింగ్ టోటల్ మెంట్ ప్లాంట్ ఎట్ అంబర్ పేట్ ఏరియల్ ఉన్నదో, నీయరింగ్ కంప్లెషన్ రు. 271.25 లక్షల ఖర్చుకు ఇప్పటికే రు. 255.46 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. వోలే లయింగ్ of outer wall from Chadarghat to Amberpet రు. 281 లక్షల ఖర్చుకు రు. 68.96 లక్షలు ఖర్చు అయింది. వోలే other works upto Ambetpet అయితే వివిధ దశలలో వివిధ కార్యక్రమాలు జరుగు తున్నాయి. మొత్తం రు. 66.68 కోట్ల విధయితే ఉన్నదో దానితో ఎటోట్ 316 స్కేర్ మీటర్స్ కవర్ చేస్తుంది. వివిధ దశలలో పనులు ప్రారంభమవుతున్నాయి. చేస్తున్నాము. దీనిని రు. 32 కోట్లతో ప్రారంభించాము. ఆ పనికూడా జరుగుతోంది.

చలనచిత్ర నిర్మాతలకు ప్రోత్సాహకాలు

238-

*3868- శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చలనచిత్రాలను నిర్మించుచున్న చలనచిత్ర నిర్మాతలకు ఇస్తున్న ప్రోత్సాహకములెవ్వి;

(ఆ) అందు నిమిత్తం నిర్దేశించిన మార్గదర్శక సూత్రాలు, నిర్ణయప్రమాణాలెవ్వి;

(ఇ) హైదరాబాదులో రికార్డింగ్ థియేటర్ ను, కలర్ లాబొరేటరీని నెలకొల్పినారా;

(ఈ) ఆంధ్ర చలనచిత్ర పరిశ్రమభివృద్ధి సంస్థయొక్క మరియు రాష్ట్రప్రభుత్వపు సహాయ, సంపత్తులతో రాష్ట్రంలో ఎన్ని స్టూడియాలను నిర్మించారు; చలనచిత్ర స్టూడియాలను ఏ ప్రదేశాలలో నిర్మించారు; వాటివేర్వేలు;

(ఉ) రాష్ట్రంలో కొత్తగా చలనచిత్ర స్టూడియాలను నిర్మించుటకు ఇస్తున్న ప్రోత్సాహకాలెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. చిత్తరంజన్ దాస్):-

(అ) (1) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిర్మించే తెలుగు చలనచిత్రాలకు నగదు సబ్సిడీ రూ. 3.00 లక్షలు.

(2) ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్మించే ఎక్కువ బడ్జెటు చిత్రాలకు 10 శాతం, తక్కువ బడ్జెటు చిత్రాలకు 50 శాతం వినోదపు పన్ను రాయితీ.

(ఆ) (1) నిర్మాతలు చిత్ర నిర్మాణానికి ముందు చిత్రాలను చలన చిత్ర పరిశ్రమార్థి వృద్ధి సంస్థలో నమోదు చేయించాలి.

(2) తక్కువ బడ్జెటు చిత్రాలకు ప్రింటింగ్ 24కు మించరాదు. ఎక్కువ బడ్జెటు చిత్రాలకు ప్రింటింగ్ 24 కంటే ఎక్కువ ఉండాలి.

(3) చలనచిత్ర పరిశ్రమార్థివృద్ధి సంస్థలో నమోదై, స్థానికంగా లభ్యమయ్యే మౌలిక సదుపాయాల యూనిటను మాత్రమే వీనియోగించుకోవాలి.

(4) చిత్రం షూటింగ్ లో 80 శాతాన్ని రాష్ట్రంలోనే పూర్తి చేయాలి.

(5) చిత్రానికి అవసరమయ్యే ముడి ఫిల్మ్ అంతా రాష్ట్రం నుండే కొనుగోలు చేయాలి.

(ఇ) అవునండీ.

(1) మెసర్స్ ప్రకాష్ అర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ వారు హైదరాబాద్ లో ఒక రికార్డింగు థియేటరును ఏర్పాటుచేశారు.

(2) హైదరాబాద్ లో రెండు కలర్ లాబొరేటరీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అవి:-

(1) మెసర్స్ ప్రకాష్ ఫిల్మ్ లెబరేటరీస్ ప్రయివేటు లిమిటెడ్.

(11) మెసర్స్ రామానాయుడు కలర్ లాబ్.

(ఈ) ఎనిమిది స్టూడియోలు. అవి:-

(1) అన్నపూర్ణ స్టూడియో, జూబ్లీహిల్స్, హైదరాబాద్.

(2) రామకృష్ణ సినిమా స్టూడియో, ముఖ్యరాబాద్, హైదరాబాద్.

(3) భాగ్యనగర్ స్టూడియో, జూబ్లీహిల్స్, హైదరాబాద్.

(4) పద్మావతి స్టూడియో, జూబ్లీహిల్స్, హైదరాబాద్.

(5) సారథి స్టూడియో ప్రైవేటు లిమిటెడ్, ఆమర్ పేట, హైదరాబాద్.

(6) సదరన్ మూవీజీస్ లిమిటెడ్, జహానుమా, హైదరాబాద్. (ప్రస్తుతం పనిచేయడం లేదు.)

- (7) సురేష్ పౌడకన్నస్ పెయివేటు లిమిటెడు, జుబ్బిపాల్స్, హైదరాబాదు.
(రామానాయుడు స్టూడియో అని పిలుస్తున్నారు)
(8) ఎన్.జి.ఆర్.ట్రస్టు, హైదరాబాదు.

(ఉ) ప్రభుత్వం తక్కువ ధరలకు భూమిని కేటాయిస్తుంది. రాష్ట్ర చలనచిత్ర పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ ద్వారా రుణాలను కూడా సమకూరుస్తుంది. ఈ రుణాలపై మొదటి 5 సంవత్సరాలకు ఏడాదికి 9 శాతం, మిగిలిన కాలానికి ఏడాదికి 12 శాతం రేటు చొప్పున వడ్డీ ఉంటుంది. ఈ ఋణాలను 15 సంవత్సరాల కాలంలో తిరిగి చెల్లించవలసి ఉంటుంది. ఈ రుణాల గరిష్ఠ పరిమితి రూ. 25.00లక్షలుగా నిర్ణయించడమయింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో స్టూడియోల నిర్మాణం 10.00 కోసం తక్కువ ధరకు స్థలం ఇచ్చే విధానం ఉంది. మొత్తం ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి? ఉ. ఎన్ని పెండింగులో ఉన్నాయి? నగరంలోనే కాకుండా రూరల్ ఏరియాల్లో, జిల్లాలలోని హాడ్ క్వార్టర్స్ లో కొనడానికి ప్రభుత్వం వద్దకు వచ్చినవారు ఎవరు? ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి? ఎన్ని పెండింగులో ఉన్నాయి? ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నిర్మించే ఎక్కువ బడ్జెటు సినీమాలకు 10 శాతం, తక్కువ బడ్జెటు సినీమాలకు 50 శాతం వినోదపు పన్ను రాయితీ ఇస్తున్నారు. పన్నులో 85 శాతం లోకల్ బాడీస్ కు పెందాల్. మనం ఇచ్చే కస్టోమర్స్ వల్ల లోకల్ బాడీస్ కు నష్టం జరుగుతుంది కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రియంబర్స్ చేస్తుందా? సినీమాలానికి రాయితీ ఇవ్వవలసిందే. ఫిలిం నగర్ లో డైరెక్టర్స్ కు, టెక్నిషియన్స్ కు, ఆర్టిస్టులకు ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చారు. ఇంకా ఇవ్వవలసి వారున్నారు. వారిని ఎంతదేజ్ చెయ్యడానికి స్థలాలు ఇవ్వాలి. ఆ మేరకు ఎన్ని అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి? ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? కేవలం తెలుగు సినీమాలకే రాయితీ ఇస్తున్నాము. హైదరాబాదులో ఉద్దా మాట్లాడే వారు కూడా ఎక్కువగానే ఉన్నారు కనుక పొంది, ఉర్దూ, ఇతర భాషా చిత్రాలకు కూడా, ఇక్కడ నిర్మాణం అయ్యే వాటికి రాయితీనిస్తారా? ఫిలిం డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వద్ద స్టూడియోల నిర్మాణానికి లోన్స్ ఇవ్వడానికి ఎన్ని అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి? ఎప్పటి నుంచే ఉన్నాయి? ఎవరెవరికి ఇవ్వాలి? శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:- ఫిలిం డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వద్ద 139 అప్లికేషన్స్ పెండింగు ఉన్నాయి. లిస్టు చాలా పెద్దది. సర్క్యూలేట్ చేస్తాము. లోకల్ బాడీస్ విషయం అడిగారు. టాక్స్ కలెక్షన్ విషయం కనుక మునిసిపాలిటీకి చెందుతుంది; ఆ ప్రశ్న ఇక్కడ రాదు.

మిషన్ డెవలప్ మెంట్ స్కీం:- ఎంటర్టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ లోకల్ బాడీస్ కు నష్టం పస్తున్న దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తిరిగి ఇస్తుందా అన్నారు.

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:- దీనికి సంబంధంలేదు. ఫిలిం నగర్ లో ఇళ్ల స్థలాలు గురించి వచ్చిన అప్లికేషన్స్ పరిశీలిస్తున్నాము. దానిని బట్టి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. పొందే సినీమాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తేస్ట్ ప్రింటింగ్ పైన ఎంటర్టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ ఎగ్జింషన్స్ ఉంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- గామీణ ప్రాంతాలలో, పల్లణ ప్రాంతాలలో స్టూడియోలకు స్థలాలు కావాలని పెట్టిన అప్లికేషన్స్ ఎన్ని ఉన్నాయి? ఎవరెవరు పెట్టారు, ఎన్ని పెండింగు అని అడిగాను.

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:- 139 అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి. వైజాగ్ లో నాలుగు వచ్చాయి. పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:- ఎఫ్.డి.సి వద్ద స్టూడియోల నిర్మాణంకోసం పెండింగు ఉన్న అప్లికేషన్స్ ఎన్ని?

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్:- 139 పెండింగులో ఉన్నాయి. పరిశీలిస్తామన్నాను. మెరిట్ సిబ్బంది, అవసరాన్నిబట్టి స్టూడియోలకు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

విజయవాడ - మద్రాసు రోడ్డును వెడల్పుచేయుట

239-

*3173-(బి)- శ్రీమతి కె. జయమ్మ (చిలకలూరపేట):- రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విజయవాడ - మద్రాసు జాతీయరహదారి సులభంగా రాకపోకలు జరుగుటకు అనుకూలంగా వాలినంత వెడల్పులేని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) రోడ్డు పక్క కాకా హోటళ్ళవద్ద అనేక వాహనాలు ప్రత్యేకంగా లారీలను నిలుపుటవల్ల తరచూ రాకపోకలు స్థంభించుచున్న విషయంకూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, సదరు రోడ్డును వెడల్పు చేయుటకు, రోడ్డుపై వాహనాలను నిలిపివేయుటను అరికట్టడానికి తీసుకున్న చర్యలేమి?

రోడ్డు భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) మద్రాసు - విజయవాడల మధ్య ట్రాఫిక్ విపరీతంగా ఉన్నందువల్ల 5వ నెంబరు జాతీయ, రహదారిపై ఒంగోలు, గుంటూరు, మంగళగిరిల మధ్య బైపాస్ రోడ్లను ఇప్పటికే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 5వ నెంబరు జాతీయ రహదారిపై భూసేకరణ అంశనా కార్యక్రమాన్ని ఇదివరకే మంజూరు చేయడం జరిగింది. భూసేకరణ కార్యక్రమాలు చురుకుగా కొనసాగుతున్నాయి. వాహనాలను పార్కింగు చేసే (లేబ్స్), ప్రదేశాలను కూడా ప్రతిపాదించడమయింది. 5వ నెంబరు జాతీయ రహదారిపై మద్రాసు - విజయవాడ సెక్షనులో 65/0 నుండి 65/6 కి.మీ. వరకు 120/4-6, 395/5-9 కి.మీ.ల వద్ద పార్కింగు ప్రదేశాలకు కొన్ని ప్రాంతాలను గుర్తించడమయింది. వాహనాలను పార్కింగు చేసే ప్రదేశాల (లేబ్స్) కోసం సమగ్ర అంశాలు తయారుచేయడమవుతుంది. 8వ ప్రజాశక్తికో 5వ నెంబరు జాతీయ రహదారిని వెడల్పుచేసే ప్రతిపాదనకూడా పరిశీలనలో ఉంది. అయితే, 8వ ప్రజాశక్తి ఇంకా ఖరారు కావలసి ఉంది.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో రోడ్డు విషయం సరిగా చెప్పలేదు. మభ్యపెడుతున్నట్లుగా ఉంది. భూసేకరణ విషయంలో

ఈ కార్యక్రమం ఎప్పుడు మంజూరు చేశారు? ఎంతవరకు వచ్చింది? ఎప్పటిలోగా పూర్తవుతుంది? వారు అంతెలు చదవడమే తప్పు వదిలారు. కిలోమీటరు లెక్క చెప్పారు. అవి అవసరం, ఏ ఏ గ్యామాలలో, ఎక్కడెక్కడ పార్కింగ్ స్థలాలు మాపిస్తారు? కిలోమీటరు లెక్క వారే సరిగా చదవలేకపోయారు. నాకేం అర్థం అవుతుంది. రోడ్ల విషయంలో ఉన్న ముఖ్యమైన ఇబ్బంది మద్రాసు నుంచి నెల్లూరు నుంచి ఒంగోలు, చిలకలూరిపేట నుంచి గుంటూరుకు వస్తుంటే ఒకసారి నేను ప్రయాణం చేస్తుండగా నాలుగు గంటలు రోడ్ బండ్ అయింది. 10 గంటల వరకూ నా గుంటూరుకు చేరలేదు. గంటలో గుంటూరుకు రావలసింది అయిదారు గంటలు అక్కడే పడి ఉన్నాము. చాలాకార్య, ఆర్.బి.సి. బస్సులు ఎన్నో ఆగిపోయాయి. వసివిల్లులు ఎంతో ఇబ్బందిపడి, ఏడుస్తారు. అక్కడ సర్వే నెంబరు చెప్పారు. నెంబరు సరిగా కనిపించడం లేదు. సైనిఫిక్ గా గ్యామాలవద్ద 'కాకా హోటల్స్' ఎత్తేసి, కార్లకు పార్కింగుకు ఇవ్వాలని కోరుతూ, వెంటనే అక్కడినుంచి హోటల్స్ ఎత్తేయాలి.

శ్రీ జె.సి. దీవాకరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తడవద్ద, నాయుడుపేటవద్ద, గుంటూరువద్ద 10. కూడా యీ టైపాస్ లు, టైలెన్ లు పార్కింగు కోసం ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. వీటికి అక్కడ 200, 400 లాల్ లు నిలబడడానికి స్థలసేకరణ ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అట్లాగే, ఆ రోడ్డులో మాత్రం ఆ ప్రయత్నం జరుగుతున్నప్పటికీ మరికొన్నిచోట్ల పెద్ద అంబర్ పేట్, రంగారెడ్డి జిల్లా, విజయవాడ రోడ్డుపైన ఇప్పటికే ఆ ప్రయత్నం చేశాం. లాల్ ఓనర్లు ఎస్ సీయేషన్స్ కు హాండ్ ఓవర్ చేయడంకూడా జరిగింది. అక్కడ ఒక క్యాంబేన్ మరియు లాల్ లు నిలబెట్టడానికి వసతి కల్పించాము. అక్కడ వున్నంతవరకు ఆ ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- ఎప్పటిలోగా పూర్తి అవుతుంది. అది చెప్పకుండా స్థల సేకరణ అని చెప్పుతున్నారు. ప్రత్యామ్నాయంగా ఏర్పాటుచేసి వాహనాలను ఎప్పుడు నిలబెడతారు?

శ్రీ జె.సి. దీవాకరెడ్డి:- ఈ సంవత్సరం ఆ ప్రయత్నంలో వున్నాము. పూర్తిచేసి లాల్ లను నిలబెట్టే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు - మా దురదృష్టం, యీ జాతీయ రహదారులలో మా నెల్లూరు వుండడం చాలాకాలం నుంచి నెల్లూరు పట్టణానికి టైపాస్ ఏర్పాటు చేయలేదు; అది వోగా, బీగ్ డి కట్టారు అది నిరుపయోగంగా వోయింది. ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటుకూడా ఏమీ లేవు. మూడు మాసాల క్రితం సంతోషరెడ్డి మంత్రిగా వున్నప్పుడు కొన్ని ఆల్టర్నేటివ్ అరేంజ్ మెంట్లు చేస్తారని చెప్పారు. ఈనాటికి పట్టించు కొకుండా వున్నారు. ఎన్నో వాహనాలు ఇబ్బందులపాలు అవుతున్నారు. కొత్తగాకట్టిన బీగ్ డి ఉపయోగం లేదు. పాత బీగ్ డి కూలిపోయే పరిస్థితి వుంది. ప్రత్యామ్నాయం చేస్తామని ప్రవోజల్ వున్నది. దాన్ని తొందరగా ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? అట్లాగే, విజయవాడ - మద్రాసు రోడ్డు ఎంతో అధ్వాన్నంగా వుంది. ఇలాంటి జాతీయ రహదారి దేశంలో ఎక్కడలేదు అనుకుంటాను. దానికి కూడా ఇంప్లిమెంటు వర్క్స్ బేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- వారు చెప్పినట్లుగా ఆ ద్వీప విషయం వాస్తవమే. అది అతి తొందరలో కొత్తది కన్స్ట్రక్టు చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో 'రామవరపు అవ' ఎత్తిపోతల పథకం

240-

*1707-(ఎల్)- సర్వశ్రీ బి. అప్పన్నదొర (బూరుగుపాడి), జె. రామమోహన రావు (కడియం), ఎ.సి.వె. రెడ్డి (రాజమండ్రి), పి. సుభాష్ చంద్రబోసు (రామచంద్రా పురం):- చిన్నతరహా సాగునీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో 'రామవరపు అవ' అనుపేరుతో సుమారు 4 కోట్ల రూపాయల విలువైన ఎత్తిపోతల పథకం క్రాంతి పథకం క్రింద మంజూరు చేయబడి మధ్యలో నిలిచిపోయిందని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) మిగిలిన పనిని క్రాంతి పథకం క్రింద పూర్తిచేయుటకు రైతులు ముందుకు రాని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ప్రభుత్వమే మిగిలిన పనిని పూర్తిచేయుటకు, ఆ మొత్తాన్ని డెటర్ మెంట్ పన్ను ద్వారా రైతులనుండి రాబట్టుటకు ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా?

చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి):-

(అ) తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో, 9,768 ఎకరాలకు నీటిని అందించడం కోసం నమూనా పథకంగా తారకరామ 'రామవరపు అవ' ఎత్తిపోత నీటిపారుదల పథకానికి పరిపాలనా అమోదాన్ని ప్రభుత్వం మంజూరుచేసింది. దీని అంచనా వ్యయం రూ. 460.00 లక్షలు. దీనిని 13.7.1987 తేదీ నాటి సాగునీటి ఆయకట్టు అభివృద్ధి శాఖ ఎం.ఎస్.సెం.255 డి.ఓ.లో మంజూరు చేయడమయింది. దీనికయ్యే వ్యయంలో 50 శాతం మొత్తాన్ని లబ్ధిదారులు విరాళంగా అందవసారు. దరిమిలా ఈ పథకాన్ని రూ. 218.50 లక్షల అంచనావ్యయం నీటిపారుదల విస్తీర్ణం 4,813 ఎకరాలకు తగ్గించడం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని 1986, డిసెంబరులో ప్రారంభించడం జరిగింది. అది పూర్తి కావస్తున్నది. ఈ పథకాన్ని మధ్యలో ఆపివేయలేదు.

(ఆ) లబ్ధిదారుడు సహకార సంఘంగా ఏర్పడి వారి విరాళం చాలా మొత్తాన్ని సహకార కేంద్ర బ్యాంకు ద్వారా డిపాజిట్ చేశారు. వారి భూములను, 4,813 ఎకరాలకు ప్రయోజనం చేకూరగల తగ్గింపు పథకానికి తామూ పెట్టారు. తూర్పుగోదావరి జిల్లా కలెక్టరు లబ్ధిదారులనుండి చేసే వసూళ్ళను పర్యవేక్షిస్తున్నారు. ఇప్పటివరకు లబ్ధిదారులు రూ. 66.95 లక్షల మొత్తాన్ని డిపాజిట్ చేశారు. కాలువ త్రవ్వకం మొదలయిన పనులు అంచనా వ్యయం వంతున లబ్ధిదారులకు అప్పగించడం జరిగింది. డిజిటైజేషన్ బురద భూములలో కాలువల త్రవ్వకపు మట్టి పని మినహా మిగతా పనులన్నీ పూర్తయ్యాయి. పైన పేర్కొన్న పనిని నిర్వహించడానికి లబ్ధిదారులు తమ ఆకక్ష్యతను తెలియజేశారు. అందుచేత మిగిలిన పనులను టెండర్లను పిలవడం ద్వారా నిర్వహించేందుకు నేరుగా కాంట్రాక్టును రద్దుపరచడం జరిగింది. అందేవేత పని ఆగిపోలేదు, జరుగుతుంది.

(ఇ) 9,768 ఎకరాలకు పశుసంరక్షణ చట్టానికి పరిపాలన అమోదాన్ని తెలియజేయడం జరిగింది. దరిమిలా ఈ పథకాన్ని సవరించి 4,813 ఎకరాలకు మాత్రం పశుసంరక్షణ చట్టానికి పరిపాలన అమోదాన్ని ప్రారంభించడం జరిగింది. పశుసంరక్షణ, 9,763 ఎకరాలకు పశుసంరక్షణ చట్టానికి అమలుపరచడం కోసం నిర్దేశాన్ని మార్చుకొనే పశుసంరక్షణ చట్టం.

శ్రీ బి. అప్పన్నదొర:- అధ్యక్షా, 30 లక్షలు అయితే మొదటిదశ పూర్తి అవుతుంది. సుమారు 5 వేల ఎకరాలు సాగవుతుంది. అప్పలాంటి పరిధి కాబట్టి, టెలిమెంటు బాక్సు వేసి మిగతా 50 లక్షలు ఖర్చువేసి రెండవదశకూడా పూర్తిగావేయాలి. రైతులు 100 ఎకరాలు టెలిమెంటు కాంపెన్సేషన్ లేకుండా 35 లక్షలు కట్టడం జరిగింది. అది చేయడం వల్ల మన పశుసంరక్షణ చట్టానికి పశుసంరక్షణ కూడా శ్రేయస్కరమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగినట్లు 30 లక్షలు ఇస్తే మొదటిదశ పూర్తి అయ్యే అవకాశం వున్నది. ఆ 30 లక్షలు సి.ఇ.ఆర్.పి.కి హాండ్ ఓవర్ చేయడం జరిగింది. అతి తొందరలో డబ్బులు యిప్పించడం జరుగుతుందని మేధావీర తెలియచేస్తున్నాను. రెండవదశ గురించి మాట్లాడుతున్నారని మొదటిదశ కుడించడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఇది 5వేల ఎకరాలకన్నా మించివుంటే నిడమిని పరిశీలించి అవసరం వుంటుంది. దానివల్ల కాలయాపన అవుతుందని కుడించడం జరిగింది. రెండవదశ గురించి ఎటువంటి పశుసంరక్షణ లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

స్వల్పవ్యవధి పశు - వాగ్రూప సమాధానములు

ఐతానగర్‌లోని హరిజనులకు ఎక్స్‌గ్రేషియా

240-ఎ

5446-బి. శ్రీ ఎ. రాంబాబు (రేపల్లె):- గౌరవనీయులైన హోంశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) 1991 జనవరి ఆఖరివారంలో తెనాలి పట్టణం, ఐతానగర్‌లో పేద హరిజనులకు చెందిన సుమారు 50 ఇండ్లను తగలబెట్టి, పేద హరిజనులపై దాడి చేసారన్న విషయం నిజమేనా;

(ఆ) బాధిత కుటుంబాలకు ఇంతవరకు ఎటువంటి ఎక్స్‌గ్రేషియానుగానీ లేదా మరే విధమయిన సహాయాన్ని అందజేయలేదన్న మాట వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయితే, ఇంతవరకు ఈ కుటుంబాలకు సహాయం అందజేయడంలో పశుసంరక్షణ శాఖాధికారి కారణమేమిటి?

హోంశాఖ మంత్రి (డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి):-

(అ) లేదండీ.

(ఆ), (ఇ) ఈ సంఘటనలు ప్రమాదవశాత్తుగానీ, లేదా ప్రకృతివైఫరీత్యాలవల్లకానీ, అగ్రవర్ణాల వారు జరిపిన అత్యాచారాలవల్ల సంభవించినవి కానందున బాధితులకు ఎట్టి ఎక్స్‌గ్రేషియా పెట్టించలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారిజనుల ఇళ్లు కాలిపోయిన మాట మాత్రం వాస్తవమే. స్పష్టముగావున్నది. మొదట, సమాధానంలో లేదని చెప్పారు. కాలిపోయినా కూడా, ప్రమాదవశాత్తుగానే మరొకవిధంగాగానే వారిజనులే, తమ ఇండ్లను మాత్రం తగల పెట్టుకొన్నారు. తగలపడిపోయాయి కనుక బియ్యంగాని, దబ్బులుగాని యివ్వబడలేదు. లేదంటే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎక్స్‌గ్రేషియా ఏమాత్రంకూడా యివ్వలేదు అంటున్నారు. అట్లానీదీనీకు కూడా యివ్వలేదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రిడ్డి:- స్పీకర్‌సార్, ఇక్కడ వారిజనులలో రెండు వర్గాలు వున్నాయి. అదీ ఆంధ్ర, అదీ ద్రావిడ అని సబ్‌సెక్షన్లు వున్నాయి. మెన్షన్ చేయవచ్చు చేయకూడదో.... ముదిగ, మాల అని రెండు సబ్‌సెక్షన్లు వున్నాయి. ఒకరిమీద ఒకరు దాడి జరుపుకున్నారు. ఆ దాడిలో కొన్ని ఇళ్లు తగలబెట్టుకున్న మాటవాస్తవమే. ఇక్కడ వున్న జీవోస్ ప్రకారం వారిజనులకు నోషల్‌వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారు కావలసిన సప్లై పరిహారం, ఎక్స్‌గ్రేషియా బెల్లింపడానికి వున్నది. కానీ, ఇక్కడ ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల, వారిజన అటానిజిస్ట్ లేవు. కేవలం సబ్‌సెక్షన్లు కొట్లాడుకున్నారు. కాబట్టి, ఏ జి.వో. ప్రకారం ఇవ్వడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే, కలక్టరుగారు ఏమీ చేశారంటే, వాడోకి కిందకు పంపించారు. వాడోకి స్కేమ్ క్రింద 13 వేల రూపాయలు ఒక ఇంటికి మంజూరు చేస్తారు. 11 వేలరూపాయలు లోన్; రెండు వేల రూపాయలు సబ్సిడీ 10-20 వంటుంది. ఇదీ ఆర్డర్‌డి డిస్పిక్చర్ కలెక్టరుగారు ప్యాకెట్టు రిపోర్టు తయారుచేసి వాడోకి ఉ. వారికి పంపించారు. ఈ సంవత్సరం 1990-91లో అదీ క్లియర్ అయిపోతుంది అని కూడ మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఎక్స్‌గ్రేషియా అంటే వారు తప్పుగా అర్థము చేసుకున్నారు. వారిజనుల మీద అత్యాచారము జరిగితే ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలి ఉంటుంది అని వారు అంటున్నారు. అదీ కాదు అధ్యక్షా. ఎవరి ఇల్లు కాలిపోయినా 500 రూపాయలు ప్లస్ కొన్ని కిలోల బియ్యము ఇస్తుంది. సర్వసాధారణంగా ఎం.ఆర్.ఓ. రూల్సు ఉన్నాయి. కనీసం అవి పే చేశారా అని అడుగుతున్నాను. వారికి రిటేఫ్ ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 500 లే కాదు ఇప్పుడు 3000 ఇస్తున్నారుకదా.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అదీవేరు. ఆస్కేము వేరు. ఇదిగాక ఎం.ఆర్.ఓ.లో స్టాండింగు అర్హులు ఉన్నాయి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రిడ్డి:- ఇది రెండు వర్గాల మధ్య తగాదా.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రెండు వర్గాలు కాదు. ఏ వర్గం లేకున్న వారి ఇల్లు తగలబడితే ఇవ్వాలి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రిడ్డి:- రెండు వర్గాల మధ్య తగాదా ఇదీ. రెండు వర్గాల వారు కొట్లాడుకుని ఒకరి ఇల్లు ఒకరు కాల్చుకున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- రెండు వర్గాల వారు తగలబెట్టుకున్నా ఎవరు తగల బెట్టుకున్నా, తగలబడినా ఇవ్వాలి, ప్రభుత్వ రూల్సు ఉన్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏక్సిడెంటు అయితే ఇవ్వవచ్చు. అగ్గ వర్గాలు హరిజనుల మీద ఎట్రాసిటీ చేస్తే ఇవ్వవచ్చు. అందుకని హరిజనులు వారికి వారు తగల బెట్టుకుంటే అక్కరలేదు అంటున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒకరి ఇల్లు ఒకరు తగలబెట్టుకున్నారు. ఎవరి ఇల్లు వారు తగలబెట్టుకోలేదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఎవరైనా తగాదాలు పడి తగలబెట్టుకుంటే ఇచ్చే దానికి వేలు ఉండేమో చెప్పమనండి. ఇక్కడరెండు వర్గాలకు మధ్య పార్టీ తగాదా ఇది. ఇది అగ్గవర్గాలు హరిజనులమీద దాడి చేయడంకాదు కాకపోతే ఇది ఏక్సిడెంటల్గా ఫ్లైరు అయింది కాదు. ఒకరికి ఒకరు తగాదా పెట్టుకుని కాల్చుకున్నారు. పార్టీల మధ్య తగాదా.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇది అర్థము చేసుకోవడంలేదు. ఏదీ ఏమైనా నిరుపేద ఇళ్లు తగలబడిపోతే వారికి ప్రత్యామ్నాయంగా మరొక షెల్టర్ కల్పించాలి అంతే కాకుండా ఎం.ఆర్.ఓ.గారు మినిమమ్ ఎమౌంటు 5000 ప్లస్ రైసు ఇవ్వాలని ఉంది. అందులో వారు తగలబెట్టుకున్నారు, ఇంకొకరు తగలబెట్టినారు అనే అంశాలు లేవు. చాల స్పష్టంగా ఉంది. గుడిసె తగలబడితే ఇవ్వాలని ఉంది అదికూడ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు ఉన్న గ్నెడులైనన్న ప్రకారం మాత్రం వారు చెప్పింది కరెక్టు. అది చాలదు, అదనంగా ఇవ్వవలసి ఉంటుంది అనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది అనేది అర్థమవుతోంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇతరులు తగులబెట్టినా దానంతట అదే తగులబడినా కూడ 5000 ఇవ్వాలని ఉంది. ఈ 5000లు గాక మరొక 1500 ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ వారు ఇస్తున్నారు. ప్రభుత్వము ఇటువంటి పోలి పక్కా ఇళ్లు ఇస్తే ఈ గొడవ పోతుంది. ఇది వరకు ఆర్.ఎల్.ఇ.జి.పి. క్రింద ఇచ్చేవారు. ఆ పక్కా ఇళ్లు ఇస్తే సరిపోతుంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను సమాధానం చెప్పాను, వారు వినినట్లు లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారికి సర్వస్వం పోయినాయి కనుక బృతకడానికి కూడ కొంత వొన్నెడు చేయాలి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, సమస్య వారికి అర్థము అయినట్లు లేదు. ఇది రెండు వర్గాల మధ్య వారిలో వారు కోట్లాడుకున్నారు. ఎన్నో గ్రామాలలో గ్రామకక్షలు ఉంటాయి. వాళ్లు తగాదాలు పడి వాళ్లు ఏదో పడుతూ ఉంటారు. దానికి ప్రత్యేక సహాయం మంజూరు చేయమన్నట్లు ఉంది. అట్లా చేస్తూ పోతే కొంత కొత్తేరు అవుతుంది. క్లియరుగా ఉంది అధ్యక్షా. సోషల్ వెల్ఫేర్ జి.ఓ. ఈ జి.ఓ. ప్రకారం ఏదైనా పరాస్మెంటు ఉంటే ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిహెచ్. వీరదాసాగరరావు:- మంత్రిగారు మరొకసారి అర్థము చేసుకోవాలి. మేము ఎక్స్‌గ్రేషియా అడగడంలేదు. ఎం.ఆర్.ఓ. చగ్గర రూల్సు ఉన్నాయి. అందులో ఉంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఆ రూల్సులో ఈ కేసు ఫిట్ ఇన్ కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. వీరదాసాగరరావు:- ఎవరి గుడిసె తగులబడినా వారు నిరుపేద అయితే కొన్ని కిలోల బియ్యము ఇవ్వాలి, 500 రూపాయలు ఇవ్వాలి, పృథ్విక్షామాయంగా వారిని ఆఫ్‌సులోనో బడిలోనో పెట్టాలి అని స్పష్టంగా ఉంది దానిని అమలుపరచండి అంటున్నాము. దానికి ఏమి నిబంధనలు లేవు. తెలుసు, ఎక్స్‌గ్రేషియా కాదు. అంటే అధ్యక్షా, ఒకరికి ఒకరు తగలబెట్టుకుంటే ఫైరు ఇంజను పోదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇటువంటి పరిస్థితి ఇదివరకు ఎప్పుడూ ఎక్కడా లేదు. ఉన్న జి.ఓ.ల ప్రకారం రాదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల ఏదైనా జరిగితే ఎక్స్‌గ్రేషియా వేమంటు చేయాలి. ఆ జి.ఓ. చవిచే వినపించమంటే వినపిస్తాను. ఇది రెండు గ్రూపుల మధ్య తగాదా. ప్రకృతి వైపరీత్యం క్రిందికి రాదు. హరిజన పోరాన్‌మెంటు క్రిందికిరాదు. ఇక్కడ అసలు హోం డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించినది ఎవరూ చెప్పడం లేదు. ఎక్స్‌గ్రేషియాగానీ, రిటేఫ్ మెజర్సుగానీ హోం డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించినది కాదు. అయినా నేను సమాధానం చెప్పినాను. ఇది ప్రకృతి వైపరీత్యం అయితే గనుక వారు చెప్పినట్లు 500 రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియా, బియ్యము ఇట్లాంటివి అన్నివస్తాయి. ఇది ఆ కేసు క్రిందికి రాదు. హరిజన ఎట్రాసిటీస్ క్రింద రాదు. కేవలం కలెక్టరుగారు హరిజన పేద కుటుంబాలకు సంబంధించిన వారు కాబట్టి వారికి అర్హుని హుసింగు స్కీము క్రింద వారికి పక్కా గృహ నిర్మాణం కోసం ప్రోపోజల్ పంపించినారు; హాడ్‌క్కు.

శ్రీ సిహెచ్. వీరదాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వివిధ వర్గాలలో అసలు వివాదం ఏర్పడి తగలబడినాయి అని చెప్పారు. ఎక్కడైనా తగలబడినట్లయితే హోం మినిష్టరుకి సంబంధం లేదు. రెవెన్యూ మినిష్టరుకి సంబంధం. అయినప్పటికీ కూడ హోం మినిష్టరుగారు అసలు తగలబడినాయి కనుక 500 రూపాయల నగదు అసలు బియ్యము ఇవ్వేందుకు జి.ఓ. ఉందికాబట్టి రెవెన్యూ మినిష్టరుగారికి చెప్పాలి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- మేరు జి.ఓ. మినిష్టర్ చేయలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. వీరదాసాగరరావు:- జి.ఓ. ఉంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ప్రకృతి వైపరీత్యాల గురించే ఒక సర్క్యులర్ హరిజన ఎట్రాసిటీస్ క్రింద ఒక జి.ఓ. ఉన్నాయి. రెండింటినీ ఇది ఫిట్ ఇన్ కాదు. కేవలం కక్షలు కార్పణాలు ద్వారా జరిగిన సమస్య. ఆ సమస్యలలో ఎలాంటి నష్టము జరిగినా కూడ ఏమీ వే చేయరు. అయినా కలెక్టరుగారు, వారు పేద కుటుంబంలోని వారు కాబట్టి పక్కా శాశ్వత గృహనిర్మాణ ప్రోపోజల్ పంపించారు. రైసు ఇవ్వడం జరిగింది. వేరికి ప్రశ్న అర్థము అయినట్లు లేదు.

శ్రీ నిపావ్. వెతర్‌రెడ్డి:- జి.ఓ. మీకు తెలియదు అంటే రెవెన్యూ మినిష్టరుగారిని అడగండి. స్పష్టంగా ఉంది జి.ఓ. 500 రూపాయలు ఇవ్వాలి, బీయ్యముకూడ ఇవ్వవలసి ఉంది. అసలు మీకు తెలిసినట్లు లేదు. రెవెన్యూ మినిష్టరుగారినుంచి తెలుసుకోండి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొనూరారెడ్డి:- ఇప్పుడు జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం. 170/1-88/ఎం ఎప్పుడైనా సూచికలోని 1 నుంచి 4 వరకు ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల వోయిన బాధితులకు నష్టపరిహారము మంజూరు చేయుటకు సూచనలు ఇవ్వబడినవి. ప్రభుత్వమువారు ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల నష్టపోయిన బాధితులకు నష్టపరిహారాలు మంజూరు చేయు ఉత్తర్వులు ఎం.ఎస్.నెం.987 రెవెన్యూ సి.ఆర్. విభాగము డిటెడ్ 17.10.1987. కొన్ని వర్గీకరణలు సూచికలో ఇచ్చినారు. దాని ప్రతిని ఒక దానిని జతపరచమని కలెక్టరుకి సర్క్యులర్ ఇచ్చినారు. పూర్తిగా నష్టపోయిన పక్క గృహము రెవరెన్యూ నిర్మించుటకు వెయ్యి రూపాయలు, పూర్తిగా నష్టపడిన గృహము అదే స్థలములో నిర్మించుటకు 500 ఇ.పి ప్రకృతి వైపరీత్యమునకు. నోషల్ వెల్ఫేర్‌వారు హరిజన ఎట్రాసిటీస్ క్రింద కొన్ని సర్క్యులర్లు ఇచ్చినారు. In G.O.Ms.No. 1701.... and G.O.Rev.No. (CR) dt. 17.10.1987 - it is said "from time to time orders have issued in the reference read above for sanction of.... other relief as well as to other castes of S.T., who became victims of atrocities committed by other communities.... ఇది సార్ ఈ జి.ఓ. తరువాత వారు అడిగారు. ఇందిరా ఆవాస యోజన తెనాలి, ఇతానగర్‌లో. జరిగిన ఈ యిష్యుకు ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు. తెనాలి అర్బన్ క్రిందకు వస్తుంది. ఇందిరా ఆవాస యోజన కానీ, శాశ్వత గృహ నిర్మాణ పథకంగానీ దీనికి తీసుకోడానికి వీలులేదు. పత్నలలో, గామాల్లో అయితే, కలెక్టరుగారు స్వయంగా శాశ్వత గృహనిర్మాణ పథకం మంజూరు చేయవచ్చు. తెనాలి టౌన్ కనుక అర్బన్ హౌసింగ్ స్కేమ్ క్రింద పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి హడా వారు శాంక్షన్ డేస్ హడ్లీ వారికి పంపాలి. ఈ ప్రపోజర్ ప్రస్తుతం హడా వారిదగ్గర వున్నది. 92 వరకు ఈ ప్రపోజర్ వస్తాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎక్స్ గ్రేషియాలేదు. పర్మినెంట్ హౌసింగ్ జరుపు తున్నాము.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వలేదని చెప్పారు. దీనికి కారణం ఇందులో ఉన్న సబ్ క్యాస్ట్‌లు ఒకరిమీద ఒకరు హేసు కోవడంవలన జరిగింది అంటున్నారు. మంత్రిగారికి చెప్పేది ఏమిటంటే, ఎవరు దాడిచేశారు అనేదాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, నష్టపోయిన వారు ఎవరు అనేది దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఎవరు దాడిచేసినా నష్టపోయింది హరిజనులే. హరిజనులు తేవంగా నష్టపోయారు. ప్రభత్వం ఉదారంగా అలోచించి నష్టపోయిన హరిజనులకు సహాయం చేయడానికి అలోచించి హరిజనుల 50 ఇండ్లు తగులబెట్టడానికి తక్షణ సహాయం ప్రభుత్వం చ్వారా అందించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొనూరారెడ్డి:- రెడ్డిచ్చె, మొదలాడె అన్నట్లుగా వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నా సజెషన్ వినండి. ఇది యాక్సిడెంట్ కాదు. అప్పుర్ క్యాస్ట్‌వాళ్లు చేసిన యెట్రాసిటీ కాదు. రెండు షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్‌లు మధ్య జరిగింది కాబట్టి.

ఎక్స్‌గ్రేషియా పూర్తి లేదు. కాబట్టి ఎక్స్‌గ్రేషియా యివ్వలేము ఇండు యివ్వడానికి అవకాశం ఉంది. రాంబాబు అడిగేది యాభ్యాసిటీ ఎవరు చేశారనేది కాదు పూర్తి.

జీ. ఎ. ధాంబాబు:- ఎవరు చేశారనేది పూర్తితప్ప దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, ఎవరు నష్టపోయారనేది దృష్టిలో పెట్టుకొని సహాయం చేయాలి. అగ్రకులాలవారు దాడిచేసినా ఆ సబ్‌కాస్టుల వారే దాడిచేసినా నష్టపోయిన వారు ఏ మేరకు నష్టపోయారో పూర్తితప్పం గుర్తించి, మంత్రిగారు ఉదారంగా ఆలోచించి నష్టపోయిన వారికి సహాయం చేయడానికి ఈ ఓ.ఓ. డ్వారా అవకాశంలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు నష్టపోయిన వారిజనులు ఎవరయినా, హౌస్‌మెంట్‌కు గురి అయింది వారిజనులు కాబట్టి పూర్తితప్పం తక్షణం సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉన్న ఓ.ఓ.లో ఆ అవకాశం లేదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నష్టపోయిన వారిజనులు ఐతానగరీలో చాలా రోజులనుండి, రెండు కులాలవారు. షేడ్యూలు క్యాస్టులలో రెండు తెగలు వున్నాయి. అరుంధతి కులాల వారు అయితేనేమి? అది అంధ్ర, అది ద్రావిడ అని రెండు వర్గాలు ఐతానగరీ, తెనాలి టౌన్‌లో ఉన్నా. సెపరేట్‌గానే ఈ రెండువర్గాలు జీవించి వచ్చారు. ఈ వర్గాలమధ్య గత ఆరు మాసాలనుండి వైషమ్యాలు జరిగాయి. ఒకరిని ఒకరు కొట్టుకొని కేసులు పెట్టుకోవడం జరిగింది. దాదాపు 4, 5 కేసులు జరిగాయి. ఇది ఒకరోజు జరిగింది కాదు. 4, 5 మాసాలనుండి జరుగుతూ వచ్చింది. మొట్టమొదటసారిగా 22.3.91న జరిగింది. Madira silas and three other malas castes attacked on Tella Sivaji son of Vedantharao for a simple reason. సింపుల్ పోవోకేషన్ ఇన్వీడెంట్‌గా జరిగింది. దీనిమీద కేసు పెట్టుకున్నారు. ఈ పిన్‌కోడ్ అంతా చెబితే సభ్యులకు హర్షంగా అర్థం అవుతుంది. ఇది ఫాక్స్‌న్ పక్కనే వైషమ్యం కాదు. యాభ్యాసిటీ కాదు అని తెలియజేస్తున్నాను. The abode incident was on 2.6.91. In second incident, one Mariyadas, aged 25 years, was attacked and beaten by Tella Prasad Son of Prasad Rao.... ఇంకొక ఇన్‌సిడెంట్ జరిగిందని తరువాత పోలీసువాళ్ళు వేన్ కమిటీని ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. వేన్ తరువాత 14వ తేదీ 15 మంది మాదిగల ఇండు, మాలలు కార్చినారు. తరువాత 16వ తేదీన మాలలు, మాదిగల మీద దాడిచేశారు. 15.6.91న మేజర్ ఇన్వీడెంట్ దాదాపు 75 మందిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. కేవలం కక్షలవలన ఈ రెండు వర్గాల వారు పోరాటం చేసుకున్నారు. ఒకరి ఇండు ఇంకొకరు కల్లుకుంటున్నారు. దానివలన నష్ట పోతున్నవారు పేద కుటుంబాలకు పేద కుటుంబాలకు సంబంధించిన వారు కాబట్టి, సహాయం అందించడానికి ఈ ఓ.ఓ. ఫిటింగ్ కాకపోవడంవలన కలిక్కరుగారు అర్బన్ హౌసింగ్ స్కీమ్ క్రింద 12 వేల రూపాయలు, 2 వేల రూపాయలు సబ్సిడీ యిచ్చి పూబోజర్స్ చేసి పంపినారు. గామీజి ప్రాంతంలో అయితే కలిక్కరుగారు ఇందిరా అవాస యోజన క్రిందనో, శాశ్వత గృహనిర్మాణ పథకం క్రిందనో యిచ్చి ఉండవచ్చు. కానీ రూరల్ ఏరియా కాదు కాబట్టి, అర్బన్ హౌసింగ్ స్కీమ్ శాంక్షన్ చేయడానికి కలిక్కరుగారికి అధికారం లేదు కాబట్టి, వాడోకు పంపాలి. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేసి వాడోలో పర్మిషన్ తీసుకొని, 1991-92 వాటికి మంజూరు అవుతుంది కాబట్టి బేకప్ చేస్తాడు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు వాళ్లలో వాళ్ల మధ్య క్యాష్ జరిగింది కాబట్టి వున్న రూల్స్ సరిపోవు. మార్చి రిలాక్స్ చేయమనడం న్యాయమే. ఉన్న ప్రొవిజన్ చాలకపోతే రిలాక్స్ చేయాలి. నాకు కూడా అదే తోస్తున్నది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు చెబితే ఒకరిమీద ఒకరు కాల్పుకోవడం కొట్టుకోవడం జరుగుతుంది. చాలా యిబ్బందికరమయిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. రాయలసీమలోని ప్రతిగ్రామంలోనూ ఇవ్వవలసి వస్తుంది ఎక్స్‌గ్రేషియా.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మొసూరారెడ్డిగారు సమాధానం చెప్పారు కాబట్టి ఇప్పటినుండి కొట్టుకోవడం మానుకుంటారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిస్టరుగారూ, ఒక క్వెరీకేషన్ అడుగుతున్నాను. ఈ ఫ్యాక్షన్స్ వారిజనులకు, అప్పర్ క్యాస్ట్ వీపుల్ మధ్యన జరిగి, ఫారిజనులు పవ్విపోతే.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- అప్పర్ క్యాస్ట్ వాళ్లు వారిజనుల మీద దాడిచేస్తే వారిజన్ యట్రానిటీ క్రిందకు వస్తుంది. ఒకవేళ కాకపోయినా Even though it is faction fight....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మేతో మనవిచేసింది ఏమిటంటే, మేరు యిచ్చిన కారణం, రిలేఫ్ తో మాకు సంబంధం లేదు. రెవెన్యూ వాళ్లు చూస్తారు అంటున్నారు. మినిమమ్ కొన్ని రూపాయలు, కొన్ని కిలోల బియ్యం యిచ్చే సంప్రదాయం ఉంది. ఇది యిప్పుడవమని కోరుతుంటే అరగంట నుండి యిబ్బంది పెడుతున్నారు.

డాక్టర్ ఎం. మొసూరారెడ్డి:- రెన్స్ కూడా కలక్టరుగారే ప్రొవిజన్ లేకపోయినా రెన్స్ మిలర్స్ నుంచి ప్రొక్యూర్మెంట్ యివ్వడం జరిగింది. ఎందుకంటే ప్రభుత్వంనుండి సహాయం యివ్వడానికి వీలులేదు. అందువలన ఆవిధంగా వారికి సహాయం అందించడం జరిగింది.

సభాకార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇవాళ కూడ యిద్దరు చేనేత పారిశ్రామికులు చనిపోయినట్లు వార్త వచ్చింది. అత్యవసరాలు చేసుకున్నా లేకపోతే ఆకలి వాపులకు గురి అయినందువల్లనో యింతవరకు తొమ్మిది మంది చనిపోయారు, యివాళ మరో యిద్దరు చనిపోయారు. ప్రభుత్వానికి మెమొరాండం యివ్వడం, వారు వచ్చి చెప్పుకోవడం, కొన్ని వేల మందితో ప్రదర్శన చేయడం యివ్వే అన్ని కూడ జరిగిపోయినవి. రోజయ్యగారు, కనీసం మేరు నోటు చేసుకోండి, మే జిల్లాలోనే ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. అత్యవసరాల వల్ల, ఆకలి వాపుల వల్ల యిప్పటికే 9 మంది చనిపోయారు, ఇవాళ మరో యిద్దరు చనిపోయారు, రోజు రోజుకు పరిస్థితి విషమిస్తున్నది. వారి సమస్యల మీద ప్రభుత్వము ఆవోజిషను లేదర్నతో మాట్లాడి ఏదో ఒక సెటిల్మెంటు చేస్తామని యిదివరలో యీ ఫోగర్ మీద చెప్పి వున్నారు. కానీ యీనాటివరకు మంత్రీగారు వీలువ లేదు, ఏమీ చేయలేదు. పూర్తిగా అందరు చచ్చిపోయిన తరువాత ఆలోచిస్తామనుకుంటుందా ప్రభుత్వం? వారికి కనీస సౌకర్యాలు కూడ లేక రోజుకు ఒకరు చస్తూవుంటే ప్రభుత్వానికి కుట్టినట్లుకూడ

10-40

లేకపోవడం చాలా అన్యాయంగా ఉంది. ప్రభుత్వపక్షానా సీనియర్ మంత్రిగా ఉన్న రోశయ్యగారు చెప్పారే, వారి జిల్లాలోనే ఎక్కువగా జరుగుచున్నది, యివీ

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి (శ్రీ కె రోశయ్య):- అధ్యక్షా, వేటి అన్నింటినీకూడ ఎప్పటికప్పుడు విచారణ చేయించి నవేదికలు తెప్పిస్తున్నాము. సత్ప్రకారంలో వస్తున్న మాట వాస్తవం. ప్రభుత్వ అధికారులు, సంబంధిత మంత్రిగారు చిరాయుష్యమెంట్ను నుండి యిన్ఫర్మేషను తెప్పిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా మొన్న చివ్వాపు - త్వరలోనే వేటిని నివారించి వారి జీవనభృతినీ మెరుగుపరచడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ఆలోచిస్తున్నామని...

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి - ఈ సెషను లోపల ఫోన్ చేసి, పిలుస్తామని చెప్పారు. యింతవరకు పిలువలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను కూడా అదే చెబుతున్నాను. మరి ఇంకా ఎవరినైనా పిలువండి. నాకు తెలుసుకుండా తీసుకువస్తాను.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా, నల్లగొండ జిల్లాలో నేను ప్రాంతీయంగా విహిస్తున్న దేవరకొండ నియోజకవర్గములోని కొవ్వూరు గ్రామములో ఆగస్టు 29నాడు జనీకుల యాదయ్య అనే అతనిని హత్యచేశారని అతని తల్లి ఎస్.ఐ.కి. ఎస్.పి. గారికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నది. అయితే ఆ ఎస్.ఐ.గారు హంతకులనుండి డబ్బును పెద్ద మొత్తంలో తీసుకుని అతను మందు తాగి చచ్చాడని చెప్పాడు. అతని తల్లి చంద్రమ్మ వచ్చి మొరపెట్టుకుంటే ఆ ఎస్.ఐ. అమెను నానా బాతులు తిట్టి పంపించాడు. ఈ విధంగా హంతకులతో ఆ ఎస్.ఐ. చేతులు కలపడమే గాకుండా అనేక గ్రామాలలో దొంగతనం జరిగితే, విటిషన్లు యిస్తూ కూడా ఆ దొంగల దగ్గర డబ్బులు తీసుకున్నాడు. ఫోల్కంపల్లి అనే గ్రామములో నర్సింహా రెడ్డి అనే అతను తన భార్య అంజలి పుండగా రేణుక అనే అమ్మాయిని చేసుకుంటే కూడా అంజలి దగ్గర అయిదు వేలు తీసుకున్నాడు, నర్సింహారెడ్డి దగ్గర అయిదు వేలు తీసుకున్నాడు. కేసును క్లోజ్ చేశాడు. ఇంకొక వూరిలో దొంగతనం జరిగితే, విటిషన్ యిస్తూ, ఆ దొంగల నుండి డబ్బు తీసుకొని కేసును క్లోజ్ చేయించాడు. ఇలాంటివి చాలా ఉన్నవి. ఆ కేసులు అన్నీ చెబుతూ పోను గానీ హోం మినిష్టరుగారికి ఒక విజ్ఞప్తి - అ జనీకుల యాదయ్యను హత్య చేసినటువంటి హంతకులను యింతవరకు అరెస్టు చేయలేదు. కేసు నమోదు చేయలేదు. ఆ ఎస్.ఐ. హంతకుల నుండి డబ్బు పొంది మందు తాగి చచ్చాడని అన్నాడు. యాదయ్యను ఏ విధంగా చంపారు, ఏమిటో అనే వివరాలు అన్నీ కూడా అతని తల్లి ఎస్.ఐ.కి, ఎస్.పి. గారికి యిచ్చిన దరఖాస్తులో పేర్కొనడం జరిగిందీ, నేను కూడా నా లెటరును పెట్టి మే ద్వారా హోం మినిష్టరుగారికి పంపిస్తున్నాను వారికి వివరాలు తెలియడానికి. హంతకులను వెంటనే అరెస్టు చేయించి కేసు నమోదు చేయించాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు దీనికి జవాబు చెప్పారే.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారి వద్ద యిన్ఫర్మేషను ఉండదు గదా.

శ్రీ యం.బి. చౌహాన్:- వారి వద్ద సమాచారం లేదు, నేను చెప్పిన యా సమాచారముమేరకు ఏమీ చర్య తీసుకుంటారో చెప్పుమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- మీనిస్టరుగారు, వారు యిచ్చిన సమాచారాన్ని మేకు సంపిన్నున్నాను, చూడండి.

శ్రీ సిపెట్. పిదగాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రములో అబ్జార్ పాటలలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా రాష్ట్ర ఆదాయానికి కొట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చింది. ఈ అబ్జార్ ఆక్ష్మన్ను వివిధ జిల్లాలలో జరిగినవి. వివిధ జిల్లాలలో జరుగుతున్నప్పుడు ముఖ్యంగా తెలంగాణా జిల్లాలలో నక్సల్వేట్లు ఒక పిలుపు యిచ్చారు - మద్యపాన నిషేధం అనే పిలుపు యివ్వడం జరిగింది. దానివల్ల కొంత భయంకరమైనటువంటి వాతావరణం వున్న మాట వాస్తవం. దానిని ఆసరాగా తీసుకుని స్థానికంగా వున్న రాజకీయ నాయకులు, ఎక్స్యూజు అధికారులు, పోలీసు అధికారులు కుమ్మక్కయి మిగతా కాంట్రాక్టర్లను ఎవరినీ రానివ్వకుండా, సాధారణ కాంట్రాక్టర్లను పాటలలో పాల్గొనివ్వకుండా నక్సల్వేట్ల భయం పేరిట రాష్ట్ర ఖజానాకు కొట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చే విధంగా - కేవలం ఒక్క అదిలాబాదు లోనే దాదాపు మూడు కొట్ల ఆదాయం నష్టం వాటిల్లే విధంగా - చేశారు. ఈ ఆక్ష్మన్న మొదటి మండలం యూనిట్గా చేస్తామని ప్రకటించారు - గెజిట్ పబ్లికేషను యిచ్చారు. దాని తరువాత స్థానికంగా వున్న రాజకీయ నాయకులు, అక్కడి ఎక్స్యూజు అధికారులు కుమ్మక్కయి, నక్సల్వేట్ల భయం వుందనే పేరుతో జిల్లాను ఒక యూనిట్గా చేయడంవల్ల యీనాడు కొట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చింది. నేను ఎందుకు మనవిచేస్తున్నానంటే - నక్సల్వేట్లవల్ల కాంట్రాక్టర్లకు ప్రాజెక్టు భయం వుంది, ప్రజలకు ప్రాజెక్టు భయం వుంది - అయితే అక్కడ వున్నటువంటి డిప్యూటీ ఎక్స్యూజు కమిషనర్ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు ఏమీ చేస్తున్నారంటే, నక్సల్వేట్లు వున్నారనే భయముతో ఎవరు పాటలు పాడడం లేదని అతనే పాటలు పాడిస్తున్నాడు మధ్యదళాలతో - ఆ విధంగా ఆ ఎక్స్యూజు డిప్యూటీ కమిషనరు పాటలో పాల్గొని ఆనాడు అదిలాబాదులో వారు యిచ్చినటువంటి ఎనాన్సెమెంటు ఏమిటంటే "R.K. Gupta was the highest bidder. He knocked out the contract." అని - ఎనాన్స్ చేశారు. దాని తరువాత తెల్లవారి వైద్యనాథ్ అనే అతను తమిళనాడునుండి వచ్చాడని చెబుతున్నారు. కరీంనగర్లో కూడ ఒక గుప్తా అని చెప్పారు. తేరా టెండర్లు చూస్తే అతని డ్లైవరు ఒక మిసింగు నోదరుడు - డ్లైవరు టెండరు పెట్టినాడు. కాబట్టి డిప్యూటీ ఎక్స్యూజు కమిషనరు ఇంద్రసేనారెడ్డి ఎవరైతే వున్నారో, అతనితోపాటు మిగతా వారందరి సేక్రెట్ ఏమంటే యీ బేగ్లో వేరే పాడుతున్నారు. ఈ డిప్యూటీ కమిషనరు ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు His services were terminated earlier - but unfortunately during - చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు రేయినీ స్టేట్కాబడిన ఈ ఆఫీసరు పోయిన సంవత్సరము కరీంనగరం జిల్లాలో కొట్ల రూపాయలు సంపాదించాడు, ఇప్పుడు అదిలాబాదులో సంపాదిస్తున్నాడు. వేరందరివల్ల రాష్ట్ర బొక్కసానికి కొట్ల రూపాయల నష్టంవచ్చే ప్రమాదం వుందని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. అదిలాబాదు, కరీంనగరములలో జరిగిన ఆక్ష్మన్నును కాన్స్టేబుల్ కిరిగి ర్ ఆక్ష్మన్ను జరిపించాలని మనవిచేస్తున్నాను. నక్సల్వేట్లవల్ల ప్రాజెక్టు భయం వుంది. అయితే యీ ఎక్స్యూజు డిప్యూటీ కమిషనరు, పోలీసు అధికారులు రాజకీయ నాయకులు అక్కడ నకిల్ నక్సల్వేట్లలాగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ నకిల్ నక్సల్వేట్ల వల్ల ధన, మాన, ప్రాజెక్టుకు ప్రమాదం వుంది ప్రజలకు. వారివల్ల ప్రాజెక్టు నష్టమైతే వేరీ వల్ల ధన, మాన, ప్రాజెక్టుకు ప్రమాదం జరుగబోతుంది. కాబట్టి వెంటనే దీని మీద చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. కొట్లాడి రూపాయలు కాజేస్తున్నారు. అంతగాకుండా సాచెట్టు మీషను చిత్తూరులో పట్టుబడింది. ఒక మంత్రిగారి బంధువుల యింట్లో పట్టుబడితేను రిజిష్టరు

అయిపోయింది. తమిళనాడులో హాస్యంగా, మనవద్ద నుండి యిల్లినీట్ లీకర్ పోత ఆ ప్యాకెట్టును రోడ్ల మీద బిర్స్ట్ చేస్తున్నారనే సంగతి మీకు తెలుసు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీని గురించి ఆలోచించి జవాబు చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ రేతక్కును చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- This may kindly be passed on to the Excise Minister.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను వారు చెప్పిన మాటలు విన్నాను. వాటి మీద పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- పరిశీలన అంటే కొత్త రూపాయల నష్టం జరిగి పోతుంది. శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసే లోపల చేయించాలి. It is very very important issue. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం గురించి పెనుమచ్చున్నాను. కేవలం అధికారులు కొత్త రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారనే విషయం మీ దృష్టికి తీసుకురాబడింది. శాసనసభ ముగిసే లోపల ఒక స్టేటుమెంటు యివ్వమనండి దీని మీద.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు చెప్పింది వారు ఫోలో అయినారు గదా.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- వారి మంచి కొరకే చెప్పాను తప్ప మరొకటి కాదు. స్పష్టంగా పేరు మెన్నన చేశాను, వారే బెండర్లు తీసుకున్నారు, వారే పోలీసుల ఉపయోగించి అమ్ముకుంటున్నారు సారా, ప్రజలకు నక్సలైట్లు భయం చూపెడుతున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇటీవల జరిగిన వర్ష సందర్భములో ఎక్స్‌యిజు పాలసీ మీద నేను మాట్లాడడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారు చెప్పినటువంటి విషయం మీద పరిశీలన చేయిస్తానని చెప్పాను.

Sri Mohd. Amanullah Khan (Chandrayanagutta):- Sir, in my constituency, Chandrayanagutta, there is a locality called Aliabad. Yesterday at about - and in day light morning i.e., at 10.30 a.m. two ladies mother and daughter were brutally murdered....

Mr. Deputy Speaker:- We are very sorry for the incident and in the interest of so many people please resume your seat - all of us agree with your views....

Sri Mohd. Amanullah Khan:- No Sir, we are not agreeing. No compromise in this matter. అక్కడ చంపుతున్నారు, యిద్దరు రేడీసను డే-లైట్‌లో చంపితే it is shame on the part of the Government. ఎందుకు, బలం లేదా గవర్నమెంటుకు యంతవరకు కల్పిట్స్‌ను అరెస్టు చేయలేదు. They are still not arrested. What is this? డిజిగ్నీషను యివ్వాలి ముఖ్య మంత్రిగారు. మీకుతల్లి లేదా, అక్కలు లేరా? చెల్లెండు లేరా? ఇప్పవీవరకు అరెస్టు చేయలేదు. స్ట్రాంగ్‌గా ఉన్నారా కల్పిట్స్? మీకు బ్యారోక్రసీ అపోజీ చేస్తున్నారా?

What is that? At 10.30 morning murders took place.... What is that? Two ladies have been murdered at 10.30 a.m. yesterday. అక్కడ ఇద్దరి తోడేసిన వంపివేస్తారా? ధైర్యం ఉంటే రండి, ముఖాముఖీ మాసుకుందాము.

Mr. Deputy Speaker:- It is not a question of courage. Everybody condemns such acts. Every one of us should try to prevent such things.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఏమీ చేస్తున్నారు? జేరో అవర్లో ఏమీ జరిగేది మీకు తెలుసు. ఇప్పుడు మినీస్టరుగారు జవాబు లేదని అంటారు. తరువాత జవాబు చెబుతామని అంటారు. మా 304 పెండింగులో ఉంది. బిజినెస్ అంతా సస్పెండ్ చేసి మా 304 తీసుకుంటేనే హౌస్ జరుగుతుంది లేకపోతే ఈ హౌసును జరగనీయం.

Mr. Deputy Speaker:- This House is not for the sake of one Member and one party.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఫరవాలేదు.

Mr. Deputy Speaker:- This House is meant for all the Members and for all parties. All Members condemn such things. All Members condemn such acts and no Member appreciates such an act. Every Member is condemning such act.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఈ బిజినెస్ అంతా సస్పెండ్ చేసి ఈ 304 తీసుకుంటేనే హౌస్ నడుస్తుంది, లేకపోతే హౌస్ ను నడవనీయము. మమ్ములను సస్పెండ్ చేయండి లేకపోతే ఏమైనా చేయండి, మీరు ఏమీ చేస్తారో చేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అమానుల్లాఖాన్ గారు - ఇక్కడ చర్చించినందువల్ల అక్కడ పరిస్థితి మెరుగు పడుతుంది అంటారా?

Sri Mohd. Amanullah Khan:- We are not going to allow you to proceed with the business in the House. What is the use of running this House when two ladies are murdered? What is this Government doing?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈవేళ ఇంఫార్మంట్లు బిజినెస్ ఉంది కనుక ఇది తీసుకోము అని నేను అనడం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- దీనికన్నా ఇంఫార్మంట్లు అయినది ఉందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను చెప్పింది వినకుండా కేకలు వేస్తారేమిటి?

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఏమీ చేయాలి చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అర్థంలేని కేకలు వేస్తారేమిటి? ముఖ్యమైన బిజినెస్ ఉందని నేను అనడం లేదు. ఇది చర్చించడంవల్ల ఈ సెషన్లో ఉన్న పరిస్థితికి ఉపయోగం

జరుగకపోగా అవకాశం జరుగుతుందనే భయం బాలామంది మెంబర్స్కు ఉంది. లార్జర్ ఇంట్రీస్టు అఫ్ ది పబ్లిక్ను దృష్టిలో ఉంచుకొని మనం యాక్టు చేయాలి. అది మీరు సిస్టియర్గా అలోపించండి. In the larger interests of the public at large we should not discuss such things before this House. We should not discuss such incidents here. Leave that matter. I am appealing to every Member in the House to ponder over it whether it is desirable to bring in such things here.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- డే బ్లైంట్ ఇద్దరు లేడీస్ను చంపివేసారు. ఇది చర్చకు రావాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చర్చవల్ల లాభం జరిగితే చర్చ చేద్దాము. చర్చవల్ల మరింత ఉద్యోగాలు పెంచినవారం అవుతాము ఏమో అని అలోపించాలని కోరుతున్నాను.

Sri Mohd. Amanullah Khan:- We do not allow you to run this House. మీరు ఏమైనా చేయండి. It is a shame also on the part of the House.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చర్చలు చేస్తే మళ్ళీ అవేతకావేషాలు ఇక్కడే జరిగి ఒకరిని ఒకరు రెచ్చగొట్టుకునే పరిస్థితి వచ్చి ఈ ప్రభావం బైటపడే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఇంతవరకు ఎవరినీ అరెస్టు చేయలేదు. It is also a shame on the part of the Government. వారెవరో ఐడెంటిఫై చేసాము, అరెస్టు చేస్తామని అంటున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారూ - మీ కన్వేనియన్సునుబట్టి ఒక స్టేట్ మెంటు చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఈ ప్రభుత్వం రిజైన్ చేయాలి.

Mr. Deputy Speaker:- Mr. Amanullah Khan, we can understand your agony. But, here, there are limitations also.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- పోలీసువారు ఐడెంటిఫై చేసామని చెబుతున్నారు.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు స్టేట్మెంటు ఇవ్వమని అంటారా; 304లో చెప్పమని అంటారా. మీ డైరెక్టును కోసం నేను వెయిట్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304 చర్చ లేదు. మీరు ఒక స్టేట్మెంటు చేయండి పరిస్థితులనుబట్టి. మీరు తీసుకున్న చర్యలు, తీసుకోబోయే చర్యల గురించి స్టేట్మెంటు చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఇవాబు ఇవ్వకపోతే మాను నడవడానికి వీలులేదు. What is the use? Are you thinking that we are only four Members? Every Member should bring this matter before this House.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీ అమానుల్లాఖాన్ గారూ - దయచేసి కూర్చోండి, మినిస్టరుగారు స్టేట్ మెంటు ఇస్తారు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది 304 క్రింద ఎటో చేయండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎటో చేస్తే మేరీద్దరు ఇక్కడ కుస్తీలు పడుదురుగాని, అక్కడ పెట్రోలు పోసినట్లు ఉంటుంది. - ఆల్ రెడ్ అంటుకున్న దానికి. మే రెండు పార్టీలు ఇక్కడ కుస్తీ పడుతూ ఉంటే దీని ప్రభావం సిటీలో పడి అగ్నికి ఆజ్ఞం పోసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఇది రెండు పార్టీల వ్యవహారం కాదు. ఇది పోలీసు వారిది.

Mr. Deputy Speaker:- The Hon'ble Minister for Home will make a statement now. He will make a statement about the steps already taken and the steps to be taken.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇద్దరు మహిళలను చంపారు - ఎవరు చంపినా, ఇది చాలా దారుణమైన సమస్య. మనమందరం ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర కూర్చున్నప్పుడు ఒక అండర్ స్టాండింగుకు వచ్చాము. మత సామరస్యాన్ని కాపాడడంకోసం శాసనసభలో ఉన్నట్లువంటి నాయకులందరం ఈ చర్చలు శాసనసభలో చేస్తే బాగుండదు అనే అభిప్రాయానికి వచ్చాము. కానీ బాధ్యతా రహితంగా రోజూ ఈ 304 ఎజెండాలో వస్తున్నది. ఈవేళ కూడా వచ్చింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈవేళ వచ్చింది కనుక ఆ 304 మీద మంత్రిగారు సమాధానం చెబితే సరిపోతుంది. టైట వాతావరణాన్ని మనం శాంతపరచాలి. ఇటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా ఉండేవిధంగా మనం చర్య చేయాలి. కనుక శాంతియుతపూర్వకమైన వాతావరణంలో మంత్రిగారు 304లో జవాబు ఇస్తే సరిపోతుంది, జవాబు ఇమ్మనండి. మీరు సామరస్యంగా పోవాలని అనుకుంటున్నారు. మన రాష్ట్ర ఇంటిలిజెన్సు కాని హోం మినిస్టరుగారు కాని ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలి. ఈ సమస్య రాదని 2, 3 రోజుల క్రితమే చెబుతారు. మేరే రోజూ తెస్తున్నారు. Indirectly you are provoking this. What your Intelligence is doing I am not able to understand. శాసనసభాపతికి ఎన్ డార్లుమెంటు చేస్తున్నారు రోజూ 304 సభముందుకు తీసుకొని వచ్చి.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఇది మాకు సంబంధించిన సమస్య కాదు. రెజిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన సమస్య.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది నాకు సంబంధించింది, దయచేసి నన్ను చెప్పనీయండి. అది ఎజెండాలో ఎందుకు వస్తున్నదంటే - మేరందరూ అన్ని పార్టీల లీడర్లు లార్జర్ ఇంటెగ్రు ఆఫ్ ది పబ్లిక్ దృష్టి ఇది చర్చించడం మంచిది కాదని ఒప్పుకున్నారు. అప్పటికే ఇది పోస్టు ఆయి ఉంది. కానీ కొంతమంది దానిలో సంతకం చేసిన సభ్యులు ఇది విత్ డ్రా చేయడానికి వీలులేదు, దీనిని పోస్టు చేయవలసిందనని ఇనీసిస్టు చేస్తున్నారు.

మేరేమో నితే దా దేయనందుకు నిందిస్తున్నారు. వారేమో పోస్టు చేయడమే కాదు, వెంటనే తీసుకోనందుకు నిందిస్తున్నారు. ఏమీలే ఈ పద్ధతి చెప్పండి. ఈ రకమైనటువంటి కాంట్రవర్సీతో ఆఫీసును నిందించి ప్రయోజనం ఏమీ ఉంది. Office is perfectly correct.

Sri Mohd. Amanullah Khan:- We are not bothered about the 304. We are bothered about the murders of yesterday.

Mr. Deputy Speaker:- Mr. Amanullah Khan, you cannot take the House to ransom. No doubt, people died. Are you supporting them?

Minister for Law and Courts (Sri D.K. Samarasimha Reddy):- Sir, he has rightly said that he is not bothered about the 304. But he is bothered about the two deaths occurred yesterday. Yesterday, when the Hon'ble Minister was prepared to make statement why should he....

-00

Mohd. Amanullah Khan:- ***

Mr. Deputy Speaker:- The talk of Amanullah Khan does not go into record.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- జేరో అవర్లో ప్రస్తావించడం జరిగింది. ముందు 304 క్రింద ఎడ్మిట్ చేయడం జరిగింది. అది విత్ డౌ? బేకారా? యిద్దరు చని పోయారు. 304 వదలి వెళ్తున్నారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- జరిగిన ఎగ్జిమెంటు ప్రక్కకు పెట్టి - Nobody is bothered about the 304. Are you bothered?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Everybody is bothered except you.

Mr. Deputy Speaker:- That is all right. Let the Hon'ble Minister make a statement on those two deaths. Let the matter end there.

శ్రీ వి. హనుమంతరావు (హిమాయత్ నగర్):- నేను బి.జె.పి., యం.ఐ.యం. మిత్రులను కోఆపరేట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. యం.ఐ.యం. మిత్రులను - శ్రీ అమానుల్లాఖాన్ గారిని కోఆపరేట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నేను అమానుల్లాఖాన్ గారిని కోరేది ఏమీటంటే - మనం అందరం ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర కూర్చుని ఏవిధముగా కలిపిట్లను పట్టుకోవాలి, అనే విషయం ఆలోచనచేసి ఫర్దర్గా యివి స్పెషల్ కాకుండా

*** Expunged as ordered by the Chair.

చూడాలి. డిస్కషన్ చేస్తే పేపర్లలో వస్తే యింకా ప్రజలు రెచ్చిపోతారు. అక్కడ సామాన్య పౌరులు చచ్చిపోతున్నారు. ఏ పెద్ద నాయకుడు చావడం లేదు. యిక్కడ చర్చ చేయడం అంత మంచిదికాదు. ఆడవారిని చంపడం అమానుషం. వోండువు గానీ, ముస్లిం గానీ, క్రైస్తవుడు గానీ ఎవరైనా ఎంత పెద్దవారైనా సరే వారి మీద సీరియస్ యాక్షను తీసుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు పోయి చర్చలు చేద్దాము. వారి మీద చర్యలు తీసుకునేటట్లు చేద్దాము. యిక్కడ చర్చలు అనవసరం. చర్చలు చేస్తే పేపర్లలో వస్తుంది. ఏమోషను వస్తుంది. యిప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చలు చేద్దాము. సిటీ అంతా కారి పోతున్నది. యిది సెన్సిటివ్ ఇష్యూ.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అక్కడ జనాన్ని చంపేస్తున్నారు. మీరు సెన్సిటివ్ ఇష్యూ అంటారేమిటి?

శ్రీ వి. హనుమంతరావు:- యిప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర కూర్చుని చర్చించు దాము.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- 304 క్రింద ఎడ్మిట్ చేస్తున్నారా? జేరో అవర్ క్రింద మాట్లాడమంటారా?

Sri Mohd. Amanullah Khan:- We do not follow any rules.

Mr. Deputy Speaker:- All political parties and leaders have to put their heads together to find a solution for this unfortunate situation in the City. ఓపెన్గా చర్చించడం వలన వచ్చే ప్రయోజనం కంటే నష్టము ఎక్కువ వస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Vidyadhara Rao garu, what is your view?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈనాడు యం.ఐ.యం. సోదరులు తమ ఆవేదనను తెలియచేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర అన్నీ పోలిటికల్ పార్టీస్ కలసి మీటింగు పెట్టినారు. ప్రభుత్వము వెంటనే వారి మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకుని వారు అంతట వారు స్పృహమెంతు యిస్తే ఆవేదన ఉండదు. It is a failure on the part of the Government. Inordinate delay is there. Let him come forward.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ప్రతి చిన్న విషయాన్ని మీరు భూతద్దంతో చూసి మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు. Already, there is a 304 item in the agenda and if every one wants I will make statement. 304 వద్దు నన్ను స్పృహమెంతు యివ్వమని వారు అడగిస్తే స్పృహమెంతు యిస్తాను. లేనిపోని నిందలు, నేలాప నిందలు వేయవలసిన అవసరం లేదు.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan (Charminar):- Instead of Zero-Hour let him reply on the yesterday's incident in which, two ladies have been murdered.

Mr. Deputy Speaker:- Your question will not be answered. The Government will make a statement.

శ్రీ ఇబ్రహీంబీన్ అబ్దుల్లా మస్కతీ:- ఏమైనది అంటే మేము అందరూ కలసి చీఫ్ మినిస్టరుగారి దగ్గర మాట్లాడినాము 304 క్రింద ఎడ్మిట్ చేసినారు. గట్టిగా నిలబడినారు. నేనే ఏమీ చెబుతున్నాను అంటే - అక్కడ వీడియో కేసెట్ తీసినారు యిప్పుడు వీడియో కేసెట్ అక్కడ ఉందా? లేదు. అకేసెట్ తీసుకోవాలి. నీన్న రాత్రి హోం మినిస్టరుగారు, జాన్ గారు అక్కడకు వచ్చినారు. అక్కడ కూర్చున్నారు. కేసెట్ యిప్పుడు ఎక్కడ ఉంది. మీ మనుష్యుల దగ్గరే ఉంది. ఆ కేసెట్ ను గవర్నమెంటు హాండుల్ చేయవలసి వస్తుందో లేదు ఆ కేసెట్ చూసుకోండి. ఎవరెవరు ఉన్నారనేది తెలుసుకుండి. అంతా ఎవరును వచ్చుండి. వారు అంతా కలసి ఉన్నారు. యిద్దరు వచ్చిన తరువాత — వీడియో తీసుకున్నారు. అందులోకి పోతే కాంత తీసివేసి చూపించడానికి వారు పెట్టుకున్నారు. అందులో ఏమీ ఉన్నట్టే చూపించడం ఉంది. మేము చెప్పిన తరువాత వారు తీసుకుని చూపడం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్టేటుమెంటు ఇచ్చిన తరువాత....

శ్రీ ఇబ్రహీంబీన్ అబ్దుల్లా మస్కతీ:- వీడియో పెట్టినారు. గవర్నమెంటు డబ్బులతో పెట్టినారు. చెప్పిన తరువాత వారి దగ్గరనుంచి ఎందుకు తీసుకోలేదు?

Mr. Deputy Speaker:- Let him make a statement first. If you are not satisfied and if there are any problems we will think about them later. All right. Masqati Sahib, leave it there. You have expressed your agony and your view-point. Let the Hon'ble Minister make a statement now.

శ్రీ టి సేతారం:- కేసెట్ ను హోంస్ కు సబ్మిట్ చేయమనండి

Mr. Deputy Speaker:- No. They cannot be entertained here. The Hon'ble Minister will make a statement. Mr. Sitaram, please resume your seat. సభలో చూపించడానికి వీలేదు. ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి కాని ప్రజల నాతనానికి దారి తీయకూడదు....

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను మొట్టమొదట రోజున జరిగిన ఇన్సిడెంట్స్ మీద ఈ సభకు ఒక స్టేటుమెంటు ఇచ్చినాను. ఎజెండాలో - ముఖ్యమంత్రిగారు ఫ్లోరు లీడరుతో మాట్లాడిన తరువాత 304 క్రింద ఎడ్మిట్ చేస్తే అవకాశం వచ్చి తేవ్ వాదోప వాదాలు జరిగితే అవి ప్రచారం జరగడం యివి అన్నీ ఎందుకని వారు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. మీకు ఒక పార్టీ వక్తిడి పెట్టినందువలన 304 ఉంది. రెండవ రోజున జరిగిన ఇన్సిడెంట్స్ మీద వెయిట్. అని అన్నారు. 304 డిస్కవస్ జరుగుతుంది అని చెప్పారు అప్పుడు స్టేటు మెంటు ఇవ్వండి అని చెప్పినారు. ఫరీదాబాద్ జరిగిన ఇన్సిడెంట్స్ మీద మస్కతీగారు, అమానుల్లాఖాన్ గారు చెప్పిన దాని మీద కూడా చెబుతాను. మందు స్టేటుమెంటు వదులుతాను. Subsequent to the incidents of 23rd the City was peaceful without any incident. On 24th the communal situation

suddenly took a bad turn. On the morning of 25.9.1991 when two women residing at Aliyanagar while returning after consulting the doctor were stabbed to death near Aliyabad, which is under the limits of Chatrinaka Police Station.

Dr. M.V. Mysoora Reddy:- Sir, subsequent to the incidents on 22nd and 23rd, the city was peaceful without any incidents on 24th. The communal situation suddenly took a turn on the morning of 25-9-91 when two women residing at Alinagar, while returning after consulting a doctor were stabbed to death near Aliabad under the limits of Chatrinaka police station. Reacting to the above killings, certain incidents happened in the limits of Rain Bazar and Shamsheergunj police stations. In the stabbing incident, one rickshaw puller died and two others injured. Earlier at about 3 p.m., some people went to Rain Bazar police station demanding the release of a youth belonging to a particular community by the police in connection with the killing of a Homeguard near Yakatpura Railway Station on 23-9-91. When the police did not oblige, they pelted stones on the police station. Police made a lathi charge and opened two rounds of fire and dispersed the unruly mob. The Cabinet met at 2 p.m. and reviewed the law and order situation. To bring the situation under control curfew was imposed from 4 p.m. onwards in the police station limits of the entire south zone. Intensified patrolling is being continued in all the sensitive areas besides deployment of additional forces and posting of pickets at all hyper-sensitive places. The situation is under control. I appeal to all the Members of this House to extend co-operation to Government to bring peace and harmony in the twin cities.

మస్కతిగారు మేము అలియాబాదు దగ్గర ఇన్సిడెంట్ సందర్శించడానికి నేనూ, మహమ్మద్ జానీగారు, మంత్రీ పి. జనార్దనరెడ్డిగారు ముగ్గురం కలిసి ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించడం జరిగింది. ఇక్కడ తమకు తెలుసు అసెంబ్లీలో రాత్రి 8-30, 9-30 గంటల వరకు ఉన్నాము. 9-30 తరువాత, పోస్టుమార్టమ్ ను చూడటానికి పోలేకపోయాము. ఆ ప్రాంతము, జరిగిన స్థలాన్ని వెళ్లి సందర్శించడం జరిగింది. మేము చార్మినార్ పోలేసు స్టేషన్ టి.సి.పి. ఆఫీసులో వున్నప్పుడు, మస్కతి గారు మిగతా యింకొకరు వచ్చారు. వచ్చినప్పుడు, మేము కూడా వారితో రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. జంట నగరాలలో ప్రశాంత వాతావరణం నెలకొనడానికి అన్ని వర్గాలవారు కోపరేట్ చేయాలి. దాని ద్వారా అమాయకులు దెబ్బతినకుండా, వాళ్లు బలికాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. ఇందులో ప్రభుత్వానిదే కాకుండా, ప్రతియుక్తరూ సహకరించవలసిన అవసరం వుందని మేము ఎవీల్ చేయడం జరిగింది. మొన్న సలహాలను కొరినప్పుడు, ఆయన ఒక వీడియో తీశారు పోస్టల్ సమయంలో. ఆ వీడియో చూస్తూ, విషయం తెలుస్తుందని ఇక్కడ అసెంబ్లీలో నాకు చెప్పడం జరిగింది. తరువాత, నన్ను స్టేషన్లో కూడా వెప్పారు. నేను సంబంధించిన టి.సి.పి.సి; ఇన్వెస్టిగేటింగ్ ఆఫీసరును పిలిచి, ఆ బేషను పరిశీలించేసి, ఏమైనా మనకు క్లూస్ దొరుకుతాయేమో చూచి, ఆ క్లూస్ దొరికిన తరువాత, కావాలంటే ఆలోచన చేద్దామని కల్చివోడ్స్ ను, సంఘ విద్యోహ శక్తులను బుక్ చేయడంలోన్నతేనేమి, వైల్డ్ రూమర్స్ లేకుండా చేయడంలోన్నతేనేమి, మనకు ఏమైనా బేషలు ఆధారాలు అవుతాయేమోనని చూడమని చెప్పాను. వారు చూచే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. వారు దే ఎండ్ స్టేట్ మీకు తెలిసియే వుంటుంది. ఈ దినం పోలేసు నిద్రాహారాలు లేకుండా, రోడ్లమీద

దాదాపు 10 రోజుల నుండి శాంతి భద్రతలను కాపాడుతున్నప్పుడు, వారికి నిజంగా నిముషం విశ్రాంతి లేకుండా కాపాడుతున్నారు. అటువంటప్పుడు, వారిని పెద్దలు దండించడం గానీ, వారిలో లోపాలున్నాయని గానీ చెప్పడంలో అంత మంచిది కాదని నా భావన. ఎందుకంటే, 15 రోజులుగా శాంతి భద్రతలను కాపాడుతుండగా వారిపై లేనిపోని నీలాపనిందలు వేయడం మంచిది కాదు.

ఇసన్న దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఆ బోధను పరిశీలన చేసి, కల్చిప్రీట్స్, ఎవరయితే వుంటారో, వారిని బుక్ చేయడానికి రాత్రి కూడా సలహాలిచ్చాము; వారున్నప్పుడు అవి ఐడెంటిఫికేషన్ జరిగిందని అంటే, పేర్లు ఇక్కడ ప్రకటించేయడం అంత భావ్యంగా వుండడమో. ఎందుకంటే దొంగలను పట్టుకోవడానికి ఇబ్బంది అవుతుంది. కాబట్టి, వారి కోసము రేయింబవళ్ళు తీరుగుతూ వున్నారు పోలీసులు. వారు పరారేలో వున్నారు వారు ఎక్కడున్నా, వారిని పట్టుకోవడానికి తేవ్ర ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ చనిపోయిన మృతుల కుటుంబాలకు కావలసిన ఇంతకు ముందు ఎనౌన్స్ చేసిన మాదిరిగానే ఎక్స్‌గ్రేషియా తదితర విషయాలకు సంబంధించి, చెల్లించడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధంగా వుందని తొందరలో చెల్లించే ఏర్పాటు చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాము. ఇంత కంటే నేను చెప్పదలచుకొన్నది ఏమీ లేదు. నేను మరల ఒకే అవేట్ చేస్తున్నాను. అందరినీ కూడా కోరేది ఒకే విషయం. ఇందులో అమాయకులు బలవుతున్నారు. వాళ్ళను బలికాకుండా, వేయుటకు ప్రతీయిక్కురూ సహకరించాలని వారికి రెండు చేతులు ఎత్తి నమస్కరిస్తున్నాను శాంతి భద్రతలను కాపాడటంలో అన్ని చర్యలు మేము గైకొన్నాము. పికెట్స్ వేయడంలోనైతేనేమీ, మొబయల్ పికెట్స్‌ను వేయడంలో నైతేనేమీ, పోలీసు యంత్రాంగాన్ని తరలించే విషయంలో నైతేనేమీ, ఇతర ప్రాంతాల నుండి వారినీక్కడకు తీసుకొని రావడంలోనైతేనేమీ, అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

ప్రతి రోజూ నేను కూడా ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించి, సకల చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. మాకు కావలసింది అందరే సహకారము, వారి సానుభూతి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమనుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇనరల్ డిస్కషన్ అక్కరలేదు. ఏవయినా సలహాలుంటే ఇవ్వండి. క్లారిఫికేషన్స్ వుండవు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమనుల్లాఖాన్:- నేను మేద్వారా హౌస్‌కు అవేట్ చేస్తున్నాను. ఒకసారి ఏమైనా అన్యాయము చేతితే చెప్పండి. చెప్పే హక్కు మాకుంది. మీకుంది. 22న గజెక్ నిమజ్జనం అయింది. 22కు అంతా లూట్ మార్చింది. ఇప్పటి వరకు అరెస్టులు కాలేదు. అరెస్టులు చేస్తున్నారని అంటున్నారు. అమాయకులున్నారని అంటున్నారు. అదర్ సైడ్ ఇన్‌సెంటివ్ వేపుల్‌కు విడిచి పెట్టండి. తరువాత, రెండు రోజులు ఇన్సిడెంట్స్ మరల అయింది. ఒక లొకాలిటీలో ఒక హామ్ గార్డ్ రైల్వే ట్రాక్‌లో చనిపోతే, ఎక్కడ నుండి వచ్చి కొట్టారో పోలీసులకంతా గుర్తు. లొకాలిటీ వేపుల్ కూడా ఐడెంటిఫయి చేశారు సార్. ఈ లొకాలిటీ వేపుల్ కాదు. ఆయన అక్కడ వుంటాడు. ఆయన వచ్చి మర్డర్ చేసి పురికి పోయాడు ఆ పిల్లాడు. అంటే 150 మంది బాయ్స్ హాం గార్డ్ మర్డర్‌లో అరెస్టు చేశారు. ఇప్పటివరకు అరెస్టులోనే వున్నారు మొత్తం లొకాలిటీని రోడ్డిను బ్రేక్ చేసి, ఆడోల్లను కొట్టి దొర్లనడము చేసి, వేరే కంట్రీ వారు ఇండియన్స్‌ను ఎటాన్ ఎటాక్ చేస్తారో

అట్లా వేశారు. అది రాత్రి జరిగింది. డే లైట్‌న ఇద్దరు లేడీస్‌ను మదర్, డాటర్‌ను బ్రూఖర్ మర్డర్ చేస్తే, ఇప్పుడు ఆ లేడీస్ గురించి హోం మినిస్టరుగారు ఏమీ చెప్పడం లేదు. ఎవరిని అరెస్టు చేశారో తెలియదు. నీన్న 10.30 గంటల నుండి (ఉదయం) ఇప్పటి వరకు ఏమీ చెబుతున్నారంటే, ఇద్దరు కుర్రాళ్ళున్నారు. ఐడెంటిఫయి అయింది, అరెస్టు చేశామని అన్నారు. ఇదేనా ప్రభుత్వము నడిచే ప్రద్ధతందే? చెప్పండి? ఒక హోం గార్డును చంపితే, 150 మందిని అరెస్టు చేశారని అంటే, రెయిన్ బజారు పోలీసు స్టేషన్‌లో ధరణా వేయరా అండే? ధరణా వేస్తాము. చప్పిపోతాం. ఎంతవరకు మే దగ్గర బులెట్స్ పున్నాయో మేమూ చూస్తామండి. ఎంత మందిని మాకు చంపుతారో మేమూ చూస్తామండి. డే లైట్‌లో ఇద్దరు లేడీస్‌ను మర్డర్ చేస్తే How many were arrested in yesterday's incident? ఐడెంటిఫయి అయిందని ఫోటో వుందని అంటున్నారు. What is this? సపోజ్ అదరిస్కేడ్ ఒక నాన్ ముస్లిమ్, ముస్లిమ్ అడోళ్ళను చంపేస్తే ఏమీ చేస్తున్నారు? హాల్ ఓల్డు సిటీలో అరెస్టు చేస్తున్నారు. హాల్ ఓల్డు సిటీలో డోర్లను ఇరుగగొడుతున్నారు. మీరు కరీప్పిట్స్ వుంటే, ఈస్టేడు గానీ, ఆస్టేడు గానీ ఎవరయినా వుండనే Culprits must be arrested చేస్తున్నారా చెప్పండి. I am appealing not only to the Home Minister but to the whole House through you. ఎందరిని అరెస్టు చేశారు. ఎప్పుడు చేశారు? ఇద్దరు మనుషులను చంపితే ఎంత మందిని అరెస్టు చేశారు? ఎంత ధైర్యం వుంది మీకు? ఎక్కడకు పోయింది మీ ధైర్యము? అమాయకులను 150 మందిని అరెస్టు చేస్తారా? ఎక్కడికి పోయింది మీ ధైర్యము?

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరాద్రిడ్డి:- మా ధైర్యము ఎక్కడకూ పోలేదు. వాళ్ళను ఐడెంటిఫయి చేయడం జరిగింది. పాతాళ లోకంలో వున్నా పట్టుకొని అరెస్టు చేస్తాము సార్.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మా రెస్ట్రక్చర్ మీరు రావాలి అధ్యక్షా.

11.20
ఉ.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మే రెస్ట్రక్చర్ నేను వచ్చాను. మీకు ఏంపుల్ టైము ఇచ్చాను.

శ్రీ బి. బాలిరెడ్డి:- వందలమందిని పట్టుకు పోతున్నారు. దానికి ఎవరు సర్ కారకులు. డ్యూటీలో ఉన్న హోం గార్డుని హత్య చేశారు, ఎవరు?

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- చూడండి సర్, ఇప్పటివరకు దోషులు అరెస్టు కాలేదు. ఐడెంటిఫై చేయడం అయింది అన్నారు.

శ్రీ బి. బాలిరెడ్డి:- 23వ తారీకు నాడు 13 మందిని హత్యచేసింది ఎవరు? స్టాటింగు చేసిన వారు ఎవరు? అక్కడ స్క్రీలను హత్య చేయడం జరిగింది. ***

*** Expunged as ordered by the Chair.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను ఎవరినీ పర్సన్ చేయలేదు. ఏ మెంబరు చేసిన ఘోషించు కూడ రికార్డులోనికి పోవు.

(ఇంటరప్షన్సు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు సీట్ అంటే ఎం.ఐ.ఎం. నలుగురు మెంబర్లు బాటెడ్డిగారే కాదు, ఇంకా చాల మంది సీట్ రిప్రజెంటేటివ్స్ ఉన్నారు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి సర్ మాకు అవకాశం ఇవ్వండి సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు అవకాశం ఇస్తే మీరు ఎమోషన్ గా మాట్లాడి అగ్నికి అజ్ఞం పోసినట్లు అవుతుంది. ఇప్పుడు మీరు ఇక్కడ ఎమోషన్సు రెచ్చగొడితే ప్రజలకు అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇప్పుడు ఏమైనా జరుగుతున్న సంఘటనలు దురదృష్ట కరమైనవి. రెచ్చగొట్టే పద్ధతిలో వ్యవహరించడం అనేది అది ఎవరికి కూడ మంచిది కాదు. హిందువులు చనిపోయినా ముస్లిములు చనిపోయినా ప్రాణము ప్రాణమే. అట్లాంటిది ఎవరము కూడ కోరేది కాదు. దానిని ప్రభుత్వం కఠినముగా అణచివేసి నిర్దాక్షిణ్యంగా వ్యవహరించవలసిన అవసరం ఉంది. అదే సందర్భంలో మరింత రెచ్చగొట్టే వైపు వ్యవహరించవద్దు. దానిని శాంతపరచడానికి సూచనలు ఏమైనా ఉంటే పస్పాలీ గానీ అసలు చనిపోయిన వారు హిందువులు అని వారు ముస్లిములు అని వీరు ఈ విధంగా చెప్పడం వల్ల పరిస్థితి ఉద్రీకృత అవుతుంది. అట్లాంటి పరిస్థితి మనకు ఏమాత్రము మంచిది కాదు. అసలు ఎవరినీ చంపడం ఏమాత్రము క్షంతవ్యము కాదు. అట్లాంటి వారిపైన కఠినముగా వ్యవహరించడము అవసరము తప్ప ఇక్కడ మనం పరిస్థితిని రెచ్చగొట్టుకోవడం మంచిది కాదని నేను తమ ద్వారా మనవిచేస్తూ వారు చెప్పినటువంటివి రికార్డుకు పోకుండా చూస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.పి. మైసూరా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 120 మందిని అరెస్టు చేసినారు. 23.9.91 న 40 మందిని, 24.9.91 న 50 మందిని అరెస్టు చేసినారు 25.9.91 న 130 మందిని అరెస్టు చేసినారు; అధ్యక్షా....

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీనిలో వారు ముస్లిమ్ ప్రతినీధులు కాదు, వీరు హిందూ ప్రతినీధులు కాదు. నేను నిష్కర్షగా చెబుతున్నాను ఇది లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్. దీని విషయంలో ఎవరైనా ఎక్కడైనా నేను చర్య తీసుకుంటున్నాను. అమానుషానగా, ఒక్కసారిగా నాదగ్గరికి వచ్చినప్పుడు నేను హామీ ఇచ్చాను. ఆ రోజు రాత్రి కలెక్టరును పంపించి జరిగినటువంటి డామేజి ఎస్సెస్ చేశాము. ఈ రోజు నుంచి రిటేఫ్ ఇస్తున్నాము. లిబరల్ రిటేఫ్ ఇస్తున్నాము. ఈ విషయంలో రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ సభలో మనం ఉద్రీకృతలు కాకుండా, నాదగ్గరకు రండి. హోం మినిస్టరుగారు ఆ రోజు రాత్రికి రాత్రి తిరిగినారు. నేను అధికారులతో తిరుగుతున్నాను. ఎవరైనా సరే చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇప్పుడే హోం మినిస్టరుగారు ఆర్డరు ఇచ్చినారు అని నాకు తెలిసింది. ఎక్కడైనా సరే ఉద్రీకృత వాతావరణం సృష్టించడానికి

ప్రయత్నం చేసిన వారిని నిరాశ్రితంగా లోపల వేయమని చెప్పాను. అందువల్ల దీని విషయంలో నేను సభకు అన్ని పక్షాలవారికి మనవిచేస్తున్నాను. దీనిలో ఉద్యోగాలు వద్దు. నేను ప్రత్యేకించి అమానుల్లాఖాన్‌గారికి వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇది మే సమస్య కాదు. కాపాడవలసిన సమస్య ప్రభుత్వానిది. మీరు మా దృష్టికి తీసుకురండి. ఈ సభలో కాకుండా మీరు మా దగ్గరకు రండి. లేకపోతే మా హాం మినిస్టరుగారు ఎప్పుడు మీరు కావాలి అన్నా కూడ దానిని గురించి చర్చించేదానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు. దయచేసి దానిని మీకు ఉన్న భావాలు అన్ని, మీకు ఆవేదనలు లేవని నేను అనను. కానీ ఇది అనవసరంగా వేరే విధంగా పోతుందేమో అని చెప్పి నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరైనా ఎంత పెద్ద వాడు అయినా ఏ పదవిలో ఉన్నా మేము నిరర్హతము చేయము. చర్య తీసుకుంటాము అని సభకు హామీ ఇస్తున్నాను. అని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. వీనిని ఇంతటితో ఉంచి అమానుల్లాఖాన్‌గారు గానీ మస్కటి సాబీగారు గానీ వారుగానీ నా దగ్గరకు వస్తే ఎప్పుడైనా అధికారులను పిలిపించి అప్పటికప్పుడు మాట్లాడడానికి వారితో నేను సిద్ధముగా ఉన్నాను. ఏదో ఒక ప్రతినిధులము కాదు మనము. ప్రజాప్రతినిధులము. అందరినీ కాపాడవలసిన బాధ్యత మన అందరిమీద ఉందని చెప్పి నేను అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇబ్రహీమ్‌దీన్ అబ్దుల్లా మస్కటి:- చీఫ్ మినిస్టరు సాబీకి మనవిచేస్తున్నాను. ఆ కాసెట్టు బేపు తీసుకోవాలి. ఆ కాసెట్ డబాయింబి పెట్టుకున్నారు. అది క్రిందకి మీదకి చేసి వేస్తారు. దానికోసంగా చెబుతున్నాను. ఇప్పటి దాక పోలీసు కస్టడిలో లేదు అది. ఆ కేసేట్.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:-ఆ కేసెట్టు చూడమని చూసిన తరువాత వారికి కూడ చూపించమని చెప్పాను. అందులో దాని పెట్టెది ఏమీ లేదు.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ఉన్నారు సభలో. మే ద్వారా వారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. గత 20, 25 రోజులుగా సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. వారు నాలుగురోజులుగా ఆమరణ నిరాహారదీక్ష కూడ మొదలు పెట్టారు. అలాగే మహిళా మంత్రిగారు లక్ష్మీదేవిగారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే అక్కడ ముగ్గురు లేదే బీవర్సు కూడ ఈ ఆమరణ నిరాహారదీక్షలో కూర్చున్నారు. కనీసం మీరు ఇప్పటికైనా ఈ సమస్యను పరిశీలించి వారికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించే విషయంలో ఏమైనా అలోచన చేస్తారా? రెండు 11.50 మూడు రోజులుగా మంత్రిగారికి మనవిచేశాను. ఈ విషయంలో అధికారులందరినీ పిలిపించి దీనికి ఒక పరిష్కారమార్గం కనుక్కోవాలి. 150 మంది చాలా సమస్యలో ఉన్నారు. లేదేనీ కూడా ఎక్కువగానే ఉన్నాను. వారి సమస్యలు మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. వెంటనే తక్షణ చర్యలు గైకొంటారా లేదా? చాలా నీరియస్ ఇష్యూ. పరిష్కారం చేస్తే బాగుంటుంది. పరిష్కారం చేయడానికి మంత్రిగారు యిక్కడే ఉన్నారు.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- అధ్యక్షా, నన్నన, మేము యీ రెసిడెన్షియల్ స్కూలులో సో స్ట్రీట్ సెక్యూరిటీగారిని, ఫైర్ గ్రూపింగ్‌ని పిలిచి చర్చించడం జరిగింది. 149 మంది ఉద్యోగాలు కావాలి, రెగ్యులర్మెంట్ కావాలని కోరారు. ఈ రోజు ఆ ప్రతినిధులను కూడా పిలిచి వారితో కూడా చర్చించడం జరుగుతుంది. ఈ రోజు సా. 3.00 గం.లకు డిస్కస్ చేస్తాము. దాని విషయంలో ఎంత త్వరగా అయితే అంత త్వరగా కంప్యూషన్‌కు రావడానికి చర్య తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ సి. దాస్ (నత్తవేడు):- అదృష్టా, రాజకీయ బాధితులకు, స్టేట్ గవర్నమెంటు యిచ్చే పెన్షన్కు, సెంట్రల్ గరవ్మెంటు యిచ్చే పెన్షన్కు చాలా వ్యత్యాసం వున్నది. కానీ, 7 - 8 సంవత్సరాల నుంచి స్టేటు గవర్నమెంటు రాజకీయ బాధితులకు బాధితులకు 200 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రూ. 750 ఇస్తున్నారు. అదే దామాసాలో వేరికి కూడా యివ్వాలి. వేరూ రాజకీయ బాధితులే, వారూ రాజకీయ బాధితులే అయినా చాలా వ్యత్యాసం వుంది. రెండు సార్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పెంచింది. స్టేటు గవర్నమెంటు వారు 7 - 8 సంవత్సరాల నుంచి 200ల కంటేనూ వేస్తున్నారు. యీ వ్యత్యాసం ఎందుకు పెట్టారో తెలియదు. మేధావరూ ఒక విజిషన్ను పంపిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించి, కనీసం రూ. 700 ఇవ్వకపోతే, 500 అయినా ఇస్తే మంచిది. ఈ కాలంలో ధరలు పెరిగాయి, వారు చాలా బీదవారుగా వున్నారు. ఆ వ్యత్యాసాన్ని తొలగించడానికి ప్యాయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇది పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించింది. వారు తేరు. మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు అయినా, మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు అయినా నోట్ చేసుకుంటే మంచిది సార్. నిజామాబాదు జిల్లాలో కొంతమంది గ్రామ పంచాయతీల యొక్క ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ బోగస్ బిల్లులు ముద్దించి లక్కలాది రూపాయలు స్వాహా చేశారు. దాని మీద అడిట్ జరిగింది. అడిట్ చేసిన అడిటర్మీద యీ లంచగొండులు, అయిన, అవినీతిపరులు అయిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు తప్పుడు కేసులు దినాయించి అరెస్టుచేసి, అనేక ఇబ్బందులు పాలు చేయడం జరిగింది. నిష్పక్షపాతంగా వర్య తేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కాగితాలు కూడా మంత్రిగారికి యిస్తున్నాను. న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారికి తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సేతారామ్:- అనంతపూర్ జిల్లాలో డి.సి.ఎం.ఎస్.లో జరిగినటువంటి మీస్ ఎప్రోప్రియేషన్, ఏదీ అయితే జరిగిందో దాని మీద అప్పట్లో హౌసుకమిటీని వేయడం జరిగింది....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మేకు లెటర్ యిచ్చాను కదా. ఇది 9వ అసెంబ్లీలో చర్చించాము; కనీసరన్. మెంబరు కూడా రిప్లయి యివ్వడం కూడా అయిపోయింది. It cannot be done....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హౌసులో డిస్కస్ చేసిన మాట వాస్తవమే. వారు మంత్రిగా కొనసాగుతూనే వున్నారు. ***

Mr. Deputy Speaker:- I will not allow this to go on record.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Please allow me to say. Under Rule 281 of Assembly Rules....

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Deputy Speaker:- First of all, the allegation is against the Cooperation Minister. It will become a repetition and it cannot be allowed under rules. I don't allow that. It is not permissible.

Mr. K. Vidyadhara Rao:- ***

Mr. Deputy Speaker:- I do not allow this. It will not go on record.

Sri K. Vidyadhara Rao:- ***

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సోరామ్ నోట్సు మీద రిజెక్టు చేశాను. ఫస్టు ఆఫ్ ఆల్ మీరు అలిగేషన్లు చేయాలంటే కన్సరన్స్ మీనిస్టరుగారికి మీరు నోట్సు యివ్వాలి. అది లేదు. నాకు నోట్సు యివ్వారు. రికార్డులూ చూసిన మీద - గతంలో చర్చించాము సమస్యను. కంక్లూడ్ చేయడం, రివ్యూ చేయడం జరిగింది. రోజూ దాన్ని వాయిస్తూ, మంటే అది సబబు కాదు. ఇట్ బీకమ్స్ ఓన్లీ ఏ రివిజిషన్. ఐ డునాట్ ఎలౌ దట్. The matter was discussed and concluded in the 9th Session itself. If there are any further developments, you have to come by way of other rules. You cannot straight away mention now without giving notice to the concerned Minister for Co-operation. whatever Sri K. Vidyadhara Rao and Sri T. Sitaram said will not go on record.

Sri K. Vidyadhara Rao:- When a Cabinet Minister is involved in a misappropriation case.... The file is missing....

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- You may come by way of a regular notice if you feel that there are further developments.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్ - ఇదివరకు హైకోర్టులో కేసు కొట్టివేయబడింది అనే పద్ధతిలో చెప్పారు. దయచేసి, దాన్నిబట్టి, హైకోర్టు ఫైనల్ వరకు చేయాలని చెప్పినట్లుగా తెలిసింది. తమరు వాస్తవాలను తెలుసుకుని స్పష్టంగా తెలియ చేయండి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తెలియచేయడం, కోర్ట్ చేయడం కూడా ఆయిపోయింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

11-40 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- కాలేదు. ప్లాకోర్టు తిరిగి విచారణ చేయాలంటే 50 ఉ. ఎంక్వయిర్ క్రింద విచారణ జరుగుతున్నట్లు తెలిసింది. ఫైలు మాయం అయినట్లు తెలుస్తోంది. వాస్తవం మీరు తెలుసుకుని, తెలియచెయ్యండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రెగ్యులర్ ఫార్మల్ నోటీసు ఇవ్వండి. దాని మీద రిప్లయ్ ఇవ్వొస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అంత వ్యవధి లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- ప్లాకోర్టు తీర్పు బాగాకు గ్యారంటీలను.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్. జేరో అవర్లో ఏ రకమైన అంశాలు ప్రస్తావించవచ్చు? నిన్న, మొన్న జరిగిన విషయాలపై తెలిసింది. ఏ ప్రొవిజన్ క్రిందో, నోటీసు క్రిందో తీసుకురావడానికి వీలు లేని విషయాలు తీసుకురావచ్చు అని నేను అర్థం చేసుకున్నాను. అట్లా కాకుండా జేరో అవర్లో సభ్యులు హామస్ కమిటీ అప్పాయింట్ అయి, చర్చలు జరిగి, ఎంక్వయిర్ జరిగి, అనేక కోణాలలో పరిశీలించి, మళ్ళీ ఎగ్జిజింజ్ ఉన్న అంశాన్ని తిరిగి చర్చించే అవకాశం ఉంటుందా? తమరినుంచి క్లారిఫికేషన్ కావాలి. జేరో అవర్లో ఎంత వరకూ స్విట్ చేస్తున్నామంటే ఒక ఆఫీసర్ బ్రాన్స్ ఫర్ గురించో ప్రొమోషన్ గురించో వస్తోంది. అది కూడా కాకుండా, ఈ అంశం మీద హామస్ కమిటీ వేచారన్నారు. తిరిగి విచారణలో ఉందంటున్నారు. దాని మీద జేరో అవర్లో రైజ్ చెయ్య వచ్చా? వీలుంటుందా?

Mr. Deputy Speaker:- For the benefit of the Members, I will read Rule 281 of Assembly Procedure.

"No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned:

Provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making such allegation if he is of the opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation."

This is the rule position. Let a notice be given in proper form.

Minister for Major Industries (Sri P. Ramachandra Reddy):- Sir, I will help the House. It has been figured in the last Session. We came to know that this levied amount was challenged in the High Court and the High Court has directed to give proper notices and given him an opportunity to enquire the matter. That was the stage. We cannot say whether it will be levied or not; it is subject to proof and subject to the result. To-day, we cannot say that somebody has misappropriated the amount until it is proved in the enquiry which is directed by the High Court. The enquiry should be held.

My colleague is not here. I will pass on this information to the Minister for Cooperation. Now we cannot say that somebody has misappropriated the amount.

Sri K. Vidyadhara Rao:- *** The file has been totally removed from the Collectorate.

Sri P. Ramachandra Reddy:- I will pass on that information to my colleague.

Sri T. Sitaram:- In the House Committee Report....

Mr. Deputy Speaker:- Subsequent to the Report, the judgement of the High Court is there. That report was thoroughly discussed in this House.

(Interruptions)

That does not go on record.

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is not an allegation.

Mr. Deputy Speaker:- First you should realise that no such matter should be raised in Zero Hour without the permission of the Chair. Only important matters will be raised, and discussed.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Any matter can be raised in Zero Hour.

Mr. Deputy Speaker:- Without following regular rules, if you make such allegations....

(Interruptions)

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is not an allegation.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, Point of Order.

Mr. Deputy Speaker:- You come under proper rules.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Point of Order.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇది వినండి అధ్యక్షా. ఎలిగేషన్ కాదు. హామస్ కమిటీ ఫ్రెండింగ్. జేరో అవర్ సభ అనుమతితో 'ఫ్రెండ్' క్రియేషన్.

Sri K. Rosalah:-, Sir, Point of Clarification.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జేరో అవర్ లో ఏ టైప్ ఆఫ్ మ్యాటర్ అయినా రైజ్ చేయవచ్చును.

(ఇంటరప్షన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- క్లారిఫికేషన్ అధ్యక్షా, స్పీకరుగా ఉన్న మీమ్మల్ని సభ్యుడు ఎక్కడయినా 'వినండి' అని ఫ్లైర్ని ఉద్దేశించి అనే హక్కు ఉందా? ఈ పద్ధతి ఎక్కడిది?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. రూల్ 281 ఫాలో అయి, సభ్యులు సేతారంగారు నోటీసును ఇస్తే రిజెక్ట్ చేశాను. రెగ్యులర్ నోటీసు ఇస్తే, మాస్టాను.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రోశయ్యగారు అన్నారు. దయచేసి వినండి అంటే తప్పా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, క్లారిఫికేషన్

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జేరో అవర్లో చెప్పేదానికి గవర్నమెంట్ రిప్లయ్ ఉండదు. ఓర్డీ మేటర్ అని ప్రొపోజిట్ చెయ్యడం లేదు. వాటిని కూడా ఎలవ్ చెయ్యడం జరిగింది. అయితే గవర్నమెంట్ రిప్లయ్ ఇచ్చే అవకాశం ఉండాలి. అదేం లేకుండా ఇష్టం వచ్చినట్లు జేరో అవర్లో మెన్షన్ చెయ్యడం పూర్వర కాదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- జేరో అవర్లో ఇటువంటి అంశాలు చర్చించడానికి వేలు లేదనే మాట చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రోశయ్యగారితో నేను ఏకీభవించడం లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను రూలింగ్ ఇవ్వలేదు. ఇచ్చే అలవాటు కూడా లేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- జేరో అవర్ను ఏ రూల్ క్రింద కూడా తేసుకోవాలని లేదు. అధ్యక్షులుగా తమకు ఉన్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి జేరో అవర్ ఇస్తున్నారు. సభ్యుల గురించి మాట్లాడడం లేదు. కోఆపరేటివ్ శాఖలో ఫ్లైలు గురించి మాట్లాడుతున్నాను. ఒక ఫ్లైలులో, ఒక వ్యక్తి మేద 75 వేల రూపాయలు కట్టాలని ఎస్టాబ్లిష్ అయింది. ప్లాకోర్డు బ్యాంక్ గ్యారంటీలను నేజీ చేయాలని చెప్పింది. అది లేకుండా, డబ్బు చెల్లించకుండా, ఫ్లైలును అధికార దుర్వినియోగం చేసి....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పర్మిక్యులర్ మినిస్టర్ గురించి రిఫర్ చేస్తున్నారా?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను కాదు. మేరు అంటున్నారు మినిస్టర్ అని.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆయన పేరు చెప్పి రిజెన్ గా ఇచ్చారు. అందుకే రికార్డు నుంచి తొలగించడం జరిగింది.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- If you expunge the Minister, well and good, along with the words.

(Interruptions)

సామాన్యులవద్ద అయితే ప్రభుత్వం డబ్బులు తీసుకుంటే, వసూలు చేస్తున్నారు. ఇళ్లు ఎటాచ్ చేస్తున్నారు. మంగళ సూత్రాలు తెంచుకుపోతున్నారు. అధికారంలోగల వారు ఫైలుని మిస్చేస్తే....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎక్కడుండి ఫైలు మిస్ అయినట్లు? గ్యారంటీ ఎక్కడుండి? ప్యాపర్ రూల్ ప్రకారం రండి. నోటీసివ్వండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎస్ సర్. అదే అంటున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎవరి మీదయినా అస్పర్శన్నీ వస్తే మంచిదికాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ ప్రభుత్వం మీద, ఏ మంత్రి మీద అయినా నోటీసిస్తే మీరు అడ్డిట్ చేస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూల్స్ కు అనుగుణంగా ఉంటే ఎలవ్ చేస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేమే మెన్షన్ అయిందని, ప్యాపర్ కాదని రిజెక్ట్ చేశారు. నోటీసులో ఎలవ్ చేసేవారు, జేరో అవర్లో ఎందుకు చెయ్యరు? ఒక్క విషయం అధ్యక్షా. మీరు చెప్పింది కాదనను. సమయం వృథా చెయ్యకుండా 304కి పోదాము. మంత్రిగారు ఆ ఫైలు మీ ముందు పెడతాము అని చెబితే సరిపోతుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- సంబంధిత మంత్రిగారికి కన్వే చేస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారు వారికి కన్వే చేస్తారు. ఇంకొకరు మరొకరికి చేస్తారు, ఎందుకు ఇదంతా? రోశయ్యగారిని ఆలోచింపమనండి. కోఆపరేటివ్ శాఖ ఫైలు మీకు తెలుసు. దానిని మీ ముందు ఉంచమని చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సంబంధిత మంత్రి లేరు కదా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రోశయ్యగారికో, రామచంద్రారెడ్డిగారికో చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఆ ఫైలు మిస్మెన్స్ అన్నది ఒప్పుకోము.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నోటీసివ్వండి. రూల్ ప్రకారం నోటీసిస్తే ఎలవ్ చేస్తాను 11.50 అన్నాను కదా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రూలు కాదు సర్. జేరో అవర్లో రూలు లేదనే జేరో అవర్లో అడుగుతున్నాము. ప్యాపర్ రూల్లో వస్తే, ఈ జేరో అవర్లో ఈ అంశం ఎత్తే వాల్సం కాదు.

Mr. Deputy Speaker:- That is why it does not fit in the Zero Hour.

J. No. 225- 8

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అందరూ జేరో అవర్లో ఫిట్ ఇన్ అవుతుంది అది ఫిట్ ఇన్ కాదన్నది లేదు.

Mr. Deputy Speaker:- The matter which is complied by the Ministers - that will fit in Zero Hour.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- డేసికట్ల పృథుత్వం యొక్క ఫంక్షన్స్ గురించి అధికార దుర్వినియోగం గురించి ఇది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ క్రింద వచ్చే సమస్య పృథాన మయిన సమస్య.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు క్వశ్చన్ వేయకపోతిరి. ఫార్మిన్ బీస్ క్వశ్చన్ గానీ, 74 కానీ, 304లో కానీ అడగకపోతిరి. రెగ్యులర్ గా ఉన్న పౌలిషింగ్ బ్లెషింగ్ చేసి జేరో అవర్లో అది చెప్పమంటే గవర్నమెంట్ దానికి రిప్లయి ఇచ్చే అవకాశం ఏదీ?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అన్ని అంశాలు అడగం. పృథానమైన సమస్య కాబట్టి జారీ అవర్లో లేపాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పృథానమయిన అంశం కాబట్టి యు ప్లీజ్ కమ్ పూపర్ వే. ఇదీ ఇవ్వక అర్రెజ్ అయింది కాదు. సంవత్సరాల నుంచీ వస్తున్నది.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అయ్యా, మేము మంత్రిగారికి బేజ్లు వేయమనలేదు. జైలులో పెట్టమనలేదు. ఫైలు మీ ముందు తెప్పించుకోండి అంటున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది నోట్సు ఇస్ట్ that will fit in the Zero Hour. You please come through proper rules. We will hear the Ministers and we will take appropriate decision.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ వినండి. వాసు కమిటీ ఒక రిపోర్టు పెట్టింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టును అడిగే హక్కు ఉన్నదా, లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ రిపోర్టు మీద అడగడం క్రిందటిసారి ఎయిత్ సెషన్ లోనే అయిపోయింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అడగలేదు. వాసు కమిటీ రిపోర్టు మీద పృథుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంది? అది వాసుకు అడిగే హక్కు ఉన్నదా, లేదా అన్నది పృశ్న.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను మెంబర్ని దానిలో. నాకు తెలియకుండా ఎలా ఉంటుంది?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- పృథుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది అన్నది పృశ్న. వాసు కమిటీ రిపోర్టు మీద పృథుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

Mr. Deputy Speaker:- I know everything perfectly about that.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- హౌసు కమిటీ రిపోర్టు గురించి అడిగే హక్కు ఉన్నదా లేదా? ఆ రిపోర్టు మీద ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎయిత్ సెషన్లోనే ఆ హక్కును పూర్తిగా వినీయోగించు కోవడం, మాట్లాడడం జరిగింది. ప్రతిరోజూ ఆ హక్కును వినీయోగించుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. తమరు దయచేసి గత రికార్డు చూడండి. అప్పుడు అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చునే ఉన్నవారు ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉన్నారు. అనాడు లేవతీసిన ఎలిగేషన్స్ వ్యాక్చూర్లు ఫ్లెండింగ్ ఇచ్చిందని చెప్పామే కానీ హౌసు కమిటీ రిపోర్టు గురించి మేము ఎత్తలేదు. కావాలంటే మీరు ప్రొసీడింగ్స్ చూడండి. హౌసు కమిటీ రిపోర్టు చాలా క్లియర్గా ఉంది చూడండి.

Mr. Deputy Speaker:- I know everything perfectly about that. No - please - I am not allowing these things.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హౌసు కమిటీ రిపోర్టు చదవడానికి మాకు రైట్ లేదంటే, చదవకూడదంటే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker:- It is subsequent to that the High Court Judgement came.

Sri K. Vidyadhara Rao:- How can you say that Sir? సర్ ఇందాక మీరేమన్నారు? హౌసు కమిటీ రిపోర్టు విషయం లేవనెత్తే అవకాశం ఉందన్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ 'గతంలో' ఎత్తామన్నారు. గతంలో హౌసు కమిటీ రిపోర్టు గురించి ఎత్తలేదు. వ్యాక్చూర్లు గురించి మాట్లాడడం అంటే....

Mr. Deputy Speaker:- There is no use of twisting the matter unnecessarily and submitting for directions.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, when it has come, is it not the property of the House?

Mr. Deputy Speaker:- Yes - it is the property of the House and long back - it was discussed.

(Interruptions)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా,....

శ్రీ సిపాచ్. విరత్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా,....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ప్రాపర్ రూల్స్ ద్వారా రండి. నేను ఎటోవేస్తాను. You please come through proper rule and I will allow you to discuss.

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి:- మీరు అన్నది కరెక్టు. దయచేసి వినండి

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- విరల్ రెడ్డిగారూ....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విరల్ రెడ్డిగారూ, విద్యాధరరావుగారూ పక్కేది కాంట్రీ వర్సెస్ ఎందుకు తెస్తారు? మీరు ప్రావర్ రూప్స్ లో రండి నేను ఒప్పుకుంటాను అది నేను డిస్కంప్లీజ్ ఇస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి:- కాదండీ. మేకో మనవిచేస్తున్నాము ఈ పాయింట్ మేము తేపాముండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏపాయింటూ లేకుండా ఎందుకు? మ్యూజిన్స్ తేసేపారెయకండి

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి:- దయచేసి వినండి. నేనూ మీతులు కామ్రేడ్ ఓంకార్ గారూ తేవిన తరువాత దానికి వారు సమాధానం ఏమీ చెప్పారంటే - ఈ సమస్య వచ్చింది మీరు అన్నట్లు - వచ్చినప్పుడు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎయిత్, న్నెన్స్ అసెంబ్లీలో కూడా వచ్చింది.

శ్రీ సిపాచ్ విరల్ రెడ్డి:- సమస్య వచ్చినప్పుడు ఈ విషయం మేము తేపాము. తేవిన తరువాత వారి సమాధానంలో ప్లాకోర్సు ఏ విధమైన డెసిషన్ యివ్వలేదు; తప్పు, ప్లాకోర్సుకు పోలేదని వారు చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది డిస్కంప్లీజ్ చేయడానికి వేరే లేదు. మీరు ఏదో ఒక ఫార్మలో నోట్సు ఇవ్వండి. తప్పకుండా ఇస్తాను. సీకారామ్ గారికి అందరికీ అవకాశం ఇస్తాను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- ***

Mr. Deputy Speaker:- Without my permission he is speaking. It does not go on record.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వాసు కమిటీ రిపోర్టు రికార్డులలోకి పోకూడదు అంటే ఎట్లా సర్? Are you governed by Rules or not Sir?

Mr. Deputy Speaker:- No, I have not permitted you to raise that issue. You please obtain an opportunity by coming through proper rules. Then I will allow you.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సర్, ఇదీ బాగాలేదు. ప్రభుత్వము ఇరకాటంలో పడుతుందని చెప్పి మీరు ఈ విధంగా వెనకేసుకు రావడం బాగాలేదు.

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- సర్, ఈ రిపోర్టును వాసుతో చర్చించే అధికారం లేదని అనడం లేదు. చర్చించాలంటే ఈ రిపోర్టు మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారని ప్రశ్నిస్తే దానికి సరయిన సమాధానం సంబంధిత మంత్రిగారు చెబుతారు. మినిస్టరుగారి కంట్రోలులో ఉంది. రికార్డులు ఎట్లా పోతాయి? టిబిగెషన్ లో ఉన్న కేసు. రికార్డులు పోవడం నిజం కాదు ఫైలు ఎట్లా పోతుంది? అర్చిటేషన్ కాగ్జీ క్రింద అయి ఉంటుంది. దాని కోసం ఏమీ భయపడవలసిన అవసరం లేదు కాబట్టి సమంజసంగా, పద్ధతి ప్రకారంగా ఆ రిపోర్టు మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారని అడగండి. దానికి విఫలంగా సమాధానం చెబుతాము. అబ్జర్వేట్స్ అడిగితే ఫలితం ఏముంటుంది? వాసు ఆర్డర్ లో నడిపించుకోవడం మంచిది అడగండి చర్చకు పెడదాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జేరో అవర్ కాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వాసు కమిటీ రిపోర్టు మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారని అడిగే హక్కు మాకు ఉంది. ఎవరయినా అడగవచ్చు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తప్పనిసరిగా జవాబు కావలసిన మ్యాటర్స్ కు రిప్లయి కావలసిన మ్యాటర్స్ కు నోట్సు ఉండాలి. జేరో అవర్ లో లాభం లేదు. దీనిలో చాలా ప్రాబ్లమ్ ఉంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దయచేసి వినండి. పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డిగారు రెండు సూచనలు చేసారు. ఒకటి - వాసు కమిటీ రిపోర్టు మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారని అడగండి, సంబంధిత మంత్రిగారి చేత జవాబు చెప్పిస్తాము అన్నారు. రెండవది - రికార్డు పోదు. అర్చిటేషన్ - ఫైలు పోదు, పోలేదు అన్నారు. నేను ఒక్కటే తమరి ద్వారా అడిగేది, ఈ వాసు కమిటీ రిపోర్టు....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను అది చదవడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Please allow me to go into the misuse of the funds in District Cooperative Marketing Society.

Mr. Deputy Speaker:- Please resume your seat.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ***

Mr. Deputy Speaker:- That does not go on record. You please observe the agreed formalities. ఏమి చర్య తీసుకున్నారని ఎప్పుడు బడితే అప్పుడు అడిగితే ఎవరు చెబుతారు? అసెంబ్లీ ఆఫీసు ఎందుకు? రూల్సు ఎందుకు? ఎవరు బడితే వారు అడగవచ్చా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జేరో అవర్ లో యు హాప్ గివెన్ పర్మిషన్.

*** Expunged as ordered by the Chair.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇవ్యాళ అజెండాలో లేదు. ఏ నోటీసు ఇవ్వలేదు. రూలు 281 క్రింద ఆయన ఇచ్చారు. కరెక్టు ఫారమ్‌లో లేదు కాబట్టి రిజెక్టు చేసాము. మీరు కరెక్టు ఫారమ్‌లో రండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఫ్లోలు మిస్‌ప్లెస్ కాలేదన్నారు. 30వ తేదీ లోపల మాకు ఈ హౌస్‌లో చూపిస్తారా? తమ దగ్గర పెడతారా?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- చర్చించే అధికారం ఉంది. అధ్యక్షా, ఈ రిపోర్టు ఆచరణలో పెట్టారా, లేదా అని అడగవచ్చు. అప్పటి పరిణామాలలోనే ఈ రిపోర్టు సబ్జిక్ట్ చేసారు. సమయం ఎందుకు వ్యర్థం చేయడం? మేము అధికారంలోకి రాకముందే ఈ రిపోర్టు హౌస్‌కి సబ్జిక్ట్ చేసారు. ఆ రిపోర్టు పైన ఏమీ చర్య తీసుకున్నారని అడిగే అధికారం మీకు ఉంది. మేము సక్సెసివ్ గవర్నమెంటు కనుక ప్రాజెక్ట్ నోటీస్‌లో అడగండి. దాని మీద చెబుతాము.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- పాయింటాఫ్ ఆర్డర్.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు కరెక్టు నోటీసు తీసుకురండి. కరెక్టు ఫారమ్‌లో రండి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- దీనిలో ఒక కేస్ లేదు. మొత్తం రాష్ట్రంలో డిస్క్రిక్ట్ మార్కెటింగ్ సొసైటీలకు సంబంధించి 23 డిలీజుల కేసులున్నాయి. దాని మీద అడగండి. విఫలంగా సమాధానం చెబుతాము అంటున్నాము కానీ తప్పించుకోవడం లేదు. దానిని ఇక్కడ చర్చించాలి అంటే కాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- పాయింటాఫ్ ఆర్డర్.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విఠల్‌రెడ్డిగారూ ఎందుకు సమయం వృథా చేయడం?

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- మేము నోటీసు ఇస్తే మీరు యాక్సెప్ట్ చేయండి. తరువాత డిస్కషన్ చేద్దాం. దానికి గౌరవ మంత్రిగారు మొత్తం రిపోర్టుపైన నోటీసు ఇవ్వ వంటున్నారు. అది కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ ఇష్టం వచ్చిన ఫారమ్‌లో రండి.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- మొత్తం హౌసు కమిటీ రిపోర్టు మీద నోటీసు ఇచ్చే అవకాశం లేదు. అది వేరు వేరుగా ఉంది. నోటీసు ఇస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ ఇష్టం వచ్చిన ఫారమ్‌లో రండి. ఇస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- నోటీసు ఇస్తాము.

Mr. Deputy Speaker:- Leave it there. We shall go to 304 please.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 304 రేపు అడ్మిట్ చేస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఇవ్వండి. ఇవ్వండి. మీరు ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. వీరారెడ్డి (అమరచింత):- జీరో అవర్ కాంగ్రెసు పార్టీకి ఇవ్వరా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి ఇచ్చాను. సి. దాసుగారికి ఇచ్చాను. పిటిషన్స్ ఉంటే పంపించండి.

శ్రీ డి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చిన్నారెడ్డిగారూ పిటిషన్స్ ఉంటే పంపండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, వేవర్స్ సంక్షేమం గురించి ఈ వాస్లో ప్రస్తావించినప్పుడు గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్ష ఫోర్ లేడర్స్ అందరితో చర్చించి పాలసీ స్టేట్మెంట్ అనాన్స్ చేస్తామన్నారు. ఈ రోజు 26వ తేదీ. ఎల్లుండి 28వ తేదీన అవొప్రియేషన్ బిల్లు మీద చర్చ జరుగుతుంది. 30వ తేదీన డిస్కవన్ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతవరకు ఫోర్ లేడర్స్ తో చర్చ జరపలేదు. కాబట్టి కనీసం ఇవాళ అయినా ఫోర్ లేడర్స్ అందరినీ సమావేశపరచి రేపు స్టేట్మెంట్ ఇస్తే తప్ప చర్చకు అవకాశం లేదు. అందువలన రేపు ఆ స్టేట్మెంట్ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

రెండవది సింగరేణి కాలరీస్లో జరిగిన అవకతవకల విషయం అక్కడ రెసిడెంట్ డైరెక్టర్ సేతురామన్ ఢిల్లీలో వున్న అతనిపైన, తరువాత బీంబర్స్ క్యాండిల్లో ఓపెన్ కాస్ట్ జర్మన్ ఫర్మ్ కు ఇచ్చిన కాంట్రాక్ట్లో జరిగిన అవకతవకల మీద విచారించి ఏమి చర్య తీసుకున్నది తెలియచేస్తాను అన్నారు. అది ఇంతవరకు జరగలేదు. అది రేపు ఇప్పించకపోతే మరల ప్రతిపక్షాలు అడ్డము వచ్చారని అంటారు. అలాంటి సందర్భం రాకుండా ఇవాళ వాస్ అడ్జర్న్ అయ్యే లోపు కానీ, లేకపోతే రేపు కానీ సమరసింహారెడ్డిగారివేత దయచేసి స్టేట్మెంట్ ఇప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శాసనసభ్యులుకాని ఇతరులకు సెక్యూరిటీ ఇచ్చారు. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా శాసన సభ్యులుకాని ఇతరులకు ఎంత మందికి ఇచ్చారు? వాస్లో డిటెయిల్స్ ఫేస్ చేయాలని నేను రియూట్ చేస్తే ఆనాడు సభాపతి శ్రీపాదరావుగారు అదేలాలు యివ్వడం జరిగింది. ఆ సమాచారం బేబుల్మైన పెట్రోలని మరొకసారి రిమైండ్ చేస్తున్నాను.

తరువాత సింగరేణి కాలరీస్ మీద మేము 304 నోటీస్ ఇచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు మాకు ఒక స్టేట్మెంట్ ఫైల్ ఇచ్చారు. అదే విధంగా షార్ప్ నోటీస్ క్వశ్చన్ సమరసింహారెడ్డిగారు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీకి అలాట్ చేసిన కోల్ ధర్మల్ పవర్ ప్లాంట్స్ కు డైవర్ట్ చేశారని చెప్పి ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ దానికి భిన్నంగా వున్నదని అంటే ఫైల్స్, ఆన్సర్స్ ఫోర్ లేడర్స్ కు స్పీకర్ ఫంబర్లో చూపిస్తారని, చర్చ జరుగుతుందని, దీని మీద ఏమయినా విభేదాలు వుంటే సవరణ చేసుకోవాలని మాకు అస్యూరెన్స్ యివ్వడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకు చర్చ జరగలేదు. వెంటనే ఇవాళ సమావేశం ఏర్పాటు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక క్వాలిఫైడ్ టీచర్స్ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం తీసుకొనబోయే చర్య ఏమిటో రేపు సాయంత్రంలోపు ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ ఈ ఎస్యూరెన్స్లనన్నిటిని ఫుల్ఫిల్ చేస్తుంది.

శ్రీ బి. జనార్ధన్ (చెన్నూరు):- ఇది హోమ్ మంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం. దీనిని పిఎల్ఎస్ క్రింద సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 21వ తేదీ రాత్రి గం. 3.30 లకు మందమర్రి సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ శ్రీ మొగలయ్యగారు నా ఇంటిపైన దాడి చేసి అక్కడున్న కుర్చీలను, బల్బలను విరగొట్టి, నన్ను పక్కకు తోసి మా నోదరుడిని అరెస్టు చేసి తీసుకుపోవడం జరిగింది. ఒకరోజంతా పోలీసు స్టేషన్లో పెట్టడం జరిగింది. ఒక కాసన సభ్యుడిని అడగకుండా, ఎలాంటి కేసులు లేకున్నా, వారంటు లేకుండా నా ఇంటిపైన అతను, కానిస్టేబుల్ దాడి చేసి మా నోదరుడిని తీసుకువెళ్ళడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. నేను అక్కడున్నా కూడా నన్ను లెక్క చేయకుండా తీసుకువెళ్ళిన అతనిని సస్పెండ్ చేసి ఈ ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. చంద్రారావు (కోదాడ):- ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం దొంగనోట్ల ముఠాను అరికట్టడం పోయి, ప్రత్యేకంగా వాళ్ళను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమం చేపట్టినట్లు కనబడు తున్నది. హజూర్నగర్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ చంద్రకాంతరెడ్డి పెద్ద ఎత్తున కుంభకాణం చేశారు. మాయలమరాఠి హజూర్నగర్ లాడ్జి అని 20వ తారీఖునాడు పేపర్లో పెద్ద ఎత్తున వచ్చింది. ఆ హజూర్నగర్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ చేసిన ఎన్నో అవినీతి కార్యక్రమాల గురించి పెద్ద ఎత్తున ఎంక్వయిర్ జరిగింది. అయినప్పటికీ ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. అక్కడున్న లోకల్ డి.ఎస్.పి.కి., ఎస్.పి.కి సంబంధాలు వుండడం వలన వాళ్ళ మీద చర్య తీసు కోవడం లేదు. సి.బి.సి.ఐ.డి. ద్వారా విచారణ జరిపించి అతని మీద తగు చర్య తీసు కోడానికి ఏర్పాటు చేయాలని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది పబ్లిక్ సర్వీస్కు సంబంధించిన విషయం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ గ్రూప్ - 1 పరీక్ష అక్టోబర్ 19వ తారీఖున నిర్వహించబోతున్నది. అనవాయితీ ప్రకారం ఎప్పుడు కూడా గ్రూప్ - 1 పరీక్ష నిర్వహించ బడినప్పుడు అప్లికేషన్ ఫారమ్స్కన్నా మొదలే ఆ సంవత్సరం సిలబస్ కాన్, మోడల్ పేపర్స్ కాన్ 40 రోజుల ముందే పంపవలసిన బాధ్యత పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ పైన వున్నది. అదే గాకుండా ఈసారి ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ కూడా యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ పద్ధతిని అవలంబించబోతున్నది. ఈసారి పద్ధతి మారింది కాబట్టి ప్రతిసారి ఇచ్చే 40 రోజులకన్నా కూడా ఇంకా ఎక్కువ సమయం ఇవ్వవలసిన అవసరం వుండినది. ఆ మాదిరి గాకుండా ఈసారి 30 రోజులే గడువు ఇచ్చి సిలబస్ కాన్, మోడల్ పేపర్లు కాన్ పంపుతున్నారు కాబట్టి ఈ గ్రూప్ - 1 పరీక్షకు తయారు అవుతున్న విద్యార్థులకు చాలా కష్టం కలుగుతున్నది. నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేదేమిటంటే రేపు 19వ తారీఖున జరిగి బోతున్న పరీక్షను కనీసము ఒక 15 రోజులు వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాను. నేను ఒక్కడినే గాకుండా ఈ మధ్యనే ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ, అదే మాదిరిగా రాష్ట్రంలో వున్న వివిధ యూనివర్సిటీలలో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు ఈ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ముందు ధర్మా చేసి వారు కూడా ఈ పరీక్షను 15 రోజులు వాయిదా వేయాలని కోరడం జరిగింది కాబట్టి తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ నా దగ్గర వున్న సమాచారాన్ని తమరికి పంపిస్తున్నాను.

(కాగితమును ఉపసభాపతికి అందచేశారు)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, అర్కపల్లి
తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావతీ భగవాన్ అపహరణను
గూర్చి.

26 సెప్టెంబరు, 1991. 951

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కలెక్టరు, నియోజక వర్గం మాడుగుల మండలం, అర్కపల్లి గ్రామం నుంచి భగవాన్ అనీ ఈ నోటీస్ లో ఇన్ కూర్డ్ అయింది. భగవాన్ కాదు సార్, భగవాన్ సింగ్. 1983-84వ సంవత్సరంలో కలెక్టరు, నియోజక వర్గంలో గిరిజనులకు ఉపయోగకరంగా వుండే ఇంటిగ్రేటెడ్ రూరల్ ట్రాయబల్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియా అనే సంస్థను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంస్థకు జర్మనీ నుంచి నిధులు వస్తూ వుంటాయి. ఈ కలెక్టరు, నియోజకవర్గంలో వున్న లంబాడీలకు, ఇతర గిరిజనులందరికీ బావులు, ఇన్ వెల్ బోరీలు, గొరుగు ఇలాంటి సదుపాయాలు కలుగవేస్తూ ఈ సంస్థ సహాయకారిగా వుంటున్నది. దీనిని మా దేవరకొండ నియోజకవర్గం మల్లేపల్లిలో 1984-85 నుండి స్థాపించి, దేవరకొండ గిరిజనులకు సహాయం చేస్తున్న ఈ తరుణంలో మొన్న మే, జూన్ నెలలో జర్మనీ నుండి 18 లక్షల రూపాయల నిధులు వచ్చాయి. దీనిని చూచి గిరిజనేతరులైన పెద్దమనుషులుగా చెలామణి అవుతున్న గూండాలు, దొంగలు కొంతమంది బి. దామోదర్ రెడ్డి, జయపాల్ రెడ్డి, సుధీర్ రెడ్డి, అక్కమంగా గిరిజనుల సంస్థ అయినప్పటికీ వీరు మొదటినుండి సుధీర్ రెడ్డి ఉపాధ్యక్షుడుగా, జయపాల్ రెడ్డి ట్రెజరర్ గా భయపెట్టి ఈ సంస్థలో దూరి, ఈ సంస్థయొక్క నిధులను ఈ ఛైర్మన్ దుర్వినియోగం చేశాడనే సెపతో, మాకు మంత్రి గారివే జవాబులో ఇదేవిధంగా రాబోతుంది. సంస్థ ఛైర్మన్, ట్రెజరర్ మాకివే జవాబు రాని పంపారు. ఈ ట్రెజరర్ జూన్ 26వ తేదీ పగలు, 25 అర్ధరాత్రి ఇద్దరు పోలీసు కాన్స్టేబుల్స్ ను తీసుకొని, వారి నంబరు కూడా చెబుతాను పి.సి.నెం. 175, నల్గొండ, పి.సి. నెం. 1435 నల్గొండ. ఈ ఇద్దరు కాన్స్టేబుల్స్ ను జయపాల్ రెడ్డి బంధువు, మిర్యాలగూడా డి.ఎస్.పి. పుల్లారెడ్డి, దేవరకొండ బంగాలో మకాంవేసి తన బంధువైన జయపాల్ రెడ్డి, సుధీర్ రెడ్డి ఈ డి.ఎస్.పి. డి. దామోదర్ రెడ్డి పధకం పన్ని నిధులు కాజేశారనీ, అవతవకలు జరిగాయనీ సెపతో, పోలీసు ఉన్నతాధికారి ఇద్దరు కాన్స్టేబుల్స్ ను పంపి అర్ధరాత్రి కిడ్నాప్ చేసి జూన్ 25 రాత్రి, 26, 27 రోజులు దామోదర్ రెడ్డి ఇంట్లో వుంచి సుధీర్ రెడ్డి, జయపాల్ రెడ్డి, దామోదర్ రెడ్డి చిత్రపాంసలు చేసి ప్రాజెక్టుయొక్క నిధులు ఎకౌంట్ నెం. దేవరకొండ స్టేట్ బ్యాంక్ లో 6/58 నిధులు ఉన్నవన్నీ కాజేయడం కోసం, చిత్రపాంసలు పెట్టి పెక్లెమేద సంతకాలు చేయించుకొని ప్రాజెక్టుకు రాజీనామా చేయమని 27 నాడు, 26 అర్ధరాత్రి ఏ టైమ్ లో చేశారో, దామోదర్ రెడ్డి యింట్లో హత్యచేసి తీసుకువెళ్లి పేటచెరువు అని దేవరకొండ సమీపంలో వుంటే అక్కడ ఒక సొరంగంలో దూర్చారు. ఎటువంటి ఆధారం దొరకకుండా డి.ఎస్.పి. ఉన్నతాధికారి హస్తం వుండి కాబట్టి ముక్కలుముక్కలుగా చేసి బట్టలు విప్పి చెరువు పక్కనే వున్న పొదల్లో పెట్టారు. అతన్ని ఈవిధంగా జూన్ 27న చేస్తే అతని భార్య, తండ్రి, అత్త, మామలు అనేకసార్లు పోలీస్ స్టేషన్ కు వచ్చి దరఖాస్తు చేస్తే డి.ఎస్.పి. గారు ఒక కట్టుకథ అటోపించి ఈ డి.ఎస్.పి. నాకు కూడా ఆ కథ చెప్పినాడు. అనేకసార్లు డి.ఎస్.పి. గారితో భగవాన్ సింగ్ కు సంబంధించి వాళ్లు ఈ రకంగా మొరపెట్టుకుంటున్నారు అని చెబితే, ఎం.ఎల్.ఏ. గారూ, ఆయనను ఎవరు చంపుతారు, వౌదరాబాదు పోయాడు అని నన్ను మభ్యపెట్టారు. ఇదంతా జరిగిన తరువాత, ఈ సెషన్ ప్రారంభం అయిన తరువాత వేరన్నగారు, చిన్నారెడ్డిగారు మేము, వేరన్నగారు తొందరపడి కిడ్నాప్ అని

రాలు - 304 క్రింది ప్రభుత్వము దృష్టకి లేసుకు
వచ్చిన విషయము: మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అర్కవల్లి
తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావతీ భగవాన్ అవహరణను
గూర్చి.

ప్రశ్న వేసారు. ముందురోజు ఎజెండాలో వచ్చింది. కానీ మేము ఇక్కడ యిచ్చిన తరువాత ఉన్నత అధికారులనుండి మేము యివ్వడం కాదు. యువజన కాంగ్రెస్ రాష్ట్ర నాయకులు కలవకుండా స్వాంతంత్రో వున్న యూత్ కాంగ్రెస్ నాయకులు ఈ అర్కవల్లి తండ అంతా కాంగ్రెస్ వారి సారీ తండ. వారు చెప్పి పెగ్గర్ తెస్తే డి.ఎస్.పి. ఈనెల 6వ తేదీ వచ్చి ఎందుకంటే 18 లక్షలతో అంతా నాలుగు, నాలుగు లక్షలు పంచుకున్నారు. వెస్ ఛార్జీస్ సుధీర్ రెడ్డి, జయపాల్ రెడ్డి కానీ డి.ఎస్.పి.కి లక్ష రూపాయల ముట్టాయి కాబట్టి సెప్టెంబరు 6వ తేదీనాడు డి.ఎస్.పి. వచ్చి హత్యచేసిన వాళ్ళకు ప్లాన్ యిచ్చి ఈ భగవాన్ సింగ్, వాతూని బొమికలు, బట్టలు కాలబెట్టిరండని హంతకులలో ఒకడిని పంపడం జరిగింది. హంతకుడు వేట చెరువు దగ్గరకు వోయి బొక్కలు, బట్టలు బెటపెట్టగానే, ఈ భగవాన్ సింగ్ మామ ఒకాయన ఉన్నాడు, పేరు చెప్పాలంటే భయం వేస్తున్నది. ఆయనను కూడా హత్యచేస్తారు. ఎస్.పి. కంటే ఎక్కువగా వాచ్ వేస్తూ ఉండడంవలన, హత్యచేసిన వాడు బొమికలు, బట్టలు బయటకు తీయగానే ఇతను పరుగున అక్కడకు వెళ్ళగా, హత్య చేసినవాడు అవన్నీ వదిలి పరారే అయ్యాడు. పోలీస్ స్టేషన్ కు వచ్చి చెబితే ఎస్.ఐ. గారు అక్కడకు కాన్స్టేబుల్స్ ను పంపగా అక్కడ భగవాన్ సింగ్ బొమికలు, బట్టలు దొరికాయి. డి.ఎస్.పి. గారు బంగా నుంచి వచ్చారు. 6వ తేదీ ఈ భగవాన్ సింగ్ యొక్క మామ ఇద్దరు హెడ్ కాన్స్టేబుల్స్ ను అక్కడకు తీసుకురావడం జరిగింది. హత్యచేసారు కాబట్టి వీరంగా చెప్పవలసి ఉంటుంది. మీరు దయతలచి గిరిజనుల గురించి, గిరిజన నియోజక వర్గమయిన దేవరకొండకు ప్రాతినిధ్యంవహిస్తున్నాను కాబట్టి ఎక్కువ సమయం తీసుకొని చెబుతున్నాను. నేను పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళితే డి.ఎస్.పి. గారు ఉన్నారు. ఈ నెల 8వ తేదీన 8 గంటలకు పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళితే, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పబోయే కట్టుకధనే ఆయన నాకు చెప్పారు. ఎవరయినా 25 జూన్ నాడు ఇది జరిగితే నేను అక్కడకు వెళితే బయట ఫైర్ లో ఈ జయపాల్ రెడ్డిని కూర్చోబెట్టారు. హంతకులను బయట కూర్చోబెట్టారు. అని అడుగగా తక్షణం జయపాల్ రెడ్డిని లాకప్ పెట్టి, సెప్టెంబరు 6వ తేదీ అదీవారం డి.ఎస్.పి. జుడిషియల్ కవ్వడే కాబట్టి తీవ్రం, ఎస్.ఐ., సి.ఐ.లను తెచ్చి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయించి, శవపంచాయితీ చేసి ఆయన ఎట్లా చెబితే అట్లా కట్టుకథలు రాసి, వాళ్ళను తెచ్చి ఆ రిపోర్టును 9వ తేదీనాడు కోర్టుకు సబ్మిట్ చేసారు. ఈ విధంగా హత్య జరిగింది. ఈ హత్యలో కిడనాప్ చేసిన తరువాత 26, 27 రెండు రోజులు డి. దామోదర్ రెడ్డి ఇంటిలో ఉంచారు. దామోదర్ రెడ్డి, సుధీర్ రెడ్డి, జయపాల్ రెడ్డి, డి.ఎస్.పి. పుల్లారెడ్డి చేసిన పన్నాగం. ఈ డి.ఎస్.పి. కూడా భాగస్వామి. పెద్దమొత్తంలో డబ్బులు దొరికాయి. ఈ డి.ఎస్.పి. నా నియోజకవర్గంలో 75-76 సంవత్సరంలో హరిజనుల మీద దౌర్జన్యం చేసి, నస్సుండి అయి, రీఇన్ స్టేట్ అయిన తరువాత సి.ఐ. అయి, డి.ఎస్.పి.గా వచ్చిన వాడు. డబ్బుకోసం ఆయన ఏలాంటి పన్నాగమయినా పనుతాడు. ఎవరినయినా ఖతం చేయిస్తాడు. అందుకోసం, ఈ డి.ఎస్.పి. హస్తం కూడా ఉన్నది కాబట్టి, ఈ ఘరానా దొంగలు నాకేమీ తెలియదని చెప్పి మేము ప్రజాప్రతినిధులమని చెప్పి డి. దామోదర్ రెడ్డి, 85లో దేవరకొండ సి.ఎమ్.ఎస్. నిధులు దుర్వినియోగం జరిగాయని నాయని రాఘవరెడ్డి అంటే, రఘుమారెడ్డి ఎం.పి.గా ఉన్నారు. వారి ద్వారా వెలుగులోకి తెచ్చారని రాఘవరెడ్డిని ఖతం చేయించారు డి. దామోదర్ రెడ్డి అందుకోసం యంత పెద్ద ఘరానా హంతకులు.

వచ్చిన విషయము: మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, అర్కపల్లి

తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావత్ భగవాన్ అపహరణను

గూర్చి.

దామోదర్ రెడ్డి, పుల్లారెడ్డి, సుధీర్ రెడ్డి, జయపాల్ రెడ్డిని బహుమండం కోసం జయపాల్ రెడ్డి కిడ్నాప్ చేశారని నాకిచ్చిన జవాబులో వుంది. వెంకటపతి అనే సర్పంచి అప్పజెప్పి వోయిన డబ్బులు వసూలు చేసి తెచ్చేదానికి డేనియల్ అనే అతనికి తగాదా వచ్చిందని అన్నారు. ఆర్థికమయిన లావాదేవీలు వ్యవహారం డేనియల్ కు, భగవాన్ సింగ్ కు ఉన్నప్పుడు ఈ జయపాల్ రెడ్డి ఎందుకు కిడ్నాప్ చేయవలసి వచ్చింది ఆర్థిక తగాదాలుంటే ప్రాజెక్టు ఫెర్మన్ తెలిర్ రాయించుకొని దానితో సభ్యుడైన వాడు వోలేదా? ఇవన్నీ కట్టుకథలు. మాకు చెప్పబోయే కథ. నేను ఎంతో వివరంగా చెప్పాను. నా డిమాండ్స్ ఏమంటే, నెంబరు 1. కుట్రదారుడైన డి.ఎస్.పి. పుల్లారెడ్డిని సస్పెండు చేసి కుట్రదారులలో నెం. : ముద్దాయిగా పెట్టాలి. నెంబరు 2. దామోదర్ రెడ్డి యింటో, అతనిని రెండు రోజులు వుంచారు, గతములో కూడ ఒక హత్య చేయించారు. ఈ హత్య ఆయన ఇంటో, జరిగిందని దేవరకొండ నియోజకవర్గ గిరిజనులు మొన్న 15 వ తేదీనాడు పెద్ద మారేగింపు చేస్తే నన్ను అహ్వానించారు. నేను కూడ వెళ్ళాను. అతని అత్తమామలు యిచ్చినటువంటి దరఖాస్తులు అనేకము వున్నవి. ఆధారాలు చాలా వున్నవి. అయితే యీ కేసు పంచనామాలో కుట్ర జరిగింది. కాబట్టి యీ కేసును సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పగించాలని, దామోదర్ రెడ్డిని, సుధీర్ రెడ్డిని యీ కేసులో కుట్రదారులుగా పెట్టాలి. ఆ డి.ఎస్.పి.ని వెంటనే సస్పెండు చేసి, అతనిని మిగతా వారిని యీ కేసులో కుట్రదారులుగా పెట్టాలని హోం శాఖ మంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. దేవరకొండ నియోజకవర్గములో 50 పర్సంటు జనాభా గిరిజనులు వున్నారు. వారంతా ఉపైసలాగా పొంగివచ్చి - అంతా మే కాంగ్రెస్ సర్పంచులే వచ్చి - నన్ను నాయకత్వం వహించుమని యీ కాగితాలు అన్ని యిచ్చారు. దానికి సంబంధించి నటువంటి కరపత్రం, భగవాన్ సింగ్ ను కొట్టి వ్రాయించుకున్న రాజీనామా, రాజీనామా చేయించుకొని బ్యాంకు లెక్కలు వ్రాయించుకున్నటువంటిది - కరపత్రం - మరొకటి, బ్లాక్ మెయిల్ చేసే ఒక హంతకుడు, ఒక అతనికి నేపు యీ భగవాన్ సింగ్ హత్య కేసులో లాగా యింటరెస్ట్ చూపుతున్నావు, నే సంగతి జాగ్రత్త అని, నాకు లక్ష రూపాయలు వస్తున్నాయని ఆ హంతకుడు ఒకడు వ్రాస్తూ ఇబ్బ, నిజామాబాదు అని వ్రాసిన ఉత్తరం, నా నియోజకవర్గములో గిరిజనులు ఇచ్చినటువంటిది యీ మూడు ఉత్తరాలు మే ద్వారా హోంశాఖ మంత్రిగారికి యిన్ఫర్మేషను కొరకు పంపిస్తున్నాను. ఇంకా చాలా యిన్ఫర్మేషను వుంది. కాబట్టే హోం మినిస్టరుగారికి యిస్తాను. వోలేసు అధికారులు నన్ను ఎవరు పిలిచినా వచ్చి నేను అంతా యిన్ఫర్మేషను యిస్తాను. 18 లక్షల కొరకు ప్రాజెక్టును హస్తగతం చేసుకోవడానికి చేసారు గాబట్టి యీ ప్రాజెక్టు స్థాపకుడు అయిన భగవాన్ సింగ్ గారి భార్య యీ రోజున బజారున పడే పరిస్థితి ఏర్పడింది, ఏ ఆధారము లేకుండా వోయింది. అతని భార్య, అతని తమ్ముడు, అర్హత కలిగిన వారే, చదువుకున్న వారే వున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు కాగితాలు అన్ని వోలేసు స్టేషన్ కు తేసుకువచ్చారు. ఈ ప్రాజెక్టును అతని భార్యకు హస్తగతం చేస్తారా అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఇది నా పివరి డిమాండు.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (దోర్నకల్):- అధ్యక్షా, శ్రీ భగవాన్ సింగ్ అనే లంబాడి కులానికి చెందిన గిరిజనుడిని 27 జూన్ నాడు చిత్రపాంసలు పెట్టి చంపడం జరిగింది. ఆ విషయము మే ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. దోషులపైన కఠినమైనటువంటి చర్య

తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ భగవాన్ సింగ్ ఇంటిగోడెడె బియ్యిబిడె వలపేమంటు
ఏజన్సీకి ఫైర్మన్గా, జయపాల్ రెడ్డి అనే చక్కి ట్రాజర్గా, సభ్యరెడ్డి అనే చక్కి
ఉపాధ్యక్షుడుగా, దమోదర్ రెడ్డి అనే చక్కిరో పాటు యింకా కొందరు సమైక్యంగా వుండి ఆ
సంస్థను నడిపిస్తున్నారు. ఆ సంస్థకు వివేశాల నుండి వివేశే సంస్థల నుండి డబ్బు
వస్తుంది. దాదాపు 18 లక్షల రూపాయలు యిక్కడ వున్నటువంటి గిరిజన పేదలకు కావాలని
నటువంటి కనీసవసతులు కల్పించడానికి ఆ సంస్థకు యివ్వడం జరిగింది. ఆ సంస్థ నుండి
ఏదైనా డబ్బు తీయాలంటే యిటు ఫైర్మన్ అటు ట్రాజర్, యిద్దరూ సంతకం చేస్తేనే ఆ
డబ్బు బయ్యుకు వస్తుంది. శ్రీ భగవాన్ సింగ్ గారు దేవరకొండ స్త్రాంతములో వున్నటువంటి
తండాలకు వెళ్లి అక్కడ కావలసినటువంటి బోర్డుకు గానీ లేకపోతే రైతులు బావులు
త్రవ్వకోడానికిగాని కరంటు మోటారు, కొనుక్కోడానికిగాని అర్హత సహాయం చేస్తూ వుండే
వారు. తద్వారా అతనికి గిరిజనులలో మంచి పలుకుబడి, మద్దతు, రావడం జరిగింది. ఈ
సంస్థలో వున్నటువంటి యీ ముగ్గురు నలుగురు వ్యక్తులు కలిసి డబ్బు కాజేయాలనే
పుద్గేశముతో ఒక భగవాన్ సింగ్ ను మనం లేకుండా చేస్తే ఆ 18 లక్షల రూపాయలు మన
వశం అవుతాయనే పుద్గేశముతో స్థానికంగా వుండే డి.ఎస్.పి. పుల్లారెడ్డితో కలిసి - ఆ
డి.ఎస్.పి. పుల్లారెడ్డికి సభ్యరెడ్డి, జయపాల్ రెడ్డి, నేరందరు బంధువులు అవుతారు -
పెద్ద కుట్ర జరిపి అతనిని 25 జూన్ నాడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లా మాడుగుల మండలం
అర్జువర్ణి పడమటి తండా నుండి అంటే భగవాన్ సింగ్ గారి అత్తగారి యింటి నుండి
ముగ్గురు కాన్స్టేబుళ్ళను పంపించి అతనిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకురావడం జరిగింది.
26 నాడు ఉదయం అతని అత్తమామలు పోలీసు స్టేషనుకు పోయి, భగవాన్ సింగ్ జు,
నిన్ను ఎందుకు పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకు వచ్చారని అడగడం జరిగింది. ఆ సందర్భములో
అతను చెప్పాడు - నన్ను యీ చెక్కు మీద కాగితాల మీద సంశకల పెట్టుమంటున్నారు,
ఫైర్మన్ గిరి నుండి రాజీనామా చేయాలి లేకపోతే బాగుండదని అంటున్నారు, అందుకని యివీ
అన్నీ కాగితాలు వారికి హ్యాండ్ ఓవర్ చేసి ఇంకా చేసి వస్తాను అని అతను చెప్పడం
జరిగింది. 27 నాడు దామోదర్ రెడ్డి యింటికీ అతనిని తీసుకుపోయి చిత్రపాంసలు పెట్టి
అందరు కలిసి అతనిని చంపి, దేవరకొండ ప్రక్కనవున్న పటాన్ పేర్లు దగ్గలకు తీసుకువెళ్లి
ముక్కలుముక్కలుగా చేసి అతని బట్టలను పోల్సాల్లో పడవేసి రావడం జరిగింది. ఆ
తరువాత అతని అత్త, మామ, భార్య పోయి భగవాన్ సింగ్ కనబడడం లేదని దరఖాస్తు
యిచ్చి డి.ఎస్.పి. గారిని అడిగితే, భగవాన్ సింగ్ కు ఢిల్లీలో డబ్బు రావాలని వుంది, విదేశే
సంస్థలతో అతనికి సంబంధం వుంది, వేరే పట్టుబాలకు వెళ్లాడు అని తొందరలోనే తిరిగి
వస్తాడు, మీకు ఏమీ భయం అక్కరలేదని చెబుతూ వారిని కొన్ని వారాలు తీర్పుడం
జరిగింది. తరువాత యీ మధ్యన పెనుండి సమాచారం వెళ్లిన తరువాత దరఖాస్తు యిచ్చిన
ఒక నెల రోజుల తరువాత కేసును రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. భగవాన్ సింగ్ గారితో,
డబ్బు కాజేయడానికి, వారు సంతకం చేయించుకున్నారు. అన్నీ విధాల చేసుకున్న తరువాత
అతనిని చంపివేయడం జరిగింది. చాలా కాలం వరకు అది దుష్ప్రయోగి రాజేడు. మంత్రిగారి
సమాధానములో వుంది - జయపాల్ రెడ్డిగారు కాగితాల మీద సంతకం పెట్టించుకొని
పాదరాబాదుకు వెళ్లారని చెప్పి వుంది - కానీ యీ డబ్బు అంతా దేవరకొండ బ్యాంకులోనే
వుంది. పాదరాబాదుకు పోవలసిన అవసరం లేదు. దీనినిబట్టి, కావాలని డి.ఎస్.పి. గారు

వచ్చిన విషయము: మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అర్బన్ డివిజన్
 రెండవ డివిజన్ లో వర్గాలలో వర్గాలలో అవసరమును
 గూర్చి.

జయపాల్ రెడ్డిగారిని తీసుకుంటే తప్పించాలనే ఉద్దేశముతో కుట్ర చేయడం జరిగింది.
 డి.ఎస్.పి. గారు హార్టీగా యిందులో దోషులు. అతని కుట్రలోనే మర్డరు జరిగింది.
 అందుకని వెంటనే ఆ డి.ఎస్.పి.ని సస్పెండు చేయకపోతే అక్కడ న్యాయం పరుగుడు.
 ముగ్గురు పోలీసులు పోయి అతనిని తీసుకురావడం జరిగింది. తను లేకుండానే, దరఖాస్తు
 లేకుండానే పోలీసులు అతనిని తీసుకువచ్చి దమోదర్ రెడ్డి యింటో చిత్రపాంసలు పెట్టి
 చంపడం జరిగింది. డి.ఎస్.పి.గారికి కొంత డబ్బు ముట్టింది. ఆ 18 లక్షలు వస్తే
 డి.ఎస్.పి.గారు ఆ నలుగురు పంచుకోవాలనే ఉద్దేశముతో అట్లా చేయడం జరిగింది.
 డి.ఎస్.పి.గారికి వేరు బంధువులు. వేరందరు కలిసి చేశారు. అందుచేత డి.ఎస్.పి. గారిని
 సెప్టెండు చేయడమే కాదు, అతనిని ఎక్స్ ట్రాజుగా తీసుకోవాలి. ఆ డి.ఎస్.పి.ని తక్షణమే
 సస్పెండు చేసి అతనిని దోషులలో ఒకరిగా చేసి ఆ నలుగురి మీద కేసులు పెట్టి కఠినమైనటు
 వంటి చర్య తీసుకోవాలి అవసరము వుంది. బాధితుని కుటుంబానికి - అతని భార్యకు - ఏ
 విధంగా అయితే ముండురులో నష్టపరిహారం యిచ్చారో - అగ్గ కులాలవారు హరిజనులను
 ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి చంపారనే ఉద్దేశముతో వసివోయిన వారికి, ప్రతి యింటికి,
 లక్ష రూపాయల చొప్పున ఇచ్చారో - అదే విధంగా యిక్కడ కూడ లక్ష రూపాయలు
 యివ్వాలి. అతని భార్యకు ఉద్యోగం కల్పించాలి, ఎకరము భూమి యివ్వాలి. ఇవి అన్ని
 కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలి. దానికి దీనికి పెద్ద తేడా లేదు. అక్కడ కూడా పోలీసులు
 కేసులో ఉన్నారు. ఇక్కడ డి.ఎస్.పి.గారి అధ్యక్షములోనే యీ కార్యక్రమం
 జరిగింది. అందుకని మీరు కఠినమైనటువంటి చర్యలు తీసుకోకపోతే ముందు ముందు
 హరిజనుల మీద, గిరిజనుల మీద ఇటువంటి కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. ముందు ముందు
 హరిజనుల మీద గిరిజనుల మీద దాడులు, అమానుష చర్యలు జరుగకుండా ఉండాలంటే
 వెంటనే కఠినమైనటువంటి చర్యలకు ఆదేశించాలని హోమ్ మినిస్టరుగారిని కోరుతున్నాను.
 భగవాన్ సింగ్ గారు గిరిజనులకు సేవ చేసే వారు. ఆ భగవాన్ సింగ్ గారు అక్కడ
 గిరిజనులకు సేవ చేసేవారు. గిరిజనుల మంచి కోరేవారు. అందుకోసం కుట్రతో చంపి 12.30
 వేసారు. డి.ఎస్.పి. గారిని, వారిని పోలీసువారు ఎవరైతే పట్టుకొని వచ్చారో వారిని మ.
 తక్షణమే సస్పెండు చేయవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సభాముఖంగా హోమ్ మినిస్టరుగారికి
 మనవిచేస్తున్నాను. ఆ డి.ఎస్.పి. గారిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకుంటారు? డి.ఎస్.పి.
 గారిని ఎక్స్ ట్రాజుగా తీసుకుంటారా లేదా? ఆ కాన్స్టేబులుమీద చర్య తీసుకుంటారా లేదా
 అనేది మాకు చెప్పాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- 304లో మాటలు రెయిజు చేయాలి కానీ స్పీచెస్ చేయ
 కూడదు. ఇప్పుడు స్పీచెస్ ఇస్తున్నారు. ఒకరు కాదు ఇద్దరు కాదు, అందరూ మాట్లాడు
 తున్నారు.

హోం శాఖమంత్రి (డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి):- మల్లెపల్లిలోని భారతీయ
 సమగ్ర గ్రామీణ గిరిజనాభివృద్ధి ప్రాజెక్టు నిధుల దుర్వినియోగానికి సంబంధించి
 పంచాయతీని నిర్వహించే నెపంతో మల్లెపల్లి నివాసి, నిండితుడు అయిన నాయని జయపాల్
 రెడ్డి తన సహచరులతో కలిసి హోలీసింగ్ కూమారుడు, 35 సంవత్సరాల వయసుకలిగినట్టి
 ఆర్.కె.పల్లి గ్రామస్థుడైన మృతుడు పాడియా భగవాన్ సింగ్ ను అపహరించుకొని పోయి,

రూలు - 304 5)000 ప్రభుత్వం ద్వారా తీసుకు
వచ్చిన విషయము: మనగా దీనిగరి జిల్లా ఆర్థిక
తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావర్ బగనాన అవసరమును
గూర్చి.

హైదరాబాదులో ఉన్నా సమయం: చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి ఆయన లేఖను
తీసుకున్నాడు. సింగిల్ సెక్షన్ జమీన్ పార్సెల్, ముతున్ ముదిగొండ సెక్షన్ ఆయన
వెంకటపతి ఇతరులకు ఇచ్చింది. సైకాన్ వసూలు చేయడం కోసం హైదరాబాదు
వెళ్ళాడు. ముతున్ శ్రాగిన స్థితిలో ఉన్నప్పుడు, డేనియల్ ప్రేరేపణపై 'నందితుడైన
మఖామ్, జిల్లా, హమారులు దేవరకొండ పోలిమేరలలో ఉన్న పటానపేరుకు అతడిని
తీసుకెళ్ళి, స్వస్థలను మెలితీర్చి చంపివేసి, ముతదేహాన్ని మారుమూల ప్రదేశంలోని
చెరువులో వేసివేశారు. ఆ పిమ్మట నందితుడైన డేనియల్, మఖామ్, జిల్లా, జైరాలు
సార్వజ్ఞం లేకుండా చేయాలన్న ఉద్దేశంతో ముతదేహంపై బట్టలను తొలగించివేసి, తల
పగుల కొట్టారు. మత్తపల్లిలోని భారతీయ సమగ్ర గిరిజనాభివృద్ధి ప్రాజెక్టు నిధులకు
సంబంధించి నందితుడైన డేనియలుకు, ముతునీకి మధ్య వివాదం వుండేది. నందితుడైన
డేనియలును తొలగించివేసి, 1991 మార్చిలో ముతుడు సంఘ ఫెర్లూరు అయ్యాడు.
నందితుడైన డేనియలు ఇతర నందితులతో కలసి పథకం వేసుకొని, ముతునీ హత్య
చేశారు. దేవరకొండ పోలీసుస్టేషనులో ఐ.పి.సి. 364, 302, 201, 109 విభాగాల క్రింద
నేరం నెంబరు 133/91లో కేసును రిజిస్టరు చేయడమయింది.

నందితుడైన డేనియల్, జైలా, గనావత్, బుద్ది, శివలాల్, హుసేన్, నాయని
జయపాల్ రెడ్డిలను 8-9-91 తేదీన అరెస్టు చేసి నందితులైన డేనియల్, జైరాల ప్రేరణతో
స్వస్థాని అస్తిసంజరాయి, బట్టలను స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగింది. పరార్లో ఉన్న
మిగతా నందితులను అంటే వెంకటపతి, మఖామ్, కుమార్, జిల్లాలను అరెస్టుచేయడం
జరిగింది. కుమార్ ఒక్కరి అరెస్టు కాబోదు.

శ్రీ ఎస్.బి. హామిద్:- అధ్యక్షా, అధికారులు నాని ఇచ్చిన స్టేట్మెంటును
మంత్రీగారు చదివారు జూన్ 27 నుంచి అగస్టు 3వ తేదీ ఉదయం నేను పోలీసు
స్టేషనుకు వెళ్ళవలకు నాకు భగవాన్ సింగ్ తల్లిదండ్రులు చెప్పారు. డేనియల్ కు ఆయనకు
ఈ ప్రాజెక్టులో లావాదేవీలు, వివాదాలు ఉన్నాయని అన్నారు. ఈ డి.ఎస్.పి.
బంధువైనటువంటి జైపాల్ రెడ్డి ఆయనను కిడ్నాప్ చేసుకొని తెచ్చాడు. ఆయన దానికి
టెజరర్, ఫెర్లూన్ దగ్గర టెజరర్ ఎక్కడైనా వ్రాయించుకోవచ్చు. అర్థరాత్రిపూట
ఆర్.కె.పల్లికి పోయి కిరాయి కీపుతో దేవరకొండనుంచి కిడ్నాప్ చేశారు. ఆ మూడు
రోజులు డి.ఎస్.పి. బండ్లలో మకాం చేశాడు. ఇదంతా జరిగింది. ఆ డి.ఎస్.పి. ది
మెత్తబీ గుణగ కాదు, కుట్రదాం. అతను కుట్రదారుడిని కేసు బనాయించి ఆయనను
సస్పెండుచేసి మొదటి ముదాయిగా చేయాలి. గతంలో అతను ఒక మర్డరు చేసి ఆయన
ఇంటిలో రెండు రోజులు ఉన్నాడు. అసలు ఈ కేసు సి.బి.సి.ఐ.డి. కి అప్పగిస్తే
వాస్తవాలు అన్నీ బైటకు వస్తాయి. ఈ కేసులో ఆయన రెండు రోజులు శ్రీ డి. దామోదర్
రెడ్డి ఇంటిలో కుట్రపన్నారు. ఇప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టును ఈ భగవాన్ సింగ్ భార్య హస్తగతం
చేస్తారా లేదా?

డాక్టర్ డి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది భారతీయ సమగ్ర గ్రామీణ గిరిజనాభివృద్ధి
ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినటువంటి భగవాన్ సింగ్ హత్యకు సంబంధించిన విషయమే కాకుండా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: మహమ్మదీనగర్ జిల్లా అర్కపల్లి
తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావతే భగవాన్ అపహరణను

26 సెప్టెంబరు, 1991 957

గూర్చి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ప్రధానంగా హరిజనుల, గిరిజనుల అభివృద్ధి గురించి అని అనేక విదేశీ సంస్థలు డబ్బు ఇచ్చి కొన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేబడు తున్నారు. ఈ మాదిరిగా ఎవరైతే సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేబడుతున్నారో వారిమీద ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉన్నటువంటి గ్రామస్థులు కొంతమంది అసూయతో ఈ విధంగా చేయడం జరుగుతుంది. ఈ మాదిరిగా మంచి పనిచేస్తున్నటువంటి వారిని చంపితే మనకు ఏవైతే విదేశీ సంస్థలు డబ్బు ఇచ్చి మన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాయో ఆ సంస్థలకు మన రాష్ట్రంలో పనిచేసే సంస్థలపైన నమ్మకం పోతుంది అనే ఉద్దేశంతో చేయడం జరగు తున్నది. నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన కొంతమంది శాసనసభ్యులు అటువంటి అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈనాడు కొంతమంది పోలీసు అధికారులు ఎవరైతే నిందితులు ఉన్నారో వారితో కుమ్మక్కయి ఈ కేసుకు సంబంధించి సరైన వివరాలు ఇవ్వడం లేదని చెబుతున్నారు. కనుక ఇందులో విచారణ సరిగా జరగాలంటే నేను తమద్వారా హోం మినిస్టరుగారిని అర్హిస్తున్నాను. ఈ కేసును సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పగించి సరైన విచారణ జరిపించి నిర్దోషిత్వంగా దోషులను శిక్షిస్తేనే మన దేశంలో పని చేస్తున్నటువంటి ఈ వాలంటరీ అర్గన్యేజేషన్లు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటి ప్రతిష్ట పెరుగుతుంది మన ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి హరిజనుల, గిరిజనుల, వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి జరగడానికి మనం ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు విదేశాలనుంచి తెచ్చుకొనే అవకాశం ఉంటుందని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బిక్టం:- అధ్యక్షా, హరిజనుల, గిరిజనుల అభివృద్ధికోసం ఒక గిరిజనుడు ఈ ప్రాజెక్టును పెట్టి విదేశీ సంస్థలనుంచి సహాయం తీసుకొని వచ్చి చేస్తున్న సందర్భంలో ఆ భగవాన్ నుంగును హతమార్చారు. అతనిని హతమార్చడంలో డి.ఎస్.పి గారు కూడా కుట్రలో భాగంగా ఉన్నారని చెబుతున్నారు. కనుక వేరందరినీ అరెస్టు చేయాలి. డి.ఎస్.పి. గారి కుట్ర బైటకు రావాలంటే సి.బి.సి.ఐ.డి.తో విచారణ జరిపించాలి. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన వివరాలన్నీ తీసుకొని పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను. మృతుడియొక్క కుటుంబానికి అర్హికంగా సహకరించాలని కూడా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది మా జిల్లాకు సంబంధించినది. దయచేసి సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిర్ జరిపించమని మేము కోరుతున్నాము.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, సి.బి.సి.ఐ.డి. ద్వారా సమగ్రమైన ఎంక్వయిర్ జరిపించి దోషులు మీద కేసు పెట్టాలి. ఆ బాధిత కుటుంబానికి ఏవిధంగా అయితే చుండూరులో ఇబ్బారో అవిధంగా నష్టపరిహారం ఇవ్వాలి. ఈ రెండింటి గురించి గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు దయచేసి ఇక్కడ ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్. ఎం.వి. మొనూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ కేసులో ఒక కుమార్ ను తప్పించి మిగిలిన నిందితులందరినీ 19వ తేదీన అరెస్టు చేయడం జరిగిందని చెప్పాను. ఈ కేసులో పనిపోయిన వ్యక్తి తమ్ముడు ముందు వచ్చి 4.7.1991వ తేదీన కంప్లయింతు ఇబ్బారు, రిపోర్టు చేసారు. తరువాత 6.9.91వ తేదీన స్కెలిబెన్ కనుగొనడం జరిగింది. 19 మందిని 12.40 అరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఒక కుమార్ ను తప్ప చార్జీషీట్ వేసేందుకు ఎక్స్ పర్టు మ.

రూటు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము: మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అర్కపల్లి
తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావత్ భగవాన్ అవహరణను
గూర్చి.

ఒబీనీయన్ రావాలి. గౌరవ శాసనసభ్యులకు ఇన్వెస్టిగేషను పట్ల అనుమానం వ్యక్తము
చేసినారు కాబట్టి సి.బి.సి.ఐ.డి.కి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయమని అర్డరు వేస్తాను. డిప్యూటీ
సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీసు ఇన్వెస్టిగేషను ప్రాపరుగా చేయించలేదు అని అంటున్నారు
కాబట్టి - డి.ఎస్.పి.ని సస్పెండు చేయడానికి వీలులేదు, ఎందుకంటే ఆయన మీద నిర్దోష
మైన ఆధారాలు లేవు కనుక ఆయనను సస్పెండు చేయడానికి వీలు లేదు, ఆయనను
గురించి ఎడ్మినిస్ట్రేషను స్కెడు నుంచి ఆయన ఏమైనా పొరపాటుగా చేసినారని అంటే,
ఏమైనా పొరపాటుగా జరిగి ఉంటే ఒక సీనియరు అవేసరును పంపించి - డి.ఐ.జి. రెంజిను
పంపించి ఎంక్వైరీ చేయించుతాను. తరువాత ఆయనను పంపించనారు కాబట్టి ఆయన
భార్యకు ఆ అర్గనైజేషనుకు అధికారము ఆమెకు కట్టబెట్టమని అడిగినారు. కానీ ఆ
అర్గనైజేషను ప్రయివేటు అర్గనైజేషను. ప్రయివేటు అర్గనైజేషను మీద ప్రభుత్వము
తీసుకునే చర్యలు ఏమీ లేవు. నేను ట్యూబ్ వెల్ ఫేరు మినిష్టరుగారికి చర్యలు తీసుకునే
విధానం ఏమైనా ఉంటే తీసుకోవలసిందిగా నీవేదిక వారికి పంపుతాను.

శ్రీ ఎం.బి. చాహాన్:- మంత్రిగారు సి.బి.సి.ఐ.డి. చేత ఎంక్వైరీ చేయించుతానని
చెప్పినందులకు వారికి నా అభినందనలు తెలుపుకుంటున్నాను. జూన్ 25వ తేదీన
డి.ఎస్.పి.గారు వచ్చి వారి మీద ఐ.పి.సి. 174/91 కేసు క్రింద పంపారా లేదా?
తరువాత అర్థరాత్రి కిడ్నాప్ చేసుకుని వచ్చినారు. ఆ సమయాన జయపాల్ రెడ్డిగారిని
అక్కడ పెట్టు క్రింద కూర్చుండబెట్టి వారు లోపలికి....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- డి.ఐ.జి.గారి చేత ఎంక్వైరీ చేయించుతారు.

శ్రీ ఎం.బి. చాహాన్:- జయపాల్ రెడ్డిగారిని పెట్టు క్రింద కూర్చుండబెట్టి - ఆయన ఈ
విధానం చేయలేదా? హత్య అన్నది చేయలేదా? అక్కడ జరిగినట్లుగా నేను ప్రమాణం చేసి
చెబుతాను....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- డి.ఐ.జి.గారి చేత ఎంక్వైరీ చేయించుతాను అని
మినిష్టరుగారు చెబుతున్నారు. వారి రిపోర్టు రానివ్వండి.

శ్రీ ఎం.బి. చాహాన్:- డి.ఎస్.పి. మీద తక్షణమే విచారణ చేయించితే దొరుకు
తుంది. ఆయన చాలా ప్రాపరుగా వేశాడు.

Mr. Deputy Speaker:- Reply is quite satisfactory. Don't
make another issue again.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వారు చెప్పినట్లుగా డి.ఐ.జి. చేత వారు
చెప్పినట్లుంటే ఎత్తిగేషను మీద ఎంక్వైరీ చేయించుతాను. ఏమీ లేకుండా వారిని సస్పెండు
చేయడం కుదరదు. కేసులో ఇరికించడం కుదరదు. వారి కొరిన మీదట నేను ఇన్వెస్టిగేషను
చేయించుతాను అని చెబుతున్నాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు 26 సెప్టెంబరు, 1991. 959
వచ్చిన విషయము: మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అర్కపల్లి
తండాకు చెందిన శ్రీ వర్ణావత్ భగవాన్ అపహరణను
గూర్చి.

Mr. Deputy Speaker:- That is an enquiry by D.I.G.

శ్రీ డి.యస్. రెడ్డానాయక్:- డి.ఎస్.పి.గారు ఉండగా - మర్నాడు జరిగిందనే విషయాన్ని
తీసుకుని రావడం జరిగింది. నష్టపరిహారం గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. మీరు చక్కపాతం
చూపించుతున్నారు.

Mr. Deputy Speaker:- Government has taken seriously
about it. Relief which you wanted is almost conceded by the
Government. రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు చూసుకుంటారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఆ విషయం మా డిప్యూటీమెంటుకు సంబంధంలేదు.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- డి.ఐ.జి.ని పంపుతామన్నారు. సి.బి.సి.ఐ.డి. వేత
ఎంక్వైర్ చేయించుతామని అన్నారు. ఫుల్నరెడ్డిగారి మీద కూడా అనేకమైన ఎలిగేషన్లు
ఉన్నాయి. వాటి మీద విచారణ చేయిస్తారా? యిక్కడ హోం మినిస్టరుగారు కూడా లేరు.
వారు వెళ్ళిపోయారు.

Mr. Deputy Speaker:- Please stop. Your tenacity will not
be helpful always.

శ్రీ డి.యస్. రెడ్డానాయక్:- మీకు గిరిజనుల పట్ల ప్రేమ లేదు. నేను వాకౌట్ చేయ
దలచుకున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- I expunge it from the records. You
think over the matter twice.

శ్రీ డి.యస్. రెడ్డానాయక్:- మీరు హోం మినిస్టరుగారి వేత చెప్పించకుండా బయటకు
పంపించారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోం మినిస్టరుగారు ప్రోపరుగా రివ్యూ యివ్వినా సరే.

శ్రీ డి.యస్. రెడ్డానాయక్:- వారికి నష్టపరిహారము యివ్వించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది రెవెన్యూ మినిస్టరుగారి సబ్జెక్టు. మీరు ఎంత
ప్రసిడింట్ చేశారుకూడాను. యిప్పటికి అరడజను పౌర్లు చెప్పాను. So far as the
relief is concerned, he may pursue the matter with the relevant
Minister.

శ్రీ డి.యస్. రెడ్డానాయక్:- అమకు నష్టపరిహారము యివ్వించాలని, అందుకు
ప్రాజెక్టు యివ్వించాలని కోరుతున్నాను.

900 26 సెప్టెంబరు, 1991

ప్రభుత్వము దృష్టికి చేసుకువచ్చిన ఆర్థికవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యముగల విషయము: (1) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ ఎకాడమీ పాలకమండలి, మరియు కార్య నిర్వహణ మండలి పునర్నిర్మాణము గూర్చి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోం మినిస్టరుగారు దీని విషయంలో జ్యూబిలీ వేలిఫేరు మినిస్టరుగారికి చెబుతాను అని అన్నారు. సంతుష్టికరమైన సమాధానం హోం మినిస్టరుగారు చెప్పినా మీరు సంతుష్టి పడకపోతే ఎట్లాగండి?

శ్రీ డి.యస్. రెడ్డానాయక్:- హరిజనులకు జరిగినప్పుడు మీరు మంత్రిగారికి వెళ్లి యిప్పించారు. మీరు గిరిజనుల విషయం వచ్చేవరకు - మీరు వారికి నష్టపరిహారం యిప్పించేటట్లు చూడండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రెవీన్యూ మినిస్టరుగారికి సంబంధించినటువంటి సబ్జెక్టు మీకు తెలిసి కూడా ఈ విధముగా వాతము చేస్తూ ఎట్లాగండి. నష్టపరిహారం యిప్పించ మంటే - యిక్కడ నుంచి ఎక్కిక్యూటివ్ ఆర్డరు ఇివ్వవరండి. పద్ధతి తెలిసికూడా మీరు ఆ విధముగా చేస్తూ ఉంటే ఎట్లాగండి? So far as relief is concerned the Hon'ble Minister for Relief will look to it. That is the subject relating to the Relief Minister. Your behaviour is not satisfactory. You are taking undue indulgence. The second 304 is postponed. The third 304 is removed in view of the statement made by the Minister.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన ఆర్థికవసర

ప్రజాప్రాముఖ్యముగల విషయము:

(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ ఎకాడమీ పాలకమండలి, మరియు

కార్యనిర్వహణ మండలి పునర్నిర్మాణము గూర్చి.

12.50 శ్రీ బి. నేతారాం:- ప్రధానమంత్రి పి.వి. నరసింహారావుగారు ఆయన బిహు భాషా మ. కోవిదులు అలాగే మీరు కూడా ఉరుదులోనే సమాధానము చెబుతారని అనుకున్నాము. చివరకు మాకు నిరాశయింది.

శ్రీ పి.వి. రంగారావు:- తెలుగులో చదివితే ఉరుదు వాళ్ళకు అర్థం కాదు. ఉరుదులో చదివితే తెలుగు వాళ్ళకు అర్థము కాదు. ఈ రెండింటికీ మధ్య మార్గంగా ఇంగ్లీషులో చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తెలుగులోనే కంటిన్యూ చేయండి. క్యాండిడేషన్ ఉరుదులో ఇవ్వండి.

డాక్టర్ పి.వి. రంగారావు:- 16.11.1990 తేదీగల విద్యా శాఖ ఎం.ఎస్.ఎం.292 జి.ఓ.లో జారీఅయిన ఉత్తరువుల ప్రకారం ఉర్దూ అకాడమీ గవర్నర్ల బోర్డు అధ్యక్షునిగా శ్రీ మహమ్మద్ జలీల్ పాషాను ప్రభుత్వం నామినేటు చేసింది. ఆయన ప్రస్తుతం అకాడమీ అధ్యక్షునిగా కొనసాగుతున్నారు. అకాడమీ నిబంధనావళి ప్రకారం అధ్యక్షుడు అకాడమీ పరిపాలనాపరమైన, ఆర్థికమపరమైన విషయాలపై సాధారణ నియంత్రణను కలిగిఉండాలి.

ప్రాముఖ్యముగల విషయము. (1) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉర్దూ ఎకాడమీ పాలకమండలి, మరియు కార్య నిర్వహణ మండలి పునర్నిర్మాణము గూర్చి.

అకాడమీ పృథాన కార్యనిర్వాహక అధికారి అయిన అకాడమీ డైరెక్టరు అకాడమీ అధ్యక్షునికి సహాయపడాల్సి. అకాడమీ సాఫీగా పనిచేసేటట్లు చూడడానికై 1988, ఆగష్టుకు ముందు ఉన్న మునుపటి పాలకవర్గం ఇదివరకే ఆమోదించినట్టి పథకాన్ని ప్రస్తుత అధ్యక్షుడు అమలుపరుస్తున్నారు.

1990-91లో పశుత్వం అకాడమికి రూ 10 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేసి, రూ. 7.70 లక్షలను ఉపసంహరించుకొనడానికి అనుమతించింది ఈ మొత్తంలో నుండి రూ. 4.92 లక్షలు ఖర్చు అయింది. ఇందులో నిబ్బంది వేతనాలు మున్నగువాటితో సహా నిర్దిష్ట కార్యల కొసం శ్రీ మహ్మద్ జిల్లా పాపా అధ్యక్షుడిగా పనిచేస్తున్నట్టి కాలంలో అంటే 16.11.1990 తేదీ నుండి ఖర్చుల నిమిత్తం పశుత్వం అనుమతించినట్టి రూ 3.30 వేల లక్షల మొత్తం కూడా వేరి ఉంది

1991-92లో, 3.7 1991 తేదీగల ఆర్.బి.సెం 1455 టి.ఓ లో ప్రభుత్వం రూ. 2.00 లక్షలను మంజూరు చేసినప్పటికీ, ఇందుకు సంబంధించిన విషయం పాఠశాల విద్యా శాఖ క్షేత్రకర్మగారే కార్యాలయ పరిశీలనలో ఉన్నందున, ఈ మొత్తాన్ని అకాడమికి ఇంతవరకు విడుదల చేయడం జరుగలేదు. వేతనాలు, ప్రయాణ భత్యం మున్నగువాటికీ, ఉర్దూ కంప్యూటరును, కెరాక్సు మిషనును కొనుగోలు చేయడానికీ, ఉర్దూ అకాడమీ జాతీయ సమావేశ నిర్వహణను కూడా రూ 8.10 లక్షలను దాగి వేసుకొన్నదానికి ఉర్దూ అకాడమీని ప్రభుత్వం అనుమతించింది ఇందులో నుండి రూ 5.82 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. ఇదివరకటి గవర్నర్ల బోర్డు ఆమోదించినట్టి వివిధ పథకాలను అకాడమీ అమలుపరుస్తున్నదనీ, ఖర్చును భరించడానికి, ప్రభుత్వ అనుమతినీ పొందడ మ్నేనదనీ ఈ పరిస్థితి దృష్ట్యా అధ్యక్షుడు చట్ట విరుద్ధంగా, అనధికారంగా షెక్స్ న్ని ఖర్చు చెకారనీ చెప్పడం సరికాదనీ కూడా ఉర్దూ అకాడమీ అధ్యక్షుడు పేర్కొన్నారు.

1986-87 నుండి 1990-91 వరకు అకాడమీ అకౌంట్లను చార్జర్లు అకౌంటేంట్ల వేత అడిటు చేయించడం కూడా జరిగింది. 1-8-1991 తేదీ నాటికి పిసియోగ గృహపత్రాలను పొందడం కూడా జరిగింది.

شرعی مہم سجاد۔ ڈیپٹی اسپیکر صاحب۔ اردو اکیڈمی کے تعلق سے جو جواب دیئے ہیں، میں ان سے سب سے پہلا سوال یہ ہو چھتا جا رہا ہوں کہ اردو اکیڈمی کا بانی لاس کیا ہے۔ بانی لاس میں صدر نشین کو ۲۰ کھنہ کا اختیار ہے یا نہیں اس سوال کو ملتوی کر کے اردو اکیڈمی کا بانی لاس دیا جائے۔ بانی لاس میں لکھا ہوا ہے کہ اردو اکاڈمی میں ایگزیکٹو گورنری یا ڈائریکٹری ہونا چاہئے۔ لیکن اب اردو اکیڈمی میں ایگزیکٹو گورنری باڈی نہیں ہے۔ آپ نے صرف صدر اور نائب کا انتخاب کیا ہے۔ صدر نائب کو کسی قسم کا فوج کرنے کا کوئی اختیار نہیں ہے۔ ایک تنگدو دل آدمی کو اردو اکیڈمی کا صدر بنادیا گیا ہے۔ تنگدو دیشم حکومت نے اب تنگدو دل کو اردو اکیڈمی کا صدر بنائی تھی۔ اسی طریق سے کانگریس میں تنگدو دیشم کی پیروی کر رہی ہے۔ کانگریس حکومت اپنے سیاسی بیروزگاروں کو صدر نشینوں پر مجبور کر رہی ہے۔ ان سیاسی بیروزگاروں کو وقف بورڈ اقلیتی مالیاتی کارپوریشن اور انجینئرنگ کے بورڈ بنائے ہیں۔ سولنگ سٹوڈنٹس کے کونسل کے کونسلر بنائے ہیں۔ سولنگ سٹوڈنٹس کے بورڈ بنائے ہیں۔ بانی لاس کا کالج نہیں فراہم کی جائے۔ اسمبل کے اندر ہیں جو اردو میں سوالات کی کاپیاں فراہم کی جا رہی ہیں وہ برابر پڑھا رہی جا رہا ہے۔ اس کے بیان پر ایک انکسارٹک ٹائپ رائٹر سے ٹائپ کئے چھوٹے کاپیاں پس دی جائیں۔

پُرہنہ و پڑھائی کے لیے سہولتیں فراہم کرنے پر
 پانچواں نمبر پر: (1) انگریزی کے
 کتب خانے کی حالت، اور ان کی
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

The President shall exercise general control over the financial
 administration of the Urdu Academy....

By laws (7) کے تحت President کو اختیار ہے۔
 Administration and financial affairs - اختیارات صدر کو حاصل ہیں۔

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

Mohd. Amanullah Khan:- Let me know through you. I am
 asking the Minister. Let me know what is the annual grant of
 Urdu Academy and Telugu Academy. If there is a difference
 you clarify why there is such difference. In the State there
 are two academies, one is Telugu Academy and another is Urdu
 Academy. What is the actual grant to Urdu Academy and also
 Telugu Academy. If there are differences what is the reason.

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

According to the necessity of academies and according to the
 formulation of programmes by the academies, Govt. will release
 the funds according to the necessity and demand of the
 academy.

Let us know what is the grant of Urdu Academy and what
 is the grant of Telugu Academy.

میں نے یہ عرض کیا ہے:- کہ میں نے اس کے بارے میں
 سہولتیں فراہم کرنے پر۔

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర పత్రా 26 సెప్టెంబరు, 1991. 963
 ప్రాముఖ్యముగల విషయము: (2) రాష్ట్రంలో వైద్య
 ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

--- شری محمد امان اللہ خان:۔ تھو اکائیڈمی کو کتنا گرانٹ دے رہے ہیں اور اردو اکائیڈمی کو کتنا گرانٹ دے رہے ہیں۔

شری پی. وی. رنگارائو:۔ تھو اکائیڈمی اگ ہے اگے پروگرام اگ ہے۔ اسکا گرانٹ اگ ہے۔

شری محمد امان اللہ خان:۔ ہیکر معلوم ہونا چاہیے۔ اس ہاؤز کو معلوم ہونا چاہیے کہ تھو اکائیڈمی کو کتنا گرانٹ دیا جاتا ہے اور اردو اکائیڈمی کو کتنا گرانٹ دیا جاتا ہے۔

شری پی. وی. رنگارائو:۔ آپ اردو اکائیڈمی کے تعلق سے سوال پوچھ رہے ہیں۔ لیکن اب آپ تھو اکائیڈمی اور اردو اکائیڈمی کے بارے میں پوچھ کر تو میں کیا جواب دے سکتا ہوں۔

شری سید سجاد:۔ وزیر تعلیم کے حجاب سے ایسا معلوم ہوتا ہے کہ اردو اکائیڈمی کے ساتھ سوتیلے ماں جیسا سلوک کر رہے ہیں۔ منسٹر صاحب تھو اکائیڈمی کو کتنا گرانٹ دے رہے ہیں اسکا جواب دینے سے کتر رہے ہیں۔

شری پی. وی. رنگارائو:۔ سجاد صاحب ایسا مت بولیں۔ ایسا بولنا نا انصافی ہے۔ سوتیلے ماں نہیں بلکہ ہم دونوں کو دو آنکھوں کی طرح برابر سمجھ رہے ہیں۔ جو بڑا بیٹا ہے وہ خوب کھاتا ہے اور جو چھوٹا بیٹا ہوتا ہے وہ کم کھاتا ہے۔ اگے یہ معنی نہیں کہ ماں باپ کا پیار بڑے بیٹے پر زیادہ اور چھوٹے بیٹے پر کم۔ ایسا نہیں ہے۔

شری سی ایچ ویدیا ساگر رائو:۔ سوتیلے ماں کو بدنام نہیں کرنا چاہیے۔

شری پی. وی. رنگارائو:۔ سوتیلے ماں یہاں پر نہیں ہے۔

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర పత్రా ప్రాముఖ్యముగల విషయము

(2) రాష్ట్రంలో వైద్య ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- సమాజంలోని ప్రజలకు సేవ అందించడంలో వైద్య, ఆరోగ్య శాఖకు గురుతరమైన బాధ్యత ఉన్నది. ఈ శాఖలో వివిధ కేటగిరీలకు సంబంధించిన సిబ్బంది అంటే డైరక్టర్లు, ఆసుపత్రుల సూపరింటెండెంట్లు, వైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాలు, పొప్సరు, అసిస్టెంట్ పొప్సరు, మెడికల్ ఆఫీసరు, నర్సులు, టెక్నిషియన్లు, వార్డు బాయిస్, తోటిలు మొదలగు వారు పనిచేస్తున్నారు. ఈ ఉద్యోగులు ఏ కేడర్లకు చెందినప్పటికీ, వీరి వేతనాలు ఎలా ఉన్నప్పటికీ, వీరు నిర్వహించే విధుల ప్రాముఖ్యతను తక్కువగా అంచనా వేయడానికి వీలులేదు. వివిధ యూనియన్లు, సంఘాలు వీరికి ప్రాతినిధ్యం ఇస్తున్నాయి. వాటిలో కొన్నిటిని దిగువ పొందుపరచడమయినది:

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ సర్జన్లు అసోషియేషన్.

2. ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్లు అసోషియేషన్.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యముగల నిషయము. (2) రాష్ట్రంలో వైద్య ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ మెడికల్ ఆఫీసర్ల యూనియను
4. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మెడికల్ ఆఫీసర్ల యూనియను.
5. ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్యశాఖ ఉద్యోగుల యూనియను.
6. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజారోగ్య, వైద్యశాఖ ఉద్యోగుల యూనియను.
7. తెలంగాణా నర్సుల యూనియను
8. ప్రభుత్వ నర్సుల అసోషియేషను.
9. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆగ్నిపరి నర్సులు, మిడ్వైట్స్, పాల్స్ విజిటర్లు, ప్రజారోగ్య శాఖ నర్సుల అసోషియేషను
10. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఎక్సరే టెక్నిషియన్లు, అసోషియేషను
11. ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య ప్రయోగశాల టెక్నిషియన్లు అసోషియేషను.
12. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజారోగ్య, అనుపల్లి ఉపాధిగ్రామాల యూనియను
13. అఖిల ప్రజారోగ్య శాఖ ఉద్యోగుల యూనియను
14. ఆంధ్రప్రదేశ్ జేసిక్ హాల్స్ వర్కర్లు, సిహెచ్ఆర్ఆర్ అసోషియేషను
15. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పాల్స్ ఎడ్యుకేటర్స్ అసోషియేషను.
16. తెలుగునాడు వైద్య, ఆరోగ్య ఉద్యోగుల సంఘం.
17. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మాసిస్టుల యూనియను.
18. ఆంధ్రప్రదేశ్ హోమియో ఆఫీసర్లు అసోషియేషను

ఈ ఉద్యోగుల అపరిష్కృత శిక్షాపథము, సమస్యలను పరిష్కరించాలని కోరుతూ అనేక యూనియను/అసోషియేషనులు ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకున్నాయి. నర సమస్యలను పరిష్కరించడంలో కొంతమటుకు జాప్యమొందడంతో సంబంధిత వేరీ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి సంబంధిత డైరెక్టరు కార్యాలయానికి అధికారులు, సచివాలయ శాఖల అధికారులు తీసుకోగలిగినన్ని పర్యటనలు చేపట్టారు. యూనియన్లు/అసోషియేషనుల కార్యవర్గ సభ్యుల సమావేశాలను మొదటి డైరెక్టర్లు స్థాయిలోను ఆ తరువాత ప్రభుత్వస్థాయిలోను ఇంకా అవసరమైతే మంత్రిగారు స్థాయిలోను నిర్వహించడం జరుగుతున్నది.

ఇంతవరకు ఈ క్రింది సమావేశాలను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది

యూనియను/అసోషియేషను పేరు	సమావేశం తేదీ	సమావేశం జరిగిన స్థాయి
(1)	(2)	(3)
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజారోగ్య, వైద్యశాఖ ఉద్యోగుల యూనియను.	24.7.1991 25.7.1991	డిప్యూటీ కార్యదర్శి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజారోగ్య, వైద్యశాఖ ఉద్యోగుల యూనియను	27.7.1991	ముఖ్య కార్యదర్శి

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అర్హతపత్రం పూజా 26 నెవ్వులందు, 1991 965
 ప్రాముఖ్యముగల విషయము: (2) రాష్ట్రంలో వైద్య
 ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

(1)	(2)	(3)
తెలంగాణా నర్సుల యూనియను	2-8-1991	అదనపు కార్యదర్శి
తెలంగాణా నర్సుల యూనియను మరియు ప్రభుత్వ నర్సుల అసోషియేషను	13-8-1991	ముఖ్య కార్యదర్శి
ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ అసిస్టెంట్లు సర్జన్లు అసోషియేషను	31-8-1991	ముఖ్య కార్యదర్శి

అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా నేను కూడ ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ అసిస్టెంట్లు సర్జనుల ప్రతి
 నిధులతో మాట్లాడడం జరిగింది. అలాగే ప్రజారోగ్య శాఖా ఉద్యోగుల యూనియన్ ప్రతి
 నిధులతో వారి యొక్క నాయకులతో కూడ మాట్లాడడం జరిగింది.

కంటింజెంట్ ఉద్యోగులు లేదా దినసరి వేతనాలపై నీయమితులైన ఉద్యోగుల
 సర్వీసులను కృమబద్ధంచేయడం, ప్రమోషను మార్గాలను కల్పించడం, నేరు నియామకం
 ద్వారాను, శాఖీయ అభ్యర్థుల ప్రమోషన్లు ద్వారాను ఖాళీలను భర్తీచేయడం, వేతన
 స్వరూపంలో వ్యత్యాసాలను సరిచేయడం, యూనిఫారం భత్యాలు, వాషింగ్ ఎలవెన్సులు,
 రాత్రి డ్యూటీ అలవెన్సులు, రిస్క్ అలవెన్సులు, డాక్టర్లు మొదలగువారి విషయంలో నాన్
 ప్రయివేటు ప్రాక్టీసు అలవెన్సును పెంచడం వంటివి వీరి ప్రధాన డిమాండుగా ఉన్నట్లు
 విశ్లేషణను బట్టి తెలుస్తున్నది

అన్ని కేటగిరీలలోని ఖాళీ పదవులను ప్రమోషన్ ద్వారానూ, నేరు నియామకం ద్వారా
 ప్రారంభదశలోనే భర్తీచేయడానికి చర్య చేపట్టడం జరిగింది.

రోగుల సంరక్షణకు సంబంధించి కూడ యూనియన్లు/సంఘాలు కొన్ని డిమాండు
 చేసాయని చెప్పటానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. అహారం చార్జీలు పెంచవలసిందిగాను,
 మందులు, డిస్కన్ ఫెక్టంట్లు, యాంటీసెప్టిక్లు, లెసెన్ మొదలైన వాటి సరఫరాను పెంచ
 వలసిందిగాను చాలా యూనియన్లు, సంఘాలు విజ్ఞప్తి చేశాయి

తగిన స్థాయిలో ఈ విషయాలకు సంబంధించి తగు శృద్ధావహించటం జరుగుతున్నది.
 అయితే, వారి డిమాండ్లలో కొన్నింటిని వేతన సవరణ సంఘానికి పంపవలసి ఉంటుంది.
 దానికి ఇటీవలే కమీషనరును నియమించడమయింది వాటిని తగు విధంగా పరిష్కరించడం
 జరుగుతుంది.

వనరుల కొరతను, వాస్తవ పరిస్థితి, అవసరాలను దృష్టిలో వుంచుకొని నిర్ణయాలు
 తీసుకోవడం జరుగుతుంది ఈ మధ్య తీసుకున్న కొన్ని నిర్ణయాలు, వాటిపై తీసుకున్న
 చర్యను ఈ క్రింద తెలియజేస్తున్నాను

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యముగల విషయము: (2) రాష్ట్రంలో వైద్య ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

సంఘంపేరు	డిమాండు	తీసుకున్న చర్య
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజా రోగ్య వైద్య ఉద్యోగుల సంఘం	సర్వీసులో వున్న క్షేత్ర ఉద్యోగులకు శిక్షణ ఏర్పాటుచేయటం	హైదరాబాదు కేంద్ర మలేరియా పరిశోధనా లయంలో శిక్షణ పొందగోరే వ్యక్తుల వివరాల కొరకు రాష్ట్రంలోని జిల్లా మలేరియా అధికారి నుండి వివరాలను కోరుతూ ఆదేశాలు జారీచేయడమయింది.
-డిబో-	పార మెడికల్ కాళేలన్నింటిని భర్తీచేయడం	రెగ్యులరు మంజూరువున్న ఉద్యోగాల ఖాళీలతో పారమెడికలు సిబ్బందిని, 4వ తరగతి ఉద్యోగులను సాధ్యమైనంత త్వరలో భర్తీ చేయడానికి ఆదేశాలు జారీ చేయడమయింది.
-డిబో-	సిరపేల బదులు టాబ్లెట్ల సరఫరా	టాబ్లెట్ల రూపంలో అమోదిత రేటు కాంట్రాక్టు అంశాలను సరఫరా చేయటానికి ఆదేశాలు జారీచేయడమయింది.
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మ సిస్టు యూనియను	ఫార్మసి సూపరువైజరల్ పోస్టుల ఏర్పాటు	రెండవగ్రేడు ఫార్మసిలోని 32 ఉద్యోగులను ఫార్మసి సూపరువైజరల్ స్థాయికి పెంపటానికి ఉత్తరువులు జారీచేయడం జరిగింది.

ఉద్యోగుల సమస్యలు, డిమాండ్ల గురించి, అనుపత్యుల సక్రమమైన నిర్వహణకోసం అవసరమయ్యే బాగుసేతవనుల గురించి వాస్తవ సమాచారం పొందడానికి, నేను కొద్దిరోజుల క్రితం ఉస్మానియా జనరలు అనుపత్తినీ స్వయంగా సందర్శించి, వివిధ అసోసియేషన్ల యూనియన్ల ప్రతినిధులతో చర్చలు జరిపాను.

ప్రభుత్వ అనుపత్యులలోని రోగులకు సక్రమమైన చికిత్స జరిపించేటట్లు చూపడానికి వేలుగా, సంతుష్టికరంగా పనిచేసే సిబ్బంది ఉండేందుకు ప్రభుత్వం మనఃపూర్వక ప్రయత్నాలు చేస్తున్నదని సభకు తెలియపరుస్తున్నాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్తు విషయంలో, దానిని రద్దుచేయరాదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ఆదర్శ రాష్ట్రంగా పరిగణించడం జరుగుతున్నందున, ఆ విధంగా, కేంద్రప్రభుత్వం సెకండరీస్థాయి అనుపత్యుల బాగుసేత కోసం అదేమాదిరి స్వయం ప్రతిపత్తిగల సంస్థల విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను అనుసరించవలసిందిగా ఇతర రాష్ట్రాలకు సిఫారసు చేసింది.

రూ. 236.00 కోట్ల అంచనా ఖర్చుతో సెకండరీస్థాయి అనుపత్యులను అభివృద్ధి పనిని చేపట్టేందుకు ప్రపంచబ్యాంకు సహాయం కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వ కొరికను సిఫారసు చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వం సుత్తాప్రాయంగా అంగీకరించింది. ఈ ప్రాజెక్టును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్తు అమలుపరుస్తుంది.

ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర పూజా 26 సెప్టెంబరు, 1991. 967
ప్రాముఖ్యముగల విషయము: (2) రాష్ట్రంలో వైద్య

ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

అయినప్పటికీ, డాక్టర్లతో సహా ఉద్యోగుల యూనియన్లు/అసోసియేషన్లు, తాము ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని సర్వేసు సమస్యలను పేర్కొంటూ; ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్యవిధాన పరిషత్తును రద్దుపరచవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విన్నపాలను సమర్పించాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్యవిధాన పరిషత్తును రద్దుపరచి, తద్వారా, రూ. 236.00 కోట్లమేరకు ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం లభించకుండా వేయడం కంటే పరిపాలక వర్యల ద్వారా ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా, వాళ్లకు సంబంధించినంతవరకు అంటే ఉద్యోగుల యూనియన్లతో మాట్లాడడం అవి అన్ని కూడ వివరముగా చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేశాను. అంతేకాకుండా ఒక మాట తమ ద్వారా సభకు మనవిచేస్తున్నాను. నేను ఈ బాధ్యత తీసుకోగానే వారి రిప్రజెంటేటివ్లతో, వారి నాయకులు అయినటువంటి రాజబహదూరు గౌడుగారితో కూడ మాట్లాడాను. వారికి ఒక మాట చెప్పాను. మేరు, నేను అందరము కలిసి ఈవేళ వైద్యశాలలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు కొంత మెరుగు పరుద్దాము. ప్రజలకు చాల నీరసము అయినటువంటి భావము ఉంది. సక్రమంగా లేవు, పరిశుభ్రత లోపముగా ఉంది అనేటటువంటి మాట ఉంది. మనము అంకితమైనటువంటి భావముతో కొంత శ్రమ చేసి పట్టుదలతో మనం కృషి చేసి పరిస్థితిని మెరుగుపరచిన తరువాత మే న్యాయమైనటువంటి కోరికలు ఏమైనా ఉంటే, ఇప్పటికీ పరిశీలన చేసింది నేను వివరించినా ఇంకా మీగిరి ఏమైనా ఉన్నా కూడా మే న్యాయమైనటువంటి కోరికలను ప్రభుత్వం నిరాకరించదు; నిరాదరణతో చూడదు, సానుభూతితో పరిశీలన చేస్తుంది మనకు ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆ నిర్ణయాలను కూడ చేసుకుందాము; అనేటటువంటి మాట చెప్పాను. నేను చాల హాస్యభరితంగా ఉన్నాను ఫోర్ ఎంప్లాయిస్ తో ప్రత్యేకంగా మే సహాయం కావాలని నేను ఎప్పుడు కలిసినా కూడ అడుగుతున్నాను. వారి దగ్గరనుంచి కూడ సహాయం వస్తుందని ఆశపడుతున్నాను. ఏమైనా విడిగా సమస్యలు ఉంటే ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ కూడ కూర్చుని ఎక్స్ ప్లైన్ ది బేబుల్ చర్చించుకుని పరిష్కారం చేసుకుందాము, చేసుకోవచ్చు అనేటటువంటి విశ్వాసము ఉంది అన్న మాట నేను మనవిచేస్తూ శ్రేయ తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా, మేము ఈ ప్రశ్న ఏ ఉద్దేశముతో యితే చేశామో దానికి సంబంధించినంతవరకు గౌరవ మంత్రివర్యులు ఏదో ఒక మాట యితే ఒప్పుకున్నారు. అపరిష్కృతముగా అనేక సమస్యలు ఉన్నాయి. మన ఆర్థిక పరిస్థితులు కూడ చూసుకోవాలి అని అన్నారు. అది ఒక భాగము. తరువాత లాస్టుకి వచ్చే సరికి ఆ ఎంప్లాయిస్ కి సంబంధించినటువంటి పనిని గురించి అన్నారు. మంత్రివర్యులు అనకు ఏమీ కాదు అధ్యక్షా, నా ప్రశ్న ఏ ఉద్దేశముతో మా ప్రశ్న ఉందో దానికి సంబంధించి నటువంటి సాధకబాధకాలు మే ద్వారా వారికి అందచేస్తున్నాను. నేను రెండు మెమోలు పంపిస్తాను, ఒక దాంట్లో 22 పేజీలు ఉన్నాయి. ఇంకొక దాంట్లో 4 పేజీలు ఉన్నాయి. అది అంతా చెప్పి మే సమయం తీసుకోను అధ్యక్షా. 9 మాత్రమే చెబుతాను. అధ్యక్షా, సం. 10 ఈ వేళ కమిషనరేటు వచ్చిన తరువాత అక్కడ ఉన్నవారికి కన్సల్టేషన్ షే-మాచరింగ్ ఇస్తున్నారు. అధ్యక్షా, టెక్నీషియన్లు షే-మాచరింగ్ చేసుకుంటున్నాడేమో దాక్కర్లు వచ్చి చూసి పోతాడు కానీ సిస్టర్లునే ఇన్ జెక్షన్ ను ఇవ్వమంటాడు కదా. యన

వైద్య ఉద్యోగుల సమస్యలను గూర్చి.

ఏమీ చేయదు కదా. అటువంటి సిస్టర్లుకి వారిని మనం బాండ్‌డే లేదరుగా చేస్తూ వేతనం ఇస్తున్నాము. మరి వాళ్లు పి.పి. 4 ఇవ్వబోయి ఇంకో నూడి ఇస్తే మనపని ఏమీ కావాలి? అందుకోసం ఎవరితో అయితే పని చేసుకుంటున్నామో, ఏ విధంగా వారితో చాకిరి చేయించు కుంటున్నామో వారికి కనీసాలిడేటిడీ పే ఇవ్వడం బాగాలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులు దివారు మెంటులో ఉన్న మీగతా వారికి ఏ విధంగా ఇస్తున్నామో వారికి కూడ అదే విధంగా ఇవ్వాలి. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి వేరా మెడికల్ స్టాఫ్‌ను వారిని అప్పాయింటు చేసేప్పుడు డి.ఎం. అండ్ పాచ్.ఓ. కలెక్టరుగారి అనుమతి కోసం పంపి వారు ఎస్ అంట్ ఎస్ నో అంట్ నో. దాని మూలంగా ఈ వేళ అనేక జిల్లాలలో కొన్ని వందల ఈ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. కాబట్టి దీనిని ఈ కలెక్టరు పరిధినుంచి తీసివేసి దివారు మెంటు పరిధికి ఇవ్వమని మెడికల్ డైరెక్టర్‌గారు సెక్రటరీగారికి తెలియ వాగారు, ఐదు నెలలు అయింది ఇంకా ఎవూరేవీ కాలేదు. ఇంకా దానికి ఇన్‌క్యూడ కాలేదు. ఎకనామిక్సు నోట్ ఎవూరవో ఏదో అది కాస్త డైరెక్టరేటుకి అధికారం ఇప్పించండి. ఇక మూడవది సర్, ఈవేళ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగులు యొక్క పే రివీజన్ కమిటీ ఈ ఆగస్టులో వేశారు. ఇక ఈ మూడవ దాంట్లో కమేషనర్ ఎవరిని వేశారు అధ్యక్షా, ఒక రిటైరుడు ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని వేశారు. ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని నేను చిన్న చూపు చూడడం లేదు. నేను గౌరవిస్తాను. కానీ వారు ఏ దృక్పథములో ఉంటాడు. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ థింకింగులోనే ఉంటాడు తప్ప వెరేజీ ఈ టెక్నికల్ స్టాఫ్ ఇలాంటి ఇతర స్టాఫ్‌కి ఏ మాత్రం న్యాయం జరిగేటట్లు ఆయన అలోచించడు. ఒక టెక్నికల్ అసిస్టెంటును అసిస్టు చేయడానికి ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్‌కి ఆయనతోబాటు కలిసి ఎస్‌ఎస్ వేయడానికి ఒక టెక్నికల్ అసిస్టెంటుని వేయాలని నేను కోరుతున్నాను. 4. ఈవేళ ఈ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ఈ పే రివీజన్ కమీషన్‌లో గతములో ఎన్ని వేయబడినా ఏదైనా చాలా మందికి ఐ.పి.ఎం.లో ఈ బట్టలు ఉత్తేజబువంటి వారికి వాళ్లకు ఇచ్చే డబ్బులు ఇ.ఎస్.ఐ.లో ఉన్నవారికి ఇతరులకు వర్తించాలి. ఇక యూనిఫార్ముస్ అధ్యక్షా, వారికి ఇస్తున్నారు 2, 3 ఏళ్లకి ఒకటి. ఎంత థర్డుక్లాస్ క్వాలిటీ ఇస్తున్నారు అంటే ప్రతి సంవత్సరం చెప్పనక్కరలేదు. థర్డు క్లాసు బట్టలు ఇస్తున్నారు. రెండు మూడు సంవత్సరాలు ఒకే బట్టలు మనం తొడుక్కోగలుగుతామా? వాళ్లు యూనిఫార్మ్ వేసుకుని హాస్పటలుకి ఎళ్లా పోగలుగుతారు? దీనిని ప్రతి సంవత్సరం ఇప్పించే ప్రయత్నం జరగాలి. ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వాలి. అన్ని కేటగిరీల ఉద్యోగులకు నైట్ డ్యూటీ చేస్తున్నవారికి ఇవ్వాలి. మంత్రిగారు చెప్పిన దాంట్లో కొంచెం అకాజనకంగా జవాబులో వచ్చింది. ఎందుకంటే స్పెషల్ డ్యూటీ వేసినవారికి ఇస్తాము అని. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ సిస్టర్లుకి ఇచ్చినట్టు ఇతర వార్డు బాయిస్‌కి ఇవ్వడంలేదు. వారికి కూడ ఇవ్వండి. వారు కూడ రాత్రి డ్యూటీ చేస్తున్నారు కదా; ఇంటెన్సివ్ కేర్ వార్డులో. అందుకోసం వాల్లకి ఇవ్వాలి. కమేషనరేటు వారి యొక్క భవనాలు నిర్మించే దానికి ఈ భవన నిర్మాణాల జె.ఇ.లు ఇ.ఇ.లు అయితేనేమీ జిల్లాకి ఒకరిద్దరు ఉంటారు. మరి ఎన్ని భవనాలు కడతారో అన్ని భవనాలకు కరెంటు అసవరమే కదాండి. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ ఫోరుమెన్‌ను ఒక్కడినే ఉంచుతారు. ఎ.ఇ. కేడరు వాడిని. ప్రతి జిల్లాకి ఒక ఎలక్ట్రికల్ సూపర్‌వైజరునే ఉంచుతారో మేరు జె.ఇ.నే ఉంచుతారో, డి.ఇ.నే ఉంచుతారో గానీ ప్రతి జిల్లాకు ఉంచాలి. ఒకడికి నాలుగు జిల్లాలలో ఇన్‌చార్జ్ ఇస్తే అతడు ఏమాత్రం న్యాయం చేయలేదు అనేది నేను మంత్రిగారిని మే ద్వారా అడగదలచాను. అధ్యక్షా, ఇంకొకటి. ఇక ప్రకృతి చికిత్స ఆస్పత్రులలో

స్వేచ్ఛరు అటెండర్లకు పే రివీజనులో వచ్చినటువంటి సవరణలు వాళ్ళకి వర్తించదడడంలేదు. కాబట్టి వాళ్ళకు కూడ అవీ ఇవ్వాలి, మంత్రిగారు దీనిని డిపార్టుమెంటుతో చర్చించి దీనికి హామీ ఇవ్వాలని కోరుతూ దీనికి సంబంధించినటువంటి ఇంకా అనేకమైన డిమాండ్లు అన్నీ ఉన్నాయి. ఈ డిమాండ్లు అన్నీ చెబితే మంత్రిగారు భీష్మస్మరేమో, భీష్ముడులాంటి వారు భీష్మస్మరే నేను తట్టుకోలేను కాబట్టి ఈ రాష్ట్రములో మెజారిటీ యూనియన్ అయినటుంటే రికగ్నైజుడు యూనియన్ అయినటువంటి ఎ.పి.మెడికల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ఇచ్చినటువంటి డిమాండ్లు వారి ధరభాస్కులలో అన్నీ ఉన్నాయి. మీరు నాకు హామీ ఇచ్చారు. మీరు మెడికల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ను తీసుకురండి చర్చిద్దాము అన్నారు. కానీ మంత్రిగారి దురదృష్టమో నా దురదృష్టమో ఈ ప్రశ్న 23వ తేదీకి మరీ ఇదీ అలస్యమై అమృతము అవుతుందో మరీ ఏమీ చేస్తారో వారు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, చాల వివరంగా చెప్పారు. అంతకంటే వివరముగా మీతులు చవాన్ గారు చెప్పారు. వారి ఓపికను నేను మెచ్చుకుంటున్నాను. ఈ 20 రోజుల నుంచి డిపార్టుమెంటు ఆఫీసర్లు అందరు ఇక్కడే కాలక్షేపము చేయవలసి వస్తున్నది. వారు చెప్పినటువంటి నాలుగు డిమాండ్లు నేను చెప్పాను. ఇంతవరకు చేసింది చూద్దాము. కానీ అసలు ఈ హాస్పటల్స్ కండిషనును మీరు చూడండి. ఈవేళ ఉదాహరణకు ఉస్మానియా తీసుకుందాము. క్లాసు ఫోరు 973 మంది ఉన్నారు. ఎంతమంది పనిచేస్తున్నారు. హాస్పటలులో జరుగుతున్నటువంటి పనితో మీరు తప్పి పడుతున్నారా? వారికి అదనపు నౌకర్లు కల్పించాలి. కల్పిద్దాము. వారికి కొంచెము మోటివేషన్ కూడ చేయండి. అయ్యా మీరు పని చేయండి మనందరము కూడ ప్రజలకు సమాధానం చెప్పుకోవాలి, మనం ప్రభుత్వోద్యోగులము; ప్రజలు మనవైపున ఆశ పడతారు అని చెప్పి కొంచెము పరిస్థితి మెరుగుపరచిన తరువాత ఒకటి తరువాత ఒకటి చేద్దాము. రిక్రూట్మెంటు గురించి ఒక మాట చెప్పారు. డిస్పిక్యుతో జరుగుతున్నటువంటి వివిధ రకాల పోస్టులు ఖాళీలు కూడ ఉన్నాయి కలెక్టర్లతో కూడ కలిసి అని. అధ్యక్షా, నేను హెల్తు మీనిస్టరుగా కొంచెము బాధతో చెబుతున్నాను. ఈ రిక్రూట్మెంటు సంతుష్టిగా జరగడంలేదు అనేటటువంటి అనేక మైనటువంటి ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. దానిని కొంచెం రెక్టిఫై చేయాలి. నేను వంద పర్సంటు ఫుల్ పూర్తిగా చేయగలుగుతాను అనుకునే వాడిని కాదు గాని ఈ రిక్రూట్మెంటులో కొంచెము మెరుగు పరచాలి, ఇప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి పరిస్థితులు వినబడు తున్నటువంటి లోపాలు, వారబాట్లు లేకపోతే ఈ లాప్సెస్ లేకుండా సిస్టమెట్టిజు చేసే దానికి నేను తప్పనిసరిగా డిపార్టుమెంటుతో చర్చించి చేస్తాను, అవసరమైతే ఒక రోజు ఆసల్యము అయినా కూడ మీరు కూడ అంగీకరిస్తారు అనుకుంటాను. న్యాయం చేసేటట్లుగా రిక్రూట్మెంటు సరిగా జరిగేటట్లుయితే సభలో అందరూ కూడ అంగీకరిస్తారని అనుకుంటున్నాను. దీని మీద చూసి కొంచెము సిస్టమెట్టిజు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. బీర్లింగులో డిలాగుకు ఒక్కొక్క ఎ.ఇ. ఎలక్టిక్ట్ ఉండాలని చెప్పారు. చూద్దాము. స్వేచ్ఛరు గురించి చెప్పారు. పరిశీలిస్తాము. ఇప్పుడున్న ఉద్యోగుల విషయంలో మోటివేట్ చేసి, హాస్పటల్స్ క్లీన్ గా ఉండాలని చూడాలి. ప్రభుత్వ హాస్పటల్స్, ప్రయివేటు నర్సింగ్ హోమ్స్ కి దేటుగా ఉన్నాయి, పరిశుభ్రత పెరిగింది అనిపించుకోవాలి అని చెబుతూ సేలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, వారు బాద్యత నేర్పమని అన్నారు. ఇన్‌డైరెక్ట్‌గా చెప్పారు. దానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఈ కాలిఫర్నియాకు విముక్తి లభించింది. అట్లాగే ఉద్యోగాల విషయంలో కూడ విముక్తి చెయ్యమనండి.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- ఇప్పుడు జరుగుతున్న నియామకాల విషయంలో బాగాలేదు అన్నారు. జరిగిన వాటిలో ఎట్లా తప్పే చెబుతారా? వారు దయతో అంగీకరించారు. గతంలో ఎవరెవరిని ఏ విధంగా వేచారో, అప్పాయింట్‌మెంట్స్ విషయంలో పూర్తి చేస్తామన్నారు. ఆ ప్లాలు వచ్చింది, ఆపారు. ప్రకృతి చీకత్తుకు సంబంధించి ఎందుకు ఆపారు? చెప్పండి. ఎంప్లాయిస్‌కు దారిలోకి తెండి అన్నారు. డ్యూటీ చెయ్యకుండా అసమర్థంగా ఉన్న వారిని వెనకేసుకుని వచ్చేది లేదు. సక్రమంగా పనిచేయాలనే సందేశం ఇస్తాము. మెమొరాండం పంపిన దానికి కనికరించండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రిక్యూజ్‌మెంట్స్ ఏ టిల్లాలో ఎట్లా ఉన్నది వివరాలు నా వద్ద లేవు. జనరల్‌గా అర్హతగలవారికి అవకాశం రావాలి. అర్హతలేని వారు ఏదో దారిలో పెక్కి వచ్చే అవకాశం లేకుండా చెయ్యాలని ఉంది. యూనిఫాం మెథడ్ ఉండాలి. దీనికి గౌరవ సభ్యులు అంగీకరిస్తారు. ఇప్పుడు సిస్టంలో లోపాలు ఉన్నాయని ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. కొంత డేటుగా స్టడీ చేసి, మెరుగైన సిస్టం పెట్టాలి. నూటికి నూరు శాతం అని చెప్పలేను. ప్రతి సిస్టంలో కొన్ని ఇబ్బందులు, ల్యాప్స్ తప్పనిసరిగా ఉండవచ్చు. సాద్యమయినంత వరకూ మెరుగైన సిస్టం పెట్టి, ఇప్పుడు వస్తున్న ఆరోపణలకు అవకాశం లేకుండా చేద్దాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కాలిఫర్నియా రూల్ 74 క్రింద ఇచ్చింది మూడవ నోట్‌ను వాయిదా వేయబడింది. ఇప్పుడు అగ్రికల్చర్ డిమాండును తీసుకుందాము.

1991-92 సం. వకు గ్రాంట్లు కొరకు అభ్యర్థన

అభ్యర్థన నెం. XXXI - వ్యవసాయం

అభ్యర్థన నెం. XXXIV - అడవులు

అభ్యర్థన నెం. XXXV - సహకారం

అభ్యర్థన నెం. XXXII - హకుసంపర్ధన మరియు పాడి పరిశ్రమభివృద్ధి

అభ్యర్థన నెం. XLVIII - పౌరసరఫరాల పరిపాలన

అభ్యర్థన నెం. XXXIII - మత్స్య పరిశ్రమలు

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, అగ్రికల్చర్, ఫిషరీస్, సివిల్ సప్లయ్స్, కోఆపరేషన్ మొదలైన శాఖలకు సంబంధించి ఏ మంత్రి కూడా సభలో లేరు. డిమాండ్ మీద మాట్లాడటం లేకపోతే ఎట్లా వేరే అంతం అయితే సరే.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- వేరే మంత్రులు ఉన్నారు. ప్రారంభించండి. ఈలోగా వారికి కబురు చేసి, విలిపిద్దాము.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- డిమాండు అప్పుడయినా లేకపోతే ఎట్లా? నిర్లక్ష్య వైఖరిగా ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉండాలి. కానీ ఎప్పుడు వస్తుందో తెలీదు కనుక ఆ యాటిక్యాడే ఉంది. రామిరెడ్డిగారు సంబంధిత మంత్రి ఉన్నారు. వారు నోట్ చేసు కుంటారు. మీరు ప్రార్థించండి. మిగతా వారికి కబురు చేస్తాము.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- వ్యవసాయ శాఖకు 1991-92 బడ్జెటులో కేటాయించిన కేటాయింపులు చూస్తే చాలా బాధాకరంగా ఉంది. అద్దప్పమో, దురదృష్టమో కానీ ఈ సభలో గల ప్రతినిధులలో సుమారు 90 శాతం మంది వ్యవసాయం నుంచి వచ్చిన వారున్నప్పటికీ, ఈ రంగం పట్ల నిర్లక్ష్యం చూపడం బాధాకరం. రోజంతా కష్టపడి రైతు పండించే పంటను తింటూ, వారి పట్ల నిర్లక్ష్యం చూపడం బాధాకరం. గత సంవత్సరం కూడా ఈ డిమాండు మీద నేను మాట్లాడాను. అప్పుడు కూడా చాలా ఎంఫేటిక్ గా చెప్పాను. 1989-90లో రూ. 175.58 కోట్లు ఉంటే గత సంవత్సరం 1990-91లో రూ. 154.9 కోట్లకు తగ్గించారు. ఈ సంవత్సరం కొంత పెరిగినా, తగినంతగా నిధులు లేవు. రూ. 159.51 కోట్లు ఉంది. దేశంలోని ప్రముఖ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త ప్రొఫెసర్ బ్రహ్మానందం ఎకనమిక్ సర్వీస్ చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం 14 నుంచి 15 కు పె్గా ద్రవ్యోల్బుధం పెరిగే అవకాశం ఉంటుందన్నారు. రూపాయి విలువ తగ్గించారు. డివల్యుయేషన్ సమస్య ఉంది. బడ్జెటులో రూ. 276 కోట్లకు పె్గా లోటు ఉంది. ఈ ప్రభావం ఈ శాఖకు పెట్టిన రూ. 159 కోట్ల మీద ఉంటే, ఈ మొత్తంలో డివల్యుయేషన్ వల్ల ఏం మిగులుతుంది? ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుంది? సాధించే ప్రగతి ఏముంటుంది? ఆహార ధాన్యాల లక్యాన్ని చేరాల్సి ఉంది. ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? ఆలోచించాలి. ఇది అత్యంత ప్రధానమైన విషయం. వ్యవసాయ రంగం ద్వారానే పెద్దపత్తున దేశానికి ఆదాయం వస్తుంది. అయినా ఈ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. రైతులకు, రైతుకూలీలకు వ్యతిరేకమయిన బడ్జెటు తప్ప, వారికి ఉపయోగించే విధంగా లేదని మాత్రం స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. గ్లాస్ నేషనల్ ప్రొడక్షన్ దృష్టిలో ఉంచుకుని చూస్తే వ్యవసాయ రంగంనుంచి 33 శాతం ఆదాయం వస్తుంది. గణాంక వివరాలు తెలుపుతున్నాయి. కానీ బడ్జెటు కేటాయింపులు 10 శాతం కూడా లేవు. చాలా దురదృష్టం. ఈ రంగం మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ సవితీ తల్లి ప్రేమ చూపుతోంది. గ్లాస్ నేషనల్ ప్రొడక్షన్ ప్రకారం పారిశ్రామిక రంగం ద్వారా 16 శాతం మాత్రమే వస్తుంది.

(ఇంటరవ్యూ)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆర్డర్ వేజ్. సుధీర్ కుమార్ గారూ, మీవే అసెంబ్లీ పెడితే ఎట్లా?

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- ఇండస్ట్రీలకు 18 నుంచీ 20 శాతం వరకూ కేటాయించారు. అదే విధంగా వ్యవసాయరంగంలో బ్యాంకులు కేటాయించిన అప్పులు కూడా తక్కువగానే ఉన్నాయి. అక్కడ కూడా చిన్నచూపే. పారిశ్రామికరంగానికి 32 శాతం ఇస్తే, వ్యవసాయానికి 18 శాతం అప్పులు ఇస్తున్నారు. ఇటీవల కాలంలో కేసుకున్న అనేక షరతుల వల్ల, బ్యాంకులలో బంగారం తాకట్టు పెట్టి నా అప్పులు ఇవ్వే స్థితి లేదు.

1.30 అంతేకాకుండా ఈనాడు మనదేశంలో 60 నుంచే 70 శాతం మంది పృజలకు ఈ మ. వ్యవసాయరంగం ద్వారానే ఉపాధి విషయం మన అందరికీ తెలిసిన విషయమే అది సత్యం — కూడా ఇంత పెద్ద ఎత్తున పృజలకు ఉపాధి కలిగిందే ఈ రంగము ఈ విధంగా నిర్లక్ష్యం కావడం పారిశ్రామికరంగంలో ఈనాడు మన భారత దేశంలో పృభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం కూడా కేవలం 5 శాతం మంది పృజలకే ఉపాధి కల్పిస్తున్న దానిలో పెద్ద ఎత్తున కేటాయింపులు చేయడం, పెద్ద ఎత్తున రాయితీలు చేయడం, పెద్ద ఎత్తున మాఫీలు చేయడం జరిగింది. కానీ ఈనాడు ఈ వ్యవసాయ రంగంద్వారా దేశానికి అన్నం పెడుతున్న ఈ రైతు లోకానికి, వ్యవసాయదారులకందరకూ కూడా ఈ రంగాన్ని మొత్తం పృభుత్వం స్పష్టంగా నిర్లక్ష్యం చేయడం జరుగుతున్నది ఇటువంటిది మంచిది కాదని చెప్పి, ఈ నిర్లక్ష్య వైఖరి దేశ ప్రగతికి, మన భారతదేశ సమాజ అభివృద్ధికి గొడ్డలిపెట్టుగా చెప్పవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంకొక ముఖ్యమయిన అంశం జనాభా పెరుగుదలను దృష్టిలో పెట్టుకుని దానికి ప్రవోర్షనేజీగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు పెరగాలని, సెల్ఫ్ రిలయంట్ కావాలని, చాలా సంవత్సరాలుగా హరిత విప్లవం రావాలని ఎన్నో నినాదాత్మక విధానాలు పెట్టుకుని ఆచరణలో మాత్రం ప్రాక్టికల్ గా అమలు కావడం లేదు. బడ్జెటు కేటాయింపులు ఏవీసరయిన పద్ధతిలో రావడం లేదు. 2000 ఏ.డి నాటికి దేశ వ్యాప్తంగా ఆహార ధాన్యాలు 230 మిలియన్ టన్నులు ఉండాలని మన నిపుణులు అంచనా వేయడం జరిగింది అందులో భాగంగా మన రాష్ట్ర వాటాగా 18 లక్షల మిలియన్ టన్నుల ధాన్యాన్ని ఉత్పత్తి సాధించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు చేస్తున్నటువంటి స్వల్ప కేటాయింపులతో ఈ విధమయిన నిర్లక్ష్య వైఖరితో ఈ రంగం పట్ల పృభుత్వం కనపరుస్తున్న ఈ నిర్లక్ష్య భావంతో ఏ విధంగా టార్గెట్ ఎటేవ్ చేయడం జరుగుతుందో, అది ఏ విధంగా సాధ్యం అవుతుందో ఒకసారి ఆలోచించ వలసిందిగా నేను తమరి ద్వారా సభలో ఉన్న పెద్దలకు, గవర్నమెంటుకు మనవిచేస్తున్నాను ఇంకొక విచిత్రమయిన విషయం మన దేశంలో 70 శాతం మంది పృజలు రైతులుగా రైతు కూలీలుగా రకరకాల పద్ధతులలో ఈ కార్యక్రమాల్లో నిమగ్నమై ఉన్నప్పుడు, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పనులు ఈనాటికీ ముమ్మరంగా కొనసాగుతున్నప్పటికీ సెల్ఫ్ రిలయెంట్ కాలేకపోయాము. ఎన్నో రకాల ధాన్యాలు, ఎన్నోరకాల వంటనూనెలు చక్కెర వంటివి 44 సంవత్సరాల స్వతంత్రం తరువాత కూడా, ఇన్ని రకాలుగా ప్రజాస్వామ్యం పరిణామిల్లుతున్న తరువాత కూడా, బడ్జెటు సెషన్ లో, వంచవర్ష ప్రణాళికలో ఇన్ని కేటాయింపులు చేసుకున్న తరువాత కూడా వ్యవసాయక దేశంగా ఉన్న ఈ దేశానికి వంటనూనెలు, చక్కెర దీగుమతీ చేసుకోవడం అంటే మనం అందరం కూడా సిగ్గుపడాలి, తలదించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది అమెరికాలో కేవలం 6 శాతం జనాభా మాత్రం వ్యవసాయ రంగంలో పనిచేస్తున్నారు. వాళ్ల దేశానికి అన్ని విధాల సరిపోను ఇతర దేశాలకు కూడా ఇంటర్నేషనల్ గా సరఫరా చేస్తున్న విషయం మనకు తెలుసు 70 శాతం మన దేశంలో పని చేస్తున్నప్పటికీ, ఈ రంగంలో కృషి చేస్తున్నప్పటికీ తిండికి చాలానే పరిస్థితి ఈ దేశంలో ఉందంటే పృభుత్వపరంగా ఎంత నిర్లక్ష్య వైఖరి ఉన్నదో, ఎంత ప్రోత్సాహం లేని విధానం ఉందో ఒక్కసారి దయచేసి ఆలోచన చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇటీవల ఒక కేంద్ర మంత్రిగారు చేసిన ప్రకటన చూసాను. మనదేశంలో ఉన్న పోర్టో ఫారమ్మెక్సి, కోశ్లకు క్రాపెసిన దానాకు మొక్కజొన్న మొక్కలు కూడా మన దగ్గర లేని పరిస్థితిలో మేము ఫలానా దేశం నుంచే ఇంపోర్ట్ చేస్తున్నాము. 5 వేల టన్నులు

త్వరలో రాబోతున్నదని వచ్చిన ప్రకటన చదివినప్పుడు ఒక రూతు బిడ్డాగా, రూతు కుటుంబం నుంచీ వచ్చిన వాడిగా ఎంతో బాధకు గురికావడం జరిగిందని మనవివేస్తున్నాను. చిట్టచివరకు కోశ్ల ఫారాలకు కావలసిన దాణాను కూడా అందించే స్థితిలో ఈ నాడు రైతాంగం లేదంటే, ప్రభుత్వం దాని గురించి ఏమాత్రం ఆలోచన చేయకపోవడం దురదృష్ట కరమయిన విషయం. ఎంతో బాధాకరమయిన విషయంగా మనవివేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితులు ఈనాడు ఎందుకు ఉన్నాయో ఒక్కసారి సమగ్రంగా సమీక్షించుకుని ఆలోచించి దానికి తగిన పట్టిష్టమయిన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎటువంటి కృషి ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్నట్లు ఎక్కడా కనపడడం లేదు. అందుకే ఈనాడు ఇటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అతివృష్టి, అనావృష్టి కేవలం నినాదాత్మకమయిన, క్రియాశూన్య మయిన ప్రభుత్వం యొక్క విధానాలు, సరయిన మార్కెటింగ్ సిస్టం లేకపోవడం, రైతు పండించిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు లభించకపోవడం అదే విధంగా వ్యవసాయానికి అవసరమయిన విధంగా నేను ఇంతకు ముందు మనవివేసినట్లు బ్యాంకింగ్ పరపతి కూడా సరయిన పద్ధతిలో లేకపోవడం, అవసరమయిన నేరు కూడా సరయిన పద్ధతిలో అందించ దానికి సరయిన నియంత్రణా విధానం, పట్టిష్టమయిన విధానం లేకపోవడం అదే విధంగా కరువు కాటకాలు సంభవించినప్పుడు పంటల భీమా పథకం పెట్టుకున్నాము కానీ ఈ స్వేము ఆర్మమెంటిగా చెప్పుకోవడానికే ఉంది తప్ప ప్రాక్టికల్ గా వాస్తవంగా అమలు కావడం లేదు. ఏదీ కూడా సరయిన విధానంలో లేకపోవడం ఇత్యాది కారణాలన్నీ కూడా మన యొక్క రైతులు కృంగి కృశించి పోతున్నాడు. వుసూరు మంటున్నాడు. సరయిన పద్ధతిలో ఒక ఉద్దేశంతో ఒక ఉద్దేశనంతో వారు పనిచేసుకునే విధానం లేకుండా పోతోంది. అందుకనే వ్యవసాయ రంగం పట్ల రైతులకు ఆశక్తి పోయి పల్లెల్లో ఉండే జనం అంతా పట్టుబాలకు వలసపోయి వ్యాపారం పెట్టుకుందామన్న ఆలోచనలకు వస్తున్నారు. హైదరాబాదు పోయి ఒక కిళ్లే కొట్టు పెట్టుకుందాం, బొనుకు, బస్కీ పోదాం అన్న భావన ఈనాడు వ్యవసాయదారులకు వస్తున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. పట్టుబాలు ఏ విధంగా విస్తరిస్తున్నాయో మనం అందరం కూడా గమనిస్తున్నాము. అదే విధంగా మన రాష్ట్రం ప్రధానంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో దక్షిణభారత దేశం ధాన్యగారంగా పేరుపొందింది. అన్నపూర్ణగా పనినిర్దితమైన ఈ రాష్ట్రంలో పరిశోధన కోసం చేసిన ఈ కేటాయింపులు మాస్టుంటే చాలా బాధాకరంగా ఉంది. ల్యాట్ టు ల్యాండ్ ప్రోగ్రాం ఇన్ ఫెక్టివ్ గా ఉంది. ఏమాత్రం కూడా సరయిన పద్ధతిలో జరగడం లేదు. గత కొద్ది రోజుల క్రితమే మనంచూడడం జరిగింది. తుంగ్గోవైరస్ వ్యాధి వచ్చి లక్షలాది ఎకరాలలో వరి పంట నాశనం అయిపోతుంటే దానికి సరయిన క్రిమిసంహారక మందులు కూడా సరఫరా చేయలేని స్థితిలో మన వ్యవసాయ శాఖ ఉండడం, పంట నాశనం అయిపోవడం చాలా దురదృష్టకరమయిన విధానం అని చెప్పి మనవివేస్తున్నాను.

మార్కెటింగ్ కు సంబంధించి మార్కెట్ మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు. పారిశ్రామిక రంగ ఉత్పత్తులు కానీ, ఇతర ఉత్పత్తులు కానీ ఎవరు తయారుచేసిన వాటిని వాటికి తామే ధర నిర్ణయించుకునే అధికారం వాళ్లకు ఉంది. కానీ ఎంతో కష్టపడి ఎండకూ వానకూ బాధపడి, అనుభవించి, పెట్టుబడికి నానా యాతనాపడి కష్టపడి పంటలు పండించుకునే రైతుకు ఈ పంటల ధర చెప్పుకునే పరిస్థితి లేదు. మార్కెటు కమిటీకి బండిమీదనో, లారీ మీదనో, ట్రాక్టర్ మీదనో ఆయన పండించిన ధాన్యం మార్కెట్ కమిటీకి తీసుకువెళితే అక్కడున్నటువంటి మధ్యదళారీ, వ్యాపారవేత్త వచ్చి ఆ ధాన్యాన్ని 3, 4 కుప్పలు పెట్టి ఇది మేలు రకమని, ఇది నాశిరకమని, ఇది ఆ రకమని, ఈ రకమని చెప్పి నాలుగు పేర్లు

పెట్టి, ఈ రేటని, ఆరేటని చెప్పి - మధ్యదళారేలు వ్యాపారస్థులకు ఏజెంటుగా ఉంటూ వాళ్లు ఏదో ధరను నిర్ణయించడం రైతుకు చెప్పుకునే దిక్కులేక, గుడ్లన్నీరు గుడ్లతో కుక్కుకుంటూ వాపసు పోతున్నారు. వారు ఎంత ఇస్తే అంతా తీసుకునే వారి దయా మా పూజ్యం అన్న పద్ధతిలో ఇప్పటికీ తీసుకునే పోవడం జరుగుతోంది. అందువల్ల రైతులు అనేకమైన ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఈనాడు రుణపరపతి విధానంలో కూడా మీకు తెలుసు. బ్యాంకులలో సహకార రంగంలో ఏవిధంగా ఉందో తమకు తెలుసు. గతంలో వీ.పి. సింగ్ గారి ప్రభుత్వం రూ. 10 వేలు అప్పు మాఫీ పథకం ప్రకటించారు. బాలా తర్జున భర్తనల తరువాత, ఎన్నో చర్చల తరువాత మన రాష్ట్రంలో కూడా దానిని అమలు చేస్తున్నామని సహకార బ్యాంకులు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. అప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. దానిలో ఒక కనీష్యాజన్ ఉంది. నేను సహకార బిల్లు మీద మాట్లాడుతూ కూడా చెప్పాను. అప్పుడు అధ్యక్ష స్థానంలో తమరే ఉన్నారు. ఇది నేరీయస్ గా తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రుణమాఫీ పథకం అమలుజరుగుతున్నప్పుడు పెయిడ్ సెక్యూరిటీ రాష్ట్రం మొత్తం మీద 4, 5 నెలలు సమ్మె చేయడం జరిగింది. రుణం ఎవరికి మాఫీ అయిందో, ఎవరికి కాలేదో ఆ వివరాలు ఏమీ రైతులకు పూర్తిగా తెలిసి లేవు. వ్యవహారం చాలా కనీష్యాజన్ గా ఉంది. దాని గురించి ప్రభుత్వం ఏనాడూ పట్టించు కున్న పాపాన పోవడం లేదు. ఇంకా కొన్ని విషయాలు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులకు వచ్చి నప్పుడు చెబుతాను. ఈ కనీష్యాజన్ వల్ల ఈనాడు సహకార బ్యాంకులలో అప్పులు దొరికే పరిస్థితి లేదు. కమర్షియల్ బ్యాంకులు, రీజర్వు బ్యాంకుల వారు నాబార్డ్ అండ్ క్లబ్ విధించారని చెప్పి అయ్యా కనీసం ఫుస్టన్, పోగున్ మా భార్యబిడ్డల వంటి మీద ఉన్న బంగారం తాకట్టుపెట్టుకునే అప్పు ఇవ్వమని చెబితే ఆ కమర్షియల్ బ్యాంకులో ఈనాడు రైతుకు అప్పులు దొరికే పరిస్థితిలేదు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఈనాడు ఉత్పన్నమయిన తీవ్రవాద సమస్యలవల్ల షేర్మెటు వరంగా పావుకారులు కూడా అప్పు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో అప్పు దొరకక చాలా భయంకరమయిన బాధలు రైతులు అనుభవిస్తున్న సందర్భంకూడా ఉంది. ఇది కూడా ముఖ్యమయిన, బాధాకరమయిన అంశం రైతాంగానికి పరిణమించిందని తమరే ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. వ్యవసాయరంగానికి సంబంధించిన సాగునీటి సమస్య - సర్ దీనికి సంబంధం కాదు అయినా చెప్పకతప్పదు. సాగునీటి విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం సరయిన విధానం అవలంబించలేదని మనపి చేస్తున్నాను. సర్ తమకు తెలిసిన విషయమే. ఎప్పుడో సర్ ఆర్థర్ కాటన్ గారి దయవల్ల 130 సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించిన డెయిన్స్ పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉన్నదో ప్రపంచ బ్యాంకు యొక్క సర్వేలో వారి అంచనాలో చెప్పడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం అక్కడ ఈస్ట్ గోదావరి ఇతర జిల్లాలలో, కోస్తా తీరంలో రూ. 600 కోట్ల వరి పంట నాశనం అయిపోతోంది. ప్రపంచ బ్యాంకు అధికారులు ఇటీవల ఒక సర్వేలో చెప్పడం జరిగింది. ఆ డెయిన్స్ ఎప్పుడూ కూడా సమగ్రంగా చూసుకున్నటువంటి పరిస్థితి లేదు. దానికి ఏదయినా ఒక పద్ధతిలో చేద్దామన్న ఆలోచన లేదు. ప్రపంచ బ్యాంకు సహకారం వస్తే దానిలో కూడా జరుగుతున్న టెండర్లలో అవినీతి గందరగోళం అవన్నీ కూడా సభలో చర్చిస్తున్నాము. మొన్ననే రోశయ్యగారు దీనిపై సభా సంఘాన్ని నియమించారు. అది కూడా దురదృష్టవశాత్తూ విధానమే చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు మెట్ట ప్రాంతాలలో కూడా ఈ వర్షపు నీటిని కానీ, సాగునీటిని కానీ భాగర్చు, జలాల పనియోగాన్ని కానీ వ్యవసాయ రంగం కోసం సరిగా పనియోగించుకోవాలనే ఆలోచన

ప్రభుత్వపరంగా సరయిన పద్ధతిలో జరగడం లేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వ గణాంక వివరాల ప్రకారమే మన రాష్ట్రంలో 36.55 లక్షల హక్కుదార్ల భూమి సాగు చేసుకోవడానికి సరిపడా భూగర్భ జలాలు నీలువ ఉన్నాయని చెప్పి వారు చెప్పడం జరుగుతున్నది ఎక్స్‌ప్లొయిట్ ! 40 మాత్రం మనం ఇప్పుడు కేవలం 7.28 లక్షల హక్కుదార్లకే పరిమితం చేసుకోవడం మ. జరిగింది. రాష్ట్రంలో 18.23 లక్షల జల వనరులు లభ్యం అయ్యాయని గణాంక వివరాలు తెలియజేస్తున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు కేవలం 4, 5 లక్షల బావులను మాత్రమే త్రవ్వడం జరిగింది. ఇంకా 13 లక్షల బావులను త్రవ్వే వ్యవసాయ రంగానికి అందించ గలిగే ఏర్పాట్లు ఉన్నప్పటికీ అందులో కూడా నిర్లక్ష్యమే జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా వ్యవసాయరంగంలో సరైన పద్ధతితో ఉద్దీపనంగా కార్యక్రమాలు మనకు అందించలేక పోతున్నది. అంతేగాకుండా వ్యవసాయరంగానికి సంబంధించి ఎప్పుడు వదిలే అప్పుడు ఒక పద్ధతి లేకుండా కరెంటు కోతలు పీడించడం వలన అన్యాయాలు జరిగిపోతూ రైతాంగం నష్టపోతున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా వాటర్ సెస్ అనే చక్కటి కార్యక్రమం రావడం జరిగింది. మెట్ట ప్రాంతపు వ్యవసాయసాగుకు ఒక వరప్రదాయినీగా ఉన్న వాటర్ సెస్ ను మన రాష్ట్రంలో అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్‌మెంట్ చాలా చక్కగా అమలుజేస్తున్నది. కానీ గత సంవత్సరం కూడా దానికి సరైన కేటాయింపులు లేవని నొక్కి వక్కాణించడం జరిగింది. ఈనాడు కూడా దానికి ప్రభుత్వం కేటాయింపులు చూస్తూ వుంటే చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. దయచేసి మంత్రిగారు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధవహించి ఆ వాటర్ సెస్ ను పెంచితే మంచిది. రాష్ట్రం యొక్క ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తుల లక్ష్యాలను మనం అధిగమించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. పంటల భీమా పథకం గురించి గత సంవత్సరం కూడా చెప్పాము. ఇంతకు ముందు ఎన్నో సంవత్సరాల తరబడి ఎన్నో సార్లు శాసనసభలో అన్ని పక్షాల సభ్యులు చెప్పినప్పటికీ ఇది అరణ్య రోదనగానే మిగిలిపోతున్నది. ఈ పంటల భీమా పథకం అనేది ఒక పార్సీగా తయారు అయింది తప్ప రైతుల దగ్గర పేమీయం లేకుండావడమే కానీ, అయ్యా మీద 10 ఎకరాల పొలం పోయింది, 10 ఎకరాల మెట్ట పోయింది, మీకు ఇస్తున్నాం అని చెప్పిన సందర్భాలు ఎక్కడా లేవు. ఆ పంటల భీమా పథకం గురించి గతంలో చెప్పాము. ప్రభుత్వం స్పందించి ఖచ్చితంగా దానిని సరైన పద్ధతిలో చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. పంటల భీమా పథకాన్ని ఒక మండలం యూనిట్‌గా పెట్టుకొని చేస్తున్నారు. మండలం యూనిట్‌గా ఉన్నప్పుడు మండలంలో కొంత ప్రాంతం బాగా వుండవచ్చు, కొంత ప్రాంతం చెడిపోయి వుండవచ్చు కాబట్టి గ్రామం యూనిట్‌గా లేకుండా పెట్టమని మేము చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద-కూడా ప్రభుత్వం వైపునుంచి కూడా స్పందన రాకపోవడం అనేది దురదృష్టకరం. కనీసం ఇప్పటికీ అయినా కానీ ఆ మండల్ యూనిట్ అనే దానిని తీసివేసి సంబంధించిన భీమా సంస్థల అధికారులను ప్రభావితం చేసి గ్రామాలను యూనిట్‌గా చేస్తూ రైతాంగాన్ని అదుకున్న వారు అవుతారు, అది మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక సామెత కూడా ఉన్నది. as you sow, so you reap అని. విత్తన పరిశోధనా సంస్థ ఒకటి ఉన్నది. వారు రాష్ట్ర రైతాంగానికి అవసరమైన విత్తనాలలో కనీసం ఒక శాతం అయినా సరఫరా చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఒక శాతమే అని గాకుండా ఈ విషయంలో నేను స్పష్టమైన ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఇటీవల నా నియోజకవర్గంలో వొద్దుతీరుగుడు పువ్వుకు సంబంధించి విత్తనాలు కావాలంటే అందులో ఏదో కుంభకోణం జరిగిపోయి నకిలే విత్తనాలు రావడం జరిగింది. మొక్కజొన్న విత్తనాలు కూడా నకిలేని రావడం జరిగింది. సరిఅయిన పరిశోధనా కేంద్రాల నుంచి రైతులకు సరఫరా చేయడం గాకుండా ప్రయివేట్ రైతాంగం దగ్గర కానీ దానికి నేలే వేసి, స్థాంపులు వేసి

పంపిస్తున్నారు. ఇది చాలా దుర్భవ్యకరం. తగినటువంటి పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకొని ఆ కుంభకోణాలను అన్నిటిని నివారించి రైతాంగానికి సరైన విత్తనాలు అందించడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి మండలానికి విత్తన పరిశోధనా సంస్థను ఏర్పాటు చేయలేకపోయినా కనీసం ప్రతి రెవెన్యూ డివిజనుకు ఒక విత్తన పరిశోధనా సంస్థను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే చాలా చక్కగా ఏ జిల్లాలో ఏ విధమైన వాతావరణం ఉన్నదో ఆ వాతావరణానికి సరిపోయిన పంటలు ఏమనేది అక్కడిక్కడే ప్రోద్బుద్ధిచేసి మేలు రకం విత్తనాలను రైతాంగానికి అందించడం అనేది చాలా చక్కగా ఉంటుంది ప్రయోజనాత్మకంగా ఉంటుంది కాబట్టి దీని మీద ప్రభుత్వం ఆలోచించి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా ముఖ్యమైన అంశం టంగో మెరసీ వ్యాధి గురించి శాసన సభలో కూడా చర్చకు వచ్చింది. లక్కలాది ఎకరాలలో వరి పంట నాశనం అయిపోతూ ఉంటే వ్యవసాయ శాఖ అధికారులు, ప్రభుత్వం ప్రేక్షకులుగా మిగిలిపోయారు తప్ప ఏ రకమైన చర్యలు కూడా తీసుకోలేక పోయారని నేను బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఆ క్రిమిసంహారక మందులకు సంబంధించి అనేకమైన భోగన్ కంపెనీలు వచ్చి కల్క్రీ మందులను సరఫరా చేస్తున్నవి. తద్వారా ఆ జీడ పురుగులను రైతులు నివారించుకోలేకపోతున్నారు. కాబట్టి ఆ కల్క్రీ క్రిమిసంహారక మందులు సరఫరా చేసే వారు ఎంత పెద్ద వారు, ఎలాంటి వారు అయినా సరే వారిని బుక్ చేసి కఠినమైన చర్య తీసుకొని రైతులకు సరైన క్రిమిసంహారక మందులు అందే విధంగా చేయాలని కోరు తున్నాను. ఇంత దారుణమైన స్థితి గతులు ఉన్నప్పటికీ కూడా రైతులు బాధలను భరిస్తూ వ్యవసాయ రంగంలో కృషిచేసి అన్నం పెడుతూఉంటే 'పులి మీద పుట్టలాగా' కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచిన ఎరువుల ధర, తరువాత పెలరేగిన రైతు ఉద్యమాలు మంత్రిగారికి తెలియనివీ కాదు. నీన్న గాక మొన్న టి.వి. వార్తలలో నేను వినడం జరిగింది. మన పొరుగు రాష్ట్రం అయిన కర్ణాటక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి బంగారప్పగారు అఖిలపక్ష నాయకులను తనవెంట తీసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరకు వెళ్లి అయ్యా, మా రైతాంగం పెంచిన ఎరువుల ధరను భరించలేకుండా ఉన్నారని కాబట్టి దయచేసి పాత ధరలకే ఎరువులు అందించాలని గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో సందర్భాలలో కోరడం జరిగింది. శాసనసభలో కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. దీనికి ఏదో ఒక మార్గం వేద్దామని మంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. కానీ మరి బెట్టల్ సమావేశాలు ఇంపుమింపు ముగిసే దశలో ఉన్నాయి. ఎల్లండి అప్పాప్రెయిషన్ బిల్లు రాబోతున్నది. ఇప్పటివరకు కూడా ప్రభుత్వంనుంచి ఎలాంటి స్పందన లేకపోవడం, రైతాంగం పట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్న ప్రేమకు ఇది ప్రత్యక్షమైన నిదర్శనం అని మనవిచేస్తున్నాను. హర్యానా రాష్ట్రంలో సుమారు 3, 4 కోట్ల రూపాయల సబ్సిడీ భరించవలసి వచ్చినప్పటికీ, ఇంకో రాష్ట్రంలో 40 కోట్ల రూపాయలు భరించవలసి వచ్చినప్పటికీ వాళ్లు స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం రైతాంగానికి మా రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒకవేళ పెంచిన రేట్లకే ఎరువులు అమ్మించినప్పటికీ ఆ సబ్సిడీని మేము ప్రభుత్వంపరంగా సబ్సిడైజ్ చేసి పాత రేట్లకే ఇప్పిస్తామని ఈనాడు హర్యానా ప్రభుత్వం అందిస్తున్నది. మనవీ వ్యవసాయక రాష్ట్రం. అన్నపూర్ణగా ప్రసిద్ధికెక్కిన రాష్ట్రం. ఇలాంటి రాష్ట్రంలో ఈ విషయంలో ఎందుకు ప్రభుత్వం స్పందించడం లేదు? నీన్నగాక మొన్న ఎన్నో టి.ఓ.లు ఇచ్చారు. నేను విమర్శకనీసం చెప్పడంలేదు. సిమ్లతో ఫ్యాక్టరీవాళ్లకు, ఎక్స్‌యిజ్‌వాళ్లకు, పరిశ్రమలవాళ్లకు అనేకమైన రాయితీలు ఇచ్చి టి.ఓ.లు ఇష్యూ చేసి రాష్ట్ర ఖజానాకు బొర్రెలు పెట్టిన ఈ ప్రభుత్వం, రైతాంగానికి మరొక 40, 50 కోట్ల రూపాయలు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టలేక

పోతున్నది? ఎందుకు రైతాంగం పట్ల ఇంత నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది? ఇది చరిత్ర చేస్తున్న ఒక కూర్మమైన పరిహాసంగా నేను అభివర్ణిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న ఈ చర్యలను రైతాంగం క్షమించజాలదని కూడా నేను ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎరువుల ధరలను పెంచడం జరిగింది. ఆ తరువాత ప్రభుత్వం వారు పేక్కులుగా వుండిపోయారు. ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగా అప్పుడు దివాకరరెడ్డిగారు వున్నారు. వారు కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ ఎక్కడా ఒక ప్రకటన ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు. ఆ తరువాత రైతులు తమకు తాము వేధిసపడితే నకిరెక్కల్లో పోలేసు కాల్పులు జరిగాయి. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో, భువన గిరిలో, నల్గొండ జిల్లాలో, పోలేసు కాల్పులు జరిగాయి. గుంటూరు జిల్లా తమిళ జిల్లా, తమకు తెలియనిది కాదు. గుంటూరులో కూడా పోలేసు కాల్పులు జరిగితే 'దొంగలు పడ్డ ఆరునెలల తరువాత కుక్కలు మొరిగిన చందంగా' వారం, పది రోజులు గడిచిపోయిన తరువాత రైతాంగం వేధిసపడి పోలేసుల చేత లాల్ దెబ్బలు తిని, ఘోరింగులకు గురి అయిన తరువాత మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పాత రేట్లకే అమ్మండని పేషర్తో ఒక ప్రకటన ఇచ్చారు. ఇది ఎంత నిర్లక్ష్య-వైఖరి? ఈ విధమైన పద్ధతి మంచిది కాదు. ఈనాడు దేశానికి అన్నం పెడుతూ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను పరిపష్టి చేయడానికి అన్ని విధాల మనం అందరికీ సహకరిస్తున్న రైతాంగం పట్ల 100 కి 90 శాతం ప్రజా ప్రతినిధులు మనం రైతు కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన వాళ్లు వున్నప్పటికీ కూడా ఇలాంటి నిర్లక్ష్య వైఖరి అవలంబించడం అనేది అత్యంత శోచనీయమైన, విచారకరమైన విషయం. అందుచేత పెద్దలు రోశయ్యగారు ఇక్కడ వున్నారు కాబట్టి ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం మేలుకొని క్యాబినెట్లో చర్చించి దయచేసి పాత రేట్లకే ఎరువులు అమ్మించడానికి శగిన చర్యలు తీసు కోవాలని లేకపోతే రైతాంగం ఈ ప్రభుత్వాన్ని క్షమించజాలదని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. పోతే డౌబ్ గురించి డిస్ కషన్ వున్నది కాబట్టి దీని గురించి నేను ఎక్కువగా చెప్పదలచు కోలేదు. ఎక్కడనుంచి చూచినా కూడా సుమారు మూడు వంతుల రాష్ట్రం ఈనాడు కరువు, కరువు అని చెప్పి 14, 15 జిల్లాల్లో కరువు వున్నట్లుగా వార్తలు వస్తూ వున్నాయి. బాధాకరమైన అంశం ఏమిటంటే మరి 14 జిల్లాల్లో జూలై, ఆగస్టు నెలల్లో వర్షపాతం లేదు. నార్మల్ రియన్ ఫాల్ వున్నదని పత్రికలలో వ్యాసున్నారు. రేడియోలు చెబుతున్నాయి. అందరు చెబుతున్నా కానీ ప్రభుత్వానికి మాత్రం చేమకుట్టినట్లు కూడా లేదు. ఈ పాటికే యంత్రాంగాన్ని ఎక్కడిక్కక్కడే గెరప్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపించి అక్కడున్న పెద్దలను ప్రభావితం చేసి తగిన రిలేఫ్ కోసం, తగిన నిధులు కోసం ప్రయత్నం చేసినట్లు ఎక్కడా దాఖలాలు కనిపించడం లేదంటే ఎంత నిర్లక్ష్య వైఖరి, ఎంత దుర్భరమైన పరిస్థితి అనేది ఒక్కసారి ఆలోచించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈనాడు కంఠశోషగా ఎంత చెప్పినా కూడా, ఎవరు చెప్పినా కూడా ఇది ఏదో మేము తెలుగుదేశం పార్టీగా చెప్పడం కాదు, అన్ని పార్టీల వారికీ ఇంటరెస్ట్ వున్న సబ్జెక్ట్. రాష్ట్రం యొక్క, దేశం యొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థకు మూలస్థంబంగా వున్న వ్యవసాయరంగాన్ని నేరు కార్పిడం అనేది క్షంతవ్యం అయిన విషయం కాదు. ఇలాంటి స్వల్ప కేటాయింపులతో జరిగే విధానం కాదు కాబట్టి దయచేసి మంత్రిగారు దీని మీద మరొకసారి పునరాలోచన చేసి తగిన కేటాయింపు చేస్తే విధంగా ఈ వ్యవసాయ రంగాన్ని తేర్చిదిద్దాలి. ఎరువుల ధర గురించి రైతాంగం ఇప్పటికే అనేకమైన బాధలతో వున్నారు. కాబట్టి కనీసం ఆ ఎరువులను ఈ సంవత్సరం పాత రేట్లకే అమ్మించడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు వెంటనే మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో సభకు హామీ ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను.

సివిల్ సప్లయిస్ శాఖ గురించి చెప్పారు. ఈ సివిల్ సప్లయిస్ కు సంబంధించి పెద్దలు 1.50 పాడుగు వెంకటరావుగారు చాలా చక్కగా ఈ శాఖను నిర్వహిస్తున్నారు. డైనమిక్ గా, మ. యాక్టివ్ గా. మంత్రి అయిన తరువాత అన్ని జిల్లాల్లో తిరిగి పరిస్థితిని సమీక్షించారు. మా జిల్లాకు కూడా వచ్చారు. అప్పుడు మేము కొన్ని సూచనలు చేయడం కూడా జరిగింది. ఫలితం రావడంలో, మాటలు కొటలు దాటగా చేతలు తంగెళ్లు దాటలేదు అని వారు చెప్పిన మాటలు వున్నాయిగానీ, ఒక్క కార్యక్రమం కూడా జరగలేదు. ఈనాడు, ఈ రాష్ట్రంలో గౌరవనీయులైన ఔరంగజేబు శాఖ మంత్రిగారిని మేధావీ అడుగుతున్నాను. బియ్యం ధర ఎంత? అని అన్నపూర్ణగా ప్రసిద్ధికెక్కిన ఆంధ్రరాష్ట్రం, దక్షిణదేశ ధాన్యగారంగా ప్రసిద్ధికెక్కిన మనరాష్ట్రం ఈనాడు ఫ్లెన్ రైస్ కొనుక్కోవాలంటే రూ. 10 కిలో బియ్యం. 8 నుండి 10 రూ.ల వరకు కిలో బియ్యం ఉన్న పరిస్థితి. మధ్యరకం అయితే 650 రూ.ల నుండి 750 రూ.ల వరకు క్వింటాల్ బియ్యం పెరిగిపోవడం ఈనాడు దుస్సహం, దుర్భరం. దీనిని గురించి ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం దక్కించుకున్న ఫునత, ఈ బియ్యంధర పెంచడానికి అనేక బాధలకు రాష్ట్రప్రజానీకాన్ని గురిచేయడం. మధ్యతరగతి కుటుంబాల వాళ్లు అనేక రకమయిన యిబ్బందులకు గురవుతున్న విధానం ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నది. బియ్యం సేకరణ విధానంలో వున్న లోపాల కారణంగా, బహిరంగ మార్కెట్ లో ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. రైస్ పొక్యూరేమెంట్ గతంలో సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ ద్వారా చేశారు. మంత్రిగారు ఇప్పుడు ప్లెవేట్ గా చేపట్టడం జరిగింది. నష్టంలో నడుస్తుంది కార్పొరేషన్ అని చెప్పారు. దీనిని తేసివేసి ఎఫ్.సి.ఐ.కి అప్పచెబుతాము అని అంటున్నారు. గత సంవత్సరం 34 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఎఫ్.సి.ఐ. ద్వారా సేకరించారు. అందులో 14 లక్షల టన్నుల బియ్యం కేంద్ర అవసరాలకు పోతే మనకు 25 లక్షల టన్నుల బియ్యం రెండు రూపాయలు కిలోకు యివ్వడం జరిగింది. 34 లక్షల టన్నులు ఎఫ్.సి.ఐ.కి యిచ్చారు. మీల్గు ఇతర రాష్ట్రాలలో అమ్ముకోడానికి 34 లక్షలకు పర్సెంట్ యివ్వడం జరిగింది. దాదాపు 68, 70 లక్షల టన్నుల బియ్యం బయటకుపోతే, 1989-90లో 100 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఉత్పత్తి అయితే, 1990-91లో 105 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఉత్పత్తి అయింది. ఉత్పత్తి 5 లక్షలు పెరిగింది. ధరలు మాస్టుంటే చుక్కలను అంటుకునే పరిస్థితిలో వున్నాయి. ఇది ప్రభుత్వం యొక్క వైఫల్యం అని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న పొక్యూరేమెంట్ పాలసీయొక్క పద్ధతి బహిరంగ మార్కెట్ లో బియ్యంధర పెరగడానికి, మధ్యతరగతి ప్రజానీకం బాధలకు గురికావడానికి ముఖ్యమయిన కారణం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఇంకొక అడుగు ముందుకువేసి ఎక్స్ పోర్ట్ కోసం 5 లక్షల టన్నుల బియ్యానికి పర్సెంట్ యిచ్చినట్లుగా తెలుస్తున్నది. బయటదేశాలకు ఎక్స్ పోర్టు చేయడానికి 5 లక్షల టన్నుల బియ్యం అంగీకరించి కుదుర్చుకున్నారని, రెండు లక్షల టన్నులకు అనుమతి యివ్వడం జరిగిందని తెలుస్తున్నది. ఇందువలన ఇంకా దారుణ మయిన పరిస్థితి బియ్యం కిలో రూ. 10 ల నుండి రాబోయే రోజుల్లో 12, 15 ఉంటుంది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం సరైన విధానంలో స్పందించాలి. సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ కు ఎత్తివేయాలనే ఆలోచన చేస్తున్నది. సంవత్సరం కాలంలో వారు సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ ఉద్యోగస్థులకు సుమారు మూడున్నర, నాలుగు కోట్ల రూపాయలు జీతాలు యిచ్చి ఐడిల్ గా ఉంచడం జరిగింది. ఆఫీసుకు రావడం, వార్తాపత్రికలు చదవడం, టెలివిజన్ వచ్చిన మాదిరిగా వాళ్లు రావడం తప్ప ఎటువంటి కార్యక్రమం జరగడం లేదు. ఇంకో ముఖ్యమయిన విషయం చెప్పవలసి

ఉంది. ఏరాష్ట్రంలో లేనివిధంగా ఈ సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ కాకుండా ఎన్కాం సంస్థ ఉంది. మినిస్టర్ గారిని చూస్తుంటే చాలా పిట్టిగా కూడా వుంటుంది. పేరుకు వారు సివిల్ సప్లయ్స్ మినిస్టరు గానే మొత్తం ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అంతా నడిపేది ఈ ఎన్కాం సంస్థ. షేరహోల్డర్లు వేసుకొని ఎన్కాతో జొరబడి, డిపార్ట్మెంట్ ను డామినేట్ చేసి పౌరసరఫరాల సంస్థను నేరుకార్చే విధంగా ఎన్కాం అనే వెబ్ ఎలిఫెంటును మైన్ డైన్ చేస్తుంది. రెండు కార్పొరేషన్లు ఎందుకు? దీనిద్వారా వస్తున్న ప్రయోజనం ఏమే లేదు. సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ లో వందలాది ఉద్యోగులను పనిలేకుండా పెట్టుకొని, ప్రొక్యూర్మెంట్ అప్పగించితే లక్ష టన్నుల బియ్యం నియంత్రణ చేశారు. సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ మనకున్న బెస్ట్ కార్పొరేషన్. దేశవ్యాప్తంగా చూస్తే, కేంద్రప్రభుత్వం వారి అవార్డును కూడా పేరు తీసుకోవడం జరిగింది. సమగ్రమయిన లెక్కలు అన్ని విధాలుగా కూడా ప్రభుత్వానికి, శాసనసభకు ఈ సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ ఎప్పటికప్పుడు తెలియ చేస్తున్నారు మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను ఈ ఎన్కాం లెక్కలు ఉన్నాయా? లెక్కలు తయారుచేస్తున్నారా? ఆడిట్ అయి ఎన్ని సంవత్సరాలు అయింది? ఇందులో కుంభకోణాలు ఎన్ని జరిగాయి ఈ ఐకాసురులను ఎందుకు పెంచి పోషించి బియ్యం ధరలు పెంచడానికి దోహదం చేస్తున్నారు. ఈ లాలూచీ చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు? పెంచిన ఈ ఎన్కాంను, సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ తో మెర్జ్ చేసి, నియంత్రించి మనకున్న ఉద్యోగస్థులలో ప్రతిభావంతంగా పనిచేసి వారున్నారు. వారితో బియ్యం పంపిణీ బేకప్ చేసి ఈ రెవెన్యూ అథారిటీస్ మీద ఆధారపడకుండా ఉండాలి. దీనికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా మంచి సూచన. కావాలంటే ఆలోచించి సమయం తీసుకొని చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పంపిణీ సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ తో చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రొక్యూర్మెంట్ విధానంలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం కొంచెం ఇరకాటం, ఇబ్బంది, కన్ఫూజన్ లో ఉన్నది. మన స్టేట్ వాళ్లు ప్రొక్యూర్మెంట్ చేశారు. మంత్రిగారు చెప్పారు. 30, 40 కోట్ల రూపాయలు ఆదాచేయడం కోసం మేము ఎఫ్.సి.ఐ.కి యిచ్చాము. ప్రొక్యూర్మెంట్ ద్వారా ఇచ్చే షేర్స్ తక్కువగా ఉందని చెప్పడం జరిగింది. దీంతో చిన్న పాయింట్ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. వాస్తవంగా లెక్కల ప్రకారం సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ ప్రకారం చూస్తే నష్టం రావచ్చు. రెమిడియల్ పద్ధతి ఉంది. తమిళనాడు ప్రభుత్వం ఉంది గరవ్వుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నోటిఫైడ్ ఏజెంట్ క్రింద తీసుకొని ఐవీరంగంగా వారు బియ్యం సేకరించుతారు. వాళ్ల అవసరాలు తేర్చు కుంటారు. హఠానా రాష్ట్రంలో కూడా ఇదే పద్ధతి ఉన్నది మీరు కూడా అదేవిధంగా చేయవచ్చు. కేంద్రంలో మే పార్టీ అధికారంలో వుంది. అక్కడవన్న పెద్దలను ప్రభావితం చేసి నోటిఫైడ్ ఏజెన్సీని తీసుకోండి. ఎన్కాంను, సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ను మెర్జ్ చేయండి. ఎందుకు ఎన్కాంను మేపడం. ఎటూ అర్థం కాని కన్ఫూజన్. కార్పొరేషన్ను ఎత్తివేసి పద్ధతి కాకుండా ఈ ఐరావతాన్ని మోసినట్లు ఈ ఎన్కాంను ఎందుకు భరించడం? ఇందులో వున్న లోపాలను, లొసుగులను సరిదిద్దుకొని రెండు కార్పొరేషన్లను మెర్జ్ చేసి డిస్ట్రిబ్యూషన్ ప్రొగ్రాం మీరు తీసుకునే విధంగా కేంద్రప్రభుత్వానికి ఎఫ్.సి.ఐ. నోటిఫైడ్ ఏజెన్సీ తీసుకునే కార్యక్రమ నిర్వహణ అవకాశం ఉంది కాబట్టి పరిశీలించి మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెప్పాలని, ఐవీరంగ మార్కెట్ లో మేలరకం బియ్యం, మధ్యరకం బియ్యం సరైన ధరలకు ప్రజలకు అందించే విధంగా పటిష్టమయిన చర్యలు తీసుకొని, మిల్లర్లు బాగుపడ్డారు కానీ ప్రజలకు మాత్రం దురవస్థ మారలేదు కాబట్టి ప్రజలను బాధపెట్టే విధానం మంచిది కాదు. మిల్లర్ల శ్రేయస్సుకోసం ప్రభుత్వం పనిచేయకూడదు ప్రజల శ్రేయస్సుకోసం ప్రభుత్వం పనిచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శాసనసభలో చర్చకు వచ్చింది. మంత్రిగారు వచ్చి చెప్పారు. ఈ కార్యాల విషయం చాలా గందరగోళంగా తయారయింది, శాసనసభ్యులు కూడా నియోజకవర్గానికి పోతే, ఏ గామానికి పోయినా కూడా కార్యాల బాధ తట్టుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. మారు కార్యాల 2-00 ఇప్పించండి లేదు అని బాధపడుతున్నారు. కార్యాల రెండు రకాలుగా ఉన్నవి. బీయ్యం మ. యివ్వకపోతే యివ్వకపోయారు కనీసం పసుపు పచ్చ కార్యాల అయినా యివ్వండి అంటే సర్వేన పద్ధతిలో ఆ కార్యాల కూడ లభించే విధానం లేదు. గతములో ధైర్యము. మంత్రిగారు మా డిల్లకు వచ్చి శాసనసభ్యుల సమావేశము పెడితే అప్పుడు కూడ సూచనగా చెప్పడం జరిగింది. ఒకసారి దీనిని ప్రక్కాశన చేయడానికి, ఈ రాష్ట్రములో బీయ్యం కార్యాల గాని పసుపుపచ్చ కార్యాల గాని అవసరమున్న వారు ఎందరు ఉన్నారనేది మీరు ఒకసారి సర్వే చేయించండి, దానితో గొడవ పోతుంది. మీరు కావలసినంత మంది అధికారులు ఉన్నారు, యంత్రాంగం ఉంది. చేయడానికి ఉష్ణంగా అవకాశాలు ఉన్నవి, లేవని కాదు. ఒకసారి మొత్తం చేయించి ఎంత మందికి అసలు కార్యాల అవసరం ఉన్నవో, వారికి యివ్వడానికి ముందుకు రండి. కానీ ఎంతసేపు యిన్నానే పోతున్నాము. పొద్దున లేస్తే మళ్ళీ పది మంది రావడం, ఎం.ఎల్.ఏ.లను, మిగతా ప్రజా ప్రతినిధులను అందరినీ బాధ పెట్టడం జరుగుతుంది. ఒక కార్యాల కూడ యిప్పించలేరా ఎం.ఎల్.ఏ.గా ఉండి అంటే చాలా అవమానకరంగా ఉంది. దీనికి ఏదైనా పర్మనెంటు నౌల్యాషను చూచి యీ కార్యాల భాగోతాన్ని ఎక్కడో ఒక పోట పరిష్కారం చేయడానికి పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతగాకుండా, కార్యాల విరివేత పేరు మీద అధికార వల్ల అనేకమైనటువంటి అవకతవకలు జరిగాయి. ఇంట్లో ఫ్యాన్ ఉంటే కార్యాల లేదు. భార్యాభర్తలు యిద్దరు కూలి పనిచేసే రోజుకు 20 ప్లస్ 20, 40 రూపాయలు అంటే నెలకు 1200 రూపాయల ఆదాయం మీకు వస్తుందని లెక్కలు కట్టి వేలాది పేద కుటుంబాల వారి కార్యాలను నిర్మాణాన్ని అధికారులు తీసుకున్నారు. దయచేసి వారికి ఆ కార్యాలను రెస్టోర్ చేయించండి; పేద కుటుంబాల వారికి న్యాయం చేయించండి అని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే కోఆపరేటివ్స్ విషయం. దురదృష్టవశాత్తు సహకార శాఖ మంత్రిగారు యిక్కడ లేరు. మొన్న బిల్లు మీద చర్చ జరిగింది. ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి శాఖ. పంచాయితీరాజ్ మరియు సహకారం అనేవి యీ రెండు కూడ ఉద్యమాలు. వాస్తవంగా యివి డిపార్టుమెంటు కావు. ఎప్పుడో బీబీసీ ప్రభుత్వ వాయాములో 1901 లో ఆర్ ఇండియా కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ యాక్టు అనేది వచ్చింది. అప్పుడు ఎడ్వర్డ్ లా అనే కమీషను వెన్స్, ఆయన యిచ్చిన నివేదిక ప్రకారము ఆనాడున్న బీబీసీ ప్రభుత్వం పెట్టిన చట్టం అది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత దానికి సర్వేన చట్ట స్ఫూర్తిని కలిగించి ప్రభుత్వపరంగా నిధులు యిచ్చి దానిని సర్వేన పద్ధతిలో చేయవలసి ఉండెను. కానీ యీనాడు మనం చూస్తున్నాము. ఎన్నో రకాల ఉద్యమాలు వస్తున్నాయి. వాటిని చూచి మనము ప్రేక్షకులుగా ఉండిపోతున్నాము. సహకార ఉద్యమం, పంచాయితీరాజ్ ఉద్యమం, ఈ రెండు నేరు కారిపోయినవే. ఈనాడు సహకారరంగములో సింగిల్ విండో నుండి మొదలు పెట్టుకుంటే కేంద్ర సహకార బ్యాంకు వరకు అన్ని కూడ అవినీతి కుంభ కోణాలలో చిక్కుకొని పోయినవి. ఈ రోజు ఏదో అంతం వస్తే రేపు 304 క్రింద యివ్వమని తమరు చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు జరుగుతున్నటువంటి అవినీతి కుంభకోణాల వల్ల ఈ సహకార సంఘాలు పూర్తిగా నిర్వీర్యంగా తయారు అయిన పరిస్థితులు ఉన్నవి. ఏదైనా కొంత మంది చేయాలనే ఉద్దేశముతో, కొంతలో కొంత మేలు జరుగాలనే ఉద్దేశముతో గత తెలుగుదేశము ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. సింగిల్

విండ్ సిస్టమ్ను యింటర్డ్యూస్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా అప్పులు ఆన్లైన్ కడితే రైతులకు వడ్డీ మాఫీ చేసే సౌకర్యం కల్పించడం జరిగింది. అదే విధంగా రైతులు సకాలములో అప్పులు చెల్లించే అయిదున్నర శాతము రిబేటు యివ్వడం జరిగింది. సహకార సంఘాలలో ఎన్నికల విషయం తమకు తెలియనటువంటి విషయం కాదు. అనేకమైనటువంటి క్యాంపులు పెట్టుకోవడం, పెద్ద పదవులు అన్నట్లుగా వాటిలో రాజకీయాలు ప్రవేశపెట్టి పోటాపోటీగా తిరుపతి, బెంగళూరులలో క్యాంపులు నిర్వహించడం, లంచాలు యిచ్చి ఓట్లు కొనుక్కోవడం లాంటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. సింగిల్ విండ్ స్కాం లో కూడ ఒక ఓటు అంటే 50 గాముల మాంసం, వంద గాముల సారా యివ్వాలనే దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఏర్పడింది. అటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు వాటిని సంస్కరించాలంటే యీ విధానం మంచిది కాదని ఫ్లెర్మన్ కు డైరెక్ట్ ఎలక్షన్లు పెట్టడం జరిగింది. వీటికి మాటికి వారిని తేనివేయడం మంచిది కాదని ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు పెట్టడం జరిగింది ఫ్లెర్మన్ కౌరకు. మేము 5 సంవత్సరాల టర్మ్ పెట్టాము. దాని ప్రధానమైనటువంటి ఉద్దేశం ఏమంటే ఎం.ఎల్.ఏ.లకు, మండలాధ్యక్షులకు అయిదు సంవత్సరాల టర్మ్ ఏ విధంగా అయితే వుందో అదే విధంగా వారికి కూడ అయిదు సంవత్సరాల టర్మ్ వుంటే మాటి మాటికి ఎలక్షన్లు వచ్చి ప్రభుత్వానికి ఖర్చు, అదే విధంగా పోటా పోటీలు పెరిగిపోవడమనేది తగ్గి పోతుందని కొంత ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణం ఏర్పడుతుందని. కానీ కేవలం తెలుగు దేశము పార్టీ వారే 23 జిల్లాలలో జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకులకు ఫ్లెర్మన్ గా వున్నారనే ఉద్దేశముతో ఏదో విధంగా వారిని తేనివేయాలనే ఉద్దేశముతో ఆ టర్మ్ తగ్గిస్తున్నామనే నెపంతో వున్నటువంటి ప్రజా ప్రతినిధులను తేనివేయడం, వాటిని కలక్టర్లకు అప్పగించడం జరిగింది. తమకు తెలుసు. కలక్టర్ అంటే డిస్ట్రిక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పాడే. ఈనాడు అనేక పనులలో తలమునకల్లా సతమతమవుతున్న పరిస్థితి ఆయనకు వుంది. వారు ఏవిధంగా దేని కొరకు టైము యిస్తారు? రోజుకు పది నిమిషాలు అయినా టైము యివ్వలేని పరిస్థితి ఉంది. ప్రజాప్రతినిధులను తేనివేసి కలక్టర్లకు అప్పగించడమనేది అప్రజాస్వామికం కాంగ్రెసేతర రాజకీయ పార్టీలపట్ల యీ ప్రభుత్వం ప్రదర్శిస్తున్నటువంటి అసహన వైఖరికి ఇది పరాకాష్టగా నేను అభివర్ణిస్తున్నాను. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఎలక్షన్లు పెడుతామనుకున్నారు. అప్పటిదాకా ప్రజా ప్రతినిధులు వుంటే ఏమి కొంప మునీగిపోయేది? వారిని తేనివేసి కలక్టర్లకు అప్పగించడం ప్రజాస్వామ్యమా? ప్రజాస్వామ్యం మీద వున్న గౌరవమా? ఒకవేళ అదే ప్రజాస్వామ్యం అయితే కాంగ్రెస్ మార్క్ ప్రజాస్వామ్యం అవుతుందిగాని నిజమైనటువంటి ప్రజాస్వామ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొకవిషయం, బాధాకరమైనటువంటి విషయం. నీన్న మేమంతా మంత్రిగారికి మొరపెట్టుకున్నాము. ప్రతిపక్షాల నాయకులు చెప్పారు. అయినా కూడ బలం వుందని, మెజారిటీ వుందని బిల్లును పాసు చేసుకున్నారు. ఇప్పటికైనా దానిని మార్పుకోవాలని కోరుతున్నాను. సహకార సంఘాలలో స్త్రీలకు రెండు సేట్లు నామినేషను పద్ధతి పైన పెట్టారు. స్త్రీలకు ఎందుకు? మొత్తం నామినేట్ చేసుకోండి. మిమ్ములను వద్దు అనే వారు ఎవరు? ప్రభుత్వం మీ చేతిలో వుంది, అధికారము మీ చేతిలో ఉంది. శాసనసభలో మీకు మెజారిటీ వుంది, మొత్తం అంతా నామినేట్ చేసుకోండి, గొడవ లేదు. ఇద్దరు స్త్రీలకు నామినేషను పద్ధతి ఏ పరిస్థితుల్లోనూ సమర్థించుకోవాలని చూచినప్పటికీ వికారంగా వుంది, మీరు విమర్శలకు గురి అవుతారు. స్త్రీలు వద్దు అంటారా అని రోశయ్యగారు అడిగారు - పెద్దలు - నేను రోశయ్యగారికి ఒక సూటి ప్రశ్న వేస్తున్నాను. మీకు నిజంగా ఒకవేళ స్త్రీలపైన ప్రేమవుంటే సింగిల్ విండ్ ఫ్లెర్మన్ స్కాం లో స్త్రీలను ఎందుకు పెట్టలేదు? కేంద్ర

సహకార బ్యాంకు స్థాయిలో ముగ్గురు స్త్రీలు వుండాలని - రాయలసీమలో ఒకరు, తెలంగాణలో ఒకరు, ఆంధ్రలో ఒకరు అని సెంట్రల్ బ్యాంకులకు సంబంధించి మూడు స్థానాలను - రిజర్వ్ చేయవచ్చు గదా. అటువంటి ప్రయత్నం లేదు, అది చేయాలనే ఆలోచన లేదు. స్త్రీలను అడ్డం పెట్టుకొని, స్త్రీలకు ఏదో యిస్తున్నామని వంక పెట్టుకొని, ఆ సెవంతో దొడ్డి దారిన అప్రజాస్వామికంగా బ్యాంకులను హస్తగతం చేసుకోవాలనే రాజకీయ పరమైనటువంటి సంకుచిత ఆలోచన తప్ప మరేమీ కాదు. ఇది సరైనది కాదు. మీరు తీవ్రమైనటువంటి విమర్శలకు గురి అవుతారు. కాబట్టి దయచేసి దానిని విరమించుకోండి. నామినేషను కాదు, రిజర్వేషను పెట్టండి - ఒక డైరెక్టర్ల స్థాయిలోనే కాదు, ఛైర్మన్ల స్థాయిలో కూడ పెట్టండి. ఊల్గాకు 20, 30 సింగిల్ పిండ్ ఫెర్టిలైజర్, స్త్రీలు వుండాలని చెప్పండి, ఊల్గా కేంద్ర సహకార బ్యాంకులో స్త్రీలు వుండాలని చెప్పండి. అప్పుడు నీజాయిటీగా స్త్రీల ఎడల వున్న గౌరవముతో బేకారని భావిస్తారు. ఇది రాజకీయ కారణాలతో చేస్తున్నారని తప్ప సరైనది కాదు. కాబట్టి దానిని విరమించుకోవాలని కోరుకున్నాను.

చోతే ముఖ్యంగా తెలంగాణ ఊల్గాలలో అనేకమైనటువంటి కారణాల వల్ల, పేయిడ్ సెక్యూరిటీస్ చేసిన సమ్మె వల్ల, యీ సహకార శాఖలో రైతగానికి మాఫీచేసిన అప్పుల వివరాలు రైతులకు తెలిసిరావడం లేదు. సహకార బ్యాంకులలో కూడ యీనాడు లోనింగ్ జరగడం లేదు, సర్వేన పద్ధతి లేదు. పెద్ద కన్సూమర్లగా వుండి. కాబట్టి దయచేసి డీవర్చుమెంటును గేయర్ ఆఫ్ చేసి ఏ రైతుకు మాఫీ అయిందీ, ఏ రైతుకు కాలేదు అనే వివరాలను రైతగానికి అందవేయండి. ఎవరు యింకా బకాయి చెల్లించవలసివుంది అనేది వారికి అందవేస్తే వారు చెల్లిస్తారు, తిరిగి అప్పులు తీసుకుంటారు. అదేదో ఒక పద్ధతిలో కొనసాగుతుంది. ఎల్.టి. లోన్స్ కొంతవరకు యివ్వడం జరిగింది. కానీ ఎస్.టి. లోన్స్ గాని క్యాప్ లోన్స్ గానీ ఏ ఊల్గాలో కూడ ఒక్క ప్లెన్ సహకార బ్యాంకుల ద్వారా రైతులకు అందడం లేదు. నాబార్డ్, రిజర్వు బ్యాంకు పెట్టిన ఆంక్షల కారణంగా ఎటూ అప్పులు దొరకడం లేదు, బంగారం తాకట్టు పెట్టినా అప్పులు దొరకడం లేదు. కనీసం సహకార బ్యాంకుల ద్వారా యిప్పించడానికి వివరాలను వారికి అందించడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి పర్యలు తీసుకొని, వారికి అప్పులు యిప్పించడానికి కార్యక్రమం చేపట్టాలి. అప్పుల మాఫీ వివరాలను రైతగానికి సమగ్రంగా వెంటనే అందవేయడానికి గాను తక్షణమే 2.10 ప్రభుత్వం అధికారాన్ని ఆదేశించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పశు సంవర్ధక శాఖ గురించి మ. మనవిచేస్తాను. పశుసంవర్ధక శాఖ అనేబదులు దీనిని పశుమర్ధక శాఖ అంటే బిహ్వంధంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం. పశుశిరోమి హైదరాబాద్ నగరానికి ఏ వైపున అయినా మీరు చూడండి. విజయవాడ రోడ్డులో కానీ మెదక్ రోడ్డులో కానీ కరేంనగర్ రోడ్డులో కానీ కామారెడ్డి రోడ్డులో కానీ రాజధానికి వచ్చే ఏరోడ్డులో అయినా కానీ వేలాది పశుసంపద ఈనాడు వధశాలలకు వస్తూ ఈ పశుసంపద నానాటికే తరిగిపోతున్నది. దీనికి 51 కోట్ల 24 లక్షల రూపాయలు తేటాయించామని చెప్పడం జరిగింది. ఇది ఏ మూలకూ సరిపోదని మంత్రీగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఏర్పడినటువంటి భయంకర భయానక పరిస్థితులలో పశుగానం సరఫరా చేయడానికి కూడా ఈ డబ్బు చాలదని మనవిచేస్తున్నాను. అది ఏమూలకు సరిపోదు. ఇంచుమించుగా రాష్ట్రంలో 14, 15 ఊల్గాలలో కరువు ఉంది. గత సంవత్సరం కూడా 'తమ' 'ద్వైత' వచ్చే జంటురే. 'చెక్కడా' 'చె' 'పశు' సరఫరాక 'చె' 'చె' బిల్లు లోను డాక్టర్లు పనిచేయడం లేదు. ఎక్కడైనా ఇబ్బంది వస్తే పశువులు చనిపోతున్నాయి.

వందల సంఖ్యలో పశువులు చనిపోతున్నాయి. గొర్రెలు చనిపోతున్నాయి, గేదెలు చనిపోతున్నాయి అని అంటే పట్టించుకునే దిక్కు లేదు. దవాఖానాలలో మందులు లేవు వేరీ డిపార్టుమెంటులో ప్లెసలు లేకపోతే ఆయా జిల్లాలలోని వేరీ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన డెప్యూటీ డైరెక్టర్లు ఆ జిల్లా పరిపాలన దగ్గరకుపోయి భీక్షం ఎత్తుకునే పద్ధతులతో అయ్యా, మాదగ్గర డబ్బు లేదండి. మీరు ఏమైనా కేటాయింపండి, మేము మందులు ఇస్తాము లేకపోతే మేము ఏమే చేయలేము అనే పద్ధతులలో - అంటే దీనిమీద, హాస్మెస్ పరిస్థితులలో ఉన్నారు. దీనిని చక్కదిద్దడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ వ్యక్తులతో డాక్టర్లు లేరు. ఉన్న డాక్టర్లు చేతనైనా సఫెక్టివ్గా పనిచేయవడానికి ట్రైకింగారు వర్కలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. పశు సంవర్ధనం అని పేరు పెట్టుకున్నారు కనుక ఇప్పుడు ఏర్పడినటువంటి కరువు పరిస్థితులలో రైతులకి పశు గ్రాసాన్ని 100% సబ్సిడీ మీద అందించాలి. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో వివిధంగా అందించడం జరిగింది. ఇది సాధ్యం కాదని అధికారులు లేక్కలు వ్యాసి ఇస్తారు. కానీ ఇది జరిగింది Practically it has taken place. కనుక మీరు దావాపుటలను కాపాడాలనే పద్ధతులలో 100% సబ్సిడీమీద పశుగ్రాసాన్ని కరువు జిల్లాలలో అందించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అఖి్ శాఖకు సంబంధించి రెండు విషయాలు మనవిచేస్తాను. ఈ వాతావరణ సమతుల్యం రోజురోజుకు దెబ్బతింటున్నదని, ఎకలాజికల్ ఇంబాలెన్స్ వోయి కరువులు సంభవిస్తున్నాయని, వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయని శాస్త్రజ్ఞులు వేనోళ్ల చెబుతున్నారు. అయినా ఈనాడు చాలా తక్కువగా కేటాయింపులు జరుగుతున్నాయి. సామాజిక వనాలు పెంచాలనే కార్యక్రమాలు ముమ్మరంగా చేస్తున్నట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు ఇటీవల మా జిల్లాకు వచ్చి ఏవో కొన్ని కార్యక్రమాలు చేయడం జరిగింది. వారి ప్రకటనలు, వారి ప్రయత్నాలు బాగానే కనీపిస్తున్నాయి కానీ ఇక్కడ కేటాయింపులు చూస్తే మాత్రం దానికి సమతూకంగా లేవని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అసలు లేక్కల ప్రకారం మూడవ వంతు అడవులు ఉండాలి. అవిధంగా ఉన్నప్పుడే వాతావరణ సమతుల్యం మెయినిటెయిన్ అవుతుందని శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నటువంటి అంశం ప్రభుత్వ పరంగా కూడా చెబుతున్నటువంటి అంశం. మన రాష్ట్రంలో ఈనాడు కేవలం 13% లాండ్స్లో అడవులు ఉన్నాయి. అందువల్లనే ఈనాడు ప్రతి 2 సంవత్సరాలకు ఒకసారి, 3 సంవత్సరాలకు ఒకసారి భయంకరమైన డ్రై స్పెల్లు రావడం జరుగుతున్నది. ఈనాడు కూడా రాష్ట్రం కరువులో ఉండడం - ఇటువంటి పరిస్థితులు సంభవిస్తున్నాయి కనుక సామాజిక వనాల పెంపుదలమీద ఇప్పుడున్నటువంటి కేటాయింపులు చాలవు. కనుక మంత్రిగారు తమవంతు కృషిచేసి క్యాబినెట్లో చాలా గట్టిగా ఫైట్చేసి ఈ కేటాయింపులు పెంపొందించి తగినటువంటి పద్ధతులలో దీనిని వేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు అమూల్యమైన కలప దొంగ రవాణా జరుగుతున్నట్లు మనం వింటున్నాను. ఆ దొంగ రవాణాను అరికట్టడానికి మంత్రిగారు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మత్స్యశాఖకు సంబంధించి కూడా ఒక అంశం చెప్పాలి. మన రాష్ట్రానికి దాదాపు 1000 కిలో మీటర్ల సముద్ర తీర ప్రాంతం వుంది. అదేకాకుండా వేలాది ఎకరాలలో బ్యాకిష్ వాటరులో ప్రాన్ను కూడా విస్తరించి ఉన్నాయి. కొస్టల్ జిల్లాలో - తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో లక్కలాది ఎకరాలలో వేపల చెరువులు త్రవ్వ చేపలను పెంచే ఆవకాశం ఉంది రొయ్యలు పెంచుకోవచ్చు, చేపలు పెంచుకోవచ్చు. ఈనాడు మనకు

విదేశీమారక ద్రవ్యం లేదని, బ్యాంకులను పేమంటు చేయడం కోసం బంగారం తీసుకొని వెళ్లి తాకట్టు పెట్టుకునే పరిస్థితులలో మనం ఉన్నాము. అనేకమైన ఇబ్బందులను మనం ఎదుర్కొంటున్నాము. ఈ రొయ్యల పెంపకంద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వం నిజాయితీతో, ధృఢమైన సంకల్పంతో, కర్తవ్య నిష్ఠతో ఖచ్చితంగా విదేశీమారకద్రవ్యం సంపాదించు కుందాము, మన దేశ, రాష్ట్ర వనరులను పెంపొందించుకుందాము అనే చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తే కొన్ని వందల, వేల కోట్ల రూపాయలు విదేశీమారక ద్రవ్యం సంపాదించుకొన దానికి అవకాశం ఉంది. ఆ అవకాశం ఉన్నప్పటికీ ఎటువంటి చర్యలు లేవు. ఈ శాఖకు చేసిన కేటాయింపులు చేపలు పట్టుకొనడానికి కూడా సరిపోవు. అభివృద్ధి ఏమో కానీ అందు బాటలో ఉన్న చేపలను పట్టుకొనడానికి కూడా సరిపోయే పరిస్థితులలో లేదు. దీనికి 16 కోట్లు కేటాయిస్తే ఏవిధంగా ఇది సాధ్యం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది సరిపోదని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఎంతో పుష్కలమైన వనరులు మనకు ఉండి దానిని వినీయోగించు కోలేక పోవడం దురదృష్టకరం. కేంద్ర మంత్రిగారు ఒక స్కేము ప్రకటించారు. పత్తికలలో పదివాను, చాలా సంతోషం కలిగింది. ఎందుకంటే 750 కోట్ల రూపాయలతో కొత్త మాస్టరు ప్లాన్ పెట్టబోతున్నాము, అక్కడ పోటెన్షియల్ ఉంది. దానికంతా ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తాము, రాష్ట్రానికి ఆదాయం తెస్తాము అనే ప్రకటన పేపర్లలో చూశాము. బడ్జెటులోకి వచ్చేప్పటికి దాని ప్రస్తావన ఎక్కడా లేదు. ఆ స్కేము ఉందా లేదా అనేది ఏమీ తెలియడం లేదు. కనుక దీనిమీద అటువంటి కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి, ఒక మాస్టరు ప్లాన్ రూపొందించి మనకు వనరుల లోటు ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రభావితం చేసి ఇంకా అవసరమైతే అంతర్జాతీయ ద్రవ్య సంస్థకు ప్రభావితం చేసి అప్పులు తెచ్చుకొని పెద్దఎత్తున ఈ కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తద్వారా మత్స్య పారిశ్రామికాలకు, మత్స్య పరిశ్రమను చేసుకునే రైతాంగానికి - అందిరికి లాభం వేకూర్చాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ప్రభుత్వపరంగా చేయవలసినది. తరువాత ప్రయివేటు పరంగా చేయవలసినది కూడా ఉంది. కోస్తా జిల్లాలలో - తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో చేపలచెరువులు వున్నాయి-రైతులు చేపల చెరువులు పెంచుతున్నారు. అయితే వీరికి మన దగ్గర సరైన మార్కెటింగు సౌకర్యం లేదు. పోస్టల్ యూనిట్లు లేవు. కొల్లు స్టోరేజీలు లేవు. గతంలో కూడా మేము చాలా గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. దీనిమీద ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం జరగలేదు. శ్రీకాకుళం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా రైతులందరూ లాల్‌లలో చేపలను కలకత్తాకు తీసుకొనిపోతే అక్కడ వారికి దయ ఉంటే కొంటారు లేకపోతే లేదు. వారు కొనని పరిస్థితి ఏర్పడితే ఒక రోజు, రెండు రోజులలో అవి పాడైపోతే వెలాది రూపాయలు విలువచేసే టన్నుల కొలది చేపలను అక్కడి బజారులలో పారవేసి వస్తున్నటువంటి సందర్భం కూడా ఉంది. కనుక ప్రభుత్వం దీనికి సంబంధించి తగు చర్యలు తీసుకొని ప్రయివేటురంగంలో చేపలు ఉత్పత్తి చేసే వారిని కూడా ప్రోత్సహించాలని కోరుతూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇప్పించుకు తమకు అభివంద నములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The House now stands adjourned till 5 p.m. to-day.

(The House then adjourned at 2.16 p.m. to meet again at 5 p.m.)

సభ తిరిగి సాయంత్రం గం. 5.00 లకు సమావేశమైనది

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

స్వల్పకాలిక చర్చ: రాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కరువు మీద చర్చ మొదలు పెడదాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో పృథుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల శ్రావణం దాదాపు పది జిల్లాలలో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయి. రివెన్యూలోనే చెప్పారు. ఈ రోజు శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, నెల్లూరులో కొంత భాగం, చిత్తూరు, అనంతపురం, కడప, కర్నూలు, అదిలాబాద్, మెదక్ ఈ జిల్లాలలో కూడా కొంత భాగం జాలై, ఆగస్టు నెలలలో వర్షాలు తక్కువగా పడినందున లక్షలాది ఎకరాలలో మెట్టపంటలు దెబ్బతిన్నాయి. రెయిన్‌ఫాల్ మాస్ట్రో అనంతపురం జిల్లాలో జాలైలో 71 శాతం డెఫిసిట్ పడింది. కృష్ణా జిల్లాలో 54 శాతం, కడప జిల్లాలో 52 శాతం, కరీంనగర్‌లో 40 శాతం, అదిలాబాదులో 39 శాతం డెఫిసిట్ రెయిన్‌ఫాల్ ఉంది. వేరుశనగ, కొన్న, ఆముదాలు, మొదలైన మెట్ట పంటలు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయి. వేసిన పత్తనాలు కూడా రాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. పెర్చు మొత్తం ఎండిపోయాయి. సెప్టెంబరులో కానీ ఆగస్టులో కానీ కొంత రెయిన్‌ఫాల్ ఉంది. తెలంగాణాలో కానీ, కోస్తా, ఆంధ్రలో కానీ, 22, 23, 24 తేదీలలో కొంత వర్షం పడింది. కానీ పడిన ఆ వర్షాలవల్ల కూడా ఉపయోగం లేదు. అప్పటికే పెర్చు దెబ్బ తిన్నాయి. ఎండిపోయాయి. మొత్తం క్యాష్‌లో 25 శాతం కూడా మెట్టపెర్చు రావడానికి వీలు లేని పరిస్థితి ఉంది. గత సంవత్సరం కూడా కరువు ఉంది. అనంతపురం, చిత్తూరు, తెలంగాణాలో కొన్ని ప్రాంతాలలో, విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో పూర్తిగా కరువు ఉంది. గత సారి కూడా సభలో కరువు మీద చర్చించాము. పృథి సంవత్సరం కరువు కొన్ని ప్రాంతాలలో క్యాసిక్‌గా ఉండి పంటలు దెబ్బతింటున్నాయి. రాయలసీమ మొత్తం, తెలంగాణాలో కొన్ని ప్రాంతాలలో, ఆంధ్రలో కూడా మెట్టపంటలు దెబ్బతింటాయి. పృథి సంవత్సరం చర్చిస్తూనే ఉన్నాము. శాసనసభ ఎప్పుడు సమావేశమయినా కానీ కరువు మీద చర్చ తప్పనిసరిగా ఉంటోంది. ఎప్పటికప్పుడు కరువు మీద చర్చించుకోవడం, ఆ రోజుకు సమాధానం ఇవ్వడం జరుగుతోందే తప్ప శాశ్వతంగా కరువు నివారణకు పృథుత్వాలు యోచించడం లేదు. ఈ మధ్యనే అనంతపురం కరువు విషయంలో 304 నిబంధన క్రింద చర్చను ఎలవ్ చేశారు. అనంతపురం సభ్యులు ఎంతో ఆవేదనతో మాట్లాడారు. ఆ సభ్యులు పోడియం వద్దకు రావడం జరిగింది. నిధులు సరిపోవడం లేదని, పేదలు కర్ణాటకకు మైగ్రేట్ అవుతున్నారనే, రాయలసీమలో ఆకలివావులు ఉన్నాయి. ఈనాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఆకలివావులు ఉండడం దురదృష్టం అని చెప్పారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా మహబూబ్‌నగర్, అనంతపురం, రాయలసీమలో కొన్ని ప్రాంతాలలో ఆకలివావులు కరువు వల్ల ఏర్పడుతున్నాయి. అటువంటి తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఇప్పటికీ ఉన్నాయి. సెంట్రల్ గరన్టీమెంటు కూడా డ్రాబ్ అనిస్కెన్స్ ఇస్తుంది. ఇచ్చినప్పటికీ కూడా, వారి టీమ్‌ను పరిశీలన కోసం పంపడంవల్ల వారు రావడంలో కూడా ఆలస్యం జరుగుతుంది. జూన్‌లో కొంత వర్షం వచ్చింది. జూలైలో కొంత వచ్చింది. ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసాల్లో వచ్చాయి. కేంద్రపృథుత్వం టీం వచ్చేసరికి వర్షం వచ్చి, పచ్చగా ఉండడం వల్ల, వర్షపాతం బాగానే ఉందని రిపోర్టు వ్యాసుకుని, కరువు లేదని

చెబుతున్నారు. ఆ టేమ్స్ పరిశీలన ఈ విధంగా ఉంది. వర్షాలు వచ్చే విధం ఎట్లా ఉంటుందంటే, ఈ ఊరిలో వర్షం పడితే, పక్క ఊరిలో పడదు. ఈ మండలంలో పడితే పక్క మండలంలో పడదు. ఈ జిల్లాలో వర్షం వస్తే, మరొక జిల్లాలో పడదు. నేజన్ రెయిన్‌ఫాల్ లేదు. సైక్లోన్ వస్తే, వర్షాలు వస్తున్నాయి. లేకపోతే లేదు. రెయిన్‌ఫాల్ జిల్లాలలో చూస్తారు. ఒక చోట బాగా ఉంటుంది. ఇంకో చోట ఉండదు. ఇవన్నీ గమనించకుండా, డిస్ట్రిక్ట్ ఏవరేజ్ తీసుకుని, ఏవరేజ్ వచ్చింది కనుక కరువు లేదు అంటున్నారు. రిఫ్లయ్‌లో చూస్తే, చిత్తూరు జిల్లాలో కరువు వచ్చింది. ఎవరయినా సరే అక్కడకు వెళ్లి చూడండి. ఈస్ట్రన్ పార్ట్‌లో రెండు, మూడు తాలూకాలలో తప్ప, మొత్తం 12, 13 తాలూకాలలో, వెస్ట్రన్ పార్ట్ మొత్తం వర్షపాతం లేక వేరుతెనగ, చెరకు, వరి పంటలు ఎండిపోయాయి. తేవ్రమైన కరువుతో బాధ పడుతుంటే, చిత్తూరు జిల్లాలో కరువు లేదని అంటారు. అనంతపూర్, కడప, కర్నూలు, అన్ని చోట్లా తేవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. ఎక్కడా కూడా ప్రభుత్వపరంగా నిధులు మంజూరు కాలేదు. ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానీ అటు కేంద్రప్రభుత్వంకానీ పట్టించుకోలేదు. నిధులు ఇవ్వలేదు.

తాగే నీటి సమస్యకు వస్తే బోర్‌వెల్స్ మీదనే ఆధారపడవలసి వస్తోంది. గతంలో 150 అడుగులు బోర్ వేస్తే వాటర్ వచ్చేది. ఇప్పుడు 200 అడుగులు వేసినా నీరు రావడం లేదు. ఒక్కొక్క గ్రామంలో రెండు, మూడు బోర్ వేల్స్ లేకపోతే పరిష్కారం కావడం లేదు. గ్లౌండీ వాటర్ వెల్స్ పడిపోయింది. 200 అడుగులు తగ్గవీసినా నీరు పడడం లేదు. ప్రభుత్వ లెక్కలలో బోర్‌వెల్ వేసినట్లు ఉంటుంది. ఆ విలేజ్ కవర్ అయినట్లు ఉంటుంది. కానీ బోర్స్ వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. నీరు అంతా డ్రయ్ అప్ అయి, నీటి కరువు వచ్చింది. రెండు, మూడు కిలోమీటర్లు వెళ్లి, మహిళలు నీరు తెచ్చుకునే అవస్థ ఏర్పడింది. కొన్ని ప్రాంతాలలో ట్యాంకులు కట్టి, తోడే పరిస్థితి వస్తోంది. ప్రతి జిల్లాలో కరువు పరిస్థితిని సరిష్కారం చెయ్యాలంటే, ముందు తాగే నీరు సమస్యను పరిష్కారం చెయ్యాలి. బోర్‌వెల్స్‌కి ఎక్కువ నిధులు ఇవ్వాలి. కనీసం ఒక జిల్లాకు రెండు, మూడు కోట్ల రూపాయలైనా మినీమంగా డింకింగ్ వాటర్ సమస్య తీర్చడానికి ఇవ్వకపోతే, బోర్స్ సరిపెరిసినై పెయ్యకపోతే చాలా ఇబ్బంది పడతారు. క్యాప్స్ ఎండిపోయాయి. తిరిగి పెయ్యాలంటే విత్తనాలు దొరకని స్థితి ఉంది. మంచి విత్తనాలు ఇవ్వాలి. సబ్సిడీ రేట్లకు ఎరువులు రైతులకు సప్లయ్ చెయ్యాలి. మొన్ననే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎరువుల మీద సబ్సిడీ తీసేసారు. రైతుల మీద 3.50 వేల కోట్ల రూపాయల భారం వేశారు. స్కూల్ ఫార్మర్స్‌కి పాత రేట్లకు ఇస్తామన్నారు. 80 శాతం వరకూ స్కూల్ ఫార్మర్స్ ఉన్నారు. పంటలు వేసుకున్నారు. ఎండిపోతున్నాయి. రాయలసీమలో అతీరెడీ పంటలు వేశారు. నష్టపోయారు. నీడే నష్టం అయింది. కనుక ఉదారంగా ప్రభుత్వం సహాయం చెయ్యకపోతే క్యాప్ వేసుకోడానికి వేలే లేని పరిస్థితి కరువు జిల్లాలలో ఉంది. కూలేలు పన్నులు లేకపోవడంతో ఇతర రాష్ట్రాలకు, ఇతర జిల్లాలకు వలసపోతున్నారు. ఇబ్బంది పడుతున్నారు. పేపర్లలో వార్తలు వస్తున్నాయి. అనంతపూర్‌లో బళ్లు కట్టుకుని, కుటుంబసమేతంగా వలస పోతున్నారు. పిల్లలతో సహా, గొర్రెలు, మేకలు, పశువులతో సహా ఇతర రాష్ట్రాలకు పోయే పరిస్థితులు వచ్చాయి. రాయలసీమ ప్రాంతంలో నాలుగు జిల్లాలో విపరీతమైన కరువు ఉంది. ఉత్తరాంధ్రలో కరువు ఉంది. వీటికి ప్రభుత్వపరంగా నిధులు ఇవ్వాలి. పశుగ్రాసం లేక పశువులు చనిపోతున్నాయి. పశువులను అమ్ముకుంటున్నారు. కరువు పనుల కోసం నిధులు ఎక్కువ ఇవ్వాలి. రోడ్లకు, ట్యాంకులకు ఎక్కువ నిధులు ఇవ్వాలి.

కూలీలకు పని కల్పించాలి. వాటర్ స్కీములు చాలా వరకూ ప్రారంభించారు కానీ నిధులు లేక ఆగిపోయాయి. మినీ పి-డబ్ల్యు స్కీములు పెండింగ్ ఉన్నాయి. హార్మీ కాకుండా కొంత వరకూ పనిజరిగి, హార్మీ కాకుండా ఉన్నాయి. వాటికి నిధులు ఇవ్వాలి. కొన్ని స్కీములు డీఫంక్ట్ అయినాయి. పెషేల్మెన్స్ వోయి, మోటారుస్ వోయినందువల్ల వాటికి రిషేర్స్ కోసం నిధులు కేటాయిస్తే, కరువు ప్రాంతాలలో తాగే నీటి సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఏరియాలలోని బేలెండ్ ప్రాంతాలలో ఆ నీరు పోతే డ్రింకింగ్ వాటర్ ఉంటుంది. ఆ ప్రాంతాలకు నీరు పారకపోతే పెర్చు వేసుకోలేరు. తాగు నీటి సమస్య విపరీతంగా ఉంది. వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి అన్ని విధాలుగా సహకరించాలి. భారతదేశంలోనే రెయిన్ ఫాల్ అతీతక్కువగా ఉండే రాజస్థాన్ లోని థార్ ఎడారి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అనంతపూర్ అట్లా ఉంది. ఇండియాలో అతీ తక్కువ వర్షపాతం గల వాటిలో రాజస్థాన్ ఒకటి అనంతపూర్ రెండవది. 800 మిల్లీ మీటర్లు నార్మల్ వర్షపాతం అయితే ఇక్కడ 400 మిల్లీమీటర్లు ఉంది. ఆ ప్రాంతం ఎడారిగా మారే పరిస్థితి ఉంది. కేబిరెట్ మ్యాప్స్ లో అనంతపూర్ ఎడారిగా మారుతుందని శాస్త్రవేత్తలు చెప్పారు. దానిమీద 304 ఇచ్చాము. చర్చ జరిగింది. ఈ విధంగా దుర్వికృత పరిస్థితులకు గురి అయ్యే ప్రాంతాలకు వాటిని అభివృద్ధి చేసే నిమిత్తం ప్రత్యేకమైన బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రత్యేకంగా నిధులు ఇవ్వాలి. కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తే తప్ప, కరువు పోదు. ఏదో అప్పుడప్పుడూ చర్చించడం, కొంత మొత్తం ఇవ్వడంతో కరువు పోదు. రాయలసీమలో హంద్రీ-నీవా, గాలేరు-నగరి స్కీములు పెట్టారు. అవి హార్మీ అయితే రాయలసీమలో చాలా తాగునీటి సమస్య ఉండదు. ఎన్ని సంవత్సరాలకు ఇవి హార్మీ అవుతాయి? కేంద్రప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి, భాక్రానంగల్ లో సింధూ నది మీద ప్రాజెక్టు కట్టి, ఆ నీరు రాజస్థాన్ థార్ ఎడారికి ఇచ్చారు. ఆ విధంగా ప్రయారిటీ మీద కేంద్రమే ఈ ప్రాజెక్టులను తీసుకుని, సెకెండ్ రోయెన్స్ రెయిన్ ఫాల్ ప్రాంతం అనంతపూర్ కనుక వేటికి హార్మీ చెయ్యాలి. హంద్రీ-నీవా, గాలేరు-నగరి ప్రాజెక్టులు పూర్తయితే నాలుగు లక్షల ఎకరాలకు నీటి పారుదల సౌకర్యం వస్తుంది. వేటిని నేషనల్ ప్రాజెక్టులుగా తీసుకుని చెయ్యాలి. గాలేరు-నగరి వల్ల చిత్తరు, అనంతపూర్, కర్నూలుకు ఉపయోగం ఉంది. తెలుగుగంగవల్ల కర్నూలు, కడపలకు ఉపయోగం ఉంది. కనుక ఈ మూడు స్కీములను నేషనల్ ప్రాజెక్టులుగా కేంద్రం తీసుకుని, ప్రత్యేకమైన బోర్డు వేయాలి. డెవర్స్ కంట్రోల్ బోర్డు పెట్టి, ప్రత్యేకంగా నిధులు ఇచ్చి, కేంద్రప్రభుత్వమే సంపూర్ణంగా నిధులు ఇచ్చి, ఎడారిగా మారే ప్రాంతాలను రక్షించాలి. అంతేకాదు. కరువు 5-20 ప్రాంతాలలో ఫీజులు, విద్యార్థుల యొక్క ఫీజులు కట్టకుండా ఈ కరువు ప్రకటించిన సా. తరువాత రద్దు చేయాలి. ఎక్స్ మినీషన్ ఫీజులు కానీ, స్పెషల్ ఫీజులు కానీ, రోజీన్ గా జరిగిపోతుంది. కరువు డిక్లర్ అయితే ఫీజు ఎగ్జిమిషన్ యిస్తున్నారు. దయచేసి కరువు జిల్లాలలోని విద్యార్థులకు ఫీజు కట్టడానికి రాయితీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు కూడా స్కీమ్స్ వేసి కరువు ప్రాంతాలలో వారి అభివృద్ధి కోసం తోడ్పడవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తూ, రాయలసీమ, ఉత్తరాంధ్ర, తెలంగాణా కానీ చాలా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఈ కార్యక్రమం చేపట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. కరువును వైపరీత్యంగా తీసుకొని కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేసి దాబ్బీమీ సత్వరమే వచ్చే ఏర్పాటు చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంనుండి దాబ్బీ ఫండ్స్ తెచ్చి ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు కేంద్రంలో కూడా మే ప్రభుత్వమే ఉంది కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు మేయొక్క అధికారులను

గానీ, పలుకుబడిని గానీ ఉపయోగించి ఇటువంటి ప్రాంతాల అభివృద్ధికోసం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి నిధులు తెచ్చి, ఈ కరువు నివారించడంకోసం మినిమమ్ 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరుకుంటూ, కరువు అందరికీ ఉంది కాబట్టి అన్ని ప్రాంతాలను కరువు నుండి రక్షించవలసిందిగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటూ సలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వేరప్ప (నల్లమడ):- అధ్యక్షా, ఈ డ్రాబ్ కండిషన్స్, ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితిలో ఇదివరకు హౌస్ లో మూవ్ చేయడం జరిగింది. అనంతపూర్ జిల్లా గురించి. అందరిలో వున్న డెఫిసిట్ రెన్ ఫోల్ గురించి స్టేట్ మెంట్ యివ్వడం జరిగింది. ఇదివరకు కూడా మేము ఈ విషయంలో చెప్పడం జరిగింది. అనాడు మేము రెవెన్యూ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ విషయంలో వెంటనే స్టేట్ మెంట్ యిచ్చి ఎమవుంట్ రిలేజ్ చేయాలని వారినీ కోరడం జరిగింది. మరి అది అద్భుతమో, దురదృష్టమో రివెన్యూ మినిస్టరుగారు యిస్తున్నప్పుడు హౌస్ ఎడ్జర్స్ కావడం జరిగింది. అనాటినుండి స్టేట్ మెంట్ ఈనాటి వరకు కాలేదు. పోయిన కమీషనర్ యిచ్చిన రిపోర్ట్ మాకు తెలియదు. కాలం జరిగిపోతుంది. ఇట్లా జరిగితే మళ్లా వర్షాలు పడితే ఎండిపోయింది వుంటే, పోయేదానికి రక్తం వచ్చినట్లు పచ్చగా కనిపిస్తుంది కనుక ఏడ వుంది కరువు అనే పోకడగా వుంది ఈ నడక మాస్టే. కరువుకు తగిన స్పేడ్ గా కానీ, తగిన పరిస్థితిలో కానీ సహాయం దొరుకుతుంది అని నాకు నమ్మకం లేదు. అంతా కంఠశోషితో, ఏకధాటిగా మొత్తం హౌస్ అంతా కూడా అనంతపూర్ పరిస్థితి మొత్తం ఎడారి కాబోతుంది అంటే, ఇప్పుడు ఉన్న దుర్భిక్ష పరిస్థితిలో, ఈ రకంగా వుంటే, మీరు యిప్పుడు కూడా స్పందించ కుండా వుంటే మేము ఏమనుకోవాలి? మా నియోజకవర్గం పోయినప్పుడు అంతపూర్ లో వాళ్లు అడిగిన ప్రశ్నలను తలవంచవలసి వచ్చింది. ఇందుకు కనికరంగానీ, ఆ ప్రజల మీద ఉన్న భావం ఏమిటోగానీ చేతల్లో మాకు ఏమీ కనపించడంలేదు. ఇప్పుడు వారిచ్చిన రెన్ ఫోల్ బట్టి, స్టేట్ మెంట్ ను బట్టి తెలుస్తుంది. ఎంతవరకు డెఫిసిట్ వుందో. ఈ రెన్ ఫోల్ ఏ క్యాప్ గానీ కనీసం కలబంద కూడా మొలిచే పరిస్థితి లేదని అర్థం అవుతుంది. తెలిసి కూడా కమీషనర్ గారు పోయారు. మేము 15 రోజుల ముందే చెప్పాము ఈ పరిస్థితి వుందని. వెంటనే ఫండ్స్ రిలేజ్ చేసి తగులేతిన దుర్భిక్షం ఎదుర్కోవాలి అని చెబితే, వెంటనే ఫండ్స్ రిలేజ్ చేస్తాము అన్నారు మాకు తెలియదు. కమీషనర్ రిపోర్టు మాకు రాలేదు. స్టేట్ మెంట్ డెఫిసిట్ ఉందని తెలిపారు. ఇన్ని ఒప్పుకొని మా గతి ఏమిటి? ఏమని చేసే పరిస్థితి ఉంది? ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది. ఎందుకంటే గోడుగా ఈ అసెంబ్లీలో అడిచినా, నాకు బాలా అశ్చర్యంగా వుంది. వారి పరిస్థితి తెలుసునో లేదో కానీ 5 ఏండ్ల నుండి వర్షం పడక యిప్పుడు వచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. పెద్ద పెద్ద బెల్లు కూడా వచ్చి పోతున్నాయి. వాళ్లు వచ్చే దోవలో కూడా చూచి వుంటారు. ఇటువంటి పరిస్థితి ఉంటే, దీని గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఎక్స్ పెక్టెన్స్ వేశాము. ముందు పరిస్థితి ఎడారి కాబోతుందని. వన్ మాన్ రిపోర్టు చూశారు. నిపుణులు వచ్చి చూశారు. ప్రైవేటు నిపుణులు వచ్చి చూశారు. పర్యాభావం ప్రత్యేకంగా ఈసారి ఏరకంగా ఉన్నది అని వారు రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. అంతా ఒప్పుకుంటూ, ఈ కరువు మీద ప్రత్యేకమయిన భావం ఉంది. తుఫాను అంటే కలెక్టరును పిలిచి ఇన్ స్పెక్షన్స్ యిచ్చి బాగా చూడండి అంటారు గానీ కరువు అంటే దానిమీద ఏమీ తెలియదో, కరువయితే నీదానంగా చస్తారు, టి.టి. పేషంట్లు లాగా అనుకుంటున్నారో? కరువును గురించి వాళ్లు అభిప్రాయం ఏమిటి? ప్రకృతి

వై.పరీత్యం కదా? వర్షాలు లేక, నీళ్లు లేక చస్తే చచ్చినట్లు అనిపించదా? తుఫాను వస్తే నీళ్లు కనిపిస్తాయి కాబట్టి అది కనిపిస్తుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తుఫాను అంటే హార్డ్ ఎటాక్ లాంటిది. కరువు బి.బి. లాంటిది.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- కంపేరిజన్ కాదు. మాకు వచ్చిన దురవస్థ చెప్పాలి కదా? నిన్న హాజ్ రెన్స్ వస్తే ఇన్స్పెక్షన్స్, కలెక్టరు పరిస్థితి ఏమిటో చెప్పాలి అని చెప్పాను. ఒక్కసారి కలెక్టరును డ్రాట్ సిబ్బంది యిట్లా వుంది. వెంటనే ఖర్చుపెట్టండి. ఫండ్స్ యిస్తున్నామని ఒక్కమాట కూడా అనలేదే? ఇటువంటి దారుణమయిన పరిస్థితి మరి మాకు ఎట్లా చెప్పాలి? కూడా అర్థం కావడం లేదు. వివరించాము మాకు వెంటనే కనీసం అయినా 50 కోట్ల రూపాయలు రిలీజ్ చేస్తే తప్ప ఈ విపత్తు నుండి తప్పించుకోవడం కానే, లేకపోతే, మేము బయటపడడం కష్టం. అయితే ఉంటారు. మనుషులు ఇమేడియట్గా చావరు. తుఫానులో చచ్చినట్లు, వేరే విధంగా చచ్చినట్లు కాదు. స్కో పాయిజన్ మారీ చస్తారు. వాళ్లు ఆకలితో వస్తే, రోగం వచ్చింది రోగంతో చచ్చారు అని రిపోర్ట్ యిస్తారు. రోగం ఎందుకు వచ్చిందో అంటే దుర్భిక్షం వచ్చింది కాబట్టి రోగాలు వచ్చాయి. రోగంతో చచ్చారు అంటారే కానీ, కరువుతో చచ్చారు అనరు. ఈ స్థితిలో జనం చచ్చిపోతున్నారని హెల్ప్ చేయాలి అని మాట్లాడితే వామలు కాదు కలబంద తీసి వచ్చివుంటారు అంటారో లేక ఆకలి ఏమిటి తీసివుంటారు చచ్చారు, తాగివుంటారు చచ్చారు అంటారో. మీకు అది అర్థం కావాలి. మేరయినా గట్టిగా చెప్పండి కరువు పరిస్థితిని వెంటనే ఎదుర్కోవాలని. ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి వాతావరణం కానీ, రైన్ ఫాల్ కానీ, ఉన్న పరిస్థితి కానీ తెలిపారు. మంత్రిగారు ఒప్పుకొని, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకొని, నిపుణులు ఒప్పుకొని, ఇంకా సభ్యులంతా కూడా అనంతపూర్ పరిస్థితి ఎక్కువగా చెప్పారు. వారందరికీ హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. వెంటనే 50 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చి మా అనంతపూర్ ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూ మినీస్టరుగారు దయచేసి మా విషయంలో చాలా దయా దాక్షిణ్యంతో చూడాలి. మేరు మా నైబరు. చాల దగ్గరవారు. దగ్గరవాడు వెయ్యడు దూరం వాడు చేస్తాడని ఒక సామెత ఉన్నది. ఆ అపవాదు వోగొట్టుకోడానికయినా, కనీసం వెంటనే ఫండ్స్ రిలీజ్ చేసి మమ్ములను ఆదుకోవాలని, కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో మనవిచేస్తూ, ఇంతకంటే ఎక్కువగా చెప్పకుండా వెంటనే ఎమవుంటే రిలీజ్ చేసే కార్యక్రమం చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మైనర్ ఇరిగేషన్లో తీసుకుంటే భూగర్భ జలాలను లిఫ్ట్ 5-30 ఇరిగేషన్ ద్వారా పెక్కి తీసి రైతులకు నీరు అందివ్వాలి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వంవారు ప్రతి సా. జిల్లాకు ఒక పర్మిట్షన్ టాంకు యిస్తామంటున్నారు. కానీ భూగర్భంలో నీరు ఉంటేనే పర్మిట్షన్ టాంకులు తగ్గవ్వడానికి అనువుగా ఉంటుంది. తెలంగాణా జిల్లాలు మాస్తే భూగర్భంలో అసలు నీరు లేదు. ఇప్పుడు రైతులకు, కూలీలకు కూడా పనిపాటలు లేకుండా ఉన్నాయి. అనంతపురం జిల్లాలో పరిస్థితి కూడా అదే మారీగా ఉంది. గోదావరి కృష్ణా జలాలను యీ అనంతపూర్ రాయలసీమ జిల్లాలకు లిఫ్ట్ ద్వారా తరలించవలసి ఉంటుంది. ఈ విధంగా అన్నీ చేస్తేనే గాని అనంతపురం జిల్లాకు నీరు రాదని మనవిచేస్తూ వెంటనే ప్రభుత్వం తగు సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న కరువు గురించి చెప్ప వలసివస్తే అది రాకాసి తన కాళ్ళతో గజ్జల గుర్రంలాగా నృత్యము చేస్తున్నదని చెప్పాలి. ఇప్పుడు ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్, వరంగల్, నల్లగొండ, రంగారెడ్డి, అనంతపుర్ జిల్లాలలో రాయలసీమ ప్రాంతం కరువు ప్రాంతాలుగా ఉన్నాయి. మెట్ట ప్రాంతాలలో కరువు పరిస్థితులు యీ రోజు వచ్చినవి కావు. ఈ కరువును నివారించడానికి గత 47 సంవత్సరాలుగా యీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా కూడా స్కేములు వేసి ఎస్కేమేటు తయారుచేసి బడ్జెటులో డబ్బు కేటాయింపులు సరిగా చేయనందువల్ల యిప్పుడు తెలంగాణా రాయలసీమ ప్రాంతాలలో నీటి ఎద్దడి బాగా కనిపిస్తున్నది. కానీ తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు మాత్రం ఏ మాత్రం వర్షము వచ్చినా కానీ జలమయం అవుతున్నాయి. అనంతపురం విషయంలో పేద ప్రజలు వొట్టలు మాడిపోయే పరిస్థితిలో ఉండి అన్నమో రామచంద్రా అని అలమడిస్తూ గడుపుతున్నారు. పంటలు పండక పశువులకు గడ్డికూడా లేక చనిపోయిన పశువుల కళేబరాలు కూడా అమ్ముకుని తినే పరిస్థితి ఉంది. అలా అలమటిందే రైతాంగానికి యీ ప్రభుత్వము ఏమీ చేయడంలేదు. ప్రభుత్వం తరపునుండి నాయకులు ఏదోవాగ్ధానాలు మాత్రము చేస్తున్నారు. మన మంత్రి దివాకరరెడ్డిగారు ఒక హామీ యిచ్చారు. రైతులకు పంటలమీద 20 కోట్ల రూపాయలు రిబేట్ క్రింద యిస్తామన్నారు. కరువుకాటకాలకోసం భారత ప్రభుత్వంవారు యితరులు యిచ్చిన కోట్లాది రూపాయలు ఎక్కడికి పోయినవో తెలియదు. ప్రభుత్వం తాను చేయలేని మాటలు మాట్లాడకూడదు. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెబుతూ రైతులకోసం 750 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు కానీ 7 కోట్ల రూపాయలు అయినా వారి గురించి ఖర్చు చేయలేదు. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వం అనంతపురం జిల్లాలోని పశువులు, గొర్రెలను కాపాడడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నదా? అక్కడ ప్రజల వ్యాధయాలు ఆకలి బాధలతో తల్లడిల్లిపోతున్నప్పుడు యీ ప్రభుత్వము ముందుకువచ్చి వారి బాధలను తీర్చవద్దా. 1978 సంవత్సరంలో నేను కూడా ఎం.ఎల్.ఏ.గా ఉన్నప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారు అనంతపురం జిల్లాలో అహోబిలం బాలన్సింగు రిజర్వాయరును ప్రారంభించినారు. వారు సగం పనిచేసినారు. ఇప్పుడు అది హార్టీ చేస్తారనే ఆత్మసంతృప్తితో అక్కడ ప్రజలను బృతక మంటారా? అక్కడ ప్రజల పరిస్థితి గందరగోళంగా ఉంది. ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే బుక్కరాయ సముద్రం, చెన్నకేశవస్వామి ప్రాజెక్టులకు నీరు అందించే విధానం లేక అక్కడ రైతులు కూడా బాధపడే పరిస్థితి వస్తుంది. పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటువారు చెరువులకు నీటిపారుదల శాఖవారు నీరు అందించడంలేదు. దానివల్ల కూడా రైతులు యిబ్బందులు పడుతున్నారు. రైతులు 12,270 హెక్టార్లలో నాట్ల వేసుకున్నారు. కానీ అందులో నీరు లేక పంటలు పండక రైతులు యిబ్బందులకు గురి అయినారు. వారికి ఏ విధంగా నీరు వస్తుందో తెలియని ఆయోమయ పరిస్థితి వచ్చింది. అనంతపురం జిల్లాలో వేసే ప్రధానమైన పంట పత్తెల పంటమీద సుమారు 150 కోట్ల రూపాయలు దాకా రైతులు పెట్టుబడి పెట్టారు. కానీ పంట ఏమీ పండక రైతుల కష్టము అక్కరకు రాలేదు. నాట్లు ఎండిపోయాయి. ఈ విధంగా అక్కడ రైతులు ఆయోమయ పరిస్థితిలో పడినారు. కాబట్టి అనంతపురం రైతులను కాపాడానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని ఇరిగేషన్ శాఖమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మొన్న వర్షములు పడినా కానీ వర్షము ఏమీ రాయలసీమ ప్రాంతం, అనంతపురం జిల్లాలలో పడలేదు. అందువల్ల కూడా అక్కడ ప్రజలు దిగులుపడినారు. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం భూగర్భ జలాలను వెలికితీసే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. రాయలసీమ కర్షులు ఆ ప్రాంతం చూస్తే కర్షులులో 70 మండలాలు కరువుకు గురయ్యాయి.

పెప్పరానటువంటి పరిస్థితుల్లో వుండి. రాయలసీమ రాలసీమగా మారిపోతున్నది. దాన్ని అదుకోవాలని, కాపాడాలని మా వైపున, మా పార్టీ వైపున, శాసనసభ్యునిగా మీద్వారా యీ ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దీన్ని వెంటనే కాపాడకపోతే అక్కడ రానున్నటువంటి విపరీత వోరటాలు తట్టుకునేటటువంటి పరిస్థితి వుండదు. కడుపు కారిన రైతు చేసేటటువంటి దానికి మీరు కాపాడాలి వుంటుంది. తెలంగాణా గురించి కూడా చెప్పుతాను - నిజామాబాదు జిల్లాలో నాలుగుమండలాలు, కామారెడ్డి, దోమకొండ, బీక్కనూరు, మాచారెడ్డి మండలాలలో కరువు వుంది. నిజామాబాదు జిల్లాలో ఉన్నతమైన తాలూకాలు వున్నాయి. యీ మెట్టమండలాలలో ఇప్పుడు నేను చెప్పిన కరువు కనిపిస్తున్నది. వాటికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయాలి. కరీంనగర్ జిల్లా మా సంగతి చెప్పాలి వాటి పరిస్థితి చూస్తే, శ్రీరామంసాగర్ పరిస్థితి వచ్చింది. కరీంనగర్ రెండవ గోదావరి అంటారు. గోదావరి పక్కనే వున్నటువంటి మండలాలు తప్ప మీగిరిన 20 మండలాలు పూర్తిగా మెట్ట ప్రాంతాలు, మంచినీరు కూడా దొరకదు. మొన్న చెప్పాను, మొమోరాండం కూడా ఇచ్చాను. ప్రధానంగా అన్ని మండలాలు : 1. ఇస్పాబాద్, 2. కొపాడ, 3. చీగురు మామిడి, 4. బెజ్జంకి, 5. తిమ్మాపూర్, 6. సైదాపూరం, 7. బాండెవరపల్లి, 8. ఎల్లదుర్తి, 9. గంగాధర, 10. రామదుగు, 11. వేములవాడ, 12. చిందుర్తి, 13. దోయినిపల్లి, 14. సిర్సిల, 15. ఇల్లంతకుంట ఇటువంటి 16-20 మండలాలు అన్నీ కూడా మెట్ట ప్రాంతాలు. మక్కవంటి పూర్తిగా పోయింది. పెనరు పోయింది, మక్క పోయింది, పల్లి పోయింది, పునాస పంటలు యావత్తు పోయాయి. పశువులు కబేళాలకు వస్తున్నాయి. త్రాగడానికి నీరు లేదు; బావులు ఇంకి పోతున్నాయి, పెరువులో నీరు లేకుండా పోయింది. వేటిని అదుకోవడానికి ఏమీ చేసింది. గతంలో కరువు కాటకాలు వచ్చినప్పుడు మేము తగిన కార్యక్రమాలు చేస్తామని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి మా ప్రాంతం నుంచి కూడా ఒక మాట చెప్పాలి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నుంచి అనేక లక్షలాది క్యూబిక్ మీటర్ల వర్షంపడి నీరు కిందకు పడిలివేయబడ్డాయి. పశ్చిమగోదావరి, తూర్పు గోదావరి ముంపుకు గురి చేస్తున్నది. ధవళేశ్వరంకట్ట తెగిపోయే ప్రమాదం కలుగుతున్నది. ఈ ప్రాంతానికి వరద కాలువ కట్టాలన్నారు. ఆ వరదతో కాలువ కట్టాలని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ఒక మేటింగులో చెప్పారు. ఈ ప్రాంతాన్ని సస్యశ్యామలం చేయడానికి కరీంనగర్ నుంచి శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావుగారు ప్రధానమంత్రిగా వున్నారు. వారు యిచ్చిన హామీ ఇంతవరకు అమలుచేయలేదు. నేను మొమోరాండం యివ్వడం జరిగింది. విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వానికి ఎన్నోసార్లు విజ్ఞప్తి చేసినా ఆ కార్యక్రమం చేపట్టడంలేదు. వరద నేటిని మెట్ట ప్రాంతాలకు తరలించి పండేటట్లు చూస్తారా? ఈ ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యం, రైతుల పాలిక ప్రభుత్వం అని చెప్పడానికి ఆసక్తి వున్నదా? ఇకన్నా మొదలుపెట్టాలి. ఎన్నో రీళ్లు ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ ఉన్నాయి. అటువంటివి తీసుకుని వెంటనే యీ ప్రాంతాలలో కరువు నివారించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కరువు ప్రాంతాలకు వెంటనే డబ్బులు పేరుదలచేసి కావలసిన ఇన్వెర్ట్ బోర్స్ వేసి, పశుగాసం, మంచినీరు అందించాలి. రెండవ పంట వేసుకోవడానికి కావలసిన విత్తనాలు, క్రిమిసంహారక మందులు, వాటికి అనుకూలమైన పద్ధతులు కల్పించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. దాదాపు తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రధానంగా కరీంనగర్ లో దాదాపు 20-30 మండలాలకు అవసరమైన డబ్బులు యిచ్చి రైతాంగం, పేదలను కాపాడడానికి ధైర్యంగా పెట్టుకుని ముందుకు పోవాలని లేనిదో ప్రజలు క్షమించరని, మన్నించరని యీ ప్రభుత్వానికి గందరగోళ పరిస్థితులు రాబోతాయని వెలుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యీ వర్షపాతం అనేది ప్రభుత్వం యిచ్చిన లెక్కలు మానీనా జూన్ లో కొన్నిచోట్ల బాగా పడింది. కొన్ని చోట్ల నార్మల్ పడింది. జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరులో వర్షపాతం తక్కువగా వున్నది జిల్లాలలో. 16 జిల్లాలలో తక్కువ పడింది. ఆగస్టులో 17 జిల్లాలలో తక్కువ పడింది. సెప్టెంబరులో 19 జిల్లాలలో తక్కువ పడింది. మొన్న 22న వడితే, ఆ లెక్కలు యివ్వలేదు. కానీ, యీ పద్ధతి కూడా లెక్కకు రాకుండా పోయింది. ఎందుకంటే, జూన్ లో వర్షం పడింది. విత్తనాలు వేశారు కొంతవరకు. ఆ విత్తనాలు జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరులో రాకపోవడంవల్ల మొత్తం పోయాయి. కొన్నిచోట్ల జూలైలో కొంతపడి, ఆగస్టులో పోయాయి, అట్లా ఎండి పోయాయి. దాదాపు వేరుశనగ ప్లెరులు మెట్లప్లెరులు ప్రధానంగా దెబ్బతీన్నాయి. మాగాణి ప్లెరులు పూజెక్కుల క్రింద తప్ప - మహారాష్ట్రలో వర్షం పడినందువల్ల యీ కృష్ణానది రావడం, ఆ రకంగా కొంత పూజెక్కు కింద మాత్రమే దక్కాయి. పెరువుల కింద ఏమీ దక్కలేదు. మీరు లెక్కలు యిచ్చారు - కొన్నిచోట్ల నార్మల్ కంటే ఎక్కువ అని ఇచ్చారు. పెరువులే నీడకుండా ఎట్లా పెట్టారు. నార్మల్ ఏమిటో, నార్మల్ కంటే ఎక్కువ ఏమిటో యీ లెక్కలు ఏమీ అర్థం కానీ పరిస్థితుల్లో వున్నాయి. యివి ఏమీ లెక్కలు? అసలు నష్టం ఎంత అయింది? అంచనా ఇంతవరకు రెవీన్యూ డిపార్టుమెంటుద్వారా, కలెక్టర్లు నుంచి తెప్పించుకున్నట్లు లేదు. ఒక జిల్లాలో ఇంత క్యాష్ నష్టం అయిందన్న మాట ఎక్కడా ప్రభుత్వం చెప్పలేదు. నేను చెప్పుతున్నాను, కరువులో, ఇప్పుడు మల్యయ్య చెప్పినట్లు, మక్కచేళ్లు వట్టిగ పోయాయి. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఆముదం చేలు ఎండి పోయాయి; కొన్ని ప్రాంతాలలో వేరుశనగ, పెసర అసలు యీ విధంగా ఎక్కడెక్కడ ఆయా ప్రాంతాలనుబట్టి ఏఏప్లెరులు వేస్తారో ఆ ప్లెరులు ప్రధానంగా పోయాయి. ఎందుకంటే, మీరు మొత్తం ఏవరేజీ లెక్కచేసి చెప్పుతున్నారు. నదుల్లో రెండు ఫీట్లు, 4 ఫీట్లు, 6 ఫీట్లు, 8 ఫీట్లు ఆ తరువాత ఏవరేజీ 4 వస్తుందని అందులోపోయి మునిగిపోయే పరిస్థితి వున్నది. పడ్డప్పుడు ఎక్కువ పడుతుంది. ఏవరేజీ కంటే, లెక్కఇస్తే, మళ్ళీ ఒకనెల తరువాత ఎండిపోయి ఆ రకంగా వుండే పరిస్థితివుంది. అనంతపూర్ లో మాత్రం మొదటి నుంచి చివరదాకా సరిగాఫడలేదు. నాట్లు కొంచెం జూన్ లో పడేటట్లు వున్నది. ఆ తరువాత వర్షం అనేది లేదు అక్కడ. యీ రకంగా మొత్తంలో వరస్టు అఫెక్టెడ్ అయింది అనంతపూర్ జిల్లా మాత్రమే అని చెప్పవచ్చు. తరువాత 16, 17, 19 జిల్లాలలో కరువు ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితుల్లో నష్టం అంచనా ప్రభుత్వం చెప్పవలసి వున్నది. అదేవిధంగా, ఏరకమైన సహాయం ఇవ్వదలచిందో ఆ మాట యిందులో చెప్పలేదు. ఊరికె లెక్కలు యిచ్చి వదిలి పెట్టేశారు. అందుకు ప్రభుత్వం ఏమైనా సహాయం చేయాలనుకుందా? అక్కర లేదనుకుంటే ఎట్లా, దీని మీద ఏమీ చెప్పదలచుకుంది? మంచిసేరు కూడా ఏమీ ఇస్తారు? అట్లాగే రైతులకు ఏమైనా ఎరువులు ఇవ్వదలచుకుందా లేదా? నష్టపోయినవోట వర్షం పడితే, 21-22 తేదీలలో తుఫానుకు, విత్తనాలు యివ్వడం, ఎరువులు యివ్వడం, ఏరకంగా సహాయం చేయదలచుకుంది అనేమాట కూడా ఎక్కడా పొరపాటున లేకపోతే దీన్ని ఏమీ అర్థం చేసుకోవాలి? నాకు అర్థం కావడంలేదు. నేను ప్రధానంగా చెప్పేది ఏమిటంటే, ప్రభుత్వానికి సర్వేన అంచనాలు లేవు అనడానికి ఈ నిదర్శనం చాలు. అందుకు, అగతం 5-50 వేరప్పగారు అడిగారు - అనంతపూర్ కు 50 కోట్లు అయితే సరిపోతుందని. 50 కోట్లు సా. రూపాయలు మొత్తం రాష్ట్రానికేనా యిస్తారా అని అనుమానంగా ఉంది. అధ్యక్షా, రెండు రోజుల క్రితము పడిన వర్షమువలన అక్కడున్నటువంటి రైతులకు కావలసినటువంటి విత్తనాలు యివ్వండి. యింకా యిప్పటికి వర్షాలుపడని ప్రాంతాలకు మంచినీటితో సహా

యితర సహాయాలు కూడా అందచేయండి. ప్లెరు ఎండిపోయినచోట వారికి తిరిగి సహాయం చేయవలసిన బాధ్యత పృథుత్వముపైనే ఉంది. వర్షముపడి తరువాత ఎండిపోయినచోట తిరిగి వర్షముపడినచోట మీరు ఎట్లాంటి సహాయము చేస్తారో మంత్రులుగా తెలియాలి. ఎండిపోయినచోట వారికి అప్పులు యివ్వండి. అటువంటి ప్రాంతాలకు అప్పులు, వీత్తనాలు యివ్వండి. మిగతా ప్రాంతాలకు కూడా సహాయం చేయండి. ఎక్కడైతే మంచినీటి కొరత ఉందో అక్కడ మంచినీటి సదుపాయం కలిగించండి. అనంతపురం జిల్లాలో అప్పులు అన్నీ వాయిదా వేయవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడ వలసపోతున్న పరిస్థితులు ఉన్నవి. రాయలసీమ ప్రాంతాలలో ఏపిఎఫ్. ఏపి సహాయాలు కావాలి అయిన సహాయాలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మిగతా ప్రాంతాలలో కూడా అప్పు రూపములో యివ్వడానికి పృథుత్వం పృథుత్వం చేయాలి. ఏదీ ఏమైనా మంత్రులుగా ఏమీ సహాయం చేస్తున్నదీ, ఏపి పృథుత్వం చేస్తున్నదీ, కార్యక్రమం ఏమిటనదీ, ఎంత సహాయం చేస్తామనే వివరాలు యివ్వలేదు. ఆ వివరాలు తెలిస్తేగాని మనం ఏమీ మాట్లాడడానికి వీలు లేదు. మంత్రులుగా ఏ విధంగా సహాయం చేయబోతున్నారో వివరంగా తెలియచేయాలని కోరుతూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టరు వి. శివరామకృష్ణారావు:- కరువు పేరు చెబితే అందరూ అక్కడ యిక్కడ అని కాదు అనంతపురం జిల్లా నిత్యము కరువు జిల్లాగా పగిలిపోయి పోయినదే నిర్వివాదాంతము. దీంతో వేరే అభిప్రాయం లేదు ఎవరికి. కడప జిల్లా రాయలసీమ ప్రాంతములో గత మూడు మాసాలుగా డ్రై కాఫీ, గోండినట్ అయితేనమ్మి, కాటన్ అయితేనమ్మి, జవరు అయితే నేమీ మొత్తం అంతా ఎండిపోయింది. ఈనాడు అక్కడ కాఫీ విషయం చూసినట్లయితే నన్ను మొన్న పడిన జల్లుల వలన కొంచెము పచ్చదనముగా కనిపిస్తున్నది. రాష్ట్రం అంతటా భారీ వర్షాలు పడినా అక్కడ కేవలం జల్లులు మాత్రమే పడినవి. పచ్చదనముగా కనిపిస్తున్నా - ఈల్డ్ మాత్రము లేని పరిస్థితి ఉంది. 1991 సంవత్సరములో 1-9-91 నాటికి మాస్టే - 28 పర్సెంటు డెఫిసిట్ ఉంది. బొబ్బిల పర్సెంటేజ్ మాస్టే - 340, 323, 440, 284, 214, 239 ఉంది. యిట్లాగే గవర్నమెంటు యిచ్చిన నోట్లో ఉంది వర్షపాతము గురించి వివరాలు. పోయినసారి యిదే శాసనసభలో అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి చర్చ జరిగింది. ఆ సందర్భంలో మంత్రులుగా మాట్లాడుతూ కమీషనరుగారు ఆ జిల్లాకు వెళ్లినారు వారు వచ్చాక రిపోర్ట్ ప్రకటన చేస్తానని ప్రకటించారు. పోయి వచ్చిన తరువాత ఆ కమీషనరు రిపోర్టు యిచ్చినా నయాప్లెస్ ఆ జిల్లాకు సంబంధించి యివ్వలేదు, యితర జిల్లాలకు సంబంధించి యివ్వలేదు. అటువంటి రిపోర్ట్ ప్రకటించలేదు. మెట్ట ప్రాంతాలలో త్రాగే నీరు లేక అక్కడ ప్రజలు నానా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇట్లాంటి పరిస్థితులు సాగితే ఈ సెలవునంతకు, వచ్చే మాసము యిట్లాంటి పరిస్థితులు సాగితే పరిస్థితులు ఉపాపరాని విధంగా తయరు అవుతాయి. దీని విషయంలో పృథుత్వము మెజర్ను తీసుకోవాలి. యిట్లాంటి కార్యక్రమాలు పోటాల్ని కోరితే రిపోర్ట్ మెజర్ను తీసుకోవాలని కోరితే మా దగ్గర డబ్బు ఎక్కడ ఉందని క్రింది నుంచి ప్లెడాకా యిదే వాదం ఉంది. దీని పట్ల ప్రజలు క్షమించరు. న్యాయంగా ముఖ్యమంత్రులుగా ఉండాలి ఈ చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు రెవెన్యూ శాఖామంత్రిలకు అప్పగించినా ముఖ్యమంత్రులారికి తెలియచేయాలి. సెమరల్ కలెక్షన్ గురించి కొంత డబ్బు వస్తుంది. దీనికి స్టేటు గవర్నమెంటు కొంత ఏడ్ చేయవలసి ఉంటుంది. దాని గురించి రిపోర్ట్ చేయవలసి ఉంటుంది. సెంట్రల్ గరవ్మెంటు 70 కోట్ల రూపాయలు

ఎసిస్టెన్సు చేస్తుందని గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. డ్రింకింగు వాటరు విషయానికి వస్తే - కడప జిల్లాలో 100 ఊర్లకు బోరు కుళాయిలు ఉంది. అంతకాకుండా కపడతో పాటుగా కర్నూలు, పూర్వకం, తెలంగాణలోను చాలా జిల్లాల వరకు డ్రింకింగు వాటరు యివ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంది. క్యాప్ లోను యివ్వడం లేదు. డి.సి.సి. ఇవ్వడం లేదు, నాచూర్ నారము అడ్డు వస్తున్నాయని చెబుతున్నాను. లోను లేకుండా పోతే రైతులు నానా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. కమర్షియల్ బ్యాంకు క్రిడిట్ స్కీమ్ చేసాయి. బంగారము పెట్టినా దేశములో అప్పు దొరకడం లేదు. సెంట్రల్ బ్యాంకు లోను యివ్వక, కమర్షియల్ బ్యాంకు లోను యివ్వకపోతే రైతుల పరిస్థితి ఏమిటి? అని మంత్రీగారిని అడుగుతున్నాను. కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు డబ్బు రిలేజ్ చేసి రైతులను అదుకోవాలని కోరుతున్నాను. వీరప్పగారు 20 కోట్ల రూపాయలు కావాలని అడిగారు. 10 జిల్లాలకు 20 కోట్ల రూపాయలు ఎస్ఎస్ చేస్తున్నారు పృథుత్వము వారు. అదీ తప్పు. అనంతపురం జిల్లాకు దాని సేరయస్సేసేను బట్టి యివ్వాలి. జిల్లాలను బట్టి, పాపులేషను బట్టి యివ్వడం అనేది అన్యాయమైన డిస్ట్రిబ్యూషను అవుతుంది. ఉన్న నివేదికలోని బట్టి సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, వర్షాలు పడినా నీరు సముద్ధిగా పెట్టా కోవాలంటే మైసూర్ ఇరిగేషను టాంకు పెట్టాకోవాలి. తెలంగాణా ఏరియాలో యివి ఎక్కువగా కావాలి. నీరు స్కోరు చేసుకోవాలంటే మైసూరు ఇరిగేషను టాంకు ఎక్కువగా కావాలి. మన బడ్జెట్లో వద్దు ఈ క్రింద చూసినట్లయితే 50 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఈనాడు కేటాయించిన ఏమోంటు చూస్తే యిదివరలో చేసినటువంటి పనులకు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికే సరిపోతుంది. యిప్పుడు ఒక చిన్న మైసూరు టాంకు బాగుచేయడానికి కూడా లేదు. డిమాండ్లు మీద ఈ విషయంలో చూట్లాడాలి, కొన్ని సూచనలు యివ్వాలి, 100 కోట్ల రూపాయలైనా కేటాయించకపోతే ఈ వద్దుకు సరిపోదు అని చెప్పాలి అనుకున్నాను కానీ ఈ డిమాండ్లు మీద చర్చకు రాకుండా పోతున్నది. ఎవంటే పెంచితే మైసూరు ఇరిగేషను సోర్సెస్ పెంచుకోవడానికి వేలు ఉంటుంది. చెక్ డాముస్ ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నోరేజీ ఆఫ్ వాటరు ఉంటుంది. ఈ రకమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలన్నప్పుడు వాటరు ఎక్కడైతే అభివృద్ధిగా ఉందో - జగమెరిగిన సత్యం - మన కళ్లకు అందరికీ కనపడుతున్న సత్యము, రాయలసీమలో ఏ జిల్లాలోను ఏ మాసములోను వర్షము పడని పరిస్థితులు ఉంటే - కోస్తా ఆంధ్రలో ఎక్కువ వర్షాలు పడి మునిగిపోతున్న పరిస్థితులు ఉన్నవి. వారికి యిబ్బందులు ఉన్నవి. నేలు, లేక రాయలసీమలో యిబ్బందులు పడుతూ ఉంటే, కోస్తా జిల్లాలలో నేళ్లు ఎక్కువై పంటలు మురిగిపోయే పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నాయి. రకరకాల యిబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితులు మన ముందు ఉన్నాయి. కరువు పరిస్థితులు గురించి అందరు శాసనసభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. అందరు శాసనసభ్యులు దీనిని నేరియస్గా తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కరువు పరిస్థితులు గురించి ఆలోచించాలి. ముందుగానే నెలకొని ఉన్న కరువు పరిస్థితులు తెలుసుకుని పృథుత్వము కలెక్టరు దగ్గరనుంచి రిపోర్టులు తెప్పించుకుని సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టకపోతే పూజలు క్షమించరు. మా ఏరియా ఏడైతే ఉందో - రాయలసీమ ప్రాంతము దేశం మొత్తం మీద కరువు ప్రాంతము అని రుజువు అయినది. మా ఏరియాలో ప్రాజెక్టుల విషయంలో యస్-ఆర్-డి-సి. విషయంలో క్లియరుస్సు 6-00 వచ్చింది. డబ్బులు యిస్తున్నారు. స్పెషాల్ డి వర్క్స్ ఏమిటి? నిన్న కూడా మీరు చూసారు. పా. కొంతమంది ఫోర్ లీడర్స్ కూడా అక్కడికి వచ్చారు. మేము కూడా కొంతమందిమీ వెళ్లాలి. అక్కడ ఉన్నటువంటి ఎస్-ఆర్-డి-సి. వర్క్స్ సత్తనడక నడుస్తున్నాయి. ఘోరమి

ప్రాకృతికంగా వర్షం లేదు. గవర్నమెంట్ స్పందించకపోవడం వల్లనే ఆ వర్షం జరగడం లేదు. నిన్న కూడా ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా బి.జి.పి.కి 100 కోట్లు పోషిజన్ ఇస్తే - అధ్యక్షా నేను-ఈ సభాముఖంగా రికార్డులోకి పోదలచుకున్నాను. గత ఒకటిన్నర సంవత్సరాల నుంచి కనీసం ఒక కోటి రూపాయల పని కూడా చేయలేదు. కేవలం అక్కడున్న సిబ్బందికి, ఉద్యోగులకే పెట్టే సాలరీస్ ఖర్చు తప్ప డెవలప్ మెంట్ లో యాక్టివిటీస్ క్రింద ఒక్క రూపాయ కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. డీసీసీ నేను రికార్డులోకి తీసుకువెళ్లదలచుకున్నాను మే ద్వారా. నేను పూజలకు కూడా తెలియచేయ వలసిన అవసరం ఉంది. పృథుత్వద్వీపికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇది ఇట్లాగే కొనసాగితే తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు కొన్ని వందల సంవత్సరాలయినా పూర్తవుతుందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అదే రకంగా చెయ్యడం ప్రాజెక్టు దాదాపు 20 సంవత్సరాల కింతం ప్రారంభించారు. రూ. 5 కోట్లు ఇచ్చారు. ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? బుగ్గవంక ప్రాజెక్టు అట్లాగే ఉంది. ఈ విధంగా రకరాల మేడియం, మేజర్ ప్రాజెక్టులున్నాయి. వాటిని పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇమేడియట్ స్టెప్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. డ్రింకింగ్ వాటర్ అయితేనేమీ, బి.డి.సి. బోర్న్ కూడా ఇమేడియట్ రిలీఫ్ వస్తుంది ఈ రకమయిన ఇమేడియట్ స్టెప్స్ తీసుకుని పర్యవేక్షణ మేజర్స్ క్రింద ఉన్నటువంటి మేజర్ అండ్ మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు డబ్బు కేటాయింపవలసిన అవసరం ఉందని తమరి ద్వారా తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. అప్పలనాయుడు (ఉత్తరపల్లి):- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలో తీవ్రమయిన కరువు కాటకాలు ఏర్పడిన విషయం గౌరవ సభ్యులందరూ మనవిచేసారు. ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో వర్షాధారం పై ఆధారపడిన పలు ప్రాంతాలలో ఈ కరువు ఏర్పడిన విషయం తమకు తెలియనిది కాదు. ముఖ్యంగా ఉత్తరాంధ్ర, విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో కానీ తూర్పు గోదావరి మెట్ట ప్రాంతాలలో కానీ ఉత్తరాంధ్ర యావత్తు కూడా ఇవ్వాల కరువు కాటకాలతో విలవిలలాడుతున్న విషయం కూడా తమకు ఇంతకు ముందు ఈ విజ్ఞాన రూపంలో 10 రోజుల క్రితం తెలియపరచాము. 15 రోజుల క్రితం ఛీఫ్ సెక్రటరీగారిని కలిసి ఒక మెమోరాండం ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవ్వాల ముఖ్య మంత్రిగారిని కలసి శాసనసభ్యులందరూ ఒక మెమోరాండం ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేసాము. ద్విం చిక్క ఇవ్వలేకపోయాము. ముఖ్యంగా నేను మనవిచేసేది ఉత్తరాంధ్రలో ఉన్నటువంటి ఈ విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం కేవలం వర్షాధారంపై ఆధార పడిన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియని విషయం కాదు. ఇది సామాన్యంగా 5 సంవత్సరాలు పంట వేస్తే 2 సంవత్సరాలు మాత్రం పూర్తిగా పండిన సంఘటన ఆ ప్రాంతంలో, ఆ జిల్లాల్లో ఉన్న విషయం ప్రభుత్వానికి అనాది నుంచే తెలిసిన విషయమే. కానీ ఈనాటివరకూ కూడా ఆ జిల్లాల్లో ఈ కరువు కాటకాలనుంచే అదుకోవడానికి ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయకపోవడమే కాకుండా ఒక నిర్లక్ష్య భావంతో ఉన్నటువంటి ఆ ప్రాంతాన్ని, తెలంగాణా, రాయలసీమ కంటే కూడా చాలా వెనుకబడిన ఆ ప్రాంతాన్ని గురించి ఇప్పటి కయినా తగినటువంటి సదుపాయాలను కలుగజేయాలని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా విజయనగరం జిల్లాలో 5 వేల మైనర్ ఇరిగేషన్, మేజర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు ఉన్నాయి. ఈ చెరువులకు, వాగులకు మరమత్తులు లేవు. అందువలన దానా దీనా వర్షం పడినప్పటికీ కూడా ఆ నీరు నిలుపుకునే పరిస్థితి లేని విషయం తమరిద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇకపోతే ఈ సంవత్సరం చాలా గడ్డు పరిస్థితులు ఏర్పడి

ఉన్నాయి. ఇప్పుడే కాదు వచ్చే నవంబరు, డిసెంబరు నెలల్లో చాలా తీవ్రమయిన ఆహార కొరత ఏర్పడడమే కాకుండా పనువులను కూడా పెంచుకోలేని దీనాతిదీన స్థితిలో ఉన్న రైతాంగం, రైతు కూలీలు గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి అన్ని మృత్తుల వారిని అదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుచేతనంటే గత సంవత్సరం ఈ బీడవల్ల పంటలు పోయాయి. అంతకు ముందు వరదల వల్ల పంటలు పోయాయి. ఈ సంవత్సరం పూర్తి స్వయంశక్తితో ఎక్కడో గోతులలో, చెరువులలో ఉన్న నీటిని చెదలతోను, అయిల్ ఇంజన్లతో తొడి 1/4 వంతు మాత్రమే అక్కడ పంటలు వేయడం జరిగింది. తక్కిన ప్రాంతం అంతా నీళ్లెంజం అయి, నీర్వీర్యం అయి ఉంది. ఇప్పుడు వర్షాలు పడితే రైతులు ఉండలేక అక్కడక్కడా ఊడ్చులు ఊడ్చారు. పంట పండుతుందని కాదు. ఇక వేరే మార్గం లేదు. మా ప్రాంతంలో రెండే రెండు రిజర్వాయర్లున్నాయి. తాటిపూడి, రైవాడ రిజర్వాయర్లు. రైవాడ రిజర్వాయరు తాలూకా నీరు పూర్తిగా రైతులకు ఇచ్చే అవకాశం లేకుండా ఏలేరు పూర్తి అయిన తరువాత మేకు నీళ్లు ఇస్తామని కొన్ని వేల ఎకరాల ఆయకదీను తగ్గించి స్టోర్‌ష్యాంట్‌కు నీరు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రిపోర్టులో జూన్ నాటికి పూర్తి నీరు ఏలేరు తాలూకా నీరు స్టోర్‌ష్యాంట్‌కు అందుతుందని చెప్పి సూచన చేసారు కాబట్టి తప్పనిసరిగా జూన్ నుంచే రైవాడ తాలూకా నీరు పూర్తిగా రైతులకు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే తాటిపూడి రిజర్వాయరు ఉందంటే దానికి కూడా గండం జరిగింది. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఎప్పుడయితే అవుతుందో ఆ పోలవరం ప్రాజెక్టు వచ్చిన తరువాత రైతులకు నీరు ఇస్తామని విశ్వాసపట్టానికి తాగడానికి నీరు మళ్లించడం జరిగింది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులు కూడా రెండు రిజర్వాయర్లు కేవలం రైతాంగం కోసం ఏర్పాటుచేసిన రిజర్వాయర్లు. కానీ వాటి ఫలితాన్ని స్థానికంగా ఉన్న రైతులు అందుకునే పరిస్థితి కలగడంలేదు. కాబట్టి తప్పనిసరిగా అందుకునే పరిస్థితి కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. మూలిగే నక్కపైన తాటిపండు పడినట్లు ఆ జిల్లాలో ఉన్న రైతాంగం చాలా దీనాతి దీనావస్థలో ఉన్న విషయం తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

నెషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు రూ. 10 వేల రుణం మాఫీ సందర్భంలో ఒక సూచన చేసారు. 1986 వరకూ ఉన్న బాకీలు పూర్తిగా రద్దు చేయమని ప్రభుత్వం నిర్దేశించింది. తరువాత 1986 నుంచే 1989 అక్టోబరు 2వ తారీఖు వరకూ ఉన్న రుణాలను ఆ మూడు సంవత్సరాలలో ఏదో ఒక సంవత్సరంలో ఏ రకమయిన పంట పోయి నష్టపోతే అది మాఫీ చేయాలని సూచన కూడా జరిగింది. కానీ విశ్వాసపట్టుం జిల్లాలో మాత్రం ఈ రకమయిన పని జరగలేదు. కారణం ఏమంటే పంటలు బాగున్నాయన్న నెపంతో 1989 వరకూ ఇవ్వడం లేదు. 1986కు మాత్రం ఇచ్చారు. కాబట్టి నేను మనవి చేసేది 1987 లో రాష్ట్రం అంతా కరువు వచ్చిన విషయం తమకు తెలియనిది కాదు. మా దగ్గర కూడా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించడం జరిగింది. మళ్ళీ 1988 లో కూడా తుఫాను వచ్చింది. ఆ తుఫాను తాకిడి విశ్వాసపట్టుం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చాలా పెద్ద ఎత్తున జరిగింది. ఆ విషయం కూడా తమకు తెలియనిది కాదు. 1989 వరకూ అక్కడ స్థానికంగా ఆ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి రైతాంగాన్ని ఈ రుణ మాఫీ చట్టం పరిధిలోకి తీసుకుని తక్షణమే పరిశీలనచేసి తుఫాను బాధితులకు కూడా లోను మాఫీ చేయాలని తగిన చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు పలు ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతులు రైతు కూలీలు, ఇతర మృత్తులతో కూడుకున్న వారు అనేక మంది కష్టం చేత, శ్రమచేత ఏదీ దిక్కుతోపని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. కాబట్టి వారిని అదుకోవడానికి అక్కడ కరువు పనులు

ప్రారంభించాలని వాళ్లకు పని కల్పించాలని కోరుతున్నాను. రైతులకు ఈ సంవత్సరం స్థానికంగా ఉన్న ముఖ్యమయిన పంటలు వరి, వేరుశనగ, గోగు, వోడేగంటి వంటి పంటల విత్తనాలు కూడా లేని పరిస్థితి జరిగింది. కాబట్టి వచ్చే ఏడాదికి పృథుత్వం విత్తనాలు కూడా సప్లయ చేయవలసిన అవసరం ఉందని తమరి ద్వారా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను అక్కడ 1/4 వృధా జరిగిన భూములలో నారు పోసి మూడు మాసాలు అయిన 6.10 తరువాత కూడా మరల మొన్న వచ్చిన తుఫానుతో పూర్తిగా కొట్టుకు పోయింది. ప్యాబ్లో సా. వెర్నెటీ 25 రోజులు దాటిన తరువాత దాని తాలూకు ఈర్టీ పోతుంది. కానీ ఇవాళ ఏమీటంటే మూడు మాసాల తరువాత వృధా అయితే అది పండుతుందో, ఎందుకుందో అనేది వారికి తెలియని విషయం కాదు. ఇదంతా పృథుత్వం గమనంలోకి తీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా మాకు పోలవరం ప్రాజెక్టు వచ్చినట్లయితే ఈ కరువు కష్టాలు తీరుతాయని ఏనాటి నుంచో మేము గగ్గోలు పెడుతున్నాం. పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరిగినప్పుడు ఒక్క మాత్రే గాకుండా రాష్ట్రం నలుమూలల అన్ని జిల్లాలకు ఉపయోగపడడమే గాకుండా విద్యుత్ కూడా సమకూరే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా నా నియోజక వర్గంలో ఉన్న చిన్న, చిన్న అనకట్టలన్నీటికి కలిపి రూ. 80 లక్షలు ఖర్చు ఎడితే ఇప్పుడు వర్షం పడిందంటే ఆ చెరువులలో నీరు నింపుకున్నట్లయితే సుమారు నెల, నెలా, పదిహేను రోజులు వర్షం పడక పోయినా ఇబ్బంది లేదు. ఈ చిన్న ప్రాజెక్టు చింతపాలెం అనకట్ట, స్కేము, గులిపర్తి, కోటపాడు మండలం, కాసారపేట వద్ద ఎస్ కోట మండలం, మొగరారి గడ్డపై అనకట్ట, వీరభద్రం పేట, సాంబయ్యపాలెం అనకట్ట, పెనుగట్టు వద్ద అనకట్ట, ఇలా చిన్న, చిన్న అనకట్టలు ఒక రూ. 70, రూ. 80 లక్షలతో అయిపోతాయి. నేను మొన్ననే ఇరిగేషన్ మంత్రిగానికి కూడా వ్యాసి ఇవ్వడం జరిగింది. దాని మీద యాక్షన్ జరుగుతుందని నమ్ము తున్నాను. ఈ సంవత్సరం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న పక్షానీకానికి పనులుపచ్చు కార్డు, ఆ కార్డు, ఈ కార్డు అని గాకుండా అన్ని వర్గాల వారికి రూ. 1.90ల బియ్యం అందే ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా కరువు పనుల కోసం జిల్లాకు రూ. 10, 15 కోట్లు అయినా ఇచ్చి పనులు ప్రారంభం చేసి వారికి జీవితం మీద ఆశ కల్పించాలని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు.- అధ్యక్షా, మనం ఈ టాపిక్ పోస్ట్ చేసుకున్నప్పుడు డ్రౌట్ కండిషన్స్ చాలా తీవ్రంగా కనిపించాయి. మరల ఈ మధ్యలో వర్షం పడింది. వర్షం పడ్డ తరువాత కొన్ని జిల్లాల్లో పరిస్థితి కొంత మెరుగు అయింది. దీనివలన రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారు ఇక వర్షాలు పడ్డాయి కాబట్టి పరిస్థితులు మామూలుగా అయిపోయాయి కాబట్టి ఇప్పుడు డ్రౌట్ గురించి ఎందుకు, ఫ్లడ్స్ గురించి మాట్లాడితే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నారేమో. అందుచేత రెవెన్యూ శాఖమంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమీటంటే ఈ వర్షాలు పడి కూడా ఇప్పుడు ప్రయోజనం లేకుండా పోయింది. వర్షాలు అధికంగా కురిసాయి. మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు చాలా వరకు గండ్లు పడ్డాయి. ఒకవేళ గండ్లు పడకున్నా కూడా ఈ వర్షాల వలన పెద్ద ప్రయోజనం లేదు. ఇప్పుడు మీడిల్ ఆఫ్ ద క్రాప్ ఇయర్. అటు వర్షాలం పంట కానీ ఇటు వేసవి కాలం పంట కానీ దేనికి కూడా ఉపయోగపడని విధంగా ఈ వర్షం వచ్చింది. కాబట్టి కరువు పరిస్థితులలో ఎలాంటి మార్పు లేదని వాటికి తగిన సహాయక చర్యలు చేపట్టడంలో ఏ మాత్రం నిర్లక్ష్యం వైఖరి ఉండవద్దని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. కరువు రెండు దశాబ్దాలుగా ఒక సంవత్సరం

కాకపోతే ఒక సంవత్సరం, లేకపోతే రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి కరువు వస్తూ వున్నది. కరువు నివారణ చర్యల విషయంలో కానీ, లేకపోతే కరువును ఎదుర్కొనేందుకు శాశ్వత పథకాలు వేయడంలో కానీ ఈ ప్రభుత్వం విఫలం అయిందని చెప్పడానికి నేను వేరే అభిప్రాయంతో లేను. ఇక్కడ సభలో వున్నవారు కూడా వేరే అభిప్రాయంతో వుండరను కుంటాను. డౌబ్స్ కండిషన్స్ వుంటే పర్మనెంట్ మెజర్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం హార్డిగా విఫలం అయింది. ఎందుకంటే మనకు ప్రధానంగా కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నా, తుంగభద్రా అనే నాలుగు జీవనదులు వున్నాయి. మనవి అన్నపూర్ణ అని పేరు వున్న రాష్ట్రం. 1970వ సంవత్సరం కంటే ముందు అనంతపురం, మహబూబ్ నగర్ లాంటి రెండు, మూడు జిల్లాల్లో తప్ప మిగిలిన జిల్లాల్లో అసలు కరువు అనేది లేదు. లాస్ట్ టు డికేడ్స్ నుంచీ కంటిన్యూయింగ్ కరువు, కరువు అని మన అసెంబ్లీలో మాట్లాడుకుంటున్నాము. ఒకవేళ మనం కుంభకోణాల విషయాలు, రకరకాల విషయాలను మరచిపోయినా పత్రికల వారు గుర్తు చేస్తున్నారు. మీరు మరచిపోతున్నారు, కరువు గురించి ప్రజలు బాధపడుతూ వుంటే శాసనసభలో కరువు గురించి మాట్లాడడం లేదని పత్రికల వాల్లు ఎడిటోరియల్ లో వ్రాస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ కరువు గురించి ఎందుకు మనం మెజర్స్ తీసుకోవడం లేదంటే నాకు అనిపిస్తున్నది ఏమిటంటే ఎన్ని కుంటులు, ఎన్ని చెరువులు వున్నాయనేది, వీటి మీద ఒక సమగ్రమైన వివేదిక ప్రభుత్వం దగ్గర లేదనిపిస్తున్నది. నా అభిప్రాయం ఏమిటంటే మొత్తం రాష్ట్రంలోవున్న మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సెస్, కుంటులు కానీ చెరువులు కానీ కంప్యూటర్లైక్డ్ చేయాలి. మన దగ్గర వర్షపాతం ఎంత? ఎంత వర్షం పడుతున్నది. ఈ వర్షాన్నే ఎంత సోర్స్ చేసి కెపాసిటీ మనకు వున్నది? ఎంత వేస్ట్ గా సముద్రంలోకి పోతున్నది? వేస్ట్ గా పోయే వర్షపు నీటిని మళ్ళీ మనం కంజర్స్ చేసుకోవాలంటే ఏమి చేయాలి అనే దాని మీద పథకాలు రూపొందించాలి. వర్షపు నీరు ఒక్క చుక్క కూడా వేస్ట్ గా పోకుండా చెక్ డ్యామ్స్ కానీ, చిన్న కుంటులు కానీ, పెర్కలెషన్ ట్యాంక్స్ కానీ, రకరకాలుగా ఎలా సోర్సెస్ ను డెవలప్ చేసుకోవాలనే ప్లాన్ ప్రభుత్వానికి వుండాలి. కాబట్టి వీటిన్నీ కంప్యూటర్లైక్డ్ చేయాలి. మొత్తం చెరువులు, కుంటులు వీటి మీద ఒక సమగ్రమైన ఆలోచన చేయడానికి అవకాశం వున్నది. ఈ వర్షం లేనందువలన ఒకసారి అంచనా వేస్తే నష్టం వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు వుంటుంది. వెయ్యి కోట్ల రూపాయల పిలువ చేసే క్యాపును మనం ఈ సంవత్సరం నష్టపోతున్నాము. దీనివలన అన్నపూర్ణగా పేరు పొందిన మన రాష్ట్రంలో వున్న ఆంధ్రులు ఇవాళ అనాధలుగా మారిపోయే ప్రమాదం వున్నది. కొద్ది రోజుల క్రితం మనం అనంతపూర్ గురించి మాట్లాడుకున్నాము. అనంతపూర్ లో వున్న రైతులందరు కర్షాటకకు వలసపోతున్నారని చెప్పుకున్నాము. అదే విధంగా ఈ ప్రాంతంలో వున్న పశువులు కూడా రైతుల దగ్గర లేకుండా 'అల్ కబీర్' అనే స్లాబర్ వాస్ కు పోతున్నాయి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- వనే మొదలు కాలేదు. భారతదేశంలో పబ్లిక్ సెక్టార్ లో నాలుగు వున్నాయి. రాజేశ్వరరావుగారు ఈ అసెంబ్లీలో చెప్పకపోవడం భావ్యం.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- 1000 నుంచి 1500 పశువులు ప్రతి రోజు పోగలిగే కెపాసిటీ దానికి వున్నది. ఈ తరంగా పశుసంపద పోతూ వుంటే మనకు మిగిలేది ఏమిటి? ఒకవేళ వచ్చే సంవత్సరం వర్షాలు పడితే మనకు పశువులు లేనే ప్రమాదం వస్తూ వున్నది. పశుసంపద కాపాడాలంటే తప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం పశువులను గ్రామం యివ్వడం కానీ, లేకపోతే పశుగ్రామం ఇవ్వడానికి తగిన సౌకర్యాలు కల్పించాలి. టాప్ ప్రయారిటీ డిగ్రీకింగ్

వాటర్. ఇవాళ చాలా జిల్లాలలో డిక్రింగ్ వాటర్ ప్లాబ్లమ్ వున్నది. ఇవాళ గ్రామాలలో ఎగ్జిస్టింగ్ బోర్వెల్స్ రిపేర్ చేసే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే బోర్ మెకానిక్స్ లేరు. పృథి మండలానికి ఒక బోర్ మెకానిక్ వుంటాడు. ఆయనకు జ్వరం వస్తే లేకపోతే వాడికి ఇంకా ఏమయినా ఇబ్బంది వస్తే ఒక నెల వాడు వుండడు. మొత్తం బోర్స్ అన్నీ ఫేలి అయిపోతూ వుంటాయి. పృథుత్వానికి మనవిచేసింది ఏమిటంటే ఇమేడియట్గా బోర్ మెకానిక్స్ను పెట్టి ఇప్పుడు వున్నవి రిపేర్ చేసి, తరువాత కొత్తవి వేయాలి. వర్షపాతం గురించి మాకు లెక్కలు ఇవ్వారు. ఈ లెక్కల బట్టి చూస్తే వరంగల్ జిల్లాలో కరువు లేదనిపిస్తున్నది. మరి ఇవాళ రెండు, మూడు మండలాలలో వర్షం పడుతుంది. ఎందుకంటే అక్కడ అడవులు వున్నాయి కాబట్టి. మిగిలిన మండలాలలో వర్షం పడదు. అది కూడా ఏవరేజ్ యివ్వారు. 6.20 ఏవరేజ్ తోస్తే, ఇప్పుడు 4 మండలాలలో సరిగా వర్షాలు పడవు. మిగిలిన మండలాలలో సా. పడతాయి. ఏవరేజ్ తోసినప్పుడు వర్షపాతం సరిగా వున్నట్లు అనిపిస్తుంది. అన్సెంటిఫైక్ ప్లాన్జేడర్ ఈ గవర్నమెంట్ ఫాలో అవుతుంది. జిల్లాలలో కాకుండా రెవెన్యూ శాఖమంత్రిగారు వినడంటే, అధికారులు వినడంటే.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు చెప్పిన పాయింట్మీద ఇన్ఫర్మేషన్ కలక్ట్ చేస్తున్నారు. మీరు కంటిన్యూ చెయ్యండి.

శ్రీ జి. రాజేశ్వరరావు:- రెన్ఫీల్డ్ ఎసెస్మెంట్ మోస్ట్ అన్సెంటిఫైక్ మెథడ్గా జరుగుతుంది. జిల్లాలో మొత్తం 50 మండలాలలో 5 మండలాలలో ఎక్కువ వర్షపాతం నమోదయి, మిగిలిన 45 మండలాలలో తక్కువ నమోదయితే సరాసరి చూసినప్పుడు వర్షపాతం సమానంగా వుంటుంది, కాబట్టి ఇటువంటి లెక్కలు యివ్వడం ముందు ముందు మానుకుంటే బాగుంటుంది. మండలవారీగా వర్షపాతం నమోదుచేయాలి. పృథి మండలానికి ఈ వర్షపాతం నమోదుచేసే యంత్రాలు పెట్టినప్పుడు ఏ మండలంలో తక్కువ పడితే, సరాసరి వర్షపాతం వేసి అంతా సరిగా వుందని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి మండల వారీగా వర్షపాతం యివ్వాలి. ఈ వర్షపాతం విధానంలో పృథుత్వం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. పృథమంగా ఈ స్కాలర్ ట్యాంక్స్, బెక్ డ్రామ్స్ ఎప్పుడు ఏర్పాటుచేశారో కానీ, ఈ మధ్యకాలంలో కొత్తవి పృథుత్వం ఎక్కడా ఏర్పాటు చేయలేదు. పెద్ద పెద్ద చెరువులు, కుంటలు ఏ కాకతేయుల కాలం నాటివో, శాతవాహనుల కాలం నాటివో కానీ, ఈ మధ్య కాలంలో రెండు వేలు, 3 వేల ఎకరాలకు ఇరిగేషన్ సోర్స్ డెవలప్మెంటు జరగలేదు. మా జిల్లాలో ఈ మధ్య నరసింహాసాగర్ అని పూజెక్టు కట్టారు. 1500 ఆయకట్టు ఉంటుంది. మీడియమ్ పూజెక్టు. అది నిధంగా మైనర్ పూజెక్టుకు పోయిన సంవత్సరం బిల్డ్ పృథి జిల్లాలోను దాదాపు రెండు కొట్ల రూపాయల వరకు పెండింగ్లో వున్నాయి. ఈ సృగుత్వం కేటాయింపే దబ్బు పెండింగ్ బిల్డ్కు సరిపోతుంది. కొత్త వర్క్ చేయడానికి వేలులేదు. అన్ని చెరువులలోనూ, కుంటలలోనూ స్కీల్స్ ఎక్కుములేట్ ఇపోయింది. స్కోరేజ్ కెపాసిటీ 50 పర్సెంట్ మాట్రామే ఇప్పుడు వేసినదాంటో ఉంది. వర్షం వస్తే ఒక్క వార్షానికే నిండిపోయి, 15 రోజులలోనే ఎండిపోతున్నాయి. దీనిమీద సమగ్రంగా పృథుత్వం ఆలోచించాలి. తమకు కూడా తెలుసు. గ్రామాలలో రైతులు పూడిక తోసేవారు. వర్షాకాలం నేరు కనీజర్స్ వేసుకునే పరిస్థితి లేదు. వాగులు, వంకలు, చక్కిడ్యామ్స్, ఇతరకుంటలు, చెరువులు, కనీజర్స్ కెపాసిటీ పెంచుకుంటే ఈ అండర్గ్రౌండ్ వాటర్లెవెల్ పెరిగే అవకాశం ఉంది. గ్రామాలలో డ్రై స్పెట్ 30, 40 రోజులు వున్నాకూడా రైతులు వర్షాభావం ఎదుర్కొనడానికి కొంత వాటర్ వుంటుంది. వర్షాభావంలో 15, 20 రోజుల డ్రై స్పెట్ను ఎదుర్కొనే స్థితిలో

రైతులు లేరు. బావులలో నీళ్లు లేవు. బోర్ వెల్స్ 130, 140 అడుగులు తీస్తే కూడా నీరు దొరకని పరిస్థితి ఉంది. ఆ పరిస్థితిలో రైతు 1, 2 ఎకరాల కంటే ఎక్కువ చేయలేక పోతున్నాడు. లక్షల ఎకరాలు డ్రైక్రాప్ పోయినాయి. వెబ్ క్యాప్ కూడా కరీనంగర్, వరంగల్, అదిలాబాద్ లో ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉన్నది. మేజర్ ప్రాజెక్టులు, మీడియం ఇరిగేషన్ కూడా ఎండిపోయే పరిస్థితి వుంది. రైతులు చాలా దీనావస్థలో వున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధైర్యం యివ్వకపోతే రైతులు వలసపోయే ప్రమాదం వుంది. ఎన్నోరకాల యిబ్బందులలో వున్నారు. ఫెర్టిలైజర్ ధరలు పెరిగిపోయినాయి. పెన్సిస్కెడ్స్ దొరకడం లేదు. ఈ పరిస్థితిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ రకంగా ధైర్యం యిస్తుంది? ఏ ఏ పథకాలు రూపొందిస్తున్నది. ఏ రకంగా వాళ్లు యిస్తున్నారో నోట్ లో యివ్వాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. దానిమీద ఆలోచిస్తాము అన్నారు. కాబట్టి నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే, క్యాంఫెడ్రేషన్ మీమ్బులను మళ్ళీ మళ్ళీ అడిగి యిబ్బంది పెట్టకుండా పర్మినెంట్ మెజిస్ట్రేట్, లాంగ్ టర్మ్ కానీ, షార్ట్ టర్మ్ కానీ డిటెయిల్డ్ గా చెప్పాలని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు రూరల్ రిలేఫ్ యాక్ట్ ప్రవేశపెట్టే ప్రయత్నం చేశారు. తాత్కాలికంగా అప్పు తీసుకున్న వాళ్లు ఎగ్జిటాబిలిటీ ప్రయత్నం కాదు. తాత్కాలికంగా 6 నెలల కొరకు అమలులో వుండే విధంగా తీసుకు రావడానికి ఆలోచించాలి. రూరల్ ఇన్ డెవలప్ మెంట్ రిలేఫ్ యాక్ట్ ప్రభుత్వం చేయాలి. వాజర్ సెన్ 5 టైమ్స్ పెంచారు. ఎకరానికి రూ. 50 అయింది. తెలంగాణాలో చిన్న చిన్న ఇరిగేషన్ సోర్స్ కు కూడా ఎకరానికి రూ. 50ల చొప్పున 88 నుండి వసూలు చేస్తున్నారు. రైతులు కరువు వచ్చి, వర్షాలు లేక కటకటలాడి పోతుంటే ప్రభుత్వం స్పెక్ట్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చింది. ఖజానాలో డబ్బులేదు అని వసూలు చేస్తున్నారు. ఎక్సైజ్ లాగా రెవెన్యూ కలెక్షన్లు కూడా వేరియేబుల్ గా వసూలు చేస్తున్నారు. వేళ్ళకు కూడా టార్గెట్ పెట్టినట్లు ఉన్నది. రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్స్ కు, తహసీల్దార్ లకు, ఎమ్.ఆర్.ఓ.లకు టార్గెట్ పెట్టి వసూలు చేయిస్తున్నట్లుగా వుంది. దీనిని నిలుపుదల చేయించమని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. నేను చెప్పిన 4, 5 పాయింట్స్ మీద ప్రభుత్వం ఆలోచించి తగిన నిర్ణయం తీసుకొని రైతులకు అదుకోవాలని-తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరాద్రిడ్డి (మడకనిర):- అధ్యక్షా, అనంతపూర్ జిల్లాలో కరువు గురించి తీవ్రమయిన కరువు విషయాన్ని మీద్వారా ప్రభుత్వరూపికి తెస్తున్నాను. ఈరోజు చాలామంది పెద్దలు మాట్లాడుతూ అనంతపూర్ జిల్లాలోనే కాకుండా రాష్ట్రంలోని మిగతా జిల్లాల్లో నెలకొన్న కరువు గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. కడపలో గానీ, కరీనంగర్ లో గానీ, అదిలాబాద్ లో గానీ, మహబూబ్ నగర్ లో గానీ మిగిలిన ప్రాంతాలలో ఉన్న కరువు విషయం మాట్లాడుతూ ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న ఎం.ఎల్.ఎలు కూడా అనంతపూర్ వచ్చి చూడకపోయినా, అనంతపూర్ లోవున్న కరువు పరిస్థితి గురించి చాలా గట్టిగా మాట్లాడడం జరిగింది. నేను అనంతపూర్ వాసిగా వాళ్ళకు ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. దీని ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే, అక్కడ ఇంత తీవ్రతరంగా ఉంది. దయచేసి మరెన్నోకు రండి. ఇప్పుడు అనంతపూర్ జిల్లాలో బాటు రాష్ట్రంలో నెలకొన్న మిగతా జిల్లాల్లో కరువు గురించి మాట్లాడడం ద్వారా అందరికీ సమానమే అన్న భావన ప్రభుత్వానికి ఉండకూడదు. సామెత చెప్పినట్లు ఉప్పుడు ఏడ్చి, పప్పుడు ఏడ్చి, తమలపాకోడు తమామని ఏడ్చి అని గుర్తుపెట్టుకొని రెవెన్యూ మంత్రిగారు, మీకే కాదు కరువు, రాష్ట్రం అంతా వుందని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయవద్దని నేను తమద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

గత 10 రోజుల క్రితం మాట్లాడినప్పుడు వర్షం అనేది పడలేదు. కానీ ఇటీవల మేము అసెంబ్లీలో మాట్లాడి వోయిన తరువాత రెండు రోజుల లోపల మంచి వర్షాలు పడ్డాయి. కాదనీ చెప్పలేము. వర్షాలు ఎంతవరకు ఉపయోగంగా ఉందనీ అలోచన చేస్తే మొత్తం పంట పూర్తిగా నష్టపోయిన తరువాత పూర్తిగా ఎండి 100 శాతం నష్టం జరిగిన తరువాత వర్షం వచ్చింది. మెట్ట ప్రాంతంలో వేసిన వేరుశనగ పూర్తిగా ఒక్కశాతం పంట కూడా చేతికి దొరికే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే వచ్చిన వర్షాలు వలన గ్రౌండ్‌వాటర్ రేవార్స్ అయి వాటర్ రెవైట్ పెరిగిందా అంటే లేదు. ఇంత వర్షాలు వచ్చినా వంకల్లో, వాగుల్లో 10 అడుగుల వరకు కూడా నీరులేని పరిస్థితి ఉంది. అందుకని ఏదో వర్షం వచ్చిందనీ కొత్తగా ఈ రికార్డ్ మాపించి కరువు లేదనీ మేరు నవ్వుచెప్పే ప్యయత్నం చేయవద్దనీ పృథుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇటీవల మా జిల్లాకు చెందిన ఇద్దరు ఎం.పి.లు జైన్‌ల్యూ 6.30 వెళ్ళడం జరిగింది. మా జిల్లా అధికారులతో కలిసి వెళ్ళి అక్కడ వున్నటువంటి పరిస్థితులను సా. భేరిజు వేసినప్పుడు, అక్కడ పూర్తిగా తారు ఎడారిగా మారిపోతున్న పరిస్థితులలో నోషల్ ఫారెస్ట్రీ సక్సెస్ అవుతున్న విషయం తెలుసుకున్నారు. అక్కడ యీ రోజు ఆ ఎడారిలో 5 లక్షల ఎకరాలకు నీటి సరఫరా వచ్చి, సాగు చేసి పంటలు పండించే పరిస్థితి వుంది. ఇంకొక సంవత్సరము లోపల మళ్ళీ ఆ జిల్లాలో 10 లక్షల ఎకరాలకు నీరు యిచ్చే ప్యయత్నం యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద జరుగుతున్నది. ఇటీవల ఆ భీమ పృథానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారిని కలిసి ఆ విషయాలు చెప్పి, మా అనంతపురం జిల్లా ఎడారిగా మారిపోతున్నది, సెకండ్ లోయెస్ట్ రేయిన్‌ఫాల్ వున్నటువంటి జిల్లా అనంతపురం జిల్లా అనీ, ఆ ప్రాంతాన్ని కూడ సస్యశ్యామలం చేయడానికి మా రెస్ట్రక్చరు రావాల్సి కోరితే, పృథానమంత్రిగారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారితో టెలిఫోనులో మాట్లాడడం జరిగింది. అప్పుడు పృథానమంత్రిగారు ఆశ్చర్యపోయారు, యింత తీవ్రంగా వుందా అక్కడ కరువు అనీ ఆశ్చర్యాన్ని, బాధను కూడ వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నేను మంత్రిగారిని కొరేదేమంటే - అందరు కూడ మిగతా జిల్లాల్లో కరువు వున్నట్లు తెలుసుకున్నారు, అది వాస్తవ పరిస్థితి - అయితే - అనంతపురం జిల్లాను మిగతా ప్రాంతాలతో కంపేర్ చేయడానికి వీలు లేదు. దానికి ప్రత్యేకమైనటువంటి శ్రద్ధ యివ్వ వలసిన అవసరం వుందనీ మనవిచేస్తున్నాను. పృథుత్వ పరిస్థితులలో బీటిఫ్ వారు ఏర్పాటు చేసినటువంటి ఫామిన్ కోడ్‌ను చూస్తే పూర్తిగా విస్మయం కలుగుతుంది. ఎంతో తీవ్రముగా అనంతపురం జిల్లాలో కరువు వున్నప్పటికీ, మంత్రిలు మాకు నష్ట చెప్పడానికి ప్యయత్నం చేయవచ్చు. మా ఫామిన్ కోడ్ ప్రకారము మే జిల్లాలో కరువు లేదనీ చెప్పడానికి ప్యయత్నం చేయవచ్చు. ఈ ఫామిన్ కోడ్ యీ రోజు పరిస్థితులకు అనుగుణంగా వుందా లేదా అనేది అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ ఫామిన్ కోడ్ స్కేలను పెట్టి చేస్తే, మా అనంతపురం జిల్లా పూర్తిగా నష్టపోయి ఎడారి అయిపోతుందనీ మనవిచేస్తున్నాను. అందుకని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ఈ ఫామిన్ కోడ్‌ను వెంటనే మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ఫామిన్ కోడ్ యీనాడు మాకు పూర్తిగా నష్టం కలిగించడానికి దోహదం చేసే విధంగా వుంది. అందుకని ఈనాటి పరిస్థితులకనుగుణంగా ఫామిన్ కోడ్‌ను వెంటనే మార్చాలని నా మొట్టమొదటి డిమాండ్. అంతేగాకుండా యీ రోజు ఏదో అడిగితే మంత్రిగారు ఏదో, పది లక్షలు, ఇరుప్నే లక్షలు యిస్కారనుకుంటాను. అగతం వేరప్పుగారు 50 కోట్లు యివ్వాలని అడిగారు. మంత్రిగారిని చూస్తే 20 కోట్లు ప్రకటించేలాగుంది. 20 కోట్లు సరిపోవు, 50 కోట్లు అయినా యివ్వాలి. మంత్రిగారు నవ్వుతున్నారు. ఖచ్చితంగా యిస్కారను కుంటున్నాను. తాత్కాలిక ఉపశమనం కొరకు అంటే త్రాగడానికి నీరు, పశువులకు గడ్డి,

ప్రజలు వలస పోకుండా వుండడానికి 50 కోట్లు యివ్వాలి. అంతేగాకుండా, ముఖ్యంగా దానిని కరువు జిల్లాగా ప్రకటించాలనేది మా ప్రధానమైనటువంటి కోరిక. పోయిన సంవత్సరము నాలుగు కోట్ల రూపాయలు కరువు నిధుల క్రింద యిచ్చారు. కానీ కరువు జిల్లాగా ప్రకటించ లేదు. దానివల్ల ఎంతో నష్టం ఏర్పడింది. బ్యాంకులలో తీసుకున్న క్యాష్ లోన్స్ పనులు చేస్తున్నారు. డ్రాబ్ వల్ల ఫేయిల్ అయితే క్యాష్ యిస్తున్నాయివే అలవాటు వుంది. కరువు జిల్లాగా ప్రకటించకపోవడంవల్ల రైతుల వెన్ను వీరిగినట్లు అయింది. క్యాష్ యిస్తున్నారన్న డబ్బు రాలేదు. అందేవేత కరువు జిల్లాగా ప్రకటించాలి. శాశ్వత కరువు జిల్లాగా ప్రకటించాలనేది మా ప్రధానమైనటువంటి కోరిక. ప్రధానమంత్రిగారి దృష్టికి యీ విషయాలు వెళ్లినవి గాబట్టి వెంటనే ఒక సమగ్రమైనటువంటి నివేదికను తయారుచేసి పంపించండి. మొత్తం బరువును మనమే మోయలేమని తెలుసు. ఉన్న డబ్బు అంతా మాకే కావాలని ఆశిస్తే, మిగతా ప్రాంతాలకు న్యాయం జరిగే వేయడం. కాబట్టి సులభతరంగా కావాలంటే మా రెస్ట్రక్చర్ కు రావాలంటే, సమగ్రమైనటువంటి నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తే అక్కడ ప్రధానమంత్రిగారు కేంద్రంనుండి అధికమైనటువంటి నిధులు కేటాయింపి జైసల్మేర్ లాగా చేయడానికి వీలుండుంది. అటువంటి నివేదికను పంపించాలని కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా ఎన్నో పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు వున్నవి. పి.ఎ.బి.ఆర్. ప్రాజెక్టు, భాగల్పుర్, మద్దిలేరు, ధర్మవరం కాలువ, పెడపల్లి, యివీ అన్ని అర్థాంతరంగా వుండిపోయినవి. వాటికి అవసరమైన నిధులను మంజూరు చేసి వాటిని వెంటనే పూర్తి చేయాలనేది మా ప్రధానమైనటువంటి కోరికలలో ఒకటి. ప్రభుత్వాన్ని ఒకటి కోరుతున్నాను. కరువు వచ్చిందని కరువు మంత్రిగారు నియమించడం ద్వారా, పడి, ఇరువై కోట్లు యివ్వడం ద్వారా మా సమస్య పరిష్కారం కాదు. గతములో మాశాము. కరువు వస్తే కరువు మంత్రిగారు నియమించారు. దానివల్ల సమస్య పరిష్కారం అయిందా? ఈరోజు మంత్రిగారు పడి, ఇరువై కోట్లు యిచ్చినంత మాత్రానా మా సమస్య పరిష్కారం కాదు. శాశ్వత కరువు నివారణ కొరకు కృషి చేయాలి. అందులో రెవెన్యూ మంత్రిగారు కడప జిల్లా వారు. వారికి తెలుసు. దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని మా యిస్యను డైలాగ్ చేయకుండా ఆడుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార:- అధ్యక్షా, మాకు యివ్వబడిన యీ నోటు చాలా లోప భూయిష్టంగా వుంది. వాస్తవంగా యీ రిపోర్టు తయారుచేసే నాటికి వివిధ ప్రాంతాలలో వున్నదీ వన్నట్లుగా వివరించి వుంటే ఉపయోగంగా ఉండేది. గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది వివరించినట్లుగా రాష్ట్రములో వర్షపాతం చాలా అసమానంగా వుంది. మొన్న వచ్చిన వర్షాలు కొన్ని ప్రాంతాలలో పడలేదు. దీని మూలంగా చాలా తీవ్రమైనటువంటి దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. నష్టం కూడ చాలా తీవ్రంగా వుంటుంది. మరొకవైపు యీ లోగా కొన్ని ప్రాంతాలలో వరదలు వచ్చి నష్టాలు సంభవించాయి. ప్రతి సంవత్సరము శాసనసభ సమావేశాలు రెండుసార్లు జరిగినా, మూడుసార్లు జరిగినా కరువు, దుర్భిక్షం విషయం చర్చించినటువంటి సమావేశం లేదు. శాశ్వతమైనటువంటి అంతంగా వుండిపోయింది. ఇంతవరకు మనకు వచ్చినటువంటి లెక్కల ప్రకారము, ప్రతి సంవత్సరము 1500 కోట్ల రూపాయల మేరకు మన జాతీయ సంపద కరువు మూలంగా, వరదల మూలంగా నష్టం అవుతున్నదని వేంటూ పున్నాము. దానికి పరిష్కారం, తాత్కాలికమైనటువంటి చర్యలు ఏవైతే వున్నవో అవి కొద్దిపాటి వెపలుబాటు కలిగించడానికి పనికివస్తాయి తప్ప, వాటివల్ల సమస్య పరిష్కారం కాదు. అంతవరకు తాత్కాలిక వెపలుబాటు చేయండి. పశుగ్రాసం పంపించడం,

వీతనాలు సప్లయ చేయడం లాంటివి చేయండి. కానీ అవి సరిపోవు. వ్యక్తులుగా మనము వున్నా లేకపోయినా మానవ సమాజం, తెలుగుజాతి వుంటుంది. రానున్న కరువులు, వరదల నుండి శాశ్వత ముక్తి పొందే పథకాలు వేయాలి. నేను అనేక సందర్భాలలో చెబుతూ వస్తున్నాను. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. అసలు మన రాష్ట్రము కరువుల నుండి గానీ వరదల నుండి గానీ విముక్తి పొందడానికి సమగ్రమైనటువంటి మాస్టరు ప్లాన్ మనకు వుండాలి. మన ప్రాజెక్టులు వున్నవి. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును అన్ని దశలలో పూర్తిచేయాలి. శ్రీశైలం కుడి కాలువ వుండి, నాగార్జునసాగర్ కుడి, ఎడమ కాలువల పనులు పూర్తి చేయవలసి వుంది అనేకమైనటువంటివి వున్నవి. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు, వోలవరం ప్రాజెక్టు లాంటివి వున్నవి మేజర్ ప్రాజెక్టులు, మీడియం ప్రాజెక్టులు వున్నవి. మైనరు యిరిగేషను వర్క్సు వున్నవి. అండర్ గ్రౌండు వాటరు వర్క్సు వున్నవి. వాటి అన్నింటినీ ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం వుంది. వాటిని పూర్తి చేసుకుంటే రెండు రకాల లాభాలు ఉంటాయి. ఒక లాభం ఏమిటంటే వరదల 6-40 బారినంటే తప్పడం. రెండవది - నీరు నిల్వ ఉండడంవల్ల దుర్భిక్షం లేకుండా ఉండడం. సా. చాలావరకు మనకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అయితే ఎన్ని ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి, వీటికి ఎంత డబ్బు అవుతుంది అనేది మీరు, నేను ఏదో గాలి కబుర్లు చెప్పడం కాకుండా ఒక నిపుణుల కమిటీని వేయండి. వారికి ఒక సంవత్సరం గడువు ఇవ్వండి. నిపుణులు అంటే రిటైర్ అయినటువంటి ఇంజనీర్లు, వ్యవసాయక నిపుణులు, అట్లాగే బి.ఎ.ఎస్. అభ్యర్థులు కానీ ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో అనుభవం ఉన్నటువంటి వారిని కానీ ఫైనాన్సులో అనుభవం ఉన్నటు వంటి వారిని కానీ కలిపి వేయండి. అట్లాగే నాన్-అభ్యయిల్లును కూడా - ఎమ్.ఎల్.ఏ.లే కావలసిన పని ఏమీ లేదు. ఆయా రంగాలలో అనుభవం ఉన్నటువంటి వారిని వేయండి. నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి - ఈ రెండు ముఖ్యమైనవి. మనలను శాశ్వతంగా ఈ కరువు నుంచి కానీ వరదల నుంచి కానీ రక్షించేటటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి. కనుక వీటికి ఏమీ చేస్తారు? నేను అనీఅభ్యయిల్గా కొంతమంది నిపుణులతో మాట్లాడినప్పుడు వారు నాకు చెప్పింది ఏమిటంటే - అయ్యా, సుమారు 20 వేల కోట్ల రూపాయలు మనం ఖర్చుపెట్టి చేస్తే మనకు వేటన్నింటి నుంచి విముక్తి ఉంటుందని అన్నారు. అయితే 20 వేల కోట్ల రూపాయలతో అయ్యే పెద్ద స్కేములను మనం వెంటనే చేస్తామా? కనీసం 15 సంవత్సరాలు లేకపోతే 20 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేసే విధంగా మీకు ఒక ప్లాన్ ఉండాలి. అటువంటి దీర్ఘకాలిక ప్లాన్ పెట్టుకొనే సంవత్సరానికి 1500 కోట్ల రూపాయలు లేకపోతే 1000 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టే విధంగా వనరులు సంపాదించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈవిధంగా ఇటువంటి సమగ్రమైన పథకాన్ని 15 సంవత్సరాలలో, 20 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలనే లక్ష్యం పెట్టుకున్నప్పుడు దానికి కావలసినటువంటి డబ్బు సేకరించడం అవసరం. దీని విషయంలో నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ఆర్థిక వనరులను సమకూర్చుకొనడానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. ప్రపంచ బ్యాంకు ఏమీ సహాయం చేస్తుంది, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏమీ సహాయం చేస్తుంది, ఇతర ఏజన్సీలు ఏమీ సహాయం చేస్తున్నాయి అనేవన్నీ మీరు తీసుకోండి. నేను వద్దని అనడం లేదు. కానీ మన స్వంత వనరులను సమీకరించుకొనడానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. 1. ప్రకృతి విపత్తు పన్ను అనండి లేక సర్భార్వి అనండి - ఏమైనా పేరు పెట్టుకోండి. సంవత్సరానికి వెయ్యి కోట్లు, 1500 కోట్ల రూపాయలు వచ్చే విధంగా మీరు రూపొందించండి. ఆ వచ్చిన డబ్బును కేవలం ఆ ప్రాజెక్టుల మీద ఖర్చుపెట్టే విధంగా చూడండి. దానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. కమిటీలు వేయండి. అమ్మకం పన్ను ఎగవేతను అరికట్టడానికి, అమ్మకపు

ہے۔ یہ اپنی دور بھاگ بھگتے۔ میں ہمارے فوجیان ہونہار ریونیو مسٹر صاحب سے پرارتھا کرتا ہوں اور مکعبہ منتری سے بھی پرارتھا کرتا ہوں کہ کسان اور مزدور پانی نہیں ہونیکو وجہ سے ٹرپ رہے ہیں۔ اس تعلق سے کچھ کرنا چاہیے۔ تقریباً ۵۰، ۶۰ دنوں سے بارش نہیں ہونیکو وجہ سے کسان اور مزدور لوگوں کو کام نہیں مل رہا ہے۔ یہ لوگ بھوک سے مر رہے ہیں۔ مزدوروں کے تعلق سے بھی سوچنا چاہیے۔ کسانوں کے جب میں ایک روپیہ، پانچ روپیہ یا دس روپیہ بھی نہیں ہے تاکہ کا کے لئے فلاں جگہ جاسکیں۔ لون کا مسئلہ بھی ہے۔ کراپس ٹوٹا، لاگ ٹم لون اور شارٹ ٹم لون۔ ہم اپنے فرائض سے دور بھاگ رہے ہیں۔ مکعبہ منتری اور ریونیو منتری سے ریونیو کمشنر وغیرہ جتنے بھی ذمہ دار لوگ ہیں کسان اور مزدوروں کی ضرورت سنبھالیں۔ یہ تو روزانہ کا روٹن میاں ہے کوئی بھی منتری اور مکعبہ منتری کر سکتے ہیں۔ لیکن اس دور میں اس وقت کام کریں تو وہ بہادر ثابت ہو سکتا ہے وہ سیوا پسند ہو سکتا ہے۔ ۵۰، ۶۰ دنوں سے بارش نہیں ہونے کی وجہ سے کیا کیا نقصانات ہوئے ہیں میں بتانا چاہتا ہوں کہ اگر شروع میں بارش نہ پڑتی تو کچھ نہیں تھا لیکن بارش ہونے کے بعد کسانوں کو امید ہو گئی تھی۔ کسان اپنے مکعبہ منتری میں بیٹھ بیٹھے ہیں۔ آج کل بیٹھ کتا مہنگا ہے۔ دوا اور فریڈلٹر کتا مہنگا ہو گیا ہے۔ کسان نار پر خرچ کر دیئے کچھائی پر خرچ کر دیئے۔ میں سمجھتا ہوں کہ ایک ایکڑ زمین پر ایک ہزار سے دو ہزار روپیے کا خرچہ ہو گیا۔ فار اور کچھائی کیلئے اتنا خرچہ ہونے کے بعد بھی بالکل فصل آنے کی کوئی امید نہیں ہے۔ میں غایہ ریگیشن کے انجینئرس سے بات کیا ہوں اور کہا ہوں کہ ہر تالابوں کے پاس چاکر دیکھیں کہ تالابوں میں پانی کتنا ہے۔ مجھے معلوم ہوا کہ کسی تالاب میں ۱۰ دن کا پانی کسی تالاب میں ۱۲ دن کا پانی اور کسی تالاب میں ۱۵ دن کا پانی ہے۔ دوسرے دن پہلے تھری سی بارش ہوئی۔ میں سمجھتا ہوں کہ ایک انچ یا آدھا انچ بارش ہوئی ہوگی۔ یہ پانی سے ہری بھری کرنے کے سوا کوئی فصل آنے والی نہیں ہے۔ پھار اھلے خاص کر علانی آباد اور پوری ریاست میں ۱۲ یا ۱۵ ضلع تباہی حالت میں ہیں۔ میں ہمارے علاقہ کی بات کرتا ہوں کہ ہمارے پاس لاش، کپاس زیادہ ہوتا ہے۔ بیٹج، فریڈلٹر کتنے مہنگے ہو گئے ہیں۔ ۵۵، ۶۰ دنوں سے بارش نہیں ہونیکو وجہ سے کتنی تباہی ہوئی ہے۔ گاؤں میں آدمیوں کیلئے پینے کا پانی نہیں مل رہا ہے۔ جانوروں کے لئے پانی نہیں مل رہا ہے۔ ان جانوروں کے لئے چارہ نہیں مل رہا ہے۔ کپڑے دھونے کیلئے دھوبیوں کو پانی نہیں مل رہا ہے۔ تالابوں میں پانی نہیں ہے۔ کپاس، مونگ اور مروج کی فصل سوکھ گئی ہے۔ یہ فصل پوری بریاد ہو گئی ہے۔ کسان اور مزدور اچھے ہیں تو ماری دنیا اچھے ہے۔ جس طریقے سے باؤلی پانی کا ذریعہ ہوتی ہے اسی طریقے سے کسان اور مزدور دیش کا ذریعہ ہوتا ہے۔ ہر طرف تنگی ہو گئی ہے۔ بوٹلوں، کپڑے والوں، رکشا والا اور شاپ والا کوئی بھی خوش نہیں ہے۔ کسان مجبور ہونے سے ساری دنیا مجبور ہو جاتی ہے۔ میو پیاریوں کو لون ملتے۔ ۲ لاکھ روپیوں سے ۱۰ لاکھ روپیوں کا لون ملتے۔ ان لوگوں کو کوئی لمٹ نہیں ہے۔ افسوس کی بات اور دکھ کی بات ہے کہ ہمارے کسانوں کو لیٹیٹر لون ملتے۔ یہ لون کسی کے دیا دھم پر نہیں ہونا چاہیے۔ کسانوں کو لون کے تعلق سے کوئی اصول رکھیں۔ اتنی زمین پر اتنا لون دیا جاسکتا ہے۔ اور جس وقت چاہے جتنا لون چاہے ملتا چاہیے۔ میں ریونیو منتری سے ادباً عرض کرتا ہوں کہ یہاں پر مکعبہ منتری جی اسمبلی ہال میں تو نہیں ہیں۔ اگر وہ اپنے جیب میں ہوں تو وہ ضرور دیکھ دیکھ کر ہونگے۔ میری باتوں کو نوٹ کریں تو اچھا ہوگا۔ نہیں کوئی کام نہیں ہوگا۔ کم اولیج ہونیکو وجہ سے موٹریں خراب ہو گئی ہیں وہ موٹریں کام نہیں کر رہی ہیں۔ ان موٹریں کو بنانے کیلئے ایک ہزار روپیے دہر ہر روپیے خرچ ہوا ہے۔ یہ پیرہ کسانوں کے پاس نہیں ہے۔ میرے پاس ۱۵ تا ۲۰ کسان آئے تھے لون دلاؤ ہنگر۔ ہم مجبور ہیں لون نہیں دلا سکتے ہیں۔ وہ لوگ ریونیو منتری لچے نہیں کر سکتے ہیں۔ اس مجبوری کے وقت کسانوں کو ایک ہزار بارہ سو روپیہ دو دن کے اندرون ملنا چاہیے۔ شارٹ ٹم اور لانگ ٹم کے جولوں میں اسکا کوئی پلان ہونا چاہیے۔ جھگوان کی طرف سے ایک دو ہزار پانی مل جاتا ہے تو اسے سنبھال کر رکھنا چاہیے۔ اس کے لئے کوئی پلان ہونا چاہیے۔ کرشٹ کے لئے کوئی پلان ہونا چاہیے۔ بورویل ڈالنے کا پلان ہونا چاہیے۔ تالابوں اور ڈیم کے لئے جیسے زیادہ سے زیادہ رکھنا چاہیے۔ کسانوں کو ادھر اٹھانے کیلئے بہت زیادہ محنت کرنا چاہیے۔ یہ پلان سال بھر ڈالنے کے لئے نہیں بلکہ جلد سے جلد جنگی پیشادوں پر کرنا چاہیے۔ کسانوں کو اس مرتبہ کیا بچانا چاہیے۔ اس تعلق سے جلد سے جلد ۸ دن کے اندر اس پر عمل شروع کرنا چاہیے۔ میں مکعبہ منتری اور ریونیو منتری سے پرارتھا کرتے ہوئے ہیں اپنی جگہ لیتا ہوں۔

6-50 శ్రీ డి సత్యనారాయణ మూర్తి (పరవాడ):- అధ్యక్షా, నేడు యిచ్చట శాసనసభలో సా. రాష్ట్రములోని తీవ్ర కరువు పరిస్థితులు గురించి చాలామంది శాసనసభ్యులు చెప్పారు. దురదృష్టవేషమేమిటంటే మన మంత్రిగారు యిచ్చిన నోట్లో 87 పర్సంటు కంటే అధికంగా వర్షాలు కురిసాయని యివ్వడం అనేది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. కానీ ఈనాడు సభలోని అధిక శాసనసభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాల ప్రకారం రాష్ట్రములో తెలంగాణా, ఆంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో 70 శాతానికి దిగువనే వరినాట్లు అయితేనేమీ, అపరాలు అయితేనేమీ, వేరుశనగ మొదలైన పంటలు నాట్లు వేయలేని పరిస్థితులు మన కళ్లముందు ఉన్నాయి. ఏమైనప్పటికీ అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్న సమయంలో మొన్న సెప్టెంబరునాడు తుఫాను వట్టిపడిన వర్షము తప్పించి అనేక జిల్లాల నుంచి మంచినీటి కొరత ఏర్పడిందని అనేకమైన నివేదికలు అందిన విషయమూ మనకు తెలిసినదే. అనంతపురం జిల్లా గురించి అనేక మంది సభ్యులు చెప్పారు. రాష్ట్రములో చాలా జిల్లాలలో కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడి వర్షపాతం లేక ఏమిచేయాలో తెలియక స్పందింపలేని పరిస్థితులలో వారు ఉన్నారు. అధికారులు ఏ దృక్పథంతో వర్షపాతాన్ని నమోదుచేసి ఈ అంకెలు చూపారో అర్థము కాదు. చాలా జిల్లాలలో కరువు వేడిత ప్రాంతాలుగా ఉన్న పరిస్థితులు మనకు ఎదురు అవుతున్నాయి. మంత్రిగారు మరొకసారి ఆలోచించి సకాలములో చర్యలు తీసుకోవాలని, లేకపోతే గడ్డు పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. మా జిల్లాలలో మంతులు పర్యటించారు. కొంతమంది మంతులు జిల్లాలు పర్యటించడం జరిగింది. మా జిల్లాలోని మంతులు కలెక్టరుగారితో సమావేశమై సమీక్షించడం జరిగింది. 80 శాతము వరకు వరినాట్లు. వేరుశనగ వేస్తే అవి కూడా బావులు క్రింద, పెరువుల ద్వారాను వేస్తే వాటిలో నీరు లేక ఆ పంటలు కూడా ఎండిపోయిన పరిస్థితులు మన కళ్ల ముందు కనపడుతున్నాయి. కొన్ని ప్రాంతాలలో వేరుశనగ ఎండిపోయి గింజలు రాసి పరిస్థితులు ఉన్నవి. మంత్రిగారు నివేదిక కేవలం లోప భూయిష్టంగా ఉండి నా దృష్టిలో. సెప్టెంబరు 22వ తేదీన పడినటువంటి వర్షపాతాన్ని అనందదాయకంగా తీసుకోవద్దు. దానిని తీసుకుని బేరీజు వేసుకోవద్దు. కంటితడుపుగా కనపడుతున్నది. గత సంవత్సరము సెప్టెంబరులో ఎక్కువ పడిన తరువాత తిరిగి యీ సంవత్సరము జూను వరకు వర్షాలు లేవు. జూనులో వర్షము పడినప్పటికీ వర్షాభావము వలన బావులు ఎండిపోయి నీళ్లు లేక యింకిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నవి. కొన్ని బావులలో బాగా అడుగున నీళ్లు ఉన్నవి. గత సంవత్సరములో సంభవించిన తుఫాను వలన కాలువలు గండ్లు పడినవి. అవి బాగు చేయలేదు. ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతములో అధిక ప్రాంతాలు పెరువుల మీద ఆధారపడి ఉండడము వలన తుఫాను వలన గండ్లుపడి అవి మరమ్మత్తులు కాకపోవడం వలన పడినటువంటి వర్షము వలన కూడా నీరు చేరినా ఆ నీరు నిలవ ఉండే పరిస్థితులు లేకుండా వున్నవి. ఆ రకంగానే గత సంవత్సరం మే, జూను నెలలలో సంభవించిన తుఫాను విషయంలో వచ్చినటువంటి మరమ్మత్తు కార్యక్రమాలు గురించి యిప్పటికీ తెండర్లు విలవకపోవడం వలన అక్కడ రైతాంగం కొట్టుమిట్టాడు తున్నారు. వారి పరిస్థితులు ఎంతో హృదయ విదారకంగా ఉందని, వారిని అడుకోవాలని నేను రెవెన్యూ మినిష్టరుగారిని కోరుతున్నాను. కొంతమంది కరువు పరిస్థితులు గురించి కొన్ని సూచనలు చేశారు. అన్నీ జిల్లాలను కూడా అడుక్కోవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉందని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 50 కోట్ల రూపాయలు కావాలని అనంతపురం జిల్లాకు అడిగారు. ఆ రకంగా అనంతపురం జిల్లాకు 50 కోట్ల రూపాయలు అందవేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. దానిని కరువు జిల్లాగా ప్రకటించవలసిన

అవసరం ఉంది. ఉత్తరాంధ్రలో - కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలు కాకుండా - వర్షాలు మీద ఆధారపడినటువంటి శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలు ఈ సంవత్సరం ఏమాత్రము వర్షము పడని పరిస్థితులు ఉన్నవి. శ్రీకాకుళంలో మొన్న తుఫానువలన జనం కొట్టుమిట్టాడారు తప్ప - అక్కడ సంతృప్తికరమైన వర్షము పడలేదు. మంత్రిగారు వర్షపాతాన్ని లెక్కలోకి తీసుకోకుండా పంటలను బేరేజు వేసుకుని లెక్కలు వేయాలి. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో పూర్తిగా వరినాటు ఎండిపోయినవి. ఎంతోమంది దీనగాధలు మన కళ్ళముందు కనపడుతున్నవి. వేసిన పంట ఎండిపోయి ఉన్న విత్తనాలు వేయకుండా ఉంటే ఒక నెల రోజులకు మా జీవనోపాధికి వచ్చేదని అక్కడ రైతులు బాధను వ్యక్తము చేస్తున్నారు. పశువులకు మేత లేక - వర్షాలుపడని కారణంగా వొలాలు ఎండిపోయి పచ్చిక లేని పరిస్థితులు అక్కడ కనపడుతున్నవి. కరువు అనేసరికి జిల్లాకు 50 లక్షలు 7-00 యివ్వడం, మండలానికి 50 వేలు యివ్వడం జరుగుతుంది. ఆ 50 వేల రూపాయలు రా. కేవలం రెండు రోడ్లు వేయడానికో, ఒక చెరువు మరమ్మత్తు చేయడానికో సరిపోతుంది. అట్లా గాకుండా శాశ్వత కరువు పరిష్కారం కొరకు ఏదైనా మార్గాన్ని కనుగొనవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అందుచేత తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. శాశ్వత కరువు నివారణ పథకాలను చేపట్టి రైతులకు, కార్మికులకు జీవనోపాధి కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఒకసారి తమకు గుర్తు చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశము ప్రభుత్వము టైములో కూడ ఒకసారి కరువు వచ్చినప్పుడు ఆనాడు మా నాయకుడు రామారావుగారు ఒక్కొక్క జిల్లాకు కొన్ని వేల వ్యవసాయ బావులను మంజూరు చేశారు. బావి ఖర్చు 25 వేల రూపాయలు అయితే అందులో సగం అంటే రూ. 12,500/-లను రైతుకు సబ్సిడీ క్రింద యివ్వడం జరిగింది. ఆ రకంగా యిప్పుడు కూడ మంత్రిగారు వ్యవసాయ బావులను రైతులకు సకాలములో మంజూరు యిప్పినట్లయితే వారికి జీవనోపాధి కల్పించడముతో పాటు శాశ్వత కరువు నివారణ మార్గాన్ని కనుగొన్న వారు అవుతారని చెబుతున్నాను. ఈనాడు కొన్ని జిల్లాలలో బావులను పూర్తిగా తగ్గవని పరిస్థితులు వున్నవి. నేళ్ళులేని పరిస్థితి వుంది. అందుకని అత్యధిక బోర్ వెల్స్ ను మంజూరుచేసి భూగర్భ జలాలను వెలికి తీయవలసిన అవసరం వుంది. అలాంటి వాటికి ప్రభుత్వం సగము ఖర్చును సబ్సిడీ క్రింద యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. డి.ఆర్.డి.ఎ.ద్వారా బోర్ వెల్స్ వేస్తామని కొంత మంది అధికారులు చెబుతున్నారు. అవి ఏ మాత్రము చాలవు. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా వాటికి నిధులను కేటాయించి ప్రతి జిల్లాలో వున్న భూగర్భ జలాలను వెలికితీసే పరిస్థితులలో ముందుకు పోవాలి. వ్యవసాయ బావుల విషయమే గాకుండా భూగర్భ జలాలను షెక్కితీసే పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. చాలామంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. గత సంవత్సర కాలములో నీటి పారుదల శాఖవారు చాలా డబ్బును మిగిల్చారు. దురదృష్టం ఏమంటే, గత సంవత్సరం నీటి పారుదల శాఖవారు తుఫాను నిధులతో, తుఫాను బిల్లులతో పూర్తిగా సతమతమైనారు తప్ప రెగ్యులర్ గాంగ్టులో - నీటి పారుదల నిధులలో - ఒక్క రూపాయ కూడ ఖర్చు చేయలేదు. నీటి పారుదల శాఖలో ఎన్నో అవకతవకలు వున్నవి. ఎన్నో పనులు అసంపూర్తిగా వున్నవి. చాలావరకు కాలవలనుగాని, చెరువులనుగాని మరమ్మత్తు చేయలేదు. వారికి నిధులు వున్నప్పటికీ కూడ, వారికి వున్నటువంటి పని వత్తిడివల్ల అయితేనేమీ, సమస్యల వల్ల అయితేనేమీ, నీటి పారుదల శాఖ పనుల విషయములో చాలా నిర్లక్ష్యం చేసింది. అందుకని కరువు నిధులను రెహ్తా చేయించి నీటి పారుదల శాఖవారి నిధుల ద్వారా తక్షణము శాశ్వత కరువు నివారణ చర్యలను తీసుకునే విధంగా మంత్రిగారు అధికారులను అదేశించాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు

అన్ని జిల్లాల కరువు పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకోవాలి. ఎందుకంటే కొన్ని జిల్లాలలో బాధ్యుత్వైన మంత్రులు పర్యటన చేశారు. మా విశాఖపట్టణం జిల్లా వరకు మా జిల్లా మంత్రి సాంకేతిక శాఖ మంత్రిగారి ద్వారా తమకు ఒక నివేదిక వచ్చింది. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ కరువు నివారణ చర్యలకు యీనాడు మంచి అవకాశం వుంది. అద్భుతం ఏమంటే యీరోజు రాష్ట్రములో, కేంద్రములో కూడ ఒకే పార్టీ అధికారములో వుంది. మన రాష్ట్రానికి చెందిన గౌరవనీయ పి.వి. నర్సింహారావుగారు యీనాడు దేశానికి ప్రధానమంత్రిగా వున్నారు. ఉభయ గోదావరి జిల్లాలు, విశాఖ, శ్రీకాకుళం, విజయ నగరం, యీ అయిదు జిల్లాలకు సంబంధించి శాశ్వత కరువు నివారణోపాయం కొరకు యీ సభ ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించి కేంద్రానికి పంపాలి. ఈ అయిదు జిల్లాలను ఆదుకోవాలంటే ఏవో రెండు లక్షల చొప్పున గ్రాంట్లు యిస్తే చాలవు. ఏ రోజు అయితే కేంద్రములో పెండింగ్లో వున్నటువంటి పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందో అనాడు విశాఖపట్టణం నుండి కృష్ణా జిల్లా వరకు పరిస్థితులు మెరుగుపడతాయి. ఈనాడు యీ అయిదు జిల్లాలు కరువునే గాకుండా తుఫానును కూడ ఎదుర్కోవలసిన పరిస్థితులు వుంటున్నాయి. అయితే వర్షపాతం అధికంగా అయినా వుంటుంది, లేకపోతే కరువు వుంటుంది. ఈ రెండు తప్పితే ఎప్పుడు కూడ సకాలములో పంట యింటికి తెచ్చుకున్నట్లు వంటి స్థితి రైతుకు యీరోజు వరకు లేదు. అందేవేత తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మనకున్నటువంటి యీ మంచి తరుణములో కేంద్రములో పెండింగ్లో వున్నటువంటి పోలవరం ప్రాజెక్టును తెచ్చుకుంటే తద్వారా రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి కృషి చేయడమే గాకుండా, కరువుకాటకాలకు, క్షామానికి గురి అవుతున్న యీ అయిదు జిల్లాలను ఆదుకోవడమే గాకుండా యీనాడు సతమతమైపోతున్న మన విద్యుచ్ఛక్తి సమస్యను కూడ తీర్చుకున్న వారము అవుతాము. అందువేత మేము కొద్ది కొద్దిగా యిచ్చే నిధులను అశించడం లేదు. కరువు పరిస్థితులను నివారించడానికి పోలవరం బ్యారేజీ కొరకు అన్ని పార్టీలవారము కలసి యీ సభ ద్వారా కేంద్రాన్ని కోరాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు యీ రోజు అందరు వెచ్చిన సమస్యలను విన్నారు. ఈనాడు అనంతపురం జిల్లాకు 50 కోట్ల రూపాయలు అయినా యివ్వాలి. ఆ రకంగా మాకు 50 కోట్లు యివ్వాలని అడిగే స్థితిలో లేము. కనీసం ఒక్కొక్క జిల్లాకు అయిదు నుండి పది కోట్లు అయినా యిచ్చి కరువు నివారణ కొరకు తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ బావులు తగవుకోడానికి, మండినేటి సమస్యను తీర్చడానికి, పశువుల గ్రాసం కొరకు కార్మికులకు, రైతులకు ఉపాధి కల్పించడానికి తక్షణ చర్యలు తీసుకునే విధంగా మంత్రిగారు ఒక శ్వేత పత్రాన్ని విడుదల చేసి అవసరమైన నిధులను యీ సభ ద్వారా ప్రకటించాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రములో వుండేటటువంటి కరువు పరిస్థితులపై మాట్లాడడానికి యీ రోజు సమయం కేటాయించినందుకు మొట్ట మొదట మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. మేము కరువు పరిస్థితులపై మాట్లాడడానికి నోట్సు యిచ్చినప్పుడు ఆ రోజు రాష్ట్రమంతటా కూడ యింపుమింపుగా 45 రోజులు వర్షాలు లేక మెట్ట పంటలు అన్ని ఎండిపోయి, త్రాగడానికి మంచినీటి యిబ్బంది వున్న పరిస్థితులు. ఆ నోట్సు యిచ్చిన తరువాత యీ రోజు కరువుపై చర్చ జరుగుతూ వుంటే గత మూడు నాలుగు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలవల్ల కొంత ఉపశమనం కిరీగిందని తమ ద్వారా ఇక్కడ వుండే సభ్యులను మనవిచేస్తున్నాను. ఒకసారి గౌరవనీయ రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారు

యిప్పిన నోటు చూస్తే రాష్ట్రములో వున్నటువంటి 23 జిల్లాలలో, జూన్ ఒకటవ తేదీ నుండి సెప్టెంబరు 18వ తేదీవరకు యించుమించుగా 12 జిల్లాలలో వర్షపాతం నార్మల్ కన్నా తక్కువగా వుందని తెలుస్తున్నది. దాని ప్రకారము సగము రాష్ట్రములో యీనాడు కరువు నెలకొని వుంది. ఈ 12 జిల్లాలలో తెలంగాణలోని 9 జిల్లాలలో యీనాడు నార్మల్ వర్షపాతం కన్నా తక్కువ వర్షపాతం వుంది. అదే రాయలసీమ విషయం చూస్తే, వున్నటువంటి నాలుగు జిల్లాలలో రెండు జిల్లాలలో తక్కువ వర్షపాతం వుంది. కోస్టల్ ఆంధ్రలో వుండే 9 జిల్లాలలో కేవలం ఒక యీస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో మాత్రము నార్మల్ వర్షపాతం కన్నా తక్కువ వర్షపాతం వుందని రెవెన్యూశాఖ మంత్రిగారు యిప్పిన స్టేటుమెంటుద్వారా తెలుస్తున్నది. ఈనాడు ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా విషయం చూస్తే, ఆ జిల్లాలో యీనాడే కాదు కరువు పరిస్థితులు, పూర్వం నుండి కూడ కరువు కాటకాలతో బాధపడుతున్నది. గత 10, 15 సంవత్సరాల నుండి రాయలసీమలో అనంతపురం జిల్లా తెలంగాణలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కరువు ప్రాంతాలుగా వుంటున్నవి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఒక సామెత వుంది. ఉత్తర చూసి ఎత్తరా గంప అని. జూన్ మాసములో వర్షాలు పడినప్పుడు మెట్ట పంటలు అన్ని విత్తుకున్న తరువాత ఉత్తర కార్మిలో వర్షాలు బాగా పడితే పంట మన యింటికి వస్తుందనే నమ్మకం రైతులకు వుంటుంది. ఒకవేళ ఉత్తర కార్మిలో వర్షాలు పడకపోతే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వుండే పాలమూర్ లేదర్ - ఆంధ్ర దేములనే గాకుండా దేశము మొత్తం మీద ప్రభాతిగాంచిన లేదర్ - వారికి ఉండేటువంటి తట్టా. బుట్టా నెత్తిన పెట్టుకొని వేరే రాష్ట్రాలకు వలసపోయే పరిస్థితిని మనం చూస్తాము. ఈసారి నైరుతి బుతుపవనాలు బాగా వున్నందున జూన్ మాసంలో అనుకున్న దానికన్నా వర్షాలు చాలా బాగా పడినవి - మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో - తరువాత జులైలో పడినవి. కానీ ఆగస్టు 9 నాడు పడిన వర్షమే ఆఖరు వర్షం. ఆగస్టు 9 నుండి యీ నెల 25వ తేదీ వరకు అంటే యించుమించుగా 45 రోజులు ఒక మక్క కూడ వర్షం లేనందున మెట్ట పంటలు అన్ని ఎండిపోయినవి. మొదట బాగా వర్షాలు పడడం వల్ల ఆ జిల్లాలో వుండే 5,870 చిన్న చెరువులలో కొంతవరకు నీరు రావడం జరిగింది. ఈ చిన్న చెరువుల క్రింద 34,523 హెక్టార్లలో వరినాట్లు కూడ వేసుకోవడం జరిగింది. అదే మాదిరిగా ఆ జిల్లాలో వుండే 630 పెద్ద చెరువుల క్రింద 56,800 హెక్టార్లలో కూడ వరినాట్లు వేయడం జరిగింది. అద్భుతవశాత్తూ, గత 3, 4 రోజుల్లో పడ్డ వర్షాల వల్ల చిన్న చిన్న 7.10 చెరువులలో నీరు వచ్చింది. వేసుకున్న పంట అంతా ఎండిపోయింది. నాజీన వరి అంతా రా. ఎండిపోయింది. ఈనాడు కొంచెం వర్షం రావడం వల్ల మళ్ళీ కుంటులు చెరువులు నిండినప్పటికీ వరిపంట వస్తుందనే ఆశ నాకు ఏమాత్రం లేదు. ఏవైతే మెట్ట ప్రాంతాలు వున్నాయో అవి పూర్తిగా 45 రోజులు వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల మెట్ట పంటలు ఎండిపోయాయి. జొన్న పంట జిల్లాలో ప్రధానమైన పంట. ఆ జొన్నపంట పాలు వోసుకునేటప్పుడు గింజలు లేకుండా కంకులు పూర్తిగా ఎండిపోయాయి. అదే విధంగా వేరుశనగ రెండవ ప్రధానమైన పంట వేరుశనగ ఉడలు దిగే సమయంలో నీరులేక వేరుశనగకాయ పండకుండా ఎండిపోయింది. గద్వాల డివిజన్ లో ఇంచుమించు 20 వేల ఎకరాలలో యీనాడు అగ్గిపుల్ల గీసేపెడితే, ఎలాంటి పెట్టాలు లేకుండా భగ్గుమని మండిపోయే పరిస్థితి వున్నది. ముఖ్యంగా, వేరుశనగ అత్తా 23 వేల 500 హెక్టార్లలో విత్తితే, 50 - 70 శాతము వరకు పూర్తిగా నాశనం అయింది. జొన్న, 2 లక్షల 37 వేల 500 హెక్టార్లలో వేస్తే 50 శాతం వరకు పంట చేతికి రాకుండా పోయింది. మహబూబ్ నగర్ పాలమూరు లేదర్ అంతా మైగ్రేట్ అయ్యారని మనవి చేస్తున్నాను. చాలా గ్రామాలలో

బోర్వెల్స్ ద్వారా మంచినీరు సరఫరా అవుతున్నాయి. వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల బావులు దాదాపు ఎండిపోయాయి. ప్రతి సంవత్సరం కరువు వచ్చినప్పుడు మేమందరం కూడా ప్రభుత్వానికి మొరపెట్టుకోవడం, ఉపశమనం కల్పించాలని కోరడం జరుగుతున్నది. ఏదో తాత్కాలికంగా కొద్ది బోర్లు వేయడం, పశుగృహం యివ్వడం జరుగుతుంది. లేబర్ మేగ్రేట్ కాకుండా ఇక్కడ శాశ్వతంగా యీ మహబూబ్ నగర్ లాంటి జిల్లాలలో కరువు పరిస్థితిని అదుకోవడానికి శాశ్వత ప్రాతిపదికపై యీ ప్రభుత్వం కొన్ని పనులను చేపట్టాల్సిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధానంగా తెలంగాణా జిల్లాలలో - మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పర్యుత్తేషన్ బ్యాంకుగాని, చెక్ డామ్స్ గాని ఎక్కువగా నిర్మించాల్సిన అవసరం వుంది. తొలకరి వర్షాలు జూన్, జూలైలో వస్తాయి. దానిద్వారా పంటలు వేసుకోవడం జరుగుతున్నది. బోర్లద్వారా గాని, బావులద్వారా గాని మీగతా పంటలకు నీరు యిచ్చే అవకాశం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. పాలమూరు లేబర్ యీరోజు మేగ్రేట్ అవుతున్నారు. అది అపదానికి యీ జిల్లాలో కొన్ని పనులు చేపట్టవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాడు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో లెఫ్ట్ బ్యాంకు కెనాల్ - నొరంగం చేసి సెకండ్ పవర్ హౌసు నిర్మిస్తున్నారో దానిలో కాంట్రాక్టు వర్కు అవన్నీ కూడా వేరే ప్రాంతానికి చెందినవారు చేస్తున్నారు. వేరే ప్రాంతం నుంచి లేబర్ ను తీసుకువస్తున్నారు. మేగ్రేషన్ అపదానికి కాంట్రాక్టర్లకు ప్రభుత్వం ద్వారా ఒక డైరెక్షన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ ప్రాంతంలో వున్న మహబూబ్ నగర్ లేబర్ ను ఎంగ్జీ చేయవలసిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ జిల్లాలో వున్న కరువు పరిస్థితిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు):- అధ్యక్షా, యీ సంవత్సరం రాయలసీమలో జూన్ లో మొట్టమొదటి వర్షాలు పడిన సందర్భంగా రైతులందరూ కూడ వ్యవసాయ పనులు చేసుకుని ఎంతో అతత మెట్ట సేద్యాలు చేసుకుని జూన్ నెలాఖరులో విత్తనాలు వేయడం జరిగింది. సుమారు వేసిన పైర్లు రెండు నెలల కాలం, జూలై, ఆగస్టు మాసాల్లో వర్షం పడనందువల్ల పూర్తిగా కడప జిల్లాలో ఎండిపోయాయి. రైతులందరూ కూడా సుమారు ఎకరాలకు రు. 2 వేలు ఖర్చుచేసి వేయడం జరిగింది. యీ సంవత్సరం కూడా రైతులు మంచి వర్షాలు సకాలంలో పడ్డాయని ఆదుర్దాతో, అతత దొరకనివోట అప్పులుచేసి వేరుతనగ పైర్లు వేయడం జరిగింది. వేసిన తరువాత సుమారు 40 రోజులు వర్షంపడితే మంచి పంట పండే అవకాశం వుండే పరిస్థితిలో ఎండిపోయింది. రాయలసీమలో కరువు వున్నప్పటికీ కూడా ప్రభుత్వం ఏదో తాత్కాలిక చర్యగా కొంత డబ్బులు యివ్వడం, ఆ డబ్బులు ఖర్చు అయినప్పటికీ కూడ తరువాత మళ్ళీ రెండవ ఇన్ స్టాల్ మెంటు, మూడవ ఇన్ స్టాల్ మెంటు ఇవ్వని సందర్భాలు వున్నాయి. యీ కరువు పనులు శాశ్వతంగా పూర్తిగాకుండా అర్థంతరంగా మీగిలిపోయిన సందర్భాలు వున్నాయి. కడప జిల్లాలో మంచినీటికి వోయిన సంవత్సరం ఏప్రిల్, మే, జూన్ మాసాల్లో చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవడం జరిగింది. అప్పుడు కూడా ప్రభుత్వానికి మేమందరం రాయలసీమ కాసనసభ్యులం విజ్ఞప్తి వేశాం. సుమారు రెండు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలని కోరడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఏదో కొంత డబ్బు ఇచ్చింది కానీ పూర్తిగా నీటి ఎద్దడి నివారణకు కావలసిన డబ్బులు యివ్వలేదు. ఈ సంవత్సరం కరువు ఏర్పడినందువల్ల యీమధ్య ప్రజలు 4, 5 రోజులుగా పడ్డ వర్షాల వల్ల ఏమాత్రం పంటలు పెట్టుకునే పరిస్థితుల్లో లేరు. బొన్నగానీ, పత్తి యివన్నీ కూడా అనుకూల పరిస్థితులు లేకుండా వోయి రైతులు అదానూ పరిస్థితుల్లో నున్నాము. సహనం సోప

వేసుకునే పరిస్థితి లేని సందర్భంలో పశువులను ఎంతకో అంతకు అమ్మి, డబ్బు తీసుకు రైతు యింటికి రావడం జరుగుతున్నది. యీ సంవత్సరం కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడి దృష్ట్యా కడప జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్స్ అధికంగా యివ్వాలి. సంవత్సరానికి సంవత్సరానికి 10 అడుగులు లోతు బోర్లో కిందికి పోతున్నాయి. 250 అడుగులు వేసే మళ్ళీ సంవత్సరం 260, 270 అడుగులు వేయాలి. 4, 5 సంవత్సరాలు వుండగానే మళ్ళీ లోతు చేయవలసిన పరిస్థితి వుంటే, రైతు యీ భారతదేశంలో గానీ, అంధ్రదేశంలోగా, ఎలా జీవించగలడు? కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటికీ, 'జై జవాన్ - జై కిసాన్' అంటుంటే, ఏ ప్రభుత్వమూ యీ కిసాన్ కు మేలు చేసే పరిస్థితి లేదు. మేలు చేయలేని పరిస్థితి మాత్రం వాస్తవం. ఈ సంవత్సరం కరువు నెలకొన్న దృష్ట్యా, కడప జిల్లాలో మైన ఇరిగేషన్ అయితేనేమీ, మేడియం ఇరిగేషన్ అయితేనేమీ, భారీనీటిపారుదల అయితే నేవీ అమలుచేయాలి. విద్యుచ్ఛక్తి మోటార్లు అదనంగా కడప జిల్లాలో ఇవ్వాలి. విద్యుత్ బ్యాన్స్ ఫార్మర్లు అదనంగా మంజూరు చేయాలని కోరుతూ, యీ తెలుగుగంగ శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంకు కెనాల్ ఇలా ఎన్నో ప్రాజెక్టులు మొదలు అయ్యాయి కానీ ఇంతవరకు వాటి సరైన డబ్బులు కేటాయించనందువలన ఎక్కువగా పనులు చేయలేకపోతున్నారు. రాయల సీమకు ప్రత్యేకించి తాత్కాలికంగా కరువు గురించి ఏదో డబ్బులు యిస్తే సరిపోదు. జిరిగిన సంవత్సరాలలో లాగా కాకుండా, కేంద్రప్రభుత్వంగానీ, రాష్ట్రప్రభుత్వంగానీ, రాయలసీమలో కరువును శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయడానికి పూర్తి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా విద్యుచ్ఛక్తి కనెక్షన్లు యివ్వడానికి అదనపు కోట మంజూరు చేస్తూ, అట్లాగే, విద్యుచ్ఛక్తి బ్యాన్స్ ఫార్మర్లు అదనంగా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. పేదవారికి కూలీ పనులు కల్పించడానికి, పెరువుల మరమ్మత్తు, రోడ్లు వేయడంలో అదనంగా డబ్బులు యిస్తే యీ కరువును శాశ్వతంగా రాయలసీమలో పారద్రోలవచ్చును. మీరు శాశ్వత పద్ధతులు కరువు నివారణ పద్ధతులు వేవట్లానీ కోరుకుంటూ రెవెన్యూ మినిష్టరుగానీ, ముఖ్యమంత్రిగానీ కడప జిల్లాకు 10 కోట్లు కరువు నిధులు యీ సంవత్సరం గాంటు మంజూరు చేసి, వెంటనే యుద్ధప్రాతిపదికన ప్రజలకు పనులు కల్పించడానికి మరియు వారి పశువులకు వేరే ప్యాంతం నుంచి లాల్ బలో గడ్డిని చేర్చించి రక్షించడానికి మీరు వేసే ప్రతిపాదనలలో యివన్నీ తీసుకుని యివ్వాలని మేధ్వారా కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. గాంగాధర్ (బాన్స్ పాడ):- అధ్యక్షా, యీరోజు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 7-20 ఏర్పడిన కరువు పరిస్థితి గురించి రాష్ట్రప్రభుత్వం యీ సభలో ఒక నోట్ యివ్వడం రాజరిగింది. ఈ కరువు యీ సంవత్సరం మాత్రమే ఏర్పడినది కాదు. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి యిటువంటి కరువు పరిస్థితులు ఉత్పన్నం కావడం యీ ప్రభుత్వం వాటి నివారణకు శాశ్వతమైన, చర్యలు తీసుకోకుండా ఉండడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు రాయలసీమ, తెలంగాణా, మిగతా చోట్ల జరుగుతున్న దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చినాయి. అయినా కానీ ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ఈ రోజు ఏదో అనంతపురం జిల్లాకు 50 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చి జిల్లాకు యిచ్చి కోట్ల రూపాయలని చెప్పి యిచ్చినా యీ కరువు పరిస్థితి పరిష్కారం అవుతుందని నేను అనుకోను. ఎందుకంటే శాశ్వతమైన స్కేములు వేసి ప్రభుత్వం వాటికి తగునిధులు సమకూర్చినపుడే - యీ కరువు నివారణ జరుగుతుంది. ఇప్పుడు యీ రాష్ట్రంలో

హార్మి చేయవలసిన నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు చాలా ఉన్నాయి. వాటి సత్వర నిర్మాణానికి యీ ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నది? కరువు వలయతాండవం చేస్తున్నది. ఈ కరువు శాశ్వతంగా దూరం కావడానికి, రాష్ట్ర రైతాంగం బాగు పడడానికి గాను యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆయా జిల్లాలకు, నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులతో చర్చలు జరిపి స్థానికులు తయారుచేయించి ఆ విధంగా శాశ్వత కరువు నివారణకు పూనుకోవాలి. ఇప్పుడు మా నిజామాబాదు జిల్లాలో నిజామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు పూర్వము ఎప్పుడో, కట్టబడింది అది అంతా యిప్పుడు మట్టితో పూడుకుపోతున్నది. ఇప్పుడు నిజామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద రెండు లక్షల ఇరవైవేల ఎకరాలలో పంటలు వేసారు. కానీ ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద పంటలు వేసుకున్న రైతుల పరిస్థితి వారు ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి చూస్తే హృదయ విదారకంగా ఉంది. సెప్టెంబరు మాసములో పంటలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉంది. మొన్న వర్షము పడినా కానీ ఆ నీరు సరిపోదు. ముందు కాలంలో యింక వర్షము పడకపోతే నాశనం అయిపోతాయనే భయం రైతులలో ఉంది. అందువల్ల సింగూర్ ప్రాజెక్టునుంచి నిజామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టుకు నీరు కనీసం 3 టి.ఎం.సి. అయినా వదలకపోతే యీ 2,20,000 ఎకరాల భూమిలోని పంట నాశనం అయిపోతుంది. అంతేకాకుండా నిజామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టులో మట్టి పూడుకుపోయి ఉండడంవల్ల ఆర్కారు, గల్లీపల్లి, బీడపల్లి, మొదలైన మండలాలలో ఉన్న భూమిలో వేసుకున్న పంటలకు నీరు అందక రైతులు బాధలు పడుతున్నారు. నిజామ్ సాగర్ క్రింద షుగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రింద ఉన్న భూములలో రైతులు స్వంత ఖర్చులతో బోరీలు త్రవ్వకొని షుగర్ కేన్ వేసుకొంటున్నారు. కానీ గత 15 రోజులనుంచి కరెంటు వోల్టేజి తక్కువగా ఉండడంవల్ల మోటర్లు కాలిపోతున్నాయి. 11 కె.వి. కరెంటు రాకుండా కేవలం 8 కె.వి. కరెంటు పాస్ అవడంవల్ల మోటర్లు కాలిపోతున్నాయి. అందువల్ల మోటర్లు కాలిపోయి, పంటపోలాలకు నీరు అందక షుగర్ కేన్ దెబ్బతినీపోతుందనే భయంతో రైతాంగం ఉన్నారు. కాల్యాలలో నీరు లేదు. అందువల్ల యీ కరెంటు సప్లయి పరిస్థితిని మెరుగుపరచి వోల్టేజి పెంచి కనీసం 15 గంటలైనా కరెంటు సప్లయి ఉండేట్లు చేయకపోతే రైతులు చాలా యిబ్బందుల పాలు అవుతారు. తరువాత సింగూర్ ప్రాజెక్టునుంచి నీరు వెంటనే నిజామ్ సాగర్ క్రింద పోలాలకు వదలాలి. ప్రతి సంవత్సరం సెప్టెంబరు మాసములో వరదలు వచ్చి పంటలు పాడైపోయే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ యీ ఏడాది సెప్టెంబరులో కొద్దిపాటి వర్షము మాత్రం వచ్చింది. అందువల్ల సింగూరు ప్రాజెక్టునుంచి 3 టి.ఎం.సి. నీరు నిజామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టుకు వదలాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇక అనావృష్టి వేడిత ప్రాంతాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో రాష్ట్రంలో గుర్తించి వాటిలో శాశ్వతంగా భూగర్భవనరులను వెలికితీయించి పెక్డామ్స్ కట్టిపెట్టి శాశ్వత ప్రాథమికమేద యీ కరువు నివారణ జరపాలని యీ ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను. ప్యాడాలిక్ పవర్ ద్వారా 10 మె.వాట్లు టర్బైన్స్ ద్వారా ఉత్పత్తి అవుతుంది. యీ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి యీ పవర్ ఉత్పత్తి విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటే రైతులకు మేలు జరుగుతుందని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ~~నిజామ్ సాగర్~~ అయితట్లు గురించి మంజీరా లిఫ్టు యిరిగేషన్ స్థానిక కౌరకు ప్రతిపాదనలు కేంద్రప్రభుత్వము వారికి పంపించి వారి పరిశీలన తీసుకొని నిజామ్ సాగర్ క్రింద రైతులకు నీరు అందించాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. సరసింహారెడ్డి:— అధ్యక్షా మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ యీ ప్రభుత్వం చూపించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే మెదక్ జిల్లాలో

వాటర్ రిసోర్సెస్ చాలా ఉన్నాయి. మూడు నదులు, మానేరు, మంజీరా, మూసి నదులు ప్రవహిస్తున్నాయి. నేరును యివడు కరీంనగర్ కు తరలిస్తున్నారు. మా జిల్లాలో రైతులు నేరు లేక చాలా బాధలు పడుతున్నారు. మా జిల్లాలో పర్యులేషన్ బాంకులను భూగర్భ జలాలను వెలికితీసి ఏర్పరచవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. అంతేకాకుండా యీ భూముల లెవేజను కూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. అసలు దీనిని 304 క్రింద యిస్తే దీనికి జాయింటు చేసారు. సింగూర్ డామ్ నేరు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 1978లో 2 టి.ఎం.సి. వాటరును యుటిలైజ్ చేసుకోవడానికి అనుమతి యిస్తే ఆ ప్రభుత్వం మారిపోయిన తరువాత ఆ ఫెసిలిటీని ఆపివేసారు. కనుక రెండు టి.ఎం.సిల వాటర్ ను ఈ పర్యులేషన్ బాంకుల క్రింద వాటర్ ను సిద్ధిపేట, మొదలైన డౌబ్ట్ ఏరియాలకు వచ్చే సౌకర్యము ఏమీ లేదు. సిద్ధిపేట ప్రజలకు వాటర్ లేదు. ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి పంటలు నదులలో నేరులేక ఎండిపోతున్నాయి. అందువల్ల రైతులు చాలా ఆందోళన పడుతున్నారు. ఇప్పుడు వర్షము కురిసినా కానీ మా జిల్లాకు ఎటువంటి వర్షపాతము నమోదు కాలేదు. అందువల్ల మా జిల్లా ప్రజలకు, రైతులకు మంచినీటికి, పంటల పోలాలకు నీటిని అందించే విధంగా సహాయ కార్యక్రమాలు అమలు జరపడానికిగాను మెదక్ జిల్లాకు ప్రత్యేకంగా 10 కోట్ల రూపాయలు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రిలీజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కరెంటు సప్లయ కూడా తరచు ఆగిపోకుండా చూడాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

. శ్రీ జి. అమృతకుమార్ (కొండపి):- మా జిల్లాకు ప్రకాశం పంటలు పేరు 7.30 పెట్టారు. కానీ జిల్లాలో ఎప్పుడూ కూడా ఒకతట్టు కరువు ఒక తట్టు తాపాను తాకిడిలకు రా. తట్టుకోలేక నానా ఇబ్బందులు పడుతూ ఆ జిల్లా చాల దుర్భర పరిస్థితుల్లో వున్నది. అక్కడ పరిస్థితి అందరికీ బాగా తెలుసు. ఇప్పుడు వన్న మన ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా క్లుప్తంగా తెలుసు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ, యీ ప్రాంతంలో ఎక్కువగా మా కందుకూరు డివిజన్ లోగానీ, మార్కాపురం డివిజన్ లోగానీ ఎప్పుడూ కరువుతో, తుఫానుతో అల్లాడుతూ వుండడంవల్ల ప్రజలు నానా దుర్భర పరిస్థితుల్లో వున్నారు. జిల్లా మొత్తం నేను చెప్పలేక పోయినా కనీసం నా నియోజకవర్గంలోకి కొన్ని ఇరిగేషన్ బాంక్సు మీ ముందు ఉంచుతాను. ఈ ఇరిగేషన్ కింద మాకు వన్న పూర్తి బాంకులు కూడా ఎప్పుడో బాగు చేయడానికి తగినన్ని నిధులు లేకుండా చెరువులు ఎండిపోతున్నాయి. పంటలు లేకపోవడం వల్ల అక్కడ నుంచి ప్రజలు వివిధ ప్రాంతాలకు వలసపోతున్నారు. ఇంకా చెప్పాలంటే, యీ ఇరిగేషన్ బాంకుల్లో ఒక ఉదాహరణ చెప్పుతాను - 1982లో కొయ్యల వాగు అని బాంకు నా నియోజకవర్గంలో 6 లక్షల రూపాయలతో నిర్మింపడం జరిగింది. కానీ దాన్ని ఆరు లక్షలు పెట్టి నిర్మించిన నెలలోనే ఒక బ్రేక్ అయింది. బ్రేక్ అయిన దానికి దాదాపు 30 లక్షలు మంజూరు చేశారు 1991లో. చూడండి? యీ రకంగా ఎన్ని సంవత్సరాలు వట్టిందో. ఇట్లా చేస్తుంటే, అక్కడ ఆ ప్రాంతంలో వన్న వెయ్యి ఎకరాలు కంటే ఎక్కువగా వన్న భూమి ఎప్పుడు సాగు చేయాలో ఆలోచించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. 9 సంవత్సరాలకు కనీకరించి 30 లక్షలు మంజూరు చేశారు. అదేవిధంగా ఇంకా వేమూపురం బాంకు వున్నది. అది కూడా బ్రేక్ అయి ఎన్నో నెలలు అవుతున్నా, కాంట్రాక్టర్ల నిర్లక్ష్య వైఖరి వల్ల ఆ చెరువు కూడా ఇబ్బంది పాలు అవుతున్నది. ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి - వెలకొండ అని చెప్పి ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు, గనులశాఖ మంత్రిగారు కనీగిరి ప్రాంతంలో వచ్చివున్నారు. ప్రధానమంత్రి వచ్చిన తరువాత మంజూరు చేస్తారు -

ఫౌండేషన్ సోన్ వేయడం జరుగుతుందని మనవిచేశారు. వెలకొండ ప్రాజెక్టు వస్తే నా ప్రక్కన మీళ్ళు కందుకూరు నియోజకవర్గం నాకూ ఎటువంటి ఉపయోగం లేదు. గుళ్ళకమ్మ మీద, మూసి మీద బ్యాలెన్సింగు రిజర్వాయరు నిర్మిస్తే తద్వారా మా కందుకూరు నియోజకవర్గం లాభం పొందుతుంది. ఇంకాచెప్పాలంటే, యీ స్కేమ్ను దాదాపు అన్ని నియోజకవర్గాలలో గతంలో, తెలుగుదేశం వారి హయాంలో తెలుగు గ్రామీణ క్రాంతి పథకాన్నిపెట్టారు. ఆ రోజుల్లో ఎంతమంది యుటియైజ్ చేసుకున్నారో నాకు తెలియదు కానీ, నా నియోజకవర్గంలో దాదాపు 100 స్కేమ్లు నేను మంజూరు చేసుకోవడం జరిగింది. ఆరోజుల్లో దాదాపు 35 స్కేమ్స్ సాగుబడిలోకి వచ్చాయి. కానీ అక్కడ వున్న వాటర్ కూడా తక్కువ - మూసిలో కూడా మంచి ఎండకాలంలో నీరు లేనందువల్ల ఆ స్కేమ్స్ కూడా ఎటువంటి ఉపయోగపడే పరిస్థితి లేదు. ఈ ప్రాంతంలో అంతకు ముందు ప్రకృతి పంట ఎక్కువగా వేస్తూ వచ్చారు. దీనవల్ల చాలామంది చనిపోవడం కూడా జరిగింది. దాన్ని మార్చి పొగాకు పంటలకు వచ్చారు. దాదాపు మూడు సంవత్సరాలనుండి దీనివల్ల రైతు లందరు అధిక లాభాలు చేసుకుంటున్నారు. తరువాత, యీ మూడు సంవత్సరాల నుంచి వచ్చింది ఒకే సంవత్సరంలో పోగొట్టుకుంటున్నారు. ఒకే సంవత్సరం నానా ఇబ్బందుల పాలు చేస్తూవున్నది. రైతులు తమభార్యల మెడలోని పుస్తాలను అమ్ముకునే పరిస్థితి ప్రకాశం జిల్లాలో వున్నది. తరువాత, రైతు కూలీల విషయంలోవర్షాధారం మీద మాకు పంట పండలేదు కాబట్టి, కూలీ దొరకడం లేదు. నీరు వర్షాకాలంలో లేనందువల్ల ఈ రోజుల్లో పొగాకు గ్రేడింగుకు వెళ్తున్నారు. ఇటీవల రైతు కూలీలు పొగాకు గ్రేడింగుకు వెళ్ళి దానిమీద కొండమంది జీవిస్తున్నారు. కానీ, యిటీవల సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఎక్కువోర్లు కృషింగ్ ప్లాంటును పెట్టారు. అంతకు ముందు మహిళలు, కార్మికులు దీంతో చనిపోవారు. కానీ యీ కృషింగ్ ప్లాంటులు వచ్చినందువల్ల ఏవిధంగా తయారు అయిందంటే, మనకు ఎక్కువోర్లు ఒరియెంటెడ్ ప్లాంటు దాంట్లో 50 శాతం కృషింగ్ వేయాలి. దానికి మహిళా కార్మికులుచేత చేయించాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అదేశాలు యిచ్చారు. దాన్ని పిన్కరీంచి పొగాకు వ్యాపారస్థులు కృషింగు ప్లాంటుమీద పడి మహిళా కార్మికులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. అదే విధంగా నా నియోజకవర్గంలో, సింగరాయకొండ ప్రాంతంలో ఉప్పును తయారు చేసేవారు వున్నారు. ఉప్పు పండించుకునే టైమ్లో వరద వచ్చి ఉప్పు కయ్యలు పోతున్నాయి. కానీ, అటువంటివి చేసుకోవాలన్నా, అటు మద్రాసుకు షైఫూర్కు పోవాలి. రైతు ఏవిధంగా దెబ్బ తింటున్నారో అని చెప్పుతున్నాను. కమీషనర్ వచ్చి షైఫూర్లో వుంటారు. లేదా మద్రాసులో వుంటారు కానీ, మన అధికారులు ఎన్ఫీమేషన్ తయారుచేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో మాట్లాడవలెను. షైఫూర్ నుంచి ఢిల్లీకి పోవడం వల్ల ఎక్కువ కాలం తీసుకుంటుంది. కనీసం హైదరాబాదులో దానికి సంబంధించిన 7.40 అఫీసును నిర్మించి దాన్ని అధిష్టించి వేస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో వున్నాను. ఈ ప్రాంతాన్ని కరువు రా. ప్రాంతంగా ప్రకటించి దాదాపు రు. 150 కోట్లు ఆ జిల్లాకు ఇవ్వాలి. ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే నాగార్జునసాగర్ వాటర్ గ్యారంటీగా ఇస్తారని ప్రకాశం జిల్లావాసులు ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారు. చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. పెద్దలు గౌరవనీయ జలగం వెంగళరావు వుండగా ఖమ్మంకు నీరు తీసుకువచ్చారని పేరు వున్నది. అదే విధంగా పెద్దలు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వుండగా నరసరావుపేటకు నీరు తీసుకువచ్చారని పేరు వున్నది. కానీ మా జిల్లా ఖర్చు ఏమిటో అర్థం గావడం లేదు. మా జిల్లా ప్రజలు నీరు లేక నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు మా జిల్లా అధిష్టించి కోసం రు. 150 కోట్లు యివ్వాలని, అదే విధంగా సాగర్ వాటర్ను కూడా తెప్పిస్తే ఆ ప్రాంత ప్రజలు మన ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు కలకాలం చెప్పుకుంటారని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. పెంచలయ్య (కోడూరు):- అధ్యక్షా, ఈ కరువువేడిత పాఠశాల గురించి ప్రతి సంవత్సరం వర్షాన్ని పున్నాము. నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక లేక, నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాలు లేక ప్రతి సంవత్సరం అటు అతివృష్టి అయితేనేమి, ఇటు అనావృష్టి అయితేనేమి రెండు రకాలుగా బాధలను ఎదుర్కొంటున్నాము. రాయలసీమలోని నాలుగు జిల్లాల్లో, ముఖ్యంగా అనంతపురం జిల్లా, అలాగే కడప జిల్లా చాలా తేవ్వమైన దుర్భిక్షంతో వున్నవి. వేసిన వేరుశనగ పంట చేతికి రాక రైతులు చాలా ఆందోళనతో వున్నారు. వేరే పంటలన్నింటికీని ఇన్నూరెన్స్ వున్నది కానీ మా ఏరియాలో వేసిన ఆహారపంటలు సజ్జ, జొన్న, మిగతా వాటిని ఇంతవరకు ఈ కాటగరీలో చేర్చలేదు. ఆ ఇన్నూరెన్స్ కాటగరీలో అయినా చేర్చాలి. ఇప్పుడు వేరుశనగ పంట ఎంతో కష్టం అయినది. దాదాపు ఎకరాకు రు. 5 వేలు ఖర్చు అవుతున్నది. వాణిజ్యపంట అనే వుద్దేశ్యంతో వేస్తే దుర్భరంగా తయారు అయింది. గౌరవ మంత్రిగారు దీని గురించి చర్య తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఇన్నూరెన్స్ అయినా చేస్తే కనీసం కొంత అయినా అందేదానికి అవకాశం వుంటుంది. ప్రతి సంవత్సరం వేదేశాల నుంచి వేరుశనగ నూనె కానీ, ఇంకో నూనె కానీ దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం. కానీ మన దేశంలో పండించే రైతు అనావృష్టి వలన అయితే ఏమీ, అతివృష్టి వలన అయితేనేమి దెబ్బ తింటున్నాడు. దీనిని ఇన్నూరెన్స్ కాటగరీకి చేర్చాలి. తొలకరి వర్షాలు పడేప్పుడు విపరీతమైన ఈడ్పురు గాలులు, వడగండ్ర వానలు పడుతున్నవి అప్పుడు బాగా మామిడి కాయలతో వున్న చెట్లు పూర్తిగా పడిపోవడమో, తిరిగి పోవడమో, ఆ వడగండ్ర వానల వలన ఆ కాయలు దెబ్బతీసి నల్లగా అయిపోవడం జరుగుతున్నది. అలాగే అరటిచెట్లు క్రింద పడిపోవడం జరుగుతున్నది. ఒక ఎకరానికి కనీసం రు. 10 వేలు ఖర్చు పెడతాడు రైతు. సంవత్సరం అంతా కష్టపడి పనిచేయాలి. పంట తీసుకోవాలంటే కనీసం 9 నెలలు, ఆరు నెలల కాలమో, ఏ కాలం అయినాసరే కష్టపడి పని చేయవలసిన పరిస్థితి వున్నది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో వున్నప్పుడు ఒక వర్షం వచ్చే, ఈడూరు గాలులు వచ్చి పూర్తిగా గెలలతోసహా క్రింద పడిపోతున్న దానికి ఇన్నూరెన్స్ ఇవ్వడం లేదు. ఎందుకు ఇదంతా చెప్పవలసి వచ్చిందంటే అన్ని వాణిజ్యపంటలు అనే వుద్దేశ్యంతోనే దానిని విడదీస్తూ రైతుకు చాలా నష్టం కలిగిస్తున్నారు. నా పూర్వం నియోజకవర్గం ప్రక్కన వున్న రాజంపేట నియోజక వర్గంలో దాదాపు 5 నుంచి 6 అడుగుల లోతు పోయినాకానీ నీరు దొరకడం లేదు. తాగే దానికి నీరు దొరకడం లేదు. ఇలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. మాకు చెయ్యేరు, పెన్నా, గుంజన నది అని మూడు నదులు, ఒక ఏరు వున్నవి. గుంజన నదికి కనీసం 10 వోట్ల అయినా పర్మిట్షన్ ట్యాంక్స్ మట్టితో చేస్తే నీటిమట్టం పెరిగేది గాకుండా వర్షాలు పడేదానికి అవకాశం వున్నది. ఇదివరకు ఎక్కడో ఒక ఆర్మికల్ మాశాను. అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు 300, 400 ఎకరాల విస్తీర్ణం కలిగిన బుక్కపట్నం చెరువు వున్నది. ఇదివరకు దాని గురించి ఒక పరిశోధన చేస్తే దానిలోపల 2 కానీ, 3 కానీ, 4 కానీ లేక 10 కానీ బోర్లువేసి అదే నీటిని అదే చెరువులోకి తోడిన తరువాత అది పర్మిట్షన్ పెరిగి చుట్టూ పరిసరాల వాతావరణం దానికి అనువైన పరిస్థితి ఏర్పడి వర్షంపడే అవకాశం వున్నది అని శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పివున్నారు. దానిని ఎందుకు వేపట్టలేక పోతున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం దీని గురించి మాట్లాడుతూనే వున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం కరువు వస్తుందని చెబుతూనే వున్నాం. 300, 400 ఎకరాల విస్తీర్ణం కలిగిన చెరువుతో కనీసం 20 బోర్లు వేయస్తే నీరు వుంటుంది. పుష్కలంగా దాని వాతావరణం వలన ఎక్కువ వర్షం వచ్చే అవకాశం వున్నది. మా ఏరియాలో తాగేదానికి బుక్కెడు నీరు లేకుండా పోతున్నది. దాదాపు 5, 6 అడుగుల లోతుకు వెళ్ళినా నీటిమట్టం దొరకడం లేదు. అలాంటి చోట ప్రభుత్వం 10 బోర్లువేసినా తప్పులేదు. 10 బోర్లకు దాదాపు

రు. 1 1/2 లక్షల చాకా ఖర్చు అవుతుంది. మేము అడిగేది ఒక్కటే. ఒకచోట పాయింట్ పెట్టి దానిలో డ్రింకింగ్ వాటర్ వచ్చేదానికి ఒక టాప్ ముగిరి చేస్తే నేరు ఇచ్చే అవకాశం వుంటుంది. 10 బోర్లకు ఖర్చుఅయ్యే దానిలో సగమే ఖర్చు అవుతుంది. ఆ రకంగా వేస్తారని అశిస్టా అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ జె. గోత (గజ్వేల్):- అధ్యక్షా, నా కంటే ముందు చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. నేను మాట్లాడేది కూడా అదే. మాట్లాడకపోతే నా ప్రాంతానికి నేను న్యాయం చేశారవులేను. మెదక్ జిల్లాలో ఎంతో వెనుకబడిన ప్రాంతం సిద్దిపేట డివిజన్. అందులో ఇంకా వెనుకబడిన గజ్వేల్ నియోజక వర్గానికి నేను శాసన సభ్యురాలిని. నా ప్రక్క శాసనసభ్యులు సిద్దిపేట నుంచి చంద్రశేఖరరావుగారు, అలాగే దొమ్మేటి నుంచి ముత్యంరెడ్డిగారు వున్నారు. వారిద్దరికీ మా కష్టాలు బాగా తెలుసు. మా జిల్లాలో 45 మండలాలు వుండగా, 37 మండలాల్లో వర్షాలు లేక రైతులు ఎన్నో కష్టాలు భరిస్తున్నారు. మన దేశంలో 70 శాతం మంది వ్యవసాయదారులు వున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. ఈ దేశానికి తిండిపెట్టే రైతు ఈరోజు తిండి లేకుండా కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్న దానికి నాకు చాలా బాధగా వున్నది. ఒక ప్రక్కన ఎరువుల రేటు పెరగడం, ఇంకో ప్రక్కన వర్షాలు లేక ఎన్నో తంటాలుపడి అప్పులు తెచ్చుకొని పంటలు పండింపు కుండావునుకుంటే ఆ రైతుకు ఈరోజు తన పశువులనే కనాయి కొట్టుకు తీసుకువెళ్ళే సమయం వచ్చింది.

7-50 స్పీకర్ సర్, మా సిద్దిపేట డివిజన్లో వ్యవసాయం ముఖ్యంగా వర్షాలపైన ఆధారపడి రా. వుంది 90 శాతం వర్షంపై ఆధారపడి ఉంటే 10 శాతం గొంగ్డే వాటర్ లెవల్పై ఆధారపడి ఉంది. ఈ సంవత్సరం గత సంవత్సరాల వర్షాలతో పోలిస్తే గత సెప్టెంబరు వరకూ 570 మి.మీ. వర్షం కురిసింది. అదే సంవత్సరంలో ఇంతవరకూ 380 మి.మీ.కుర్రు కురిసింది. రెండు రోజుల క్రితం కొంత వర్షం వచ్చింది కానీ ఆ వర్షాన్ని స్వాధీనం రెయిన్స్ అంటారు. దానివల్ల మాకు లాభం పెందలేదు. అది ఎలా ఉందంటే దొంగలుపడ్డ అరు సెలకు పోలేను వచ్చినట్లుంది. ఈ సంవత్సరం వరే ముఖ్యంగా డ్రై కాపీ అంటే డౌన్, మొక్కడొన్న, పత్తి, వేరుశనగ కంప్లెట్గా డ్యామేజ్ అయిపోయి ఉన్నాయి. డిస్ట్రీయ్ అయిపోయి ఉన్నాయి. మా దగ్గరున్న పి.ఆర్. ట్యాంక్స్, ఐ.బి. ట్యాంక్స్ అంతా కూడా పూర్తిగా ఎండిపోయి ఉన్నాయి వేటి మూలాన వాటర్ లెవల్ బావులలో కూడా తగ్గిపోయింది. దీని మూలాన మాకు పవర్ సప్లయి ఎంతో ఎఫెక్టువుతోంది. వోల్టేజీ వల్ల ప్రాబ్లమ్స్ చాలా వస్తున్నాయి. ట్రాన్స్మిషన్లలో కాల్పోవడం, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్స్ కాల్పోవడం ఇంకా ఎన్నెన్నో కష్టాలు మా రైతులు భరించవలసి వస్తోంది. తాగునీటి వెల్స్లో నీరు తగ్గిపోతోంది. తాగుదానికి నీరులేక మా ప్రజలు ఎంతో అవస్థలు పడుతున్నారు. నేను ఒక విన్న సూచన చేయదలచుకున్నాను. కనీసం ట్రాన్స్మిషన్లను గజ్వేల్, సిద్దిపేట, తుప్రాయి, దుబ్బాకలలో అరగంట కూడా వాటర్ సప్లయికాక అవస్థలు పడుతున్న విషయం ఉంది కాబట్టి కనీసం ట్యాంకర్స్ ద్వారా నేటిసరఫరా చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఓంకారగారు చెప్పినట్లు ఎం.ఎల్.ఏ.లతో ఎక్స్‌చేంజ్ కమిటీ వేయడం వల్ల సమస్య పరిష్కారం చేయగలము. అదే నిజంగా మంచి సజెషన్ అనుకుంటున్నాను. ఇవన్నీ అరిగేటప్పుడు కొన్ని డిజియల్స్ చెప్పాలి. మా దగ్గర ప్యాజీ 29 వేల హెక్టార్లలో వేస్తే అది 61 పర్సెంట్ డ్యామేజ్ అయింది. మేజీ 46 వేల హెక్టార్లలో వేస్తే 85 శాతం డ్యామేజ్ ఉంది. గొంగ్డేనట్టి 6 వేల హెక్టార్లలో వేస్తే 75 శాతం డ్యామేజ్ ఉంది. పల్నె

18 వేల హెక్టార్లలో వేస్తే 80 శాతం డ్యామేజ్ ఉంది వేటిని అన్నిటిలో ఇండివిడ్యుయల్ గా మాస్ట్రో ప్యాడీలో రు. 7 కోట్లు, మేజ్లో రు. 9 కోట్లు, గ్రౌండ్ నెట్లో రు. 5 కోట్లు, పల్వెస్లో రు. 4 కోట్లు నష్టం ఇవన్నీ కలిపితే మా డివిజన్లో ఈసారి మాకు దాదాపు రు. 23 కోట్లు నష్టం వ్యవసాయదారులకు జరిగింది. పెంచలయ్యగారు మాట్లాడుతూ మనం పశ్చిమ సంతకరం దీని గురించే చర్చలు జరుపుకుంటున్నాము కానీ చర్చలు వర్చులుగానే మిగిలి ఉంటున్నాయన్నారు. ఈరోజు ఏమయినా సజెషన్స్ ఇస్తే మంత్రిగారు దానిపైన కమిటీ వేస్తే కానీ శాశ్వత పరిష్కారం కాదు కనుక కమిటీ వేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇక్కడ నష్టపోయింది రైతే కాదు, రైతు కూలే కూడా. రైతుకు మేరు రాయితీలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. పంటలన్నీ ఎండిపోయాయి. వచ్చే రబీ పంటకు ఫెర్టిలైజర్స్ కు, నీడ్స్ కు, పెన్సియన్ డ్విక్ సిబ్బిడి ఇప్పించాలని, ల్యాండ్ రెవెన్యూ కలక్షన్ చేయకుండా ఉంటే మంచినీ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. బ్యాంక్స్ లో ఈ సంతకరం క్యాపి లోన్స్ కలక్టు చేయకుండా ఉంటే బాగుంటుంది. క్యాపి ఇన్సూరెన్సుకు ఒక సూచన చేయాలనుకుంటున్నాను. క్యాపి ఇన్సూరెన్సు చేసేటప్పుడు మండలీని ఒక యూనిట్ గా తీసుకుంటున్నాము కానీ మండలీని యూనిట్ గా తీసుకోకుండా విలేజ్ ని ఒక యూనిట్ గా తీసుకోమని కోరుతున్నాను. రైతు కూలీలకు రిటేఫ్ మెజర్స్ ఇవ్వాలంటే ఎంప్లాయ్ మెంట్ జనరేషన్ తీసుకోవాలి. అందరూ చెప్పినట్లుగా నేను కూడా చెప్పడమంటే రోడ్స్ త్రయింగ్ మా డివిజన్లో బిల్డింగ్స్, పరిక్రమణ బ్యాంక్స్ తీసుకున్నట్లయితే వారికి ఏదయినా పని దొరుకుతుందని ఆశిస్తున్నాను. పర్మనెంట్ మెజర్స్ చెప్పడానికి మనం అంతా అగ్రికల్చర్ ఎక్స్ పర్ట్స్ మే కాము ముఖ్యంగా నేను - అగ్రికల్చర్ ఎక్స్ పర్ట్స్ ద్వారా మేరేదయినా పర్మనెంట్ మెజర్స్ తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. పర్మనెంట్ మెజర్స్ లో రెండు సూచనలు చెప్పదలచుకున్నాను ముఖ్యంగా మా సిద్దిపేటలో పరిక్రమణ బ్యాంక్స్ ఆర్ వెర్ వెర్ సెసరీ. అలాగే అఫోర్న్మెంట్ డెవలప్ చేస్తే లాంగ్ టర్మ్ బెనిఫిట్స్ ఉంటాయి. ఇవన్నీ చెబుతూ నాకు అవకాశం ఇచ్చినందులకు మేకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు:- అధ్యక్షా, మాకు కరువు తేదు అంటున్నారు. తేదు. ఇంతవరకూ వర్షాలు బాగానే పడ్డాయి. అదే పశ్చిమాన్ని కొనితెచ్చి పెడుతున్నది. అంతేకాకుండా ఇది ఒక విధి విలాసమా, జన విలాసమా అన్నట్లు ఉంది. ఒకవైపు వర్షాలు అధికం కాబడి చెరువులు తెగిపోయి ఆ విధంగా పంటలు నష్టపోయి అది ఒక కరువు క్రింద లెక్కవేసుకోవలసి వస్తున్నది. మరొకవైపు వర్షాలు లేక చెరువులు, పంటలు ఎండిపోయి ఇది ఒక విధంగా కరువు క్రింద లెక్కవేసుకోవలసి వస్తున్నది. కరువు నిర్ణయించే దానిలో కేవలం వర్షపాతం మీదనే ఆధారపడి చేసినట్లయితే ఎప్పుడూ ఎక్కడా కరువు అని చెప్పుకునే అవకాశాలే ఉండవు. అది ఉన్నట్లు పశ్చిమాలు ఆ విధంగా ఉన్నాయి కానీ క్రితంలో ఋతుపవనాల మీద ఆధారపడి వర్షాలుపడేవి. మనకు ఒక ఋతుపవనం న్నెరుకే ఫెయిల్ అయినా ఈశాన్య ఋతుపవనంతో వర్షాలు పడేవి. ఆ వర్షాలు ఒక విధంగా చెప్పాలంటే నెల పొడుగునా పడిన రోజులు ఉన్నాయి. మన చిన్నతనంలో మనకు తెలుసు. నెల రోజులు వర్షంపడితే ఇళ్లలో కూర్చుని ఘోషెడుతూ కప్పులు అరుస్తుంటే అది ఒక గోళాలాపంగా అలకిస్తూ కూర్చునే వాళ్లం - పిల్లలం అందరమూ కూడా. అటువంటిది పోయింది. దానివేతనే వాటర్ బేబీల్ పడిపోయింది. దానివేతనే కరువు తయారవుతోంది. ఋతుపవనాలు ఎప్పుడు విఫలం అయ్యాయో ఇది అన్నిటికీ దారితీస్తున్నది. ఎప్పుడు వర్షం పడుతుందో, ఏ నెలలో పడుతుందో, ఏ ప్లెరు వేసుకోవాలో తెలియక రైతు కొట్టుమిట్టాడుతూ నిలిచిపోతున్నాడు. మంచినీటికి కూడా వర్షపాతం తగ్గిపోవడం వల్లనే కరువు తలస్తూ

అవుతున్నది. ఈ సంవత్సరం నెల్లూరు జిల్లాలో నెలకు మూడు వానలు కురిసాయి. రామరాజ్యం అనుకుంటున్నాము. కానీ మంచినీటి కరువు తీరలేదు. దానిని ఎవరికి చెప్పాలి? నెల రోజులు, 10 రోజులు వర్షం పడితే వాటర్ బేబిల్స్ కి వచ్చి మంచినీటి కరువుతోడే అవకాశాలున్నాయి. అటువంటిది లేదు. మెట్ట ప్రాంతంలో వర్షం ఎక్కువ అయినా దెబ్బ తింటుంది, తక్కువయినా దెబ్బ తింటుంది. అదునులో వర్షం పడితే పంట చేతికి వస్తుంది. అదును లేకుండా పెరు వేసుకున్నట్లయితే పంట పాడైపోవడమో, లేకుంటే దూసిపోవడమో పాచిపోవడమో ఏదో ఒకటి అవుతుంది మా రైతులు చెప్పినట్లు - వెనుక వీక్లవస్తే దూసిపోతుంది జొన్న వగైరా మెట్ట పెరులని కూడా ముందే వేసుకుంటే పాసిపోతాయి - అక్టోబరులో వర్షాలు అధికంగా పడితే, అటువంటి ప్రమాదాలు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఇది. అందుకని ఇప్పటిదాకా సశ్యానుకూలమైన వర్షం పడితే సశ్యాలు మనకు బాగా వస్తాయన్న నమ్మకం ఉంది. పరిశోధనలు అతి వేగంగా జరిపించి వర్షానుకూలమైన సశ్యాలను తయారుచేయాలి. దూసిపోకూడదు, పాసిపోకూడదు. వర్షం తక్కువయినా పండాల్సి. దానిలో కూడా ఫార్మ్ డ్యూరేషన్ పంటలు వేసుకుని పండించుకునే దానికి అనుకూలమయిన పరిశోధనలు జరిపి ఈ చిరుధాన్యాన్ని బయటకు తీసుకురావాలి. లేకపోతే లేదు. అలాగే వర్షం పడితే చెరువులు తెగిపోతున్నాయి. మొన్న అక్కడ జనారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వారి జిల్లాలో 36 చెరువులు తెగిపోయాయన్నారు. అంతకుముందు కరువు దేవుడా అంటే వర్షం పడింది. తరువాత కట్టలు తెగిపోయాయి. స్వామీ అంటే దీనిని నమ్మాలి, దానిని నమ్మాలి తెలియక పెవారిని ఆలోచనలో పెట్టి ప్రమాదం ఉంది. ఈ కట్టలు కట్టేదానికి ప్రతిసారి వాటిని స్పెయింగ్స్ చేయడానికి ఫండ్స్ ఎక్కువవేసి స్టాండర్డ్ గా తయారుచేయాలి తప్ప వర్షం వచ్చినా కరువే, వర్షం కురవకపోయినా కరువే దీనికి ఎక్కడ అంతం అంటే అంతులేని పరిస్థితి. అందువేత ఈ పరిశోధనా ఫలితంగా వర్షానుకూలమయిన, సశ్యానుకూలమయిన సశ్యాలు తయారుచేయాలి. రెండవది. స్టాండర్డ్ ఫిక్స్ చేసి చెరువులు ఏ పరిస్థితిలో తెగిపోకుండా ఉండి నీరు నిలుపుదల చేసుకోవలసిన పరిస్థితులు చేసుకోవాలి. శాశ్వత నివారణ పథకాల గురించి డిప్ టోర్న్ వేసుకోవడానికి, ప్రాజెక్టు కట్టుకోవడానికి దానివల్ల క్రింద కొంత వాటర్ బేబిల్ పెరిగి మనకు కొంత అనుకూలంగా బావులు, గుంటలు తీసుకుని ఇరిగేషన్ డ్రై క్రాప్స్ వేసుకునే దానికి అవకాశాలు కలిగించే విధానాలు ఒకవైపు చేస్తూ ఇదంతా కూడా మనం చేసుకోకపోతే వెంటనే ఏడాదికో, రెండు సంవత్సరాలకో ప్రాజెక్టులు రావు. హంద్రీ నీవారాదు. గాలేరు నగరి రాదు. ఇవన్నీ వచ్చేవరకు మనం బ్రికెట్ ఏట్లా అన్న పరిస్థితిలో జనం ఉంటే చెరువుకట్టలు దిట్టం చేసుకోవడం, వర్షానుకూలమైన సశ్యాలు కనిపెట్టడం, ఇంకేవయినా ఇరిగేషన్ టోర్న్ వేసుకుని తాత్కాలిక ప్రయోజనంతో కొంత ముందుకు నెట్టుకుపోయేదానికి ఆలోచన చేయాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

8.00 శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (వేవెళ్ల):- ఈనాడు రాష్ట్రంలో నెలకొన్న కరువు పరిస్థితుల రా. మేద శాసనసభలో చర్చించే సందర్భంగా ప్రభుత్వం తరఫునుంచి మంత్రివరులు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారంగా దాదాపుగా 14 జిల్లాల్లో వర్షాపాతం లేనందువలన ఈ రాష్ట్రంలో వుండే రైతాంగం, రైతు కూలీలు అనేక రకాల ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారనే దానిమీద ఈ సభలో వున్న సభ్యులందరూ కూడా తమ అభిప్రాయాలు చెప్పడం జరిగింది. దీనికి కారణం ఈరోజు ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే సహజ సంపదను శాస్త్రీయ పద్ధతి ద్వారా

దేశంలో వున్న మానవాళికి అందించడంలో ఈ దేశానికి నాయకత్వం వహించిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు దూరదృష్టి లోపించినందువలననే కర్తువును ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి వున్నది. ఈ సందర్భంగా నోదరుడు పెంపలయ్యగారు చెప్పినట్లుగా కరువు సమస్య మీద ప్రతి సంవత్సరం మనం చర్చించుకుంటున్నాము. చర్చించుకున్న తరువాత ఈ కరువుకు శాశ్వత పరిష్కార మార్గాన్ని కనుగొని ఒక కార్యాచరణ పథకాన్ని రూపకల్పన చేసి దానికి కావలసిన వనరులను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కేటాయించి కరువు కోరలలో వున్న రైతాంగాన్ని ముఖ్యంగా రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రజానీకాన్ని విముక్తి చేయడానికి ఒక సమర్థవంతమైన రాజకీయ నిర్ణయాన్ని తీసుకోవాలి. సంవత్సరం, సంవత్సరం శాసనసభలో చర్చించి ఎవరి ఇళ్లకు వాళ్లం వెళ్ళిపోతున్నాము. కానీ కరువు కోరలలో వున్న ప్రజానీకం యొక్క కంటి తుడుపుకు చర్యలు జరుగుతున్నాయనేది ఈ రాష్ట్ర వెలుపల వున్న ప్రజానీకం ప్రభుత్వాన్ని విస్మరించే రోజులు పోతున్నాయి. అందుకోసం రెవెన్యూమంత్రి రవేంద్రారెడ్డి గారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో రెన్ ఫోర్ వర్షంతో ముగిసినట్లయితే ముఖ్యంగా రంగారెడ్డి, నిజామాబాద్, నల్గొండ, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, ఖమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్, అనంతపురం, కడప జిల్లాలో సుమారుగా మైనస్ 97, -70, -98, -81, -69 ఈవిధంగా 80 శాతం కన్నా ఎక్కువ మైనస్ రెన్ ఫోర్ వుండే పరిస్థితి వున్నదంటే ఎన్ని వేలాది కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రభుత్వం విడుదల చేస్తే కానీ ప్రతి సంవత్సరం వచ్చే ఈ కరువును ఎదుర్కొంటామనేది మనందరం కూడా అత్యవసరం చేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. అదేగాకుండా మన దేశ బౌగోళిక పరిస్థితి ముగిసినట్లయితే దిగువ ప్రాంతం కోస్తా జిల్లా రైతాంగం అధిక వర్షపాతం వలన వరదల ద్వారా విపరీతమైన ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటూ వున్నారు. గోదావరి, కృష్ణా నదీజలాలు ముగిసినట్లయితే 80 శాతం పరీవాహక ప్రాంతం అయిన తెలంగాణా ప్రాంతంలోని 9 జిల్లాలలో కరువు పరిస్థితి వున్నదని చెప్పడానికి సందేహించవలసిన అవసరం లేదు. ఒకవైపు శ్రీరాంపాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కానీ, శ్రీశైలం రైట్ కెనాల్ కు సంబంధించి కానీ ప్రపంచ బ్యాంక్ ఇస్తున్న 600 కోట్ల రూపాయలు కూడా ఖర్చు పెట్టుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నాము. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ముఖ్యంగా రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలకు ఒక బృహత్తరమైన కార్యక్రమం రూపకల్పన చేసి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వనరులకు అదనంగా వరల్డ్ బ్యాంక్ ఇస్తున్న డబ్బును కూడా చిత్తశుద్ధితో, నిజాయితీతో ఖర్చుపెట్టి కరువును నివారించే కార్యక్రమాన్ని వేపట్టి ప్రజానీకానికి ధైర్యం కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. ఎగువ ప్రాంతం నీటిని తెలంగాణా రైతాంగానికి అందించడం కోసం పెండింగ్ లో వున్న ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయాలి. దిగువ ప్రాంతంలో వున్న అదనమైన నీటిని కృమబద్ధీకరణ చేసి తుఫాను రాకుండా చేయవలసిన అవసరం వున్నది. తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలలోను, మరి అనంతపురం జిల్లా పరిస్థితి కూడా అధ్వాన్నంగా వున్నది. దీనికోసం చర్చలద్వారా ఎక్కువ సమయం గాకుండా కరువును నివారించడం కోసం ఒక శాశ్వతమైన పరిష్కార మార్గాన్ని కనుగొని, రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు అదే విధంగా అదనంగా వరల్డ్ బ్యాంక్ అందిస్తున్న సహాయాన్ని నిజాయితీతో ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం వున్నది. ఇంకొక రెండు విషయాలు ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు కరువు పరిస్థితి విషయంలో జిల్లాలవారేగా అంచనా వేయడానికి జిల్లాలో వున్న యంత్రాంగం చిత్తశుద్ధితో పనిచేయాలి. గతంలో తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ హయాంలో ఇలాంటి కరువు పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు జిల్లాలో పానింగ్ బోర్డులను ఏర్పాటు చేసుకొని ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ కానీ, రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్ కానీ, కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ కానీ, గ్రామీణ క్యాంటి పథకం కానీ, మైనర్, మీడియం ఇరిగేషన్ కానీ

అదే విధంగా పంచాయితీ రాజ్ నాయకత్వంలో వున్న డిగ్రీకింగ్ వాటర్ స్కేమ్, రూరల్ వాటర్ సప్లయ్ స్కేమ్స్ కోసం కానీ జిల్లా ప్రజాశాసన బోర్డ్ ద్వారా చర్చించుకొని కరువు పనులను ప్రజాశాసన బోర్డుకు ఇచ్చి యాక్సన్ ప్లాన్ తయారు చేసుకొని శాసనసభ్యుల నాయకత్వంలో కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపట్టి సాంప్రదాయం వున్నది. మరి ఈరోజు ఈ కరువు నివారణ కోసం ఇచ్చిన పనులను నిజాయితీతో ఖర్చుపెట్టడం కోసం జిల్లాలో ఎఫెక్టివ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మెషిన్ రీ లేనందువలన ఏ కార్యక్రమం తీసుకున్నా అమలులేని పరిస్థితి వున్నది అందువలన డిస్ట్రిక్ట్ ప్లానింగ్ బోర్డును రీకాన్స్ట్రక్టబుల్ చేయాలి. అందులో డిస్ట్రిక్ట్ మినిస్టర్ ను ఇన్ ఛార్జ్ పెట్టి, శాసనసభ్యులను భాగస్వాములను చేసి ఈ కార్యక్రమాన్ని సక్రమంగా అమలుపరచ వలసిన అవసరం వున్నది. జిల్లావారీగా మంచినీటి సమస్య కోసం, పశుగాయన కోసం సుమారుగా ఈరోజు 80 శాతం మైన్స్ రెన్సెఫర్ ఏర్పడిన జిల్లాలకు 10 కోట్ల రూపాయలు వెంటనే కేటాయించాలి అదే గాకుండా ఈ మధ్య కాలంలోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఒక మాట చెప్పడం జరిగింది. మెదక్ జిల్లాలో రుద్రారం దగ్గర మోడరన్ స్లాటర్ హౌస్ ను నిర్మాణం చేయాలని కోరడం జరిగింది ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. విదేశీ డాలర్ల కోసం వందలాది లక్షలతో పశువులను ఈరోజు స్లాటర్ హౌస్ కు పంపించే కార్యక్రమాన్ని ఈరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అదేశిస్తున్నది అంటే డాలర్ కోసం పశుమాంసాన్ని అమ్ముకొని భారతదేశ గౌరవాన్ని ఏవిధంగా నిలబెట్టుగలుగుతారు? మెదక్ జిల్లాలో వున్న రుద్రారం స్లాటర్ హౌస్ ను వెంటనే రద్దుచేయాలి. పశుగాయన ఏర్పాటుచేసి కరువుతో కూడా పశువులను రక్షించుకునే కార్యక్రమాన్ని జోడించవలసిన అవసరం వున్నది. వ్యవసాయకంగా అందరు ఆధునిక పద్ధతి ద్వారా ట్యాక్టర్ ద్వారా వ్యవసాయం చేసుకునే దేశం కాదు. ఇది ఈరోజు సామాన్య ప్రాంత వ్యవసాయ పుత్పత్తులకు పశువులను వినియోగించే దేశం మనది. 80 శాతం గ్యామీజ రైతాంగం వ్యవసాయ పుత్పత్తుల కోసం పశువులను వాడుకునే పరిస్థితి వున్నది. కాబట్టి పశువులను కళేబరాలకు వెళ్లనియ్యకుండా నివారించే కార్యక్రమం, మోడరన్ స్లాటర్ హౌస్ ను నిర్మించే కార్యక్రమం రద్దు చేసుకుని పశుగాయన కరువు ప్రాంతానికి ఇమిడ్చవలసిందిగా కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిరిపూర్):- అధ్యక్షా, ఈ కరువు పరిస్థితిపై ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో అక్టోబర్ మాసంతం వరకు 138.8 మిల్కోమ్లరల్ల వర్షపాతం డెఫిసిటీగా వున్నదని గత సమావేశంలో చెప్పుకోవడం జరిగింది. ఆదిలాబాద్ జిల్లా పరిస్థితి మంత్రిగారికి తెలుసు ఉట్టూర్ ప్రాంతంలో ముగ్గురు వ్యక్తులు ఆకలిచావుతో పసివోయారని అక్కడి డాక్టర్స్ కూడా రిపోర్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ ప్రభుత్వం మరి ఎందుకు ఈ విషయాన్ని రిపోర్ట్ లో పొందుపరపలేదు? దీనిని బట్టి ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఎంత తీవ్రత వున్నదనేది సభకు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా మా జిల్లాలో ప్రాజెక్టులు కానీ, కెనాల్స్ కానీ లేవు. ఏదో చిన్న చిన్న కుంటలకు, చెరువులకు నేరువన్నే నాట్యం చేసుకునే పరిస్థితి వున్నది. మా దగ్గర ఖరీఫ్ లో పాడి, నారుమళ్లు అలికిన తరువాత ఎన్నడో 60, 70 రోజులకు నాట్యం చేయడం జరుగుతుంది. దాదాపు అవి పొట్లకు వచ్చే పరిస్థితిలో చెరువులు, కుంటలు నిండి రూపాయకు నాలుగణాల పంట కూడా చేతికివచ్చే 10 పరిస్థితి లేదు. దాదాపు పొట్లకు వచ్చే పరిస్థితిలో చెరువులు నిండడంతో వేసిన వరిపంట నాలుగవ పంట కూడ చేతికివచ్చే పరిస్థితి లేదు. అదే విధంగా నువ్వులపంట, రెడ్డిగాం, జొన్న పంటలు నూటికి నూరుపాళ్లు దెబ్బతిన్నాయి ప్రజలు వలస పోతున్నారు, కలెక్టరుగారు రిపోర్టు యిచ్చారు - పనులు లేక వలస పోతున్నారు. నక్కలైట్లు ప్రభావం

వున్న ప్రాంతం. ప్రజలు అకలితో బాధపడడం, గత సంవత్సరం కరువుదాడులు జరిగి అస్థులను కొల్లగొడితే, తడ, క్రింద కేసులుపెట్టి వేల మందని అరెస్టుచేయడం జరిగింది. అటువంటి పరిస్థితులు తీరిగి రాకుండా తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలి. అకలివావులు రాకుండా, కరువుదాడులు రాకుండా అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. తడ క్రింద ప్రజలను బంధీలుగా చేస్తే యీ సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో నేటి వనరులు వున్నవి, కానీ వాటిని ఉపయోగించుకునే ప్రయత్నం జరగడం లేదు. ఎన్నో డౌటు కార్యక్రమాలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఓంకారుగారు చెప్పినట్లుగా మంచినీటి ఎద్దడిని తగ్గించడానికి అని మే, జూన్ మాసములలో బోరు బావులు త్రవ్వడం ప్రారంభిస్తారు. వర్షాకాలం రావడముతో అవి ముసయోగం లేకుండా పోతున్నవి. అంతేగాకుండా డౌటు కార్యక్రమం క్రింద త్రవ్విన బావుల్లో - వ్యవసాయ బావుల్లో - యీనాడు నీరులేదు. పేరుకు మూడు వేలు, నాలుగు వేలు బావులు హరిజనులకు యిచ్చాము, కరంటు మోటారుల్ని యిచ్చాము అని చెబుతారుగాని ఒక్క మోటారు కూడా అరగంట పనిచేసే పరిస్థితి లేదు. ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు ఎంతో వృధా అయిపోతున్నది. జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులో ప్రతి యం.ఎల్.ఎ., ప్రతి మండలాధ్యక్షుడు కరువు తీవ్రతను గురించి ఆవేదన తెలిపారు. ప్రభుత్వానికి రిపోర్టులు వచ్చాయి. అందుకని దయచేసి, ఆదిలాబాదు జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి అకలి బావులు, కరవు దాడులు రాకుండా రైతులు వలసపోకుండా ఆదుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలోని నా నియోజకవర్గం అయిన డొర్నకల్ చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతము. 40 పర్సంటు గిరిజనులు వున్నారు. 15 పర్సంటు హరిజనులు వున్నారు. వారు కూడ ముఖ్యంగా బావులు మీద చిన్న చెరువులు, కుంటలమీద ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసుకొని బతుకుతున్నారు. ఈ సంవత్సరము నా నియోజకవర్గములో వున్నటువంటి ఏ ఒక్క చెరువుగాని, కుంటగాని నిండిన పాపాన పోలేదు. ఏదో కొద్దిపాటి నీళ్లువస్తే చెరువుల క్రింద, కుంటల క్రింద రైతులు నాట్లు వేరారు. ఎంతో పెట్టుబడి పెట్టి, ఎరువులు కొని నాట్లువేయడం జరిగింది. మొత్తం వీన్స్టోర్లలో దాదాపు సగం కంటే ఎక్కువ భాగములో నాట్లు పడలేదు. నా నియోజకవర్గములో కరంటు కనక్కను వున్న బావులు 12 వేలకు పైగా వున్నవి. ఆ బావుల క్రింద కష్టపడి రైతులు నాట్లు వేయడం జరిగింది. కానీ ఆగస్టు మాసములో మొన్నటి తుఫాను వర్షం వచ్చేవరకు ఏ ఒక్క రోజు మంచి వర్షం రాలేదు. వర్షాలు రానందువల్ల వేసిన పైరులు హార్మిగా ఎండిపోయినవి. అదే విధంగా పెసర, వేరుశనగ, కంది మొదలైన పైరులకు పూత సమయములో వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల కనీసం 20 పర్సంటు దిగుబడి కూడ యీ సంవత్సరం రాలేదు. ముఖ్యంగా బావుల క్రింద వేసిన పైర్లు కరంటు సరఫరాలో అంతరాయం వల్ల, లో-వోల్టేజీ వల్ల మొత్తము ఎండిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. నా నియోజకవర్గానికి ఖమ్మం, నెక్కోండ ప్రాంతముల నుండి కరంటు సరఫరా వుండడం వల్ల మాది బేలెండ్ ప్రాంతం కావడం వల్ల, కరంటు అంతరాయం, లో-వోల్టేజీ వుండడం వల్ల రైతులు పెట్టుకున్న మోటారు, కాటిపోయినవి. కనీసం వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల అండర్ గ్రౌండ్ వాటరు బేబుల్ క్రిందకిపోయి ఆగస్టు నెలలోనే రైతులు బావులను లోతు చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అటువంటి సందర్భములో కరంటు లేకపోవడం వల్ల వేసిన పైరులు ఎండిపోయే పరిస్థితి వుంది. ముఖ్యంగా కరంటు విషయములో నా నియోజకవర్గం రైతులకు ఎంతో నష్టం వస్తున్నది. 132 కె.వి. సబ్-స్టేషను, 33 కె.వి. సబ్-స్టేషను లేకపోవడం వల్ల 12 వేల బావుల క్రింద రైతాంగము పెట్టిన

ఓట్టుబడి బూడిదలో పోసిన పన్నేరులాగా అయిపోయింది. 1989వ సంవత్సరంలో నా నీయోజకవర్గంలో ఎక్కువ శాతం, అంటే వందకు పైగా కుంటులు, చెరువులు తెగిపోయినవి. ౧౦.డి. క్రింద 11 పెద్ద చెరువులు తెగిపోయినవి. నా నీయోజకవర్గములో వున్నటువంటి ఖగ్గంపల్లి అనకట్ల, తానంబెర్ల అనకట్ల, వాటి కాలవలు పూర్తిగా తెగిపోయినవి. ఈరోజు వరకు రిపోర్టు చేయని పరిస్థితి వుంది. 89, 90, 91 యీ మూడు సంవత్సరాలలో ౩ అనకట్లల క్రింద పంటలు వేసుకోలేని దుర్భర పరిస్థితిలో రైతులు వున్నారు. మా జిల్లాలో పనిచేసిన కాంట్రాక్టర్లకు యిరిగేషను డిపార్టుమెంటువారు కోటి ఆరు లక్షల రూపాయల పేమెంటు చేయవలసి వుంది. ఆ పేమెంటు చేయనందున, యిరిగేషను డిపార్టుమెంటు వారు తిరిగి ఏ పనులు చేపట్టే పరిస్థితి లేదు. మా ప్రాంతములో మంచినీటి సమస్య చాలా తీవ్రంగా వుంది. నా నీయోజకవర్గములోని మరిపెడ మండలంలోని పగజులు చాలా యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద మరమ్మత్తులు చేపట్టి ఒక్కొక్క రైతుకు బావులు లోతు చేసుకోడానికి అయిదు వేల రూపాయల చొప్పున ఆర్థిక సహాయం చేస్తే వేసిన పంటలు కొంతవరకైనా రావడానికి వీలుండి, వచ్చే వేసంగిలో పెర్చు వేసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది, అది చేయాలని కోరుతున్నాను. పోతే నా నీయోజకవర్గంలో మున్నేరు నది మీద డోర్నకల్ వద్ద, ఆకేరు నది మీద అంగనాలపాడు వద్ద ఎత్తిపోతల పథకాలను మంజూరుచేసి వెంటనే చేపట్టవలసిన అవసరం వుంది. మంచినీటి బోర్స్ కొరకు మే, జూన్ మాసాలలో ఆలోచిస్తున్నారు, అట్లాగాకుండా ఆ కార్యక్రమాన్ని ముందే తీసుకొని తండాలో, శివారు పల్లెలలో బోర్స్ వేసి పగజులకు మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించవలసిన అవసరముంది. అందుకని వెంటనే 5 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి యుద్ధప్రాతిపదికన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతూ సెలవు కోసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. కిషోరెడ్డి (నారాయణపేట):- అధ్యక్షా, తమరు నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు మొదట తమకు అభివందనలు తెలుపుతున్నాను. మొత్తం రాష్ట్రములో పూచినప్పుడు మెదక్ జిల్లా చాలా పెనుకబడిన జిల్లా. నా తోటి శాసనసభ్యులు గోశారెడ్డిగారు పిప్పారు ఆ జిల్లాలో గజ్వెల్లి పెనుకబడిన ప్రాంతం అని. కానీ నా నీయోజకవర్గం అయిన నారాయణపేట రాష్ట్రం మొత్తంలోనే పెనుకబడిన ప్రాంతము; పెనుకబడిన నీయోజకవర్గం. ఇది మహారాష్ట్ర, కర్నాటక బోర్డు మీద వున్నటువంటి నీయోజకవర్గం. గోశారెడ్డిగారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు చూశారు. మొత్తం రాష్ట్రములో 42 పర్సంటు ఫోన్ ఇరిగేషన్ వుంటే 15 పర్సంటు మెదక్ జిల్లాలో వుంది, కేవలం 5 పర్సంటు మాత్రమే నారాయణపేటలో వుంది. దీనిని బట్టి అది ఎంత పెనుకబడిన ప్రాంతమో ఎవరికైనా తెలుస్తుంది. మండలాధ్యక్షుల రిపోర్టు ప్రకారము అయిదున్నర మండలాలలో వర్షం లేదు. నార్మల్ వర్షం కంటే చాలా తక్కువ వుందని రిపోర్టు చేయడం జరిగింది. అయిదున్నర మండలాలలో ఒక మండలం తప్ప మిగతా చోట్ల వర్షాధారంపై ఆధారపడి రైతులు బతుకుతున్నారు. ఇప్పుడు ఫిరోజ్ మెట్టపంటలు పూర్తిగా పోయినవి. బావుల్లో నీరులేదు. త్యాగదానికి కూడ నీరు కరువైపోయింది. పగితి సంవత్సరము నాలుగు మండలాలలోని 50 గ్రామాల పగజులకు జనవరి, ఫిబ్రవరి నుండి ట్రాన్సిమిషన్ లైన్ ఆఫ్ వాటరు మంజూరు చేస్తున్నారు ప్రభుత్వం వారు - గత 15 సంవత్సరాల నుండి - కానీ యీ సంవత్సరము యిప్పుడు సెప్టెంబరులో కూడ నీరు లేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాబట్టి ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు వచ్చాయి, కలకత్తరుగారు పంపించారు. ఈరోజు ప్రభుత్వం యిచ్చిన నోటు చూస్తే నారాయణపేటలో, మెదక్ జిల్లాలో, నార్మల్

వర్షపాతం కన్నా చాలా తక్కువ వర్షపాతం వుందనేది తెలుస్తుంది. పూర్తి సంవత్సరము నా నియోజకవర్గంలోని దాదాపు ౩౦ వేల మంది లేబర్ సిద్ధిపేట, నర్సాపేట ప్యాంథాలకు బృతకదానికి వలసపోతారు. పూర్తి సంవత్సరము ఆక్టోబరు, నవంబరు మాసాలలో పోయేది. యీసారి అప్పుడే సెక్టివేర డులెగ్ మూడులు పెట్టుకొని సిర్రా అయినారు. కాబట్టి పృథుత్వం వెంటనే ఆగ్రికల్చర్ లేబరును ఆదుకోడానికి యుద్ధ ప్యాన్తీపడికెన్స లేబర్ ఓరియంటెడ్ పనులు చేపట్టాలి. సాయల్ కంజర్వేషను పనులు, టెక్స్టైల్స్, ఆనకట్టలు మరమ్మత్తు చేసే పనులు చేపట్టాలి అని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మంచినీళ్ళ సౌకర్యం కొరకు యుద్ధ ప్యాన్తీపడిక మేద బోర్నెవేస్ వేయాలి. 15 సంవత్సరాల నుండి ట్యాన్సీపోర్లేవన్ ఆఫ్ వాలరు మా ప్యాంథాలలో జరుగుతున్నది. అది యిప్పుడే స్వల్ప వేయాలని పృథుత్వానికి మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పృథుత్వం యిచ్చిన వర్షపాతం లెక్కలు చూస్తే 8.2౦ వ్యవసాయానికి అనుగుణంగా లేని పరిస్థితి కనబడుతున్నది. ఎందుకంటే జూన్ మాసం లో ఎక్కువ వచ్చినవి. జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసాలలో పగ్గాలు పోయినవి. కాబట్టి మెట్ట ప్యాంథాలలో పెర్సు అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశం లేదు. పృథుత్వం యిచ్చిన వర్షపాతం లెక్కలను దృష్టిలో పెట్టుకున్నా ఆ మెట్ట ప్యాంథాలన్నింటిని కరువు ప్యాంథాలుగా ప్రకటించవలసిన అవసరం వుంది. నేను ముఖ్యంగా అనంతపురం జిల్లా గురించే చెబుతాను. అక్కడ తీవ్రమైనటువంటి, భయంకరమైనటువంటి కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. జూన్ లో వర్షాలు వచ్చినవి. అక్కా 15 వేల ఎకరాలలో అక్కడ వేరుశనగ పంట వేశారు. తరువాత వర్షాలు లేనందువల్ల ఆ మొత్తం పంట ఎండిపోయినది. ఇంకా 6౦ నుండి 7౦ వేల ఎకరాల వరకు బీడుపడి వున్నవి. సేద్యం ఏమీలేదు. ఆ కారణంగా వ్యవసాయ కార్మికులు వేల సంఖ్యలో వలస పోతున్నారు. రైతులు వలస పోతున్నారు. వేసిన పంటలు ఎండి పోయినవి. పెట్టిన పెట్టుబడి పోయింది. దాని పర్యవసానంగా అనంతపురం జిల్లాలో వేయి కోట్ల నష్టం జరిగింది. వినాడు లేని విధంగా అక్కడి నుండి సుమారు అయిదు లక్ష మంది ౬౫ పూర్తినిధివర్గంగా ప్లాదరాబాదుకు వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారికి పరిస్థితి విన్నవించుకొని ఒక మొమరాండంను కూడ యిచ్చారు. అక్కడి పరిస్థితి చాలా అందోళన కరంగా వుంది. అందుకని పృథుత్వం వెంటనే తాత్కాలిక చర్యలతోపాటు శాశ్వత చర్యలను కూడ తీసుకోవలసిన బాధ్యత వుంది. వెంటనే త్రాగునీటి కొరకు తగిన నిధులు కేటాయింబాలి. రహదార్లు కొరకు కూడ నిధులు కేటాయింబాలి, చెరువులు, కుంటల మరమ్మత్తులు చేపట్టి వాటిని రెస్టోర్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. అట్లాగే చేతత పారిశ్రామికుల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. వెంటనే వారికి తక్కువ ధరలకు కావలసిన ముడి పదార్థాలను అందించ వలసిన అవసరం వుంది. పృథుత్వంగాంచిన ధర్మవరం చేతత పారిశ్రామికులు వున్నారు. వారి పట్టు పరిశ్రమ చాలా దెబ్బతినే పరిస్థితి ఏర్పడింది. వారికి కూడ ముడి సరుకులు సప్లయి చేయవలసిన బాధ్యత పృథుత్వం మీద వుంది. పశువులకు గడ్డి సప్లయి చేయవలసిన బాధ్యత కూడ వుంది. పాండూపురంలో చాలా ముఖ్యమైనటువంటి పరిశ్రమ వుంది. త్రీకాట్ మిల్స్ లనే యిడన్లో వుంది. అందులో పనిచేసే 1౩౦౦ మంది నిరుద్యోగులు అయినారు. లేబరు మినిస్టరుగారు శ్రద్ధ తీసుకుని దానిని వెంటనే ఓపెన్ చేయవలసిన బాధ్యత వారిమీద వుంది. ఆ జిల్లాలోని బీయ్యం కోటాను పెంచవలసిన అవసరం వుంది. వివక్షణ లేకుండా అందరికి బీయ్యం సరఫరా చేయవలసిన బాధ్యత పృథుత్వం మీద వుంది. ఇవి అన్ని తాత్కాలిక చర్యలు. ఇక శాశ్వత కరువు నివారణ గురించి, తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి చెబుతాను. గౌరవ పెన్నార్ రెడ్డిగారు పెన్నా అహోబిలం రిజర్వాయరుకు శంఖుస్థాపన చేశారు అది యిప్పటి వరకు మారి. కాలేదు. దానికి నిధులు తక్కువ కేటాయింబారు. దురదృష్టం,

నుండి మహబూబ్ నగర్ జిల్లా డౌబ్లీకు గురి అవుతున్నటువంటి జిల్లా, అందులో ఎటువంటి సందేహం లేదు. అక్కడున్నటువంటి రైతులను అదుకోవడానికి, వెంటనే 10 కోట్ల రూపాయలు రిలేజు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే పశువుల గ్యాసం కూడా సప్లయ చేయాలని కూడా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మీరు మా రెస్క్యూకు రావాలని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు అభివందనములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఆంజనేయులు (ఎల్లారెడ్డి):- అధ్యక్షా, నేడు ఈ కరువు కాటకాలపై ఎంతోమంది పెద్దలు మాట్లాడారు. నేను ఆ విషయాల జోలికిపోకుండా కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలను మాత్రమే చెప్పదలచుకున్నాను. మన రాష్ట్రంలో రాయలసీమలో కానీ ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కానీ కొన్ని కొన్ని జిల్లాలు ఈ దుర్భిక్ష పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నాయి. తెలంగాణాలోని అన్ని జిల్లాలు దుర్భిక్షంతో, కరువుతో అల్లాడిపోతున్నాయనే విషయం తమద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ప్రకృతిరీత్యా కరువులు ఏర్పడినప్పటికీ గతంలో చేబట్టిన ఎన్నో పథకాలు ఇంతవరకు పూర్తి కాకపోవడం వల్ల ఇబ్బందులు మరో ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి ఎన్నో ప్రాజెక్టులు పెండింగులో ఉన్నాయి. మా నిజామాబాద్ జిల్లా కామారెడ్డి డివిజనులో 10 మండలాలు ఉంటే 3 మండలాలలో ఎటువంటి నీటిపారుదల సౌకర్యాల లేవు. బోధన్ డివిజనులో జుక్కల్ ప్రాంతంలో కానీ, కామారెడ్డి డివిజనులో గాంధారి, మాచారెడ్డి మొదలైన ప్రాంతాలలో కరువు ప్రాంతాలు అనేకం ఉండి పంటలు ఎండిపోయాయి. నాట్య వేసుకున్నవీ ఎండిపోయాయి. పరిస్థితులు చాలా తీవ్రంగా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ఎల్లారెడ్డి నియోజకవర్గంలో గుజ్జులవారు ప్రాజెక్టు ఏడు సంవత్సరాల క్రిందట ప్రారంభించారు. ఇంతవరకు అక్కడ పూర్తికాలేదు అలాగే కొడంగల్ ప్రాజెక్టు అనేది ఉంది. ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిందీ కానీ కాలువలు మాత్రం నిర్మించలేదు. అక్కడ పరిస్థితులు తీవ్రంగా ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికితోడు లో ఓల్డేజీ సమస్య ఉంది. ప్రభుత్వం తలచుకుంటే ఇది నివారించవచ్చు. ఇటువంటి పరిస్థితులను సగటుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకొని వాటిని పూర్తి చేయటంకు ప్రయత్నించాలి. గుజ్జులవారు ప్రాజెక్టు కానీ, కొడంగల్ ప్రాజెక్టు కానీ, లక్ష్మీసాగర్ ప్రాజెక్టు కానీ - ఏమైనా ప్రాజెక్టులు పెండింగులో ఉన్నాయో వాటిని ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో, డింకింగు వాటరు విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి యుద్ధ ప్రాతిపదికమీద చర్యలు తీసుకొని పూర్తి చేయాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్ (అప్పంపేట):- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వైశాల్యంలో పెద్దది. అలాగే బీదరికంలో కూడా పెద్దది. గత 4, 5 సంవత్సరాలుగా అనేక కారణాలవల్ల అనేక ఆకలిచావులు సంభవించిన విషయం మీకు తెలుసు. ఈ సంవత్సరం - గత రెండున్నర మాసాలుగా వర్షాలు లేనందువల్ల వ్యవసాయాలు బీడులుపడి, అనేక ఇబ్బందులు సరి మహబూబ్ నగర్ లేదని ఎవరైనా ఉన్నారో వారు ఇప్పుడు దాదాపు 50 వేల మంది వరకు వలస వెళ్లిపోతున్నారు. అంతేకాదు, వలస వెళ్లిపోయిన కారణంగా గతసారి అయినట్లు ఈసారి కూడా ఆకలి చావులకు అవకాశం ఉంది. చిన్న పిల్లలను, ముసలివారిని అక్కడ వదిలిపెట్టి పొదరాబాదుకో లేకపోతే ప్రాజెక్టులకో తరలివెళితే వారు ఆకలిచావులకు గురి అయ్యే అవకాశం ఉంది. అందుకోసం ఈ రైతులను అదుకోవడంతోబాటు వ్యవసాయ కూలీలను, మిగిలిన కూలీలను అదుకోవడానికి, కూలీలు వలసపోకుండా ఆపడానికి కావలసిన పరిస్థితులు కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి

చిన్న చిన్న పనులు -- మెన్డర్ ఇరిగేషనులో అయితేనేమీ, రోడ్లలో అయితేనేమీ డబ్బు ఇచ్చి వారికి పనులు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఈ జిల్లాలోని రైతులను, రైతు మాలీనులను ఆదుకోవడానికి 15 కోట్ల రూపాయలు మంజూరుచేసి ఈ కార్యక్రమం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేగాకుండా ఇక్కడ ప్యాజిక్కులు లేవు. గత 60 సంవత్సరాలలో జూరాల అవసరం ఉంది. అంతేగాకుండా ఎస్టిమేటు వేస్తున్నారు. కేంద్ర జల సంఘానికి పంపించడం ప్యాజిక్కుకు గడుకోవాలి ఎస్టిమేటు వేస్తున్నారు. కేంద్ర జల సంఘానికి పంపించడం జరిగింది. అది ఇంతవరకు లేదు. అలాగే వలజిలగనపల్లి ప్యాజిక్కు అనేకసార్లు సర్వే చేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఒక మాట జాప్యం వస్తున్నది. Conceived thrice but not delivered at least once. ఈ పరిస్థితులలో దుర్భర దారి ద్వారా మేము ఉన్నాము. ఈ రోజున మనకు దాదాపు కొన్ని లక్షల హెక్టార్లలో పంట నాశనం అయింది. మా దగ్గర పాలెంలో స్టోరిఫిక్ రిసెర్వి సెంటరు ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కిరణ్ కుమార్ గారూ - మీరు ముగించండి.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, మేధావీ పృథుత్వానికి అందచేయడానికి ఆ వివరాలన్నీ మీకు పంపిస్తున్నాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఆకలి చావుల జిల్లా. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని భూములు బీళ్లు అవుతున్నాయి. సగటున చాలా తక్కువ వర్షం పడింది. గరవమెంటు సర్వే చేసిన రిపోర్టుకు, అసలు వర్షం పడినదానికి ఎంతో తేడా కనిపిస్తున్నది. అందులో నాకు అనుమానం వస్తున్నది. వర్షాన్ని గేజీతో కొలవడానికి అవకాశం ఉంది. అది చీలుముపట్టి, పాకుడుపట్టి పడ్డ వర్షాన్ని కూడా సక్రమంగా కొలవలేని పరిస్థితులలో ఉండేమాననే అనుమానం వస్తున్నది. సర్వే పృథుతం ఉన్న గవర్న మెంటు సంఖ్యలు అంకెలగారడిలాగ కనిపిస్తున్నాయి. అందుకే నేను ఈ పృథుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈవేళ బావుల క్రింద ఏమైనా పెట్టుకుందామంటే క్యాప్ లోన్ రైతులకు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. బ్యాంకులు డబ్బు ఇచ్చేట్లు లేవు. ఒక పక్క ఏమైనా చేసుకొని బితకాననే ఆలోచన చేస్తే కూలేలకు పనులు దొరకడం లేదు. అనేక విధాలుగా లక్షలాది ఎకరాలలో పంట పోయింది. అందుకే ఈ ఆకలి జిల్లాను, దరిద్రంలో కూడా పెద్దది అయిన జిల్లాను ఆదుకోవడానికి ప్రత్యేకమైన శృద్ధి వహించాలని పృథుత్వానికి ఈ సందర్భంగా మనవివేస్తున్నాను. ఈ జిల్లాలో పాడిన పంటల విషయంలోనైతేనేమీ, ఈ మాడు మాసాలలో ఎంత వర్షపాతం పడిందనే విషయం లోనైతేనేమీ మన దగ్గర సర్వే డిటెయిల్స్ ఉన్నాయి. 85% పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. మొన్నటివరకు అనావృష్టి వల్ల రైతులు, కడుపు కాలిన కూలీవారు కుకరాలలాడిపోయారు. 3, 4 రోజులనుంచి వర్షం పడింది. వెనుకటికి ఒక సామెత ఉంది. జ్వరం వస్తే బువ్వ, జేజేకు పెడితే బువ్వ అనే సామెత పృథుతం ఎక్కడైనా తుఫాను వస్తే తప్ప వర్షాలు పడని పృథుతం మాది. తుఫాను వచ్చిన కారణంగా అనేక ఇళ్లు వారిజనులవి, గిరిజనులవి, వెనుకబడిన జాతుల వారివి, బలహీనవర్గాలవారికి చెందినవి - వారి తాత ఎప్పుడో కట్టినవి నేలమట్టం అయినాయి. నా నియోజకవర్గంలో అయితేనేమీ ఈవేళ తిండి లేకపోవడమే కాకుండా రాత్రి తల దాచుకొనడానికి కావలసిన పరిస్థితి కూడా లేదు. అందుచేత వారి ఇళ్ల సంగతి పృథుత్వం ఏమీ ఆలోచన చేస్తుందో చెప్పాలనే విషయం కూడా నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. నీరాశ్యయుల్లైనవారికి ఇళ్లు కట్టించడానికి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉందని మేధావీ పృథుత్వానికి మనవివేస్తున్నాను. ఒకవైపున ఇంత దుర్భరమైన దారిద్ర్యం చెందుతూ ఉంటే - అక్కడ వారిజనులకు, గిరిజనులకు మాదాద్వారా, గిరిజన కార్పొరేషనుల ద్వారా అనేక ప్రణాళికలు చేబడుతూ ఉంటే ఆ మాదా, గిరిజన అధికారులు ఇద్దరూ కలిసి

చాలా జాగ్రత్తగా 50 లక్షల రూపాయలనుంచి 60 లక్షల రూపాయలవరకు షాడ్ చేయడం జరిగింది. ఇదే మూలీగే నక్కమీద తాటికాయ పడిన చందంగా ఉంది. ఆ హరిజనులకు, గిరిజనులకు, చెంచులకు, లంబాడీలకు ఏ సహాయం అయితే ప్రభుత్వం చేస్తున్నావో దానిని దుర్వినియోగం పరచిన అధికారుల మీద వెంటనే వర్య తీసుకోవలసిందిగా నేను ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. సమయం లేదు - చెప్పడానికి చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. అయినా అవి ప్రభుత్వం పరిశీలించడానికి నేను తమద్వారా ప్రభుత్వానికి సమీక్షిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభివందనములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(ఆ కాగితములను ఉపసభాపతికి అందచేశారు)

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు:- అధ్యక్షా, గత రెండు గంటలుగా అసెంబ్లీలో చాలామంది సభ్యులు రాష్ట్రములో జరిగినటువంటి ఆకలి వాపులు గురించి, నష్టపోయిన వారి యొక్క స్థితిగతులు, అదిలాబాదు నుంచి అనంతపురం వరకు ఉన్నటువంటి కరువు పరిస్థితులు గురించి సభ్యులు వివరించిన వివరణలతో శాసనసభ మారుమోగిన విషయం, ప్రతిధ్వనించిన విషయం తమరికి తెలిసినదే అధ్యక్షా. నియోజకవర్గాల వారీగా తమతమ ప్రాంతాలలో ఎంత నష్టము వాటిల్లినదో వివరాలతో శాసనసభ్యులు చాలావరకు వివరించడం జరిగింది. ప్రభుత్వము వారు యిచ్చిన నోట్లో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయనే విషయం రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు కానీ, ప్రభుత్వము కానీ నిరాకరిస్తున్నది. మేము విమర్శిస్తే విమర్శించామని అంటారు. ఒక అంశము మాత్రము చాలా బాధాకరమైన అంశము. బాధాకరమైన అంశము ఏమిటంటే జూలై ఆగస్టు నెలలలో వర్షపాతము లేదు. కానీ ప్రభుత్వము వారు యిచ్చిన నోట్లో వర్షపాతము పడినట్లు ఉంది. సకాలంలో వర్షాలు లేక పంటలు వేయలేకపోయినారు. మెట్ట ప్రాంతాలలో వేరుశనగ పంట వేస్తే హార్మిగా నాశనమైపోయింది. కబ్బెలకు పశువులను తోలుకునిపోయే పరిస్థితులు ఉన్నవి. పశువులను కబ్బెలకు తీసుకునిపోయి అమ్ముడుపోతూ ఉంటే ప్రభుత్వము నుంచి స్పందన లేకపోడం చాలా విచారకరం. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పండించే పంట ఒక ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే కాదు, మొత్తం భారతదేశంలోని జాతి యావత్తుకు అన్నం పెడుతూ ఉంది. కేవలం మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయం విషయంలో దీనిని జాతి విపత్తుగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ప్రాజెక్టు చేయడంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఘోరంగా విఫలమైందని నేను స్పష్టమైన ఆరోపణ చేస్తున్నాను. పత్రికలలో వస్తున్నవి. ప్రతిపక్షాలవారు చెప్పారు. ఎడ్మినిస్ట్రేషను గేరీఆఫ్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదికలు పంపించడంలో, ప్రతిపాదనలు చేయడం విషయంలో సహాయ రిలేఫ్ కార్యక్రమాలు సమకూర్చడంలో ఒక అడుగు కూడా ముందుకు వేయలేకపోవడం అనేది చాలా బాధకరమైన విషయం, చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం; అని నేను తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. యిప్పటికే కరువు పరిస్థితుల మీద రాష్ట్రప్రభుత్వానికి నివేదికలు అందవేయవలసి ఉంది ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వము. కానీ యంతవరకు అటువంటి స్పందన ఏమీ రాష్ట్రప్రభుత్వము నుంచి లేదు. శాసనసభలో ప్రతి వర్షకాలము దీనిమీద నోట్సు యిచ్చేవరకు కూడా ప్రభుత్వం కదలి రాలేదు; ప్రభుత్వములో ఏ చలనం లేకపోవడం అనేది పరిపాలన స్థాభించినట్లుగా ఉన్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తే విమర్శగా కనపడుతుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వెళ్ళరే దీనికి నిదర్శనగా ఉంది. మేము ప్రతిపక్షాలము మాట్లాడుతూ ఉంటే - రెవిన్యూ మినిస్టరు శ్రీ రవీంద్రారెడ్డిగారూ నవ్వుతున్నారు - వారి పార్టీలోని సభ్యులు రఘువీరారెడ్డిగారు

అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పరిస్థితులు గురించి చాకిరేపల్లి వెట్టూరు. విధిలేని పరిస్థితులలో చివరకు వారు వెల్లేలోకి రావడం ఈ శాసనసభలో జరిగింది. ఈ విధంగా కరువు పరిస్థితులు గురించి తేవ్వంగా ఉన్నాయని సభ్యులు చెబుతూ ఉంటే ఆ తీవ్రతకు ప్రభుత్వ స్పందన ఏవిధంగాను లేదని స్పష్టంగా అవగాహన అవుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. రఘువీరారెడ్డిగారు 50 కోట్ల రూపాయలకు ఒక రూపాయి తక్కువ యిచ్చినా పశులు అంగీకరించరు. అక్కడ వారి అవసరాలు తీరవు అని చెప్పారు. వరదరాజులరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కడప జిల్లాకు 10 కోట్ల రూపాయలు కావాలని అడిగారు. అమృతకుమార్గారు ప్రకాశం జిల్లాకు 140 కోట్ల రూపాయలు కావాలని అడిగారు. రెడ్డెన్యాయకీగారు వారి నియోజకవర్గానికి 5 కోట్ల రూపాయలు కావాలని అడిగారు. ప్రతిపక్షాలకు చెందిన శాసనసభ్యులు, అధికారపక్షానికి చెందిన శాసనసభ్యులు అందరూ కూడా వారి నియోజక వర్గాలలో జరిగిన నష్టాలు గురించి చెబుతూ కోట్ల రూపాయల రిలేఫ్ కార్యక్రమాలు చేపడితే గాని రిలేఫ్ మెజిస్ట్రేట్ చేపడితే తప్ప లాభం లేదనే విషయం చాలా స్పష్టముగా చెప్పడం జరిగింది. శాసనసభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నీంటిని సమీక్ష చేసినా ప్రభుత్వపరంగా రిపోర్టు ప్రకారం - కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్యాజిమెంటిక మీద కార్యక్రమాలు తీసుకుంటే తప్ప - ఈనాడున్న కరువు పరిస్థితిని తట్టుకోలేమనే విషయం స్పష్టముగా మన అందరికీ అర్థము అవుతున్న విషయం. నేను ఒక్క విషయం మీకు మనవిచేస్తున్నాను. యువబీవరక్కు ప్రభుత్వము వారి దగ్గర లెక్కలు సగము సగము ఉన్నాయి. లెక్కలు కరెక్టుగా పూర్తిగా లేవు. రాష్ట్రప్రభుత్వము నుంచి వివరాలు పూర్తిగా లేకపోతే, ఒక స్థాయిలో నివేదికలు సిద్ధం చేయలేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సూచన పోయింది. తెలియచేయాలన్నా మీరు తెలియచేయలేని పరిస్థితులలో ఉన్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏ విధముగా ఎన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు సమకూర్చగలుగుతుంది, ఏ విధముగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలుస్తుందని నేను ప్రశ్నించుతున్నాను. చాలా మంది సభ్యులు అడిగారు - విద్యార్థులకు ఫీజులు రెమిషన్ యివ్వాలని అడిగారు. రైతులకు లోన్లు మాఫీ చేయించి కొత్త లోన్లు యిప్పించాలని అడిగారు. రైతులకు సమగ్ర సమ కావాలని అడిగారు. పనిలేక లేదరు వలసపోయే పరిస్థితులు వచ్చినందువలన రైతులను సకాలముగో అదుకోవలసిందిగా కోరారు. ప్రభుత్వము దీనికి వెంటనే స్పందించి యిన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఏ విధముగా సమకూర్చుతుంది? నేను చెప్పిందే చెప్పి చరిత్ర చరిత్రం చేయడం నాకు యిష్టము లేదు అధ్యక్షా. నేను స్పష్టముగా అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రములో మూడు బై నాలగ వంతు కరువు కోరలలో గిజగిజ లాడుతూ ఉంది. యిది చాలా బాధాకరంగా ఉంది. రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు ఏవిధంగా వేటికి నిధులు సమకూర్చు తారు? నిధులు ఎక్కడ నుండి వస్తాయి? కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రభావితం చేయడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? రాష్ట్రప్రభుత్వం తాత్కాలిక చర్యలు గురించి సమకూర్చే నిధులు ఎన్ని? బయట కరువు పరిస్థితి మించిపోతున్నది. సమయం మించిపోతున్నది. మంత్రిగారు దీని మీద వెంటనే సరియైన వివరణ యివ్వాలని కోరుతున్నాను. యిది ముఖ్యమైన సమస్య. యింకో గంట తీసుకున్నా సరే - మూడు బై నాలగ వంతు సమస్య కనుక మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన తరువాత క్లారిఫికేషన్లకు సమయం యివ్వాలి సభ్యులకు అధ్యక్షుల వారు. అందరు శాసనసభ్యులు కరువు పరిస్థితుల పట్ల బాధను వ్యక్తము చేశారు. చాలావరకు తమరు దయతో మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వారు. పెద్దలు శ్రీ యం. ఓంకారీగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. తాత్కాలికమైన సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని, పశులను సకాలంలో అదుకోవడానికి

నీధులు సమకూర్చుకోవాలని, సిద్ధం చేయబోతున్న పథకాల మీద కేంద్రప్రభుత్వ ప్రభావిత చర్యలు ఏమిటి? అని అడిగినప్పుడు రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు తమ సమాధానంలో సమస్యలు లేవనెత్తిన అన్ని విషయాలకు సమాధానం చెప్పారీ. శాశ్వత కరువు నివారణకు దాని పరిష్కారం గురించి తెలంగాణా జిల్లాలలోను, రాయలసీమ జిల్లాలలో తరుచు సంభవించే కరువు పరిస్థితుల గురించి ప్రభుత్వము తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? కోస్తా జిల్లాలలో తరుచు వరద తాకిడికి, తుఫాను తాకిడికిగుర్తే ప్రతీసంవత్సరము ఐదారు జిల్లాలు నష్టపడడం జరుగుతున్నది. కోస్తా జిల్లాలలో వరల్డ్ బ్యాంకు లోన్సుతో కార్యక్రమాలు జరుపుకుంటున్నాము. యిన్ని సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వము తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? కానీ యిన్ని సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వము ఎటువంటి మెజర్సు తీసుకోలేదు. దీనికి ఒక రిలేఫ్ కమీషనరు ఉన్నాడు. అట్లా కాకుండా దీనికి రిలేఫ్ మినిష్టరు అని ఒకరు ఉండాలి. దీనికి ప్రత్యేకంగా ఓక శాఖ ఉండాలి. ఆ విధముగా ప్రత్యేకంగా శాఖను ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కరువు కాటకాలే కాదు, ప్రతి సంవత్సరము వచ్చే వరద తాకిడి, తుఫానుతాకిడి మొదలైన వాటినించికి ఒక ప్రత్యేకమైన శాఖ అవసరం. ఆ విధముగా ఒక మంత్రిని ఏర్పాటు చేసి అందులో ఒక భాగంగా సమగ్రమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి దీనికోసము ప్రత్యేకమైన శాఖను, సమగ్రమైన పరిశీలన చేయడానికి ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రభుత్వము ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా? తాత్కాలిక చర్యల కోసము, శాశ్వత పరిష్కారం కోసము ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది? ఆ విషయాలన్నీ మంత్రిగారు స్పష్టముగా సభ ముందు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. క్లారి ఫికేషన్సు రూపములో సభ్యులు అడిగే దానికి మంత్రిగారు నివృత్తి చేయడానికి అధ్యక్షుల వారు సభను వాయిదా వేయకుండా సమయాన్ని యిచ్చి అనుమానాలను నివృత్తి చేయించే విధంగా చూడాలని కోరుతూ, అవకాశం యిచ్చినందులకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తూ, శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ డి.యల్. రవేంద్రారెడ్డి:- రాష్ట్రములోని ఋతుపవనాల పరిస్థితిని, అనావృష్టి పరిస్థితులు గురించి చాలామంది గౌరవ సభ్యులు చర్చలో పాల్గొన్నందులకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ, చాలామంది సభ్యులు ఆందోళనతో, ఆవేదనతో అనావృష్టి పరిస్థితులకు ప్రజలు గురి అవుతున్నారనే బాధను వ్యక్తము చేశారు. ప్రజలను అదుకునేందుకు ఈ ప్రభుత్వము ఉంది. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు చాలా నిర్మాణాత్మకమైన, తాత్కాలికమైన సహాయ కార్యక్రమాలు ఏవిధంగా చేపట్టాలనే విషయంలో కొన్ని సూచనలు చేశారు. ఆ సూచనలన్నీ ప్రభుత్వము తప్పకుండా పరిగణనలోనికి తీసుకుంటుంది. విమర్శ అనేది విమర్శగా కాకుండా సద్విమర్శగా ఉండాలని నేను కోరుతున్నాను. యంతకు ముందు - ఈ సంవత్సరము ఏప్రిల్లో రాష్ట్రములో కొన్ని ప్రాంతములలో మంచినీటి కొరత మరి కొన్ని ప్రాంతాలలో దాదాపు కరువు పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఈ ప్రభుత్వము 14 కోట్ల రూపాయలు విడుదల చేసింది. అందులో నాలుగు కోట్ల రూపాయలు అనంతపురం జిల్లాకు యివ్వడం జరిగింది. సంతోషకరమైన విషయం ఏమిటంటే అన్ని పార్టీ సభ్యులు అనంతపురం జిల్లాను - ప్రత్యేకంగా ఆ ప్రాంతము, అనంతపురం జిల్లా, ఎడారిగా కాకుండా చేసేదానికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పవలసిందిగా అడగడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు గతములో చెప్పినట్లుగా - రాజస్థాన్లో జైసల్మేరు అని రైన్ లేనటువంటి జిల్లా ఉంటే దానికి డౌబ్ వోగను ఏరీయ ఆధారిటీ అని ఒక స్టాటుట్టబర్ బాడేని ఏర్పాటు చేసి దాని ద్వారా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. దానిని నన్ను పోయి చూసి రమ్యనమని, ఏ పరిస్థితులలో

అధారీదీని కానిస్థిట్యుట్ చేస్తే బాగుంటుందో తెలుసుకుని రమ్మనమని అదేశాలు యిచ్చినారు. యంతకుముందే ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన యిద్దరు పార్లమెంటు సభ్యులు అక్కడకు వెళ్లి పరిస్థితులు చూసి వచ్చారు తప్పకుండా అక్కడకు వెళ్లి చూసివచ్చి ఈ రాష్ట్రములో అతి తక్కువ వర్షపాతము పడుతున్న అనంతపురం జిల్లాను ఏవిధంగా ఆదుకోవాలనే విషయం 8-30 పరిశీలిస్తానని మేధ్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియపెట్టాన్నాను. మీకు తెలుసు అధ్యక్షా, రా. ఈ రాష్ట్రంలో 2 మాన్సూన్స్ ఉంటాయి. సౌత్ యీస్ట్ మాన్సూన్. సౌత్ వెస్ట్ జూన్ నెలలో మొదలయితే, సెప్టెంబరులో ఈ సౌత్ యీస్ట్, లేకపోతే అక్టోబరులో స్టార్ట్ అవుతుంది. ఇందులో 600 ఎం.ఎం. వర్షాలు పడాలి. కానీ సౌత్ వెస్ట్ మాన్సూన్ సకాలంలో ప్రారంభం అయింది కానీ జూన్ నెలలో ఎక్కువగా వర్షాలు పడ్డాయి. దాదాపు 87 శాతం తొందరగా వర్షాలు కురిశాయి. జూలై మాసంలో చాలా తక్కువగా కురిశాయి. దాదాపు 10 జిల్లాల్లో తుర్చి గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, ప్రకాశం, కడప, అనంతపూర్, నెల్లూరు, చిత్తూరు, మెదక్, అదిలాబాదులలో 20 శాతం, అంతకంటే ఇంకా తక్కువ శాతంలో వర్షం పడింది. అనంతపూర్ జిల్లాలో అతి తక్కువ వర్షపాతం నమోదు అయింది. జూలై మాసంలో కూడా తక్కువ శాతం 71 శాతం మాత్రమే నమోదయింది. కడపలో 52 శాతం, కరీంనగరులో 40 శాతం, అదిలాబాదులో 30 శాతం తక్కువ వర్షాలు కురిశాయి. 1991, ఆగస్టులో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉండడం జరిగింది. గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలలో తప్ప అన్ని జిల్లాలలో తక్కువ వర్షం కురిసింది. 14 జిల్లాలలో 20 శాతం అంతకంటే తక్కువ శాతం కురిసింది. కరీంనగర్లో అతి తక్కువ వర్షం అంటే 72 శాతం కురిసింది. ఈ మాసం నుండి 67 శాతం అనంతపూర్, నీజామాబాద్లో 59 శాతం, అదిలాబాద్లో 57 శాతం, వరంగల్లో 53 శాతం మెదక్లో 51, నల్గొండలో 47, విశాఖపట్నంలో 47, విజయనగరంలో 40 శాతం కురిశాయి. జూలై, ఆగస్టు మాసాలలో వర్షాభావ పరిస్థితి ఏర్పడి సెప్టెంబరు 11 వరకు కొనసాగింది సెప్టెంబరు 12 నుండి రాయలసీమ, కోస్తా జిల్లాలలో కొంతమేరకు వర్షపాతం నమోదయింది. సెప్టెంబరు 22 తేదీ బంగాళాఖాతంలో వాయుగుండం వలన కొంత వర్షపాతం నమోదయి కోస్తా జిల్లాలో బాగా వర్షం కురిసింది. కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి, ప్రకాశంలో భారీ వర్షాలు కురిసినా, తెలంగాణా జిల్లాలలో మంచి వర్షపాతం నమోదయింది. రాయలసీమలో కొద్దిగా వర్షం పడింది. ముతుపవనాలు సకాలంలో ప్రారంభమయి, జూన్ మాసంలో వర్షాలు కురిసినందున అన్ని జిల్లాల్లో రైతులు సకాలంలో నాణ్య వేయడం జరిగింది. ఖరీఫ్ కాలంలో 27, 27 లక్షల మామూలు వీన్స్టోర్నికిగాను సుమారు 25 లక్షల హెక్టార్లలో, 91 శాతం మామూలు వీన్స్టోర్లలో పరి నాణ్య వేయడం జరిగింది. అలాగే డ్రై క్రాప్స్ దాదాపు 88-26 లక్షల హెక్టార్లలో 1990లో వేస్తే ఈ సంవత్సరంలో 79-8 లక్షల హెక్టార్ల మెట్టపొలాల్లో వేయడం జరిగింది. సెప్టెంబరు మొదటిపక్షంలో చాలాకాలం వరకు వర్షాలు పడనందున రాష్ట్రంలో కొన్ని జిల్లాలలో మెట్టపంటలు దెబ్బతిన్న విషయం వాస్తవమే.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- యాక్చువల్ స్టేట్మెంట్ చెయ్యనివ్వండి. రిలేఫ్కు తరువాత వస్తారు. మెంబర్స్ అందరూ మాట్లాడి సమాప్తిచేసిన తరువాత రిలేఫ్ యివ్వాలి. అదే వుంటుంది. ఇదే వుంటుంది.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్టేట్‌మెంట్ కాదు.

(Interruptions)

This is not the Statement I am reading. Let me explain in detail. Please hear me.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది సరేనండి. ఒక మెంబరు మాట్లాడిందే మరొక మెంబరు మాట్లాడారు. అంతా సేమ్ మాటలూ మాట్లాడారు. మొదట స్టేట్‌మెంట్ వచ్చింది. ఇంట్రిడక్షన్ యిస్తున్నారు. తప్పలేదు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- దయచేసి వినండి. మన ముఖ్యమంత్రిగారు, రాష్ట్రంలో నెలకొన్న ఋతుపవన పరిస్థితుల గురించి 19.9.91న రెవ్వు వేశారు. అయితే అంతకుముందుగానే అనంతపూర్ పరిస్థితి మా దృష్టికి రావడం జరిగింది. రిలేఫ్ కమీషన్‌గారిని అనంతపూర్ పంపి పరిస్థితులను చూపిరమ్మని పంపడం జరిగింది. వారు రిపోర్ట్ వేసినమేరకు అనంతపూర్ జిల్లాకు దాదాపు 4.70 లక్షల రూపాయలు 1, 2 రోజులలో విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. పంచాయితీ రాజ్ సెక్టార్‌కు 160 లక్షలు డింకింగ్‌వాటర్ కూడా కలిపి. ఇరిగేషన్ సెక్టార్‌కు, మైనర్ ఇరిగేషన్‌కు 80 లక్షలు, అర్బన్ వాటర్ సెక్టార్‌కు 20 లక్షలు, యానిమల్ హబ్సిండరీకి 50 లక్షలు. సాయిత్ కన్‌జర్వేషన్‌కు 50 లక్షలు, సోషల్ ఫారెస్టరీకి 10 లక్షలు, బోర్‌వెల్స్‌కు 60 లక్షలు, నేడ్స్ సబ్సిడీకి 40 లక్షలు మొత్తం 4.70 లక్షలు 1, 2 రోజులలో రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. మిగతా జిల్లాలో కూడా, అంటే ముఖ్యంగా కడప, కర్నూలు, వీత్తూరు, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, రంగారెడ్డి, నిజామాబాద్, మెదక్, మహబూబ్‌నగర్. కరీంనగర్, అదిలాబాద్ ఈ జిల్లాల్లో కూడా ఏ ఆఫీసర్స్ అయితే ఆ జిల్లా కలెక్టర్లుగా పనిచేసి యిక్కడ సీనియర్ ఆఫీసర్లుగా ఉన్నారో, వారిని పంపి పరిస్థితిని అంచనావేసి, వరంగల్ జిల్లాకు కూడా పంపి పరిస్థితిని అంచనావేసి, పూజలకు రిలేఫ్ అందించే విషయంలో వెనుకకు పోమని డబ్బు కొరకు ముఖ్యంగా, రాయలసీమలో ఒక సామెత ఉంది, నేలు వున్నాయని ఒకకబోసుకుంటే తరువాత చాలా కష్టం అని. మనకున్న ఆర్థిక పరిస్థితిలో మనం ఎట్లా పూజలను ఆదుకోవాలనే దృక్పథంతో ఆలోచించి ఈ సీనియర్ ఆఫీసర్స్ గరవ్‌మెంట్‌కు రిపోర్ట్ యివ్విన తరువాత పూజలకు అసవరమయితే తాత్కాలిక వర్షాలు గానీ, శాశ్వత సహాయవర్షాలు గానీ అన్ని విషయాలకు ప్రభుత్వం వెనుకంజ వేయదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వమని చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు కోరడం జరిగింది)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు అనవసరంగా గలాటా వేస్తే, రావలసిన రిప్లై రాదు. నేను మీకు అవకాశం యిస్తాను. ఒక మెంబర్ అయిన తరువాత ఇంకొకరికి యిస్తాను. ఆర్డర్‌లో రావాలి. దయచేసి ఒకరి తరువాత ఒకరు రండి. అందరూ ఒకేసారి లేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇప్పుడు మీరు హౌస్ లో చూశారు. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన తరువాత మెంబర్స్ అందరూ కూడా ఆందోళనలో వున్నారు. రాష్ట్రంలో కరువు లేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు కానీ వాస్తవం కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కరువు లేదని అనలేదే. స్టార్ట్ చేయడమే కాంట్రవర్సీతో చేస్తే ఎట్లా? కరువు లేదని అంటున్నారంటే ఎట్లా? You are putting a wrong word in his mouth.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు ఇంటింషనే వినకపోతే ఎట్లా? కరువు లేదు 91 ఫర్స్ట్ హార్వెస్టింగ్ వచ్చింది అని చెప్పారు. ఇది వాస్తవం కాదు. డ్రై కాప్స్ ఎండి పోయినవి. అనంతపూర్ యిస్కూకు వస్తే, 2 సార్లు అనంతపూర్ నుండి హైదరాబాద్ కు వచ్చి ధర్నా చేశారు. కొన్నివేల మంది ర్యాలీగా వచ్చి చెప్పడం జరిగింది. ఫండ్స్ చూస్తే దాదాపు 4 కోట్ల 70 లక్షలు రెండు మూడు రోజుల్లో యిస్కూమనే చెప్పారు. ఇందులో డీటెయిల్స్ గా ఏమేమి చేస్తారో చెప్పలేదు. 1 కోటి 20 లక్షలు డ్రింకింగ్ వాటర్ కు యిస్కూమన్నారు. కరువు పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉందంటే, పనులు లేవు. పశువులకు గడ్డి లేదు. త్యాగదానికి నేళ్లు లేవు. ఈ పరిస్థితిలో 2, 3 కోట్ల రూపాయలతో తీరేది కాదు. భారీ ఎత్తున యిచ్చి అడుకోవాలని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నోషల్ ఫారెస్టరీకి 10 లక్షలు, లేకపోతే 1 లక్ష 20 వేలు డ్రింకింగ్ వాటర్ కు, అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ కు కొంత అది చాలదు. భారీ ఎత్తున అడుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. సెల్ఫ్ ఎంపాయిమెంట్ కోసం భారీ ఎత్తున నీధులు కేటాయించి తగిన చర్యలు టేకప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. డ్రింకింగ్ వాటర్ ట్రాన్సిమిగ్రేషన్ చేసి గ్రామాలకు సప్లై చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. పశు గ్రాసం, పశువులకు అవసరమయితే క్యాబిల్ క్యాంప్స్ ను పెట్టాలని కోరుతున్నాను. రెండవ విషయం - రాష్ట్రంలో చాలా జిల్లాలలో సకాలంలో వర్షాలు లేక పూర్తిగా డ్రయి లాండ్స్ అన్నీ ఎండిపోయాయి. పేరుతనగ బాగా దెబ్బతిన్నది. దానిపైన ఎటువంటి చర్యలు తీసు కుంటారో చెప్పాలి. మూడవ విషయం - డ్రింకింగు వాటరు గురించి ఈ రోజున మంత్రిగారు అంటున్నారు కానీ ఎమ్.ఎల్.ఏస్. అంతా 2, 3 బోర్డు కూడా ఇప్పించే పరిస్థితులలో లేము అన్నీ జిల్లాలలో బోర్డు అన్నీ ఎండిపోయాయి. 300, 400 అడుగుల లోతు వెళ్లిన బోర్డు కూడా ఈ రోజు డ్రయ్ అయిపోయాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మరల ఉపన్యాసం కన్నా ఎక్కువ చెబితే ఎలాగ? మీరు అనవసరంగా, వాటన్ గా, డెలిబరేటుగా, ప్రివోకేటివ్ గా, కాంట్రవర్షియల్ గా మాట్లాడితే ఎలాగ?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాట్లాడితేనే ప్రొవోకేషన్ అంటే ఏమీ చెబుతాను సారీ. అందుకే నేను డైరెక్టుగా 3వ పృశ్న అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

రాష్ట్రం మొత్తం మీద డ్రింకింగు వాటరుకు ప్రయారిటీ ఇచ్చి అన్నీ జిల్లాలలో నేటివసతి కోసం భారీ ఎత్తున నీధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. అది ఏమాత్రం ఇస్తున్నారు అనేది చెప్పాలని మేధావరా అడుగుతున్నాను.

డాక్టరు డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అనంతపురం ఇష్యూవరకు ఫిగర్లు చెప్పాను. పంచాయతీరాజ్ కు ఇంత, ఇరిగేషనుకు ఇంత అని వివరాలు చెప్పాను ఇప్పుడు 470 లక్షలు ఇస్తున్నాము. ఇది ఖర్చుపెడితే, అవసరమైతే ఎంతైనా ఇస్తాము. ఎవరిన్నా వదలిపెట్టే ప్రసక్తిలేదు. మిగిలిన డిల్యాలకు, we are drafting senior officers. ఆ సీనియర్ ఆఫీసర్లు వోయి అక్కడ పరిస్థితులు తెలుసుకొని వచ్చిన తరువాత రెవ్యూవేసి ఖచ్చితంగా అన్ని డిల్యాలకు ఎక్కడైతే డ్రింకింగు వాటరుకు కానీ, రైతులకు కానీ రైతు కూలీలకు కానీ ఏమున్నా - ఆ అవసరాలన్నీ మేము చూసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- అధ్యక్షా, ఖర్చుపెడితే ఎంతైనా ఇస్తామని అంటున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, సబ్జెక్టు టు ఎగ్జిమెంటు. పార్లెక్టి ఒకరినో, ఇద్దరినో అడగమనండి. ఇప్పుడు ఉపన్యాసాలు చెప్పారు. పార్లెక్టి ఒకరిద్దరు చొప్పున అన్ని పార్లెలుకు ఇవ్వండి. అది ఎవోప్రియేట్. ఇప్పటికి 9 గంటలు అయింది. తేకపోతే 11 గంటలు అయినా టైము సరిపోదు ఇలాగైతే.

(ఇంటరప్షన్లు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సీనియర్ ఆఫీసర్లును పంపించామని అన్నారు. ఇంతవరకు రిపోర్టు లేదు. అడ్వోకేట్ అయినా కొన్ని డబ్బులు ఇప్పి డ్రింకింగు వాటరు మొదలైన సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తే కొంత కాన్సిడెన్సు వస్తుంది. అడ్వోకేట్ రిలేజు చేయమనండి. మేము ఇక్కడ ప్రశ్న అడగాలని కాదు; ఏమైనా సమస్య పరిష్కారం కావాలి.

(జవాబు లేదు)

శ్రీ ఎ. వీరప్ప:- అధ్యక్షా, ఖర్చుచేస్తే ఎంతైనా ఇస్తామని అంటున్నారు. మొదట కరువు డిల్యాల ప్రకటించమనండి. తరువాత అంబెలంబెలుగా ఏమీ ఇస్తారో అది ఖర్చు పెట్టక ఇవ్వమనండి. మాకు ఇవ్వడం కావలసింది. ఖర్చు పెట్టకుండానే మనం బడ్జెటు పాస్ చేస్తున్నామా? అది అంతా ఖర్చుపెడితే బడ్జెటులో ఇస్తామని అంటున్నారు. అది ఎట్లాగ? బడ్జెటు ఉంటేనే కదా ఖర్చుపెట్టడం. అందువల్ల ముందు కరువు డిల్యాల ప్రకటించాలి. ఆ మొత్తం ఏపాటికీ చాలదు. అన్ని పద్దుల క్రింద - లక్ష, రెండు లక్షలు చొప్పున ఇస్తే ఏమీ సరిపోతుంది? 470 లక్షలు అంటే ఏమిటి? బెప్లడంలోనే ఉంది. దయచేసి ఎనొన్ను చేయాలి. కనీసం 25 కోట్లు అయినా ఇవ్వాలి. మేమందరం చెప్పిన మాట వినకపోతే ఎలాగ? చాలా అన్యాయంగా ఉంది. బెప్పినదానిలో 10% కూడా లెక్కలేకుండా ఇస్తున్నారు. దానికి కొంచెం ఎన్వోను చేయాలని కోరుతున్నాను. అందరూ అనంతపురం, అనంతపురం అని మాటలలో అంటున్నారు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- డిక్లరేషన్ ఆఫ్ డౌట్ అంటే, there are some norms and guide-lines. దానినిబట్టి, ఆ డౌట్ కోడినుబట్టి ఆ ఆఫీసర్లు రిపోర్టు చూసిన తరువాత తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- నేను డిస్కషనులో పాల్గొనివేతే చేసినప్పుడు చెప్పాను. ఈ పెంజంటు ఫ్యామిలీ కోడ్ అనేది మాకు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నది. ఆ ఫ్యామిలీ కోడ్ ప్రకారంగా మేరు డ్రాట్ డిస్ట్రిక్టుగా డిక్లర్ చేయలేరు కనుక దానిని మార్చాలి. ఈ రోజున ఫస్టు ఇన్స్టాల్మెంటుగా 5 కోట్లు ఇచ్చారు. We are very happy and we are grateful. మళ్ళీ ఇస్తామనే హామీ కూడా ఇచ్చారు. దానితో తృప్తిపడినాము. ఇప్పుడు కరువు జిల్లాగా ప్రకటించాలి. ప్రకటించకపోతే మాకు న్యాయం జరుగదు. ఖచ్చితంగా మే ఫ్యామిలీ కోడ్ను సవరించి అయినా ఇప్పుడు ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఈ ఫ్యామిలీ కోడ్ నేను సవరించేది కాదు. అది ఇప్పుడు చేసేది కాదు. దాని పరిస్థితులను చూసిన తరువాత చేస్తాము.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అకలివావుల జిల్లా. ఈ జిల్లా మీద ఎవరికీ ప్రేమలేదు. ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం గుర్తించి మంత్రిగారు ఈ జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటిస్తారా? ప్రకటించి దానికి కావలసిన నిధులు ఇచ్చి మంచినీటి వనశి, మిగిలిన వనతులు కలుగజేస్తారా లేదా అనేది ఖచ్చితంగా చెప్పాలి. ఒకరోజు అకలివావులు చస్తే మేము చెప్పలేదు. తెలుగుదేశం జమానాలో అకలివావులు చస్తే ఇవి అకలివావులు కావు- ఇవి ఏవో నవాబు కాలం నుంచి వచ్చాయని అన్నారు. ఈవేళ నవాబు వారసులు ఎవరో తెలియదు కానీ మా జిల్లాకు అన్యాయం జరిగిపోతున్నది. కనుక మే ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని రెక్రెస్టు చేస్తున్నాను. 15 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేయించి రైతులను, రైతు కూలీలను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది; అకలివావులను అరికట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అందుచేత మంత్రిగారు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటిస్తారా లేదా?

9.10 శ్రీ డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మిత్రులు, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన రా. విషయాన్ని నేను అర్థము చేసుకున్నాను. జాయింట్ సెక్రటరీ శర్మగారిని సీనియర్ ఆఫీసర్ ను యిమీడియట్ గా ఢిల్లీకి పంపించి పరిస్థితులు అంచనావేసి తప్పకుండా సహాయం ప్రకటిస్తాము.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యీ కరువు పరిస్థితుల పైన జరిగిన చర్చకు సమాధానమిస్తూ వారు చెప్పినటువంటి స్టేటుమెంటు వీన్న తరువాత దీనిని అన్ సేరీయస్ గా ఎసెస్ చేసారని నాకు అర్థము అవుతున్నది. కాబట్టి తమ ద్వారా 4,5 పక్షాలు వేస్తున్నాను. ఎందుకంటే కరువుకు సంబంధించింది కాబట్టి ఒక విధంగా మాకు అర్థము అయ్యేది మెరక పాంతాలు దుర్భిక్షానికి గురి అయిన పాంతాలు వర్షపాతము తక్కువగా పడినందువల్ల తొలకరి వర్షాలు పడినందువల్ల వేసినటువంటి భూమిలో నిలిచిన నేటివల్ల యీ స్టాండింగు క్యాపిటల్ ఇన్నీ కూడా పాడైపోయాయి. ఇటీవల వచ్చిన తుఫాను ఏది అయితే ఉండో అది కూడా యీ పంటలను పూర్తిగా నాశనం చేయడం జరిగింది. కరువు అనేది యీరోజు అనంతపురంతో పోల్చుకోవడం లేదు కానీ అక్కడ పలు పాంతాలలో మా పార్టీ ప్రతినిధులు పోయి చూసి వచ్చిన తరువాత కరువు కొన్ని రోజులలో పోయేది కాదని తెలుస్తున్నది. ఎందుకంటే వారు యిచ్చిన వివరణతో కూడా సీనియర్ ఆఫీసర్ ను పంపిస్తానని అన్నారు. వారు యిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారంగా 100 కోట్ల రూపాయలు యీ కరువు పాంతాలకు యిచ్చినా కానీ అది చాలా తక్కువే అవుతుంది. మేరు చెప్పిన ఫ్యాడ్స్ క్రింద ఆ రకంగా యివ్వకపోతే అకలివావులు ఉధృతంగా జరిగాయి. దానికి మేరు

సమాధానం చెప్పాలి. లేకపోయినట్లయితే మా దారి మేము మాసుకుంటాము. మీరు యీ విధంగా స్కేములు ఇంప్లీమెంటేషన్ అలస్యము చేస్తూ ఉంటే మంపీనేరు లేకుండా వర్ష పాత్రము పడినా కానీ ఏమీ లాభంలేదు. రైతులు, కూలీలు కూడా పనులు లేకుండా వలస పోయే అనంతపురంకు మీరు ప్రియారిటీ యివ్వండి. మిగిలిన ప్రాంతాలకు సీనియర్ ఆఫీసర్లను పంపిస్తే మీరు ఏ మాత్రం సహాయం చేసినట్లు కాదు. ప్రభుత్వం అలస్యం చేస్తున్నదని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో డబ్బు ఖర్చుపెట్టుకుండా ప్రభుత్వం బీద ప్రజలను అలక్ష్యము చేస్తున్నదని అపవాదు మీకు వస్తుంది. ఇప్పుడు మేము అర్థము చేసుకుని మిమ్ములను అడిగిది ఏమిటంటే యిప్పుడు యీ సహాయ కార్యక్రమాలు రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఒక్కరే చేతకాదు. వారు డబ్బులు యివ్వలేరు. కాబట్టి దీనికి నిరసనగా యీ కరువు ప్రాంతాలకు ప్రభుత్వం అన్యాయం చేయకుండా పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులు అన్నీ కూడా యిప్పుడు అలక్ష్యము చేసినవి చేయకుండా ఉన్నప్పుడు ప్రజలు మిమ్ములను నమ్మరు. మీరు డిమాండులో ఏదో డబ్బు కేటాయింపులు చేసినా యీ ప్రాజెక్టులు కట్టడం మీ తరం కాదు. రైతుల యిబ్బందులు తీరుస్తామని చెప్పి మాన్యోఫ్లో చెప్పి మీ వాగ్దానాలను నిలుపుకోకుండా మీరు చేస్తున్న పనులవల్ల మీరు ప్రజలకు దూరం అవుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వారు చేసే పనులకు నిరసనగా మేము సభ నుండి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.సి.ఐ. పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు):- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు గౌరవ మంత్రిగారు అనంతపురం జిల్లా విషయంలోనూ కొన్ని యితర జిల్లాల విషయంలోనూ కరువు బాధలకు గురి అవుతున్న పేద ప్రజల విషయంలో చెప్పారు. నా అనుమానం ఏమిటంటే యింకా కొన్ని జిల్లాలలో కరువు సంగతి ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందో లేదో తెలియదు. కర్నూలు జిల్లాలో దాదాపు 24 మండలాలలో అన్ని పంటలు పోయాయి. మా ఎస్సీమేట ప్రకారంగా 150 కోట్ల రూపాయల దాకా నష్టం వాటిల్లినట్లు అర్థం అవుతున్నది. విశాఖపట్నం జిల్లాలో 25 శాతం వరకూ రైతులు విత్తనాలే నాటుకోలేదు. 25 శాతం భూములలో పంటలు వేసినా కానీ ఆ పంటలు ఎండిపోయాయి. వరంగల్ జిల్లాలో 50,000 ఎకరాల వరి పంట పోయింది. ఒక లక్ష ఇరవై అయిదు వేల ఎకరాలలో భూమిలోనే పత్తి పంట నష్టం అయింది. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందో లేదో నాకు తెలియదు. ఇకపోతే ప్రకాశం జిల్లాలో కందుకూరు, కనిగిరి తాలూకాలలో కూడా పంట అంతా కూడా పోయింది. ఇది కూడా వారి దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆయా ప్రాంతాల అవసరాలు తీర్చడానికి సీనియర్ ఆఫీసర్లను అక్కడకు పంపాలని కోరుతున్నాను. రెండవది పశువులకు కూడా మేతపెట్టలేని పరిస్థితిలో ప్రజలు ఉన్నారు. పశువులకు దాణాపెట్టలేని కారణం అవి వనిపోయినపుడు వాటి కళ్ళెరాలు లారీలలో రోడ్లవెంట పెడుతున్నప్పుడు చూస్తూంటే హృదయవిధారకంగా ఉంది. ఇప్పుడు పశువులను రక్షించుకోవడానికి అయినా యీ మంత్రిగారు స్పందిస్తారనుకుంటే అదేమీ కనపడడంలేదు దానికొరకు, యిప్పుడు ఫామీన్ కోడ్ను సవరించాలి. నేను 1985 నుండి కూడా తమతోబాటు యీ సభలో సభ్యుడిగా ఉన్నాను. ఈ కరువు ప్రాంతాల పరిస్థితి గురించి ఎన్నోసార్లు యీ సభలో చర్చలు జరిగాయి. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ ప్రయత్నం చేసినట్లు యిప్పటివరకూ కనపడడంలేదు. ఇప్పుడు ఏమైనా మీరు పేద ప్రజలకు ఫామీన్ అవసరాలు తీర్చాలంటే యిప్పుడు ఉన్న ఫామీన్ కోడ్ను ఎమెండు చేయాలి. అది ఎమెండు చేయకపోతే రైతులకు చాలా నష్టం వస్తుంది. దీనికి ప్రభుత్వం తరపు నుంచి మంత్రిగారు ఇన్వెయిటివ్ కేసుకొని ఫామీన్ కోడ్ సవరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు

మొత్తంగా మానినట్లయితే అసలు కరువు ప్రాంతాలను నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నారని అనిపిస్తున్నది. వ్యవసాయ కార్మికులు యిప్పుడు బాధలుపడుతున్నా యీ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు కాబట్టి దీనికి నిరసనగా మా పార్టీ తరపు నుంచి మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సి.పి.ఐ.ఎం. గౌరవ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ జి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నాకు యిప్పుడు యీ కరువు పరిస్థితుల విషయంలో మూడు విషయాల మీద క్లారిఫికేషన్స్ కావాలి. అనంతపురం, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలకు సంబంధించి శాశ్వత కరువు నివారణ చర్యలు ఏమీ తీసుకుంటున్నారో మంత్రిగారు సమాధానం యివ్వాలి. ఇప్పుడు కరువు నివారణ విషయంలో రెవెన్యూ మంత్రిగారి ఒక్కరి వల్లే అయ్యేపనికాదు. రూరల్ డెవలప్ మెంట్ మంత్రి శ్రీమతి ఉమా వెంకట్రామరెడ్డిగారితో మీరు ఆలోచనచేసి తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆమె ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. ఇప్పుడు స్టాండింగు క్యాప్స్ సేవ్ చేయడంలో ఇన్ వెర్ టోర్స్ వెయ్యాలి. ఐ.డి.సి. నుంచి సర్వేస్ బోర్స్ కూడా వేయించాలి. అదనంగా నీధులు సమకూర్చాలి. వాటర్ సెన్సు, 1988 నుంచి కరువు విషయంలో చెబుతూనే ఉన్నారు. ఇప్పుడు రైతుల నుంచి యీ వాటర్ సెన్సులు, కరెంటు బార్డులు వసూళ్లు ఆపతామని చెప్పినా ఆపడంలేదు. ఆ విషయంలో మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పలేదు కాబట్టి మంత్రిగారు వాటిని ఆపే విషయంలో హామీ యిస్తారా?

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- వారు చెప్పే విషయాలు పరిశీలన చేయిస్తాను.

20

మీషన్ డెహ్యూట్ స్క్వేర్:- అన్ని జిల్లాల నుంచి తెప్పించిన తరువాత....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- The problem is that when we whole-heartedly want to cooperate with the Government, it has become so stone-hearted as to not to respect to the people's problems particularly drought and it has not accepted any reasonable suggestion or atleast ad-hoc releases are announced so that tomorrow it will prevent us from walk-out.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అట్లా కాదు అధ్యక్షా - ఎసెస్ చేసిన తరువాత... డెన్ వివీల్ మేక్ దట్ ఎనౌన్స్ మెంటు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- This Government proved itself to be incompetent and negligent towards drought aspect in Andhra Pradesh. So, myself and my party members stage a walkout.

(Staged a Walkout)

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు:- రిపోర్టు ఫుల్ఫెండ్డ్గా లేదు. కనీసం క్లారిఫికేషన్ వస్తుంది, మేము ఇచ్చిన సూచనలకు ప్రభుత్వం స్పందిస్తుందని అనుకున్నాము. అందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావడంలేదు; మేము పరిశీలన చేస్తాము అంటున్నారు; ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలను ఆదుకోవడంలో విఫలం అవుతున్నందుకు మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

Mr. Deputy Speaker:- Now the House is adjourned to meet again at 8-30 a.m. tomorrow.

The House then adjourned at 9-24 p.m. to meet again at 8-30 a.m. on Friday, the 27th September, 1991.